

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2026 - 2029

Sisällysluettelo

YLEISOSA	3
Kaupunginjohtajan esipuhe	3
Yleisperustelut	5
Yksityiskohtaiset perustelut	13
Henkilöstöpolitiikka vuonna 2026.....	26
Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	29
TULOSLASKELMAOSA.....	33
RAHOITUSOSA	34
LAPPEENRANTA STRATEGIA – LPR2037	35
KÄYTTÖTALOUSOSA	40
Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehdykset.....	40
YHTEISET PALVELUT	45
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUJEN TOIMIALA.....	55
Lasten ja nuorten palvelut	55
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	75
KAUPUNKIKEHITYKSEN TOIMIALA.....	87
Kaupunkikehitys	87
Rakennusvalvonta	107
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	112
Lappeenrannan seudun joukkoliikenne	118

ETELÄ-KARJALAN TYÖLLISYYSALUE.....	123
INVESTOINTIOSA	133
Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma	133
Talonrakennuksen puiteohjelma 2026–2037	137
KONSERNITULOSLASKELMA	139
KONSERNIYHTEISÖT.....	141
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni).....	141
Lappeenrannan Energia Oy (konserni).....	146
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	151
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy.....	162
Saimaan Tukipalvelut Oy.....	167
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	172
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	177
Wirma Lappeenranta Oy	183
Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)	187
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	192
Etelä-Karjalan liitto.....	196

Yleisosa

Kaupunginjohtajan esipuhe

2020-luvun alkuvuosien vahva veto Lappeenrannan taloudessa kääntyy vuosikymmenen toisella puoliskolla tavanomaisemmaksi kuntatalouden tasapainotteluksi, jossa tilikauden tulos heiluu nollan molemmin puolin. Emme ole omin toimin hukanneet ylijäämiä, vaan kyse on kertaluonteisten erien poistumisesta ja etenkin metsäteollisuuden heikosta suhdannetilanteesta. Menot ovat meillä pysyneet kurissa, mutta verorahoituksessa on sen sijaan heilahtelua.

Olemme voineet hyvinä vuosina investoida todella paljon hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen rakennuksiin sekä kaupunkirakentamiseen. Jopa Sammontalo valmistui ilman, että kaupunki otti lisää lainaa. Investointiohjelmasta on vielä toteuttamatta kaksi tärkeää kouluhanketta sekä uimahalli ja monitoimiareena. Näihin tarvitsemme jo lisää velkaakin. Investointien ruuhka helpottaa vuosikymmenen vaihteessa ja kohoavaa lainakantaa käydään ensi vuosikymmenellä lyhentämään. Tämä edellyttää kuitenkin, että menokurimme pitää vuodesta toiseen. Taloutemme tasapainoa voi koetella myös valtion-osuus uudistus, josta päätettäneen eduskunnassa vuoden 2026 keväällä.

UPM:n paperitehtaan lakkautus ja Ekhvan sopeutustarpeet tulevat heikentämään työllisyyttä. Suoraan kaupungin taloudessa tämä tulee näkymään työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvuna ja verotulojen heikentymisenä. Suurin menetys kaupungille on, jos työtä vaille jäävä muuttaa perheineen muualle. Siksi on erittäin tärkeää, että uusia työpaikkoja syntyisi Lappeenrantaan katoavien tilalle.

Haasteista huolimatta Lappeenrannassa on myös paljon positiivisia uutisia ja vahvaa tulevaisuudenuskoa. Eekoon päätös investoida uuteen kauppahalliin tuo todennäköisesti elävyyttä Kauppatorin alueelle. Danfoss Editronin uuden tehtaan rakentaminen on käynnistynyt Lentokentäntiellä, ja samalla alueella toimiva KT-Shelter kasvaa nopeasti puolustusteollisuuden malliyritykseksi. ICT-ala voi hyvin ja rekrytoi uusia osaajia Lappeenrantaan. Energiaintensiivisillä toimialoilla ja P2X-taloudessa on miljardiluokan investointeja neuvotteluprosesseissa, joista merkittävimpinä Polarnoden datakeskushanke ja Solar Foodsin Solein-proteiinitehdas.

Yritysyhteistyö on kehittynyt myönteisesti, ja Lappeenrannan kaupunki koetaan yhä houkuttelevammaksi kumppaniksi. Yhteistyön tiivistäminen ja positiivisten tulosten saavuttaminen edellyttävät jatkuvaa kehittämistä kaupunkikonsernissa. Meidän tehtävämme on jatkossakin löytää sopivia ratkaisuja tontti- ja toimitilarapeisiin, luvi- tusprosesseihin ja yrityspalveluihin. Samalla sujuvan arjen peruspalvelujen merkitys korostuu sijoittumisen ja houkuttelevuuden näkökulmasta.

LUT-yliopisto jatkaa maan arvostetuimpana yliopistona ja sen kasvutavoitteet tuovat yhä enemmän korkeakouluopiskelijoita Lappeenrantaan. Kaupunkina haluamme tarjota parhaan mahdollisen opiskelijakokemuksen niin korkeakouluissa kuin toisen asteen oppilaitoksissa ja tukea valmistuneiden työllistymistä alueella.

Haastavina aikoina testataan kaupungin sinnikkyyttä ja uudistumiskykyä. Tuulet ovat suotuisia sille, joka tietää, minne on menossa. Uuden strategian valossa Lappeenrannassa syntyy kestäviä menestystarinoita – rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Tuomo Sallinen
kaupunginjohtaja

Yleisperustelut

Kuntatalouden valtakunnallinen kehitysarvio

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi tuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi.

Taloukasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit. Taloukasvun kannalta on suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin.

Keskipitkällä aikavälillä Suomen talouden odotetaan kasvavan kohtalaisesti. Kasvua tukevat muun muassa yksityisten investointien vahva kehitys, jota vauhdittavat vihreän siirtymän edellyttämät panostukset. Myös erityisesti vuodelle 2029 kohdistetut puolustusmenojen lisäykset tukevat bruttokansantuotteen kasvua.

Yhdysvaltojen tekemät alustavat tullisopimukset vähentävät epävarmuutta kauppapolitiikasta, mutta eivät poista sitä. Lopullisia sopimuksia ei ole solmittu ja sopimusten pitäminen ei ole varmaa. Ylipäänsä geopolitiittinen epävarmuus on edelleen suurta. Toisaalta EU-maiden investointipaketit voivat johtaa ennustettua nopeampaan kasvuun.

Kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat muun muassa kunta-alalle sovitut palkankorotukset, jotka nostavat työvoimakustannuksia yhteensä 2,8 prosentilla vuonna 2025, ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Lisäksi uudistus voi kasvattaa kuntien välisiä eroja entisestään, sillä työllisyyden vaihtelu poikkeaa kuntien välillä.

Vuonna 2026 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,4 miljardiin euroon. Toimintakate heikkenee toimintakulujen kasvaessa ja toimintatuottojen vähentyessä. Toimintakulujen kasvun taustalla on etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Vuoden 2026 toimintatuottoja pienentää sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättyminen ja uudelleen neuvottelut.

Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleikkaukset sekä hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Lisäksi valtionosuuksien kehitystä hidastaa vuoteen 2027 saakka sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vähennys.

Verotulot muodostavat suurimman osan kuntien tuloista. Suhdanne-tilanteen kohentuessa verotulojen kehitys vahvistuu vuonna 2026 5,2 prosentin kasvuun ja tasaantuu vuosina 2027–2029 keskimäärin

hieman alle 4 prosenttiin vuodessa. Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulot eivät kuitenkaan riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä tulevana vuosina nettoinvestointeihin. Kuntatalouden investoinnit pysyvät korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkömät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa investoinneista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Kuntatalouden kestävyysvaikutukset jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

(Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, syksy 2025)

Verotulot

Ansiotulojen kasvuvauhti on hidastunut selvästi kahden viime vuoden aikana. Kun vuonna 2023 kasvu oli Lappeenrannassa yli viisi prosenttia, jäi kasvu vuonna 2024 kolmeen prosenttiin ja vuonna 2025 ennakoitua kasvua enää runsaan prosentin. Etenkin palkkatulojen kasvu on hidastunut työllisyyden heikentyessä.

Voimassa olevat työehtosopimukset kasvattavat palkkatuloja lähemmäs kolmella prosentilla. Valitettavasti työllisyyden heikentyminen vähentää palkansaajien määrää. UPM:n paperitehtaan lakkautuessa se leikkaa palkkatulojen kasvusta yhden prosenttiyksikön. Vastavasti paperitehtaan lakkautuksella arvioidaan olevan työttömyysturvaverojen kasvuun noin seitsemän prosenttiyksikköä korottava vaikutus. Eläketulojen osuus ansiotuloista on yli neljännes. Eläkeindeksiin keskeisesti vaikuttava kuluttajahintaindeksi eli yleinen inflaatio on laskenut matalalle tasolle ja eläkeindeksi nousee ensi vuonna 0,9 prosenttia. Eläkkeellä olevien määrän kasvaessa eläketulo kokonaisuutena kasvaa runsaalla kahdella prosentilla. Ensi vuonna kaikkien ansiotulojen yhteismäärän odotetaan kasvavan 2,2 prosenttia.

Edellä kuvattuun veropohjan kehitysarvioon perustuen kunnallisveroa budjetoidaan vuodelle 2026 tuloveroprosentin 8,3 mukaan 136,8 miljoonaa euroa, kun vuoden 2025 ennuste on 130,4 miljoonaa euroa. Kasvua on siten 4,9 %. Kasvuprosenttia selittää keskeisesti vuoden 2025 kertymää heikentävät vuotta 2024 koskevat oikaisuerät, joiden vuoksi kasvu ylittää selvästi ansiotulojen kasvun.

Yhteisöverokertymä on vähentymässä vuonna 2025 lähemmäs 20 %. Koko maan yhteisöverokehitystä enemmän Lappeenrannan kertymää painaa jako-osuuden pienentyminen noin 13 %. Jako-osuus tulee laskemaan todennäköisesti vielä enemmän vuodelle 2026, kun

hyvin vahva perustevuosi 2022 jää laskennasta pois. Jako-osuutta heikentää etenkin metsäteollisuuden olennaisesti heikompi tulostaso vuosikymmenen alkuvuosiin nähden. Paperitehtaan lakkautus alkaa vaikuttaa jako-osuuteen etenkin taloussuunnitelmakauden lopulla vuodesta 2028 alkaen. Yhteisöveroa budjetoidaan ensi vuodelle 17,9 miljoonaa euroa, missä on vähennystä 3,5 miljoonaa euroa kuluun vuoden ennusteeseen nähden. Kertymän ei odoteta elpymään voimakkaasti taloussuunnitelmakaudella ja vielä vuonna 2029 yhteisöveroa odotetaan tilittyvän noin miljoonaa euroa vuoden 2025 ennustetta vähemmän.

Kiinteistökannan verotusarvon ei odoteta kasvavan vuonna 2026, sillä vuotuisten ikävähennysten arvioidaan kumoavan maltillisen indeksikorotuksen vaikutuksen. Uudisrakentaminen on tällä hetkellä vähäistä, joten uutta rakennuskantaa ei juuri tule verotuksen piiriin. Vuoden 2026 kiinteistöveroarvio on vuoden 2025 toteutumaennusteen mukainen 28,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuosien kiinteistöveroarvio on pidetty samalla tuottotasolla.

Lappeenranta alkoi saada vuonna 2025 osuuden kaivosverosta. Sijaintikunnan osuus kaivoksen maksamasta verosta on 60 %. Muista kuin metallimalmista maksettava mineraalien vero on 0,20 euroa tonnilta. Vuonna 2025 vero tuotti 110.000 euroa. Taloussuunnitelmavuosille tuotto-odotus on 100.000 euroa vuodessa. Kaivosmineraaliveroa mahdollisesti korotetaan vuonna 2026, jolloin korotettu vero tulee maksuun vuonna 2027, mutta korotuksen verotuotto ohjautuu kokonaisuudessaan valtiolle.

Yhteensä verotuloja ennakoidaan vuonna 2026 kertyvän 182,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 ennusteeseen nähden kasvua on 1,6 %. Verotulojen ennakkointiin liittyy aina paljon epävarmuutta talouden kehityksestä. Verotuloennustetta laadittaessa taloushallinto tekee

skenaarioita erilaisilla kehitysoletuksilla. Edellä esitetyt verotuloennusteet perustuvat keskimääräiseen, realistisimpana pidettävään näkymään. Heikomman ja vahvemman kehityksen skenaariot tuottavat noin kuuden miljoonan euron haarukan vuoden 2026 veroennusteeseen eli noin kolme miljoonaa euroa molempiin suuntiin perusskenaarioon nähden.

Veroprosentit ovat vuonna 2026 seuraavat:

- Tuloveroprosentti: 8,30
- Kiinteistöveroprosentit:
 - o Yleinen 1,43
 - o Maapohjan yleinen 1,43
 - o Vakituiset asuinrakennukset 0,55
 - o Muut asuinrakennukset 1,15
 - o Voimalaitokset 2,85
 - o Rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Yleishyödyllisen yhteisön pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti on 0,55.

Valtionosuudet

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena oleviin laskennallisiin kustannuksiin vaikuttaa pääasiassa kunnan alle 16-vuotiaiden määrä. 0–15-vuotiaiden määrä on vähentynyt 204 lapsella, mikä leikkaa valtionosuutta 1,8 miljoonaa euroa. Muun muassa muuttoliikkeen ansiosta vähennys on kuitenkin 177 lasta pienempi kuin taloussuunnitelmassa oli ennakoitu, mikä pienentää valtionosuuden vähennystä ja samalla lasten ja nuorten palvelujen kehityksen sopeutusta 1,3 miljoonaa euroa.

nalla eurolla. Merkittäviä uusia valtionosuusvaikutteisia tehtävämuutoksia ei tule vuodelle 2026, mutta perusopetukseen vuonna 2025 tulleiden tehtävämuutosten kokovuotistaminen lisää ensi vuoden valtionosuutta noin 0,8 miljoonaa euroa.

Työllisyyspalveluiden valtionosuuskriteerejä ovat työikäinen väestö, laaja työttömyys sekä vieraskieliset. Kaikkien näiden kriteerien mukainen väestö on kasvanut Lappeenrannassa ja se lisää valtionosuutta vajaat 0,7 miljoonaa euroa. Te-uudistuksen siirtymätasauksen vaiheittaisen poistumisen myötä te-kriteerien mukainen valtionosuus kasvaa noin 0,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuuden sote-erissä ei tapahdu vuosina 2026–2027 olennaisia muutoksia. Näinä vuosina peritään takaisin vuotta 2023 koskeva jälkikäteistarkistus ja vuoden 2024 määräaikainen lisäys, jotka ovat yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Vastaava takaisinperintä sisältyy vuoden 2025 valtionosuuteen. Siirtymätasaus vähenee 0,3 miljoonaa euroa vuodelle 2026 ja vielä 0,1 miljoonaa euroa lisää vuodelle 2027, minkä jälkeen se jää pysyväksi. Sote-uudistuksen pysyvä muutosrajoitin on -2,7 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena sote-sidonnaiset valtionosuuserät ovat -6,0 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Verotuloihin perustuva tasaus pienenee ennakkotiedon mukaan 3,0 miljoonaa euroa. Tasaus vahvistetaan vuoden 2024 verotuksen valmistumisen jälkeen. Tasauksen pieneneminen johtuu Lappeenrannan keskimääräistä paremmasta verotulojen kehityksestä vuonna 2024. Vuodesta 2027 alkaen tasauksen odotetaan jälleen kasvavan, koska vuonna 2025 verotulojen kehitys on Lappeenrannassa heikompaa etenkin yhteisöveron jako-osuuden pienenemisen takia. Veromenetysten korvaus pysyttelee suunnilleen vuoden 2025 tasolla.

Peruspalveluiden valtionosuus on valtiovarainministeriön ennakkolaskelman perusteella 32,3 miljoonaa euroa, missä on vähennystä vuoden 2025 valtionosuuteen 1,2 miljoonaa euroa.

Peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä 32,3 miljoonaa euroa vuonna 2026, josta

- varsinainen valtionosuus 25,2 Me
- lisäykset ja vähennykset (sis. sote-erät) -9,0 Me
- verotuloihin perustuva tasaus 8,5 Me
- veroperustemuutosten korvaus 7,6 Me

Opetus- ja kulttuuriministeriön kautta hallinnoitava valtionosuus on Lappeenrannalle 4,3 miljoonaa euroa negatiivinen ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuoksi.

Verorahoitusarvio vuosille 2026–2029

1000 euroa	ENN 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	2026-2029
Kunnallisvero	130 400	136 800	140 000	145 400	148 400	570 600
<i>Muutos %</i>	<i>-1,0</i>	<i>4,9</i>	<i>2,3</i>	<i>3,9</i>	<i>2,1</i>	<i>3,3</i>
Yhteisövero	21 400	17 900	17 200	18 500	20 300	73 900
<i>Muutos %</i>	<i>-18,3</i>	<i>-16,4</i>	<i>-3,9</i>	<i>7,6</i>	<i>9,7</i>	<i>-1,3</i>
Kiinteistövero	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000	112 000
<i>Muutos %</i>	<i>-0,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Kaivosvero	110	100	100	100	100	400
<i>Muutos %</i>	<i>0,0</i>	<i>-9,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-2,4</i>
Verotulot yhteensä	179 910	182 800	185 300	192 000	196 800	756 900
<i>Muutos %</i>	<i>-3,3</i>	<i>1,6</i>	<i>1,4</i>	<i>3,6</i>	<i>2,5</i>	<i>2,3</i>
Peruspalvelujen valtionosuus	33 500	32 300	34 400	38 400	37 300	142 400
<i>Muutos %</i>	<i>19,2</i>	<i>-3,6</i>	<i>6,5</i>	<i>11,6</i>	<i>-2,9</i>	<i>2,7</i>
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-3 200	-4 300	-4 500	-4 600	-4 600	-18 000
<i>Muutos %</i>	<i>-37,9</i>	<i>34,4</i>	<i>4,7</i>	<i>2,2</i>	<i>0,0</i>	<i>9,5</i>
Valtionosuudet yhteensä	30 300	28 000	29 900	33 800	32 700	124 400
<i>Muutos %</i>	<i>32,0</i>	<i>-7,6</i>	<i>6,8</i>	<i>13,0</i>	<i>-3,3</i>	<i>1,9</i>
Verorahoitus yhteensä	210 210	210 800	215 200	225 800	229 500	881 300
<i>Muutos %</i>	<i>0,6</i>	<i>0,3</i>	<i>2,1</i>	<i>4,9</i>	<i>1,6</i>	<i>2,2</i>

Tuottojen ja kulujen kehitys

Talousarvion nettomenojen kasvu vuodelle 2026 vuoden 2025 alku-peräiseen talousarvioon nähden on 1,1 %. Kaikkien toimintakulujen kasvu on 1,4 %, josta ulkoisten menojen kasvu 0,5 %.

Toimialojen kehyksissä on huomioitu voimassa olevien kunta-alan sopimusten mukaiset palkankorotukset ja konsernin sisäisten tukipalvelujen hinnankorotukset vuodelle 2026. Sisäisten vuokrien muutoksissa on huomioitu ylläpitovuokran indeksitarkistus, kunnossapitovuokran kohdentumisen muutos sekä rakennusinvestointien valmistumisesta johtuvat pääomavuokrien muutokset.

Toimialojen ulkoisten menojen kasvuun on budjetoitu 0,7 % kasvu, paitsi joukkoliikenteeseen alan indeksikehitykseen perustuen 1,1 %. Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuuksiin on varattu 2,9 %:n kasvu, mikä sisältää myös palkankorotusten ja muun kustannustason nousun vaikutuksen.

Vuosien 2027–2029 kustannustason nousuun on varauduttu keskiteysti. Toimialojen raamit on siten määritetty vuoteen 2029 saakka vuoden 2026 kustannustasossa. Keskitetyssä varauksessa on huomioitu kunta-alan virka- ja työehtosopimusten kustannusvaikutus sekä ennakoitu muu kustannustason nousu 1 % vuotuisen kasvun mukaan. Vuoden 2025 syksyn palkankorotuksista alkaen vuoden 2029 loppuun saakka palkkakustannukset ovat nousemassa noin 14,5 prosentilla, mikä tekee keskimäärin 2,8 % vuodessa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkojen nousu tasaantui ja kääntyi laskuun vuoden 2024 aikana.

Lasku on tasaantunut vuoden 2025 aikana. Tällä hetkellä 12 kuukauden euriborkorko on hieman alle 2,2 %. Tällä hetkellä näkemys on, että korkotaso pitkällä aikavälillä olisi 2,5–3,0 %:n tasolla. Korkomarkkinan näkymään sisältyy edelleen epävarmuutta.

Lappeenrannan nykyinen lainasalkku on kattavasti suojattu, mutta vuoden 2025 aikana tehtyjen jälleenrahoitusten korkokustannukset ovat selvästi korkeammat kuin aiempien. Toistaiseksi kuitenkin korkotuottojen kasvu on kattanut korkokustannusten nousun. Nettovelkaantumisen takia otettavien lainojen rahoituskustannus tulee myös nostamaan kaupungin lainasalkun keskikorkoa taloussuunnitelma-kaudella.

Rahoitustuottoihin sisältyy tuloutukset konserniyhtiöiltä. Energia-konsernin tuloutus kaupungille säilyy vuoden 2025 tasolla.

Talousarvion mukainen noin 24 miljoonan euron vuosikate vuodelle 2026 ei riitä kattamaan vuoden 2026 nettoinvestointeja, jotka vuodelta 2025 siirtyvien investointien kanssa ovat noin 44 miljoonaa euroa. Lainakannan arvioidaan siten kasvavan vuonna 2026 20 miljoonalla eurolla.

Investoinnit ylittävät vuosikatteen myös taloussuunnitelmavuosina 2027–2029 yhteensä lähes 100 miljoonalla eurolla. Taloussuunnitelman rahoituslaskelman mukaan nettovelkaantuminen on 119 miljoonaa euroa vuoden 2029 loppuun mennessä. Kun samaan aikaan erääntyy pitkäaikaisia lainoja 126 miljoonan euron arvosta, tarvitaan uutta lainaa bruttomääräisesti 245 miljoonaa euroa. Näiden vuosien korkotasolla on siten erittäin merkittävä vaikutus tulevien vuosien rahoituskuluihin.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Kaupungin lainakannan kehitys, Me	180,0	217,0	197,0	249,0	284,0	296,0
Lainat/asukas	2 466	2 973	2 699	3 411	3 890	4 055
Konsernin lainakannan kehitys, Me	419,0	462,8	436,2	501,6	548,9	573,0
Lainat/asukas	5 740	6 340	5 975	6 872	7 519	7 850
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa, Me	288,7	334,9	308,3	373,7	421,0	445,1
Lainat/asukas	3 954	4 588	4 223	5 120	5 767	6 098
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa ja energiaa, Me	227,1	264,9	249,9	299,6	333,2	343,8
Lainat/asukas	3 111	3 629	3 424	4 105	4 565	4 710

Talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tulevat Lappeenranta 2037 -strategiasta. Strategiassa on kuusi päätavoitetta. Koko kaupunkikonsernin toiminta tähtää näiden päätavoitteiden saavuttamiseen kolmen kärkiohjelman kautta. Kullakin lautakunnalla on kärkiohjelmiin kaksi–kuusi valtuustoon nähden sitovaa tavoitetta.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu tuloslaskelmaosaan, käyttötalousosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Talousarvioon liitetään yleinen perusteluosa, sitovat yksityiskohtaiset perustelut ja henkilöstöpoliittinen osa sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa

Talousarvion käyttötalousosan euro-osuudessa esitetään vastuualueittain tulot ja menot sekä niiden erotuksena muodostuva toimintakate. Kehykseen sisältyy lisäksi poistobudjetti irtaimen omaisuuden investointeja varten. Toimintakatteen ja poistojen summana muodostuu valtuustoon nähden sitova kehys. Lautakuntien kehysten pohjalta on koottu yhteen koko kaupungin tuloslaskelma lisäten toimintakatteen jälkeen koko kaupunkia koskevat erät: verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut sekä käyttöomaisuuden poistot.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet toimialoille sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät nettomäärärahat toimialalle tai toimielimelle tehtävien suorittamiseen.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään hankkeen tai hankeryhmän kustannusarvio, talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Valtuustoon nähden sitovat kehykset

1.1. Talousarviokehykset

Talousarvion käyttötalousosa jakautuu seuraaviin valtuustoon nähden sitoviin kehyksiin (sulkeissa mainittu vastuussa oleva toimielin):

- Yhteiset palvelut (KH)
- Talousarviovaraukset (KH)
- Strateginen rahoitus (KH)
- Lasten ja nuorten palvelut (LaNuL)
- Kotikuntakorvaukset (LaNuL)
- Kulttuuripalvelut (KuLiL)
- Liikuntapalvelut (KuLiL)
- Kaupunkikehitys (KaKeL)
- Rakennusvalvonta (RakLa)
- Maaomaisuuden tuotot (KaKeL)
- Tilakeskus (KaKeL)
- Etelä-Karjalan liiton maksuosuus (KH)
- Etelä-Karjalan maaseututoimi (KaKeL)
- Etelä-Karjalan työllisyyspalvelut (TyöMaaL)
- Lappeenrannan hankintapalvelut (KH)
- Lappeenrannan seudun joukkoliikenne (JoukoL)
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (YmpLa)

1.2. Lautakuntien ja toimialajohdon vastuu

Lautakuntaa sitoo kehys, joka muodostuu toimintakatteen ja irtaimen omaisuuden poistojen summasta. Talouden kuukausiseuranta perustuu toimintakatteen seuraamiseen.

Lautakunta ja toimialajohtaja vastaavat toiminnan järjestämisestä valtuuston hyväksymän talousarviokehyksen puitteissa. Lautakunnat kohdentavat käyttösuunnitelmassa resurssit toimialajohtajan esityksestä tärkeimmiksi katsomilleen toiminta-alueille.

Lautakuntien hyväksymien talousarviokehyksiin sopeutettujen vuoden 2026 käyttösuunnitelmien on oltava valmiina 31.1.2026 mennessä. Samassa yhteydessä tulee laatia vuodet 2026–2029 kattava taloussuunnitelma käyttösuunnitelmatasolla talousohjelman mukaisiin kehyksiin sovitettuna.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi sekä Etelä-Karjalan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut voivat laatia käyttösuunnitelman raamista poiketen siten, että taseyksikön syntyvä alijäämä katetaan taseyksikön kertyneestä ylijäämästä. Taseeseen kertynyt ylijäämä ei saa muuttua alijäämäksi.

Lautakunnat vastaavat siitä, että kaupunginvaltuuston päättämää talousarviota ei ylitetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä toimialojen tehtäväalueilla itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkojen haltijat ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistuksen ajalta ovat tilivelvollisia:

1. kaupunginjohtaja
2. apulaiskaupunginjohtaja
3. elinvoimajohtaja
4. hallintojohtaja
5. henkilöstöjohtaja
6. tarkastuspäällikkö
7. toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
8. varhaiskasvatusjohtaja
9. opetustoimenjohtaja
10. nuorisotoimenjohtaja
11. kulttuurijohtaja
12. liikuntajohtaja
13. toimialajohtaja, kaupunkikehitys
14. kaupungingeodeetti
15. kaupunginarkkitehti
16. kaupungininsinööri
17. rakennusvalvonnan johtaja
18. maaseututoimenjohtaja
19. ympäristöjohtaja
20. joukkoliikennepäällikkö
21. työllisyysjohtaja

Osakeyhtiöissä ja säätiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

1.3. Määrärahojen käyttäminen talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2026–2029 ja vuoden 2025 alitusten tai ylitysten kattaminen

Lautakuntien tulee esittää vuoden 2025 tilinpäätösraportoinnin yhteydessä, miten määrärahaylitys katetaan tai määrärahan alitus käytetään vuonna 2026. Siirtoa voi perustellusta syystä esittää kohdennettavaksi vuosille 2027–2029.

Määrärahaylitys tulee kattaa seuraavana vuonna perusrahoituksen kehyksestä. Määräraha-alituksen voi käyttää kertaluonteisiin menoeriin, jotka eivät lisää jatkuvia menoja.

Toimialojen tulee puolivuositarkastuksen antamisen yhteydessä tehdä toteutumisen nuste vuosille 2026–2029 ja huolehtia kohdan 1.2 mukaisesti talousarviotaamisesta pysymisestä.

1.4. Maksujen ja taksojen tarkistaminen

Kukin toimiala päättää omista maksuistaan ja taksoistaan parhaaksi näkemällään tavalla.

Lappeenrannan asumiseen liittyvät kokonaiskustannukset säilytetään vertailukaupunkien keskiarvon tasolla, ottaen kuitenkin huomioon kaupungin ja konserniyhtiöiden talouden tasapaino.

1.5. Avustukset

Kaupunki myöntää avustuksia järjestöille ja yleishyödyllisille yhdistyksille

1. asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistystoimintaan
2. sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan
3. kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan
4. nuorisojärjestöjen toimintaan
5. sovellettuun liikuntatoimintaan

Tapahtumia kaupunki avustaa kaupunginhallituksen päättämän kumppanuussopimusmallin mukaisesti.

Asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistysten avustukset myönnetään toiminnan laajuutta kuvaavan portaikon mukaisesti hallintojohtajan päätöksellä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustuksella tuetaan järjestöjen toteuttamaa ennakoivaa ja ennaltaehkäisevää kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista työtä sekä pelastustoimintaa. Avustusten piiriin kuuluvilta kumppanuustoimijoilta ei edellytetä hakumenettelyä. Kumppanuustoimijoiden tuista sovitaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja sopimukset solmitaan valtuustokausittain. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määräraha sisältyy yhteisten palveluiden kehykseen ja määrärahojen kohdentamisesta päättää kaupunginhallitus.

Perintökaaren varoista myönnettävien avustusten jakamista jatketaan edelleen ja kaupunginhallitus päättää vuosittain jaettavat avustukset.

Vähävaraisten lapsiperheiden harrastusten tukemiseen varattu määräraha sisältyy lasten ja nuorten lautakunnan kehykseen. Nuorisopalvelut jakaa vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustuksen lasten ja nuorten lautakunnan päättämien kriteereiden pohjalta ja kehittää avustuskäytäntöjä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Nuorisojärjestöjen toimintaan myönnetään avustuksia lasten ja nuorten lautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

Kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan sekä sovellettuun liikuntatoimintaan myönnetään avustuksia kulttuuri- ja liikuntalautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

1.6. IT-hankinnat ja -sopimukset

Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tietojärjestelmähankinnat ja sopimusten uusinnat käsitellään toimialojen ohjausryhmässä tai muussa erikseen määritellyssä ryhmässä. Toimialat ja Lappeenrannan Toimitilat Oy eivät saa uusia tietotekniikkaan liittyviä sopimuksia ilman ohjausryhmän lupaa. Konserniyhtiöiden on tuotava kaikki ICT-hankinnat käsiteltäväksi omistajaohjausryhmään toimintaympäristömme tiedonhallinnan ja digiturvallisuuden ylläpitämiseksi ja varmistamiseksi sekä päällekkäisten järjestelmähankintojen välttämiseksi, varmistuen ICT-kokonaisarkkitehtuurin. Hankinnat tulee käsitellä asianomaisessa ohjausryhmässä ennen kilpailutuksen käynnistämistä. Mikäli ICT-hankinta on osa suurempaa hankekokonaisuutta, tulee ICT-hankinta hyväksyttävä erikseen edellä mainitun menettelyn mukaisesti.

Edellä kerrotusta käsittelyjärjestyksestä poiketen tietohallintopäälliköllä on oikeus hyväksyä ilman ohjausryhmän käsittelyä ICT-hankinnat, joiden arvo hankintakauden aikana on alle 60.000 euroa.

Tietohallintopäälliköllä on oikeus päättää keskitetyn ICT-budjetin hankinnoista, joiden arvo on alle 60.000 euroa, tätä suuremmat päättää apulaiskaupunginjohtaja keskitetyn ICT-budjetin sallimissa rajoissa. Toimialoilla on edellä mainittua ohjausryhmää kuultuaan oikeus päättää toimialajärjestelmien hankinnoista viranhaltijoiden hankintavaltuuksien puitteissa, kun hankinta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimialan kehyksestä. Kokonaisuudessaan kaupungin toimintaympäristön kaikissa ICT-hankinnoissa noudatetaan yhteisiä digiturvallisuuden ja kokonaisarkkitehtuurin prosesseja ja toimintamalleja.

1.7. Arvonlisävero

Määrärahat ovat sekä käyttötalous- että investointiosassa ilman palautus- ja vähennysjärjestelmän arvonlisäveroja.

1.8. Sisäiset erät

Toimialojen toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2. Hallituksen ja lautakuntien erityiskysymykset

2.1. Kaupunginhallitus

Strateginen rahoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.10.2025 Lappeenrannan kaupungin toimintaa ohjaavan LPR2037 -strategian päälinjaukset: vision, arvot sekä kärkiteemat päämittareineen. Talousarviossa esitetään toimialojen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Strategiaa toteutetaan kolmen kärkiteeman kautta, jotka ovat Kasvun mahdollistaja, Tulevaisuuden tekijä ja Sujuvan arjen turvaaja. Strategian toimeenpano tapahtuu toimialojen talousarviomäärärahojen puitteissa. Vain kuttavuudeltaan merkittävien hankkeiden ja toimenpidekokonaisuuksien toimeenpanoa varten on lisäksi varattu vuosittain miljoonan euron strateginen rahoitus. Strategisen rahoituksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Hankkeisiin osallistuminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus päättää yhteisten palvelujen määräraha-kehityksen puitteissa, strategista rahoitusta lukuun ottamatta, enintään 100.000 euron hankkeeseen osallistumisesta.

Lentoliikenteen tukeminen

Saimaan lentoasema -säätiökonsernille varataan vuodelle 2026 nettona 1,55 miljoonaa euroa lentoliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Määräraha on mitoitettu siten, että reittilentotoimintaa on mahdollista jatkaa nykyisen lentoyhtiön kanssa yhteen kohteeseen kahdesti viikossa. Kokonaisselvitys lentoliikenteestä on valmistelussa. Rahoituksessa on oletettu, ettei lentokenttä saa valtiolta avustusta käyttömenoihin. Mikäli valtionavustusta kuitenkin myönnetään, kaupunginhallitus voi päättää kaupungin tuen vähentämisestä enintään avustusta vastaavalla määrällä. Mahdollisten lisäreittien rahoituksesta päättää kaupunginvaltuusto.

2.2. Lasten ja nuorten lautakunta

Lasten ja nuorten palvelujen kehys sisältää määrärahan lasten itäisyysspäiväjuhlan järjestämiseen, nuorisovaltuuston, monialaisen yhteistyön toimintamenoihin sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton kumppanuussopimukseen. Varataan koulujen kansallisen kilpailutoiminnan, kuten Taitaja ja Koululiikuntaliiton (KLL) kilpailuiden osallistumis- ja matkakuluihin tarvittavat määrärahat.

Lasten ja nuorten palvelujen kehyksessä on huomioitu lisäyksenä laakisäateiset tehtävämuutokset sen laajuisina kuin kaupungin tehtävämuutosten myötä saama valtionosuus lisääntyy.

Etelä-Karjalassa on viime vuosina tuotu esiin tarve löytää ratkaisuja lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi. Lappeenranta ja Imatra ovat ehdottaneet alueellisen sopimuksen tekoa, jolla sitoudutaan asiakokonaisuuden edistämiseen. Toimenpiteet lasten ja perheiden

hyvinvoinnin lisäämiseksi tulee aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Käytännössä tavoitellaan uusien toimintamallien kehittämistä kasvuympäristön tueksi raskausajasta lähtien kaikkien toimijoiden kesken. Tämä tarkoittaa yhteistyön tiivistämistä alueen kuntien, hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyötä valmistellaan yhdessä edellä mainittujen tahojen kanssa loppuvuoden 2025 aikana. Kaupunginhallitus päättää kehitystyöhön ja toimeenpääntöön osoitettavasta strategisesta rahoituksesta sopimuskaudelle 2026–2030.

2.3. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Liikuntapalveluiden kehikseen on lisätty vuoden 2023 alusta lukien 35.000 euroa skeittihallin toteuttamiseen, mikä ei ole toistaiseksi edennyt. Määrärahasta katetaan vuosina 2025–2026 PEPO:n kanssa Kielo Areenan vuorojen ostamisesta tehdyn sopimuksen kulut. Mikäli skeittihallin toteutus etenee sopimuskauden aikana, osoitetaan liikuntatoimelle siihen uusi enintään 35.000 euron määräraha.

2.4. Kaupunkikehityslautakunta

Maankäyttösopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyy maankäyttösopimukset kaupunkikehityslautakunnan esityksestä. Kaupungin maankäyttösopimuksella rahana saama korvausta tuloutetaan sitä mukaa, kun sopimuksen mukaiset kaupungin vastuulle tulevat investoinnit toteutuvat. Maankäyttökorvaukset tuloutetaan kohtaan kiinteistöjen myynti, maankäyttösopimukset. Korvauksia ei voi käyttää muiden kuin sopimuksissa määriteltujen menojen kattamiseen.

Talousarviossa oleva yhdyskuntatekniikan investointimääräraha ei

sisällä maankäyttösopimusten perusteella tehtäviä investointeja. Investointiosan ja käyttötalousosan nettovaikutukseltaan neutraalit määrärahamuutokset tehdään konsernihallinnossa tässä määritellyllä valtuutuksella ilman valtuuston erillistä päätöstä.

Katujen pintaukset

Talvikunnossapitokauden vaativuus vaikuttaa katujen muuhun kunnossapitoon käytettävissä olevaan määrärahaan. Taloutta voidaan tasapainottaa katujen uudelleen pintausten määrää säätämällä. Jotta uutta pintausta ei synny, kaupunkikehityslautakunta voi hyväksyessään pintaushankkeen päättää enintään 400.000 euron määrärahasiirrosta yhdyskuntatekniikan investoinneista kaupunkikehityksen käyttötalouteen. Siirto on kertaluonteinen. Siirretystä määrärahasta mahdollisesti käyttämättä jäävä osuus on osana toimialan talousarvion poikkeamaa siirrettävissä seuraavalle vuodelle yksityiskohtaisten perustelujen kohdan 1.3 mukaisesti.

2.5. Tilakeskus

Rakennusten omistus

Kaupungin palvelutuotannon käytössä olevat rakennukset pidetään kaupungin suorassa omistuksessa kuten myös palvelutuotannon käyttöön rakennettavat uudisrakennukset. Rakennusomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluiden järjestämisestä vastaaminen on tilakeskuksen tehtävä niin, että järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Sisäiset vuokrat

Kaupunginhallitus on vahvistanut 3.6.2019 § 274 sisäisen vuokran määräytymisperusteet. Sisäinen vuokra koostuu rakennuksen ylläpito-, kunnossapito- ja pääomavuokrasta sekä tontinvuokrasta.

Tilakeskuksen sisäisen vuokrauksen kustannuspaikan käyttötalouden menot katetaan ylläpito- ja kunnossapitovuokralla sekä sisäisesti tilitettävällä tontinvuokralla. Toteutuneisiin kuluihin perustuvalla ylläpito- ja kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten jatkuvat ylläpitokulut sekä rakennusten hallinnoinnin kulut. Kunnossapitovuokra on vuonna 2026 1,72 % rakennuksen jälleenhankinta-arvosta. Kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten kaikki käyttötalouden korjaus- ja kunnossapitomenot. Kunnossapitovuokran kokonaismäärä on 7,9 miljoonaa euroa vuodessa, eikä se tule kasvamaan vuosittain isojen investointihankkeiden myötä, jotka kasvattavat rakennuskannan jälleenhankinta-arvoa. Sen vuoksi prosenttiosuutta tarkistetaan vuosittain, kunnes isot investointihankkeet valmistuvat. Sen jälkeen prosenttiosuus voidaan vakiinnuttaa.

Pääomavuokra kattaa rakennusten pääomakustannukset. Pääomavuokralla katetaan pysyvien vastaavien poistot ja tilakeskuksen lainojen korot. Siihen sisältyy myös pääoman tuotto. Laskentaperusteena on 5 % teknisestä nykyarvosta.

Investoinnit uudisrakennuksiin ja peruskorjauksiin kasvattavat kaupungin poistoja ja rahoituskuluja. Näihin on taloussuunnitelmassa varauduttu tilakeskuksen kehityksessä. Ylläpito- ja kunnossapitomenojen odotetaan pysyvän korkeintaan nykyisellä tasolla, hallihankkeet pois lukien. Hankkeen valmistuessa kohteelle määritellään edellä kuvatuilla perusteilla sisäinen vuokra. Vahvistettavan inves-

tointisuunnitelman perusteella toteutettavien hankkeiden pääomavuokrakulujen muutokset huomioidaan käyttäjän talousarviokehiksessä siltä osin, kun rakentamiskustannukset perustuvat tavanomaiseen mitoittamiseen ja rakentamisen tasoon. Mahdolliset muut toimintamuutosten aiheuttamat vuokramuutokset tulee kattaa käyttäjän talousarviokehiksestä. Hallihankkeiden lisäämät ylläpitovuokramenot tulee kattaa liikuntapaikkamaksutuotoilla.

Omaisuuksien myynti

Tilakeskuksen taseyksikön realisoitavien rakennusten salkussa olevan omaisuuden myyntiä hoitaa realisointityöryhmä. Realisointityöryhmässä on viranhaltijoita kaupungin eri toimialoilta. Ryhmässä on jäsenet myös Lappeenrannan Toimitilat Oy:stä ja Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy:stä.

Osana rakennusinvestointien rahoitusta käytetään investoinnin myötä käytöstä poistuvien rakennusten ja kiinteistöjen myyntituottoja. Seuraavien kohteiden myyntituotto sidotaan korvausinvestointien rahoitustarpeen kattamiseen, eikä myyntituottoa voida siten käyttää muuhun tarkoitukseen:

- Kourulan monitoimikeskus
- Lavolan koulu
- Parjalan koulu
- Skinnarilan päiväkotikoulu ja liikuntahalli

Kaupungin palvelutuotannossa on rakennushistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Palveluverkkojen ja palvelutuotannon prosessien muuttuessa osa näistä rakennuksista voi vapautua palvelutuotannosta muun muassa tilan käytön tehokkuutta haettaessa. Useimpien palvelutuotannosta vapautuvien rakennuksien tulee löytää uusi

käyttötarkoitus, jotta niiden säilyminen tuleville sukupolville turvataan. Yksi ratkaisu voi olla rakennuksen myyminen. Ennen kohteiden myymistä rakennusten kaavoitustilanne tulee tarkistaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa ja kaavat tulee tarvittaessa päivittää.

2.6. Joukkoliikennelautakunta

Lappeenranta ja Imatra ovat sopineet yhteistoimintasopimuksella seudullisen joukkoliikenteen järjestämistavoista. Sopijakaupungit linjaavat yhä itse sisäisen liikenteensä sisältäen koulukuljetukset, palvelutason ja rahoituksen. Imatran kaupungille kohdistuvat menot laskutetaan suoraan Imatran kaupungilta. Lappeenrannan kaupungin nettomenot katetaan maksuosuutena kaupunkikehityksen kehiksestä.

Sopijakaupunkien maksuosuudet ovat joukkoliikennelautakuntaa sitovia. Joukkoliikennelautakunta toimivaltaisena viranomaisena vahvistaa sopijakuntien tekemät päätökset. Joukkoliikennelautakunta päättää itsenäisesti kuntarajat ylittävistä liikenteestä sekä muista joukkoliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvista päätettävistä asioista, kuten lippu- ja maksujärjestelmästä sekä lippujen hinnoittelusta.

Kunnat päättävät palvelutasotavoitteista ja joukkoliikennelautakunnalle osoitettavasta maksuosuudesta. Joukkoliikennelautakunta ei voi ylittää lipputuloista, valtionavustuksista sekä muista tuloista ja maksuosuuksista muodostuvaa rahoitusta. Maksuosuuden ylittävistä nettomenoista tulee sopia etukäteen kaupunkikehityksen ja Imatran kaupungin kanssa varmistaen rahoituksen riittävyys. Kaupunkikehityksen toimialan tulee osaltaan seurata joukkoliikennelautakunnan taloutta, jotta kaupunkien maksuosuudet eivät ylitä. Tar-

vittaessa joukkoliikennelautakunnan tulee sopeuttaa toiminta vastaamaan rahoitustaan joko lippujen hintoja nostamalla tai palvelutasoa heikentämällä.

Joukkoliikenteen tilikaudelta toteutuva tulos täsmäytetään maksuosuuteen ja tilinpäätöksessä esitetään mahdollinen poikkeama sovit-
tuun maksuosuuteen nähden. Kaupunkikehityslautakunta voi päät-
tää, että maksuosuuden mahdollinen ylitys vähennetään seuraavan
vuoden maksuosuudesta.

3. Rahoitus

3.1. Lainojen ottaminen

Kaupunginjohtaja oikeutetaan päätöksellään apulaiskaupunginjohtajan esityksestä ottamaan pitkäaikaista tai tilapäistä lainaa rahoitus-
tilanteen edellyttämässä määrin siten, että kaupungin nettovelkaan-
tuminen vuonna 2026 on enintään 30 miljoonaa euroa.

Apulaiskaupunginjohtaja päättää kaupungin lainakannan hoidon
edellyttämistä toimenpiteistä mukaan lukien johdannaissopimusten
tekeminen ja muut mahdolliset suojaustoimenpiteet. Johdannaissopimusten
tekovaltuutus koskee koronvaihtosopimuksia ja niihin kiinteästi
liittyviä korko-optioita, joilla mahdollistetaan suojaustarkoi-
tuksessa korkoriski mahdollisimman pieneksi. Toimenpiteiden tulee
olla kaupunginjohtajan ennalta hyväksymiä.

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä, jonka puitteissa on
konsernitililimiitti lyhyen aikavälin kassanhallintaa varten. Limiitin ja-
kautumisesta konsernin sisällä päättää apulaiskaupunginjohtaja.

3.2. Lainananto

Kaupunginhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen myöntämisestä.

Kaupunginjohtaja voi päättää alle miljoonan euron suuruisten lainojen myöntämisestä konsernissa toimiville yhteisöille enintään viiden vuoden ajaksi, jos järjestely on taloudellisesti perusteltu ja vähentää rahoituskuluja konsernitasolla.

3.3. Leasingrahoitus

Apulaiskaupunginjohtaja voi päättää muista kuin toimitilojen leasing sopimuksista, joiden hoitoon tarvittut määrärahat ovat toimialojen kehyksissä.

Kaupunginhallitus voi päättää talonrakennusinvestointien toteuttamisesta leasingrahoituksella tai muuna vuokrahankkeena, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista. Investointikohteen tulee sisältyä investointiosassa lueteltuihin talonrakennushankkeisiin.

Leasingrahoitusvaihtoehtoa harkitessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kaupungin intressissä ole lunastaa vuokratohdetta. Leasinghankintapäätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto leasingrahoituksen talousvaikutuksista.

Kaupunginhallitus voi päättää käyttöomaisuuden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista.

4. Investoinnit

4.1. Investointien kehykset

Lautakuntia sitova talousarvioketys sisältää toimintakatteen sekä poistot irtaimen omaisuuden investoinneista. Irtaimen omaisuuden

investoinneista päättää lautakunta. Lautakunnan tulee huomioida, että sen on pystyttävä kattamaan irtaimen omaisuuden investoinneista aiheutuvat poistot suunnitelmavuosien mukaisista talouskehysistä. Lisäksi suunnitelmakaudella tulee huomioida, että seuraavan suunnitelmakauden kehyksissä poistokehys ei tule kasvamaan. Investointeihin liittyviin päätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto investoinnin talousvaikutuksista.

Kehyksissä on huomioitu rakennusinvestointeihin liittyvän ensikertaisen varustamisen investoinnit ja näihin liittyvät poistot. Lautakunta hyväksyy ensikertaisen varustamisen käyttösuunnitelman. Ensikertaisen varustamisen yhteydessä hankittavia kertakäyttöisiä tai nopeasti kuluvia tavaroita ei voi käsitellä investointimenona, vaan toimialan on varattava käyttötalouden kehyksestään määräraha näille hankinnoille. Talousarviovalmistelun yhteydessä osa ensikertaisen varustamisen investointimäärärahasta voidaan siirtää toimialan käyttötalouteen varustamisvuodelle.

Muiden kuin irtaimen omaisuuden investointien valtuustoon nähden sitova kehys on investointiosan mukainen kohdekohtainen nettomeno. Lautakunnat päättävät investointien käyttösuunnitelmasta tämän kehyksen sisällä. Lautakunta ei voi siirtää investointimäärärahaa investointiosan kohteelta toiselle, vaan tällaisesta siirrosta päättää valtuusto.

Liikuntapaikkarakentamisen investointeihin on varattu vuosille 2022–2029 nettomääräisesti yhteensä 6,4 miljoonaa euroa. Määrärahasta on katettu muun muassa Amiksen ja Sammonlahden kenttien muutostyöt. Määrärahasta on vuoden 2026 alussa jäljellä noin 0,3 miljoonaa euroa, minkä lisäksi Kimpisen urheilukeskuksen peruskorjaukseen on vuodelle 2026 myönnetty 1.050.000 euron lisämää-

räraha. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää määrärahan kohdentamisesta liikuntapaikkarakentamisen kohteille vuoden 2029 loppuun.

Kaupungin talonrakennusinvestoinnista voi aiheutua tarvetta tehdä kaavamuutoksia sekä muutoksia katuverkostoon, pysäköintialueisiin sekä muihin yleisiin alueisiin. Talonrakennuksen investointimäärärahasta katetaan tontin sisäiset liikenne- ja pysäköintijärjestelyt sekä mahdollinen tontin ulkopuolinen velvoitepysäköintipaikkojen järjestäminen. Tontin ulkopuoliset liikennejärjestelyt katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta. Kaupunkikehityslautakunnan tulee vahvistaessaan yhdyskuntatekniikan työohjelman varmistaa, että talonrakennushankkeisiin liittyvät liikenteen turvallisuuteen, sujuvuuteen ja kaavamääräyksiin liittyvät tarpeet tulevat huomioituiksi. Kaupungin rakennushankkeiden kaavoitusmenot ovat kaupunkisuunnittelun menoja.

Kaupunginhallitus päättää investoinneista, joista ei kirjata suunnitelman mukaisia poistoja, pois lukien pienet maanhankinnat.

Kaupungingeodeetti päättää enintään 120.000 euron arvoisesta kiinteän omaisuuden hankinnasta pieniin maanhankintoihin varatun määrärahan puitteissa.

Alle 10.000 euron yksittäinen hankinta on aina käyttötalouteen kirjattava meno.

4.2. Elinkeinopoliittiset investoinnit

Kaupunginhallituksen päättämät investoinnit

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää elinkeinopoliittisin perustein tehtävistä investoinneista maanhankinta mukaan lukien enintään viiden miljoonan euron arvosta vuodessa. Tästä summasta on arvioon perustuen huomioitu miljoona euroa investointiosassa ja rahoituslaskelmassa. Mikäli investointipäätöksiä tehdään yli miljoonan euron arvosta, lisääntyy myös rahoituslaskelmassa esitetty nettolainanottotarve tältä osin.

Maanhankinta luo edellytykset kaavoitukselle, tontti- ja asuntotuotannolle sekä elinkeinopoliitikalle. Kaupunkikehityslautakunta tekee esityksen maanhankinnasta. Hankintaesitykseen tulee aina sisällyttää selvitys taloudellisista perusteista omaisuuserän hankkimiseksi.

Muuna elinkeinopoliittisena investointina voi tulla kyseeseen yksityisen yritystoiminnan aloittamisen tai laajentamisen mahdollistamiseksi tehtävä investointi. Lähtökohtaisesti edellytyksenä on, että yksityinen toimija maksaa markkinaehtoista vuokraa tai muuta korvausta, jolla investoinnin aiheuttamat tulosvaikutteiset kustannukset saadaan katettua.

Etelä-Karjalan pääomasijoitusrahastoon tehtävät sijoitukset kateetaan elinkeinopoliittisesta investointimäärärahasta.

Lisäksi kaupunginhallitus voi päättää elinkeinopoliittisesta infrastruktuurihankkeesta, jonka kustannusarvio on vähintään 0,5 miljoonaa euroa.

Kaupunkikehityslautakunnan päättämät investoinnit

Investointiosassa on erikseen määräraha elinkeinopoliittisia infrastruktuuri-investointeja varten. Määrärahan käytöstä päättää kaupunkikehityslautakunta. Kaupunkikehityslautakunta on päättänyt investointimäärärahan käyttöä koskevasta suunnitelmasta vuosille 2019–2025, josta käyttämättä jäänyttä osaa on siirretty vuodelle 2026. Investointien yhteismäärä voi olla vuosien 2019–2026 aikana seitsemän miljoonaa euroa, eli keskimäärin miljoona euroa vuodessa. Lautakunta voi tarvittaessa päivittää suunnitelmaa ottaen huomioon, että määrärahasta tulee kattaa kaksoisraiteen melusuo-
jauksesta kaupungille aiheutuvat kustannukset.

Pajarilan ja Mustolan teollisuus- ja toimitila-alue

Vuodesta 2024 alkaen on varattu elinkeinopoliittinen infrastruktuurirahoitus Pajarilan ja Mustolan alueen teollisuus- ja toimitilatonttien rakentamiseen. Suunnittelu ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2030. Hankkeen kustannusarvio ilman Mustolan radan jatkamista on 15 miljoonaa euroa ja sillä toteutetaan alueiden suunnittelu sekä pää- ja kokoojakatujen rakentaminen. Alueiden tonttikatujen rakentaminen katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta.

Hankkeen merkittävyyden vuoksi vuosien 2019–2025 investointiohjelman jatkoksi ei varata muuta elinkeinopoliittista infrastruktuurirahoitusta, mutta vuosien 2019–2025 määrärahasta jäljelle jäänyt osa voidaan käyttää vuosina 2026–2029. Elinkeinoelämän edistämisen kannalta tarpeelliset muut kohteet toteutetaan ensisijaisesti yhdyskuntatekniikan investointimäärärahalla. Kaupunginhallitus voi päättää muuna elinkeinopoliittisena investointina hankkeesta, jonka kustannusarvio on vähintään 0,5 miljoonaa euroa.

Kauppatori

Kaupunginhallitus on 16.6.2025 § 297 hyväksynyt yhteistoimintasopimuksen Lappeenrannan Kauppatorin alueen kehittämisestä. Sopimuksen mukaan myöhemmin solmittavassa toteuttamissopimuksessa kaupunki vastaa katujen, Kauppatorin ja muiden yleisten alueiden rakentamisesta. Toteuttamissopimuksen allekirjoittamisen edellytyksenä on muun muassa, että kaupunki on osoittanut kaupungin vastuulla oleville hankkeen edellyttämille toimenpiteille rahoituksen talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Hankkeelle on varattu investointiosassa vuosille 2026–2028 yhteensä 2.950.000 euroa.

Kauppahallin purkamiseen on määräraha investointiosassa kohdassa kiinteä omaisuus, rakennusinvestointeihin liittyvät purkutoimet.

4.3. Meijän rannat -kehittämissuunnitelman toteutus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.4.2025 § 29 Meijän rannat – Lappeenrannan keskusta-alueen rantojen kehittämissuunnitelman. Suunnitelma on laaja kokonaisuus, jossa on lukuisia yksittäisiä toimenpiteitä. Ohjelma on luonteeltaan strateginen toimintasuunnitelma, joka ohjaa lautakuntien käyttösuunnitelmassa perusrahoituksen käyttöä. Toimialat voivat toteuttaa kehittämissuunnitelmaa tarkoituksenmukaisella tavalla määrärahojensa mahdollistamassa laajuudessa.

Osa kohteista on kustannuksiltaan sellaisia, että niiden toteutus edellyttää erillistä investointimäärärahaa. Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmaan on varattu yhteensä 4.915.000 euroa seuraavien kohteiden toteutukseen:

- Sataman leikkipuiston perusparannus
- Rantapuiston parannus

- Ainonkadun parannus välillä Kasino-Halkosaari

Ainonkadun parannushanke tulee toteuttaa kustannustehokkaalla tavalla, joka ratkaisee katualueen kevyenliikenteen sesonkiluonteisen ruuhkaisuuden.

Kaupunkikehityslautakunta vastaa edellä mainittujen erillisrahoitettujen kohteiden toteutuksesta. Mikäli määrärahaa jää hankkeista jäljelle, määrärahalla voi edistää seuraavalla taloussuunnitelmakaudella 2030–2033 toteutettaviksi suunniteltuja hankkeita, jotka ovat:

- Satamansuoran pysäköinnin ja kevyenliikenteen olosuhteiden parantaminen
- Myllysaaren uimalaitoksen ja leikkipuiston kunnostaminen

Myllysaaren kunnostus toteutetaan kaupunkikehityksen ja liikunta-toimen yhteishankkeena.

4.4. Maaseutualueiden valokuituyhteydet

Investointiosassa on 1,7 miljoonan euron varaus maaseutualueiden valokuituyhteyksien rakentamisen kuntarahoitusosuuksiin. Kaupunki voi kaupunginhallituksen päätöksellä osallistua yksittäisen valokuituhankkeen toteutukseen edellyttäen, että kuntarahoitusosuus on enintään kymmenen prosenttia hankkeen toteutuneista kustannuksista.

4.5. Konsernirakenteen kehittäminen

Investointiosassa on 100.000 euron varaus vuodelle 2026 konsernirakenteen kehittämiseen. Kaupunginhallitus voi päättää lisätä kaupungin omistusosuutta osin omistetussa yhtiössä ostamalla osakkeita konserniin kuuluvalta yhtiöltä.

4.6. Investointien puiteohjelma

Valtuusto hyväksyy osana talousarviota talonrakennusinvestointien puiteohjelman, joka ulottuu vuoden 2037 loppuun saakka. Ohjelmaan otetut hankkeet ovat periaatepäätöksiä kohteista, jotka aiotaan toteuttaa. Hankkeita, hankkeiden toteutusvuosia ja kustannusarvioita päivitetään vuosittain. Tällaisena ohjelma palvelee pitkäjänteistä taloussuunnittelua ja rakennusten kunnossapitoa.

Talonrakennusinvestointien puiteohjelma on käsitelty viimeksi kokonaisuudessaan valtuustossa 6.5.2024 § 40 hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen palveluverkkopäätöksen yhteydessä. Sen jälkeen ohjelmaan on tehty yksittäisiä hankkeita koskevia päivityksiä. Puiteohjelmaa toteutetaan talousarvion investointiosassa esitettävillä talonrakennuksen kohteilla.

4.7. Palloiluhalli

Lappeenrannassa on tunnistettu tarve etenkin jalkapallon ja pesäpallon talviharjoittelu- ja kilpailuolosuhteiden parantamiseen. Kaupunki on käynyt markkinavuoropuhelua tarpeisiin vastaavan palloiluhallin toteuttamisesta. Markkinavuoropuhelun tuloksena kaupungilla on tiedossa hallin investoinnin ja ylläpidon kustannustaso sekä kustannustaso, jos halli toteutetaan ostosopimuksella. Näiden ohella kaupunki on laatinut vertailulaskelman kustannustasosta, jos halli toteutetaan kaupungin omana toimintana. Valmistelutyön päätelmänä todetaan, että etenkin pitkän aikavälin tarkastelussa palloiluhallin taroituksenmukaisin toteutustapa on tehdä se kaupungin omana hankkeena.

Kisapuiston pääjäähallin korvaava monitoimiareena rakennetaan Armilan alueelle. Poistuvan jäähallin myötä Kisapuistossa on palloiluhallille riittävästi tilaa. Kisapuistoon jäävä harjoitusjäähalli tarvitsee

oheisharjoittelutilat, jotka järjestyvät palloiluhallista. Jos palloiluhalli sijoitettaisiin muualle, tulisi Kisapuistoon rakennettavaksi erilliset oheisharjoittelutilat.

Lappeenrannan kaupungin investointiohjelmassa on vuosina 2026–2029 talonrakennusinvestointeja yli 150 miljoonan euron arvosta. Noin seitsemän miljoonan euron arvoista palloiluhalli-investointia ei voida toteuttaa samaan aikaan jo päätettyjen hankkeiden kanssa. Toiminnallisesti palloiluhallia ei ole perusteltua rakentaa Kisapuistoon pääjäähallin ollessa vielä käytössä. Kisapuistoon sijoitettava palloiluhalli sisällytetään investointisuunnitelmaan niin, että rakentaminen voi alkaa monitoimiareenan valmistuttua. Määräraha varataan vuosille 2030–2031.

Palloiluhallin noin 150.000 euron vuotuiset ylläpitokulut katetaan käyttömaksuilla. Pääomakuluihin varaudutaan kaupungin talousarviossa erikseen.

4.8. Talonrakennusinvestointien hankevaraus

Talonrakennushankkeiden talousarvio tarkentuu suunnittelun edetessä. Talousarvion tulee olla alusta asti tavoitteellinen siten, että se ohjaa hankesuunnittelua tehokkaaseen tilankäyttöön ja tarkoituksenmukaiseen toteutustapaan. Investointiosassa on esitetty, onko hankkeen talousarvioluku hinta-arvio, tavoitehintaa vai kustannusarvio. Hankkeiden talousarvioon voidaan tehdä vuosittain kustannustason muutosta vastaava indeksitarkistus.

Hinta-arvio on ilman tarve- ja hankesuunnitelmaa tehty hankkeen ennakoituun laajuuteen ja keskimääräisiin neliöhintoihin perustuva

arvio. Kyseessä on hankkeen alustavin arvio, mikä voi muuttua olennaisestikin pienemmäksi tai suuremmaksi hankesuunnittelun edetessä. Arvion muuttumiseen vaikuttavat ensisijaisesti hankkeen täsmentyvä laajuus ja hankkeen täsmentyvät olosuhdetiedot.

Tavoitehintaa on tilaohjelmaan ja tilatyypikohtaisiin keskimääräisiin neliöhintoihin sekä hanketekijöihin perustuva arvio. Tavoitehintaa lasketaan hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä ja siinä huomioidaan hankkeen laajuus, laatu, aikataulu ja tiedossa olevat hanketekijät siinä tasossa kuin ne ovat tiedossa. Tavoitehintaa käytetään toteutussuunnittelussa hankkeen kustannusten ohjauksen välineenä siten, että lopullinen kustannusarvio ei ylittäisi tavoitehintaa, ellei hanke muutu hankesuunnitelman mukaisesta.

Vuoden 2026 talousarviossa tavoitehintaa on määriteltä kahdelle hankkeelle. Niiden laskennassa käytetyt Haahtela-indeksin pisteluvut ovat:

- Voiska-talo 96,2
- Uimahalli 95,2

Kustannusarvio on urakkatarjousten, arvioitujen rakennuttajan ja muiden hankintojen sekä toteutuneiden suunnittelukustannusten perusteella laskettu hankkeen toteutuskustannusarvio. Kustannusarvio on hankkeen lopullinen talousarvioluku, jota ei saa ylittää.

Talonrakennuksen investointimäärärahoihin sisältyy vuotuinen miljoonan euron hankevaraus. Kaupunkikehityslautakunta voi ennen rakentamispäätöksen tekemistä esittää kaupunginhallitukselle hankevarauksen käyttöä hankkeen talousarvion muuttamiseen, jos kilpailutusvaiheen jälkeen ilmenee, että kustannusarvio perustellusta

syystä ylittää hinta-arvioon tai tavoitehintaan perustuvan talousarvion. Hankevarausta voi käyttää vain hankkeeseen, jonka käynnistämisestä tulee päättää talousarviovuoden aikana. Muussa tapauksessa hankkeen talousarvion muuttamisesta päätetään talousarvion yhteydessä. Hankevarausta ei voi käyttää kokonaan uuden hankkeen toteutukseen.

4.9. Talonrakennuksen pienet investointihankkeet

Talonrakennuksen pieniin investointihankkeisiin varattua määrärahaa voidaan käyttää kaupungin omistuksessa pysyvien rakennusten kunnossapitoinvestointeihin, joilla varmistetaan rakennuksen terveys ja turvallisuus. Huonokuntoinen kohde voidaan purkaa ja korvata uudella rakennuksella. Pienenä investointihankkeena pidetään enintään 1,2 miljoonan euron arvoista kunnossapitoinvestointia. Tätä suuremmat investoinnit esitetään erillisenä hankkeena investointisuunnitelmaan.

Pieniin investointihankkeisiin varatusta määrärahasta enintään 500.000 euroa voidaan käyttää rakennuksen käyttäjän aloitteesta tehtäviin tuottavuutta parantaviin toiminnallisiin muutoksiin. Hankeesityksellä tulee olla toimialajohtajan puolto.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyy pienten investointihankkeiden käyttösuunnitelman.

5. Työllistäminen

Kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta on laajentunut. Kunnat rahoittavat työttömyysturvaa portaittain kasvaen 100 päivärahopäivästä alkaen. Sen vuoksi toimialojen tulee erityisesti määräraikaista ja kausiluonteista henkilöstöä rekrytoitaessa palkata kunnan osarahoittaman työttömyysturvan piirissä olevia henkilöitä.

Kaupungin aiemmin keskitettynä määrärahana ollut työllisyysmääräraha on kohdennettu toimialojen kehyksiin. Määrärahaan on lisätty palkkatukituloa vastaava summa. Kaupungin henkilöstöpalvelut määrittää toimialoille tavoitteet, minkä verran osarahoitetun työttömyysturvan piirissä olevia henkilöitä rekrytoidaan ja avustaa toimialoja prosessissa yhdessä yrityspalvelujen työllisyyskoordinaattorin ja Etelä-Karjalan työllisyyspalvelujen kanssa.

Elinvoimapalvelujen työllisyyden edistämisen määrärahalla jatketaan nuorten kesätyöllistämistä ja kumppanuussopimusten rahoittamista sekä mahdollistetaan työllisyyskokeiluja.

Henkilöstöpolitiikka vuonna 2026

Lappeenrannan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ohjaa uusi strategia. Henkilöstön merkitys on uudessa strategiassa keskeinen.

Lappeenrannan kaupungin palvelut tuottaa noin 2.200 henkilön osaava ja sitoutunut kaupunkijoukkue. Suunnan joukkueelle näyttää kaupungin johtoryhmä.

Lappeenrannan kaupunki haluaa työnantajana tarjota henkilöstölleen turvallisen palvelussuhteen sekä hyvät edellytykset ja olosuhteet oman työnsä tekemiseen. Kaupungin henkilöstöllä on tämän lisäksi oikeus hyvään esihenkilötyöhön ja johtamiseen sekä yhdenvertaiseen ja osallistavaan työkuultuuriin.

Henkilöstön aseman turvaavana edellytyksenä on se, että toimialat pysyvät talousarviossaan. Mahdolliset talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutetaan Lappeenranta-sopimuksen hengessä sekä yhteistyössä toimialojen ja henkilöstön kanssa.

Henkilöstön vähentämiseen liittyvien yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen edellyttää kaupunginhallituksen asiaa koskevaa päätöstä. Henkilöstön lomauttaminen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla on mahdollista kaupunginhallituksen erillisellä luvalla tilanteessa, jossa toimiala ei muuten pääse talousarviokehyyksensä tai mikäli poikkeukselliset olosuhteet tätä edellyttävät. Kaupungin noudattamat henkilöstöpoliittiset linjaukset huomioidaan myös kaupungin omistajaohjauksessa.

Tiedolla johtamisen ja henkilöstöraportoinnin kehittämistä jatketaan ottaen huomioon myös tapaturmavakuuttajalta, eläkevakuuttajalta ja työterveyshuolloilta saatu data.

Tämä talousarvion henkilöstöä koskeva osa on tiivistelmä kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.

Henkilöstörakennetta, henkilöstömenoja ja henkilöstön tilaa koskevat toteutuneet tiedot esitetään vastaavasti vuosittain osana tilinpäätökseen sisältyvää henkilöstökertomusta.

Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistaminen ja henkilöstöressurssien käyttö

Henkilöstöhankinnassa huomioidaan uuden strategian mukaiset painotukset, palveluverkkoratkaisuun liittyvät linjaukset sekä toimialojen taloudelliset realiteetit.

Rekrytoinnit perustuvat koko organisaatiolle laadittuun henkilöstösuunnitelmaan. Vakituiseen ja koko toimintakaudeksi rekrytoitavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen tarvitaan henkilöstöpäällyksen lupa. Muun määräaikaisen henkilöstön rekrytointi on mahdollista toimialalle varattujen nettomäärärahojen eli toimintakatteen puitteissa. Valtuudet henkilöstön rekrytointiin on määritelty toimintasuunnitelmissa.

Selvitetään, kuinka kaupungin koulunkäynninohjaajien työ voidaan järjestää pitkäjänteisesti ja tehokkaasti siten, että mahdollistetaan kestävä ja laadukas työsuhte.

Vuokratyövoimaa voidaan käyttää yksittäistapauksissa.

Palkkapolitiikka vuonna 2026

Kunta-alan uusi sopimuskausi on alkanut 1.5.2025. Sopimus on voimassa 29.2.2028 saakka eikä se ole irtisanottavissa. Palkankorotuksia eli yleiskorotuksia ja järjestelyeriä on yhteensä 7,37 prosenttia. Tämän lisäksi palkkoja korotetaan vielä 1,8 prosenttia kunta-alan palkkausjärjestelmän kehittämisohjelman mukaisesti. Koko sopimuskauden kokonaiskorotus on 9,17 prosenttia.

Vuonna 2026 on kaikilla sopimusaloilla käytettävissä paikallinen järjestelyeriä 1.10.2026 lukien. Erä käytetään uusien sopimusten mukaisten palkkausjärjestelmien edelleen kehittämiseen.

Muut palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämistoimenpiteet ovat mahdollisia toimialakohtaisten talousarviokehysten puitteissa.

Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS) sekä tuntipalkkaisten työehtosopimus (TTES) korvataan kuluvan sopimuskauden aikana uudella tekniikan alan virka- ja työehtosopimuksella. Lappeenranta on ilmoittanut halukkuutensa olla pilotoimassa uutta sopimusta. Tuntipalkkaisten kohdalla voidaan jo nyt siirtyä siihen, että palkka maksetaan kerran kuukaudessa aikaisemman kahden viikon palkkakauden sijaan, mutta asia tulee ratkaista neuvotellen.

Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen palkkausjärjestelmää pyritään yksinkertaistamaan.

Työaikajärjestelyt ja työajan joustot

Lappeenrannan kaupunki mahdollistaa henkilöstölleen joustavia työaikajärjestelyjä sekä työ- ja perhe-elämän tasapainottamista helpottavia käytäntöjä. Työaikajärjestelyissä otetaan huomioon myös henkilöstön työkykyä edistävät seikat.

Vuonna 2026 jatketaan toimenpiteitä työvuorosuunnittelun ja työajan seurannan digitalisoimiseksi.

Voimassa oleva kunta-alan sopimusratkaisu mahdollistaa 30 vuosioloapäivää ylittävän osan vaihtamisen rahaksi. Sopimusmääräys edellyttää paikallista sopimusta ja on voimassa kokeiluluontoisesti kuluvan sopimuskauden ajan. Työnantaja suhtautuu paikallisen sopimuksen solmimiseen myönteisesti.

Osaamisen varmistaminen

Osaamisen varmistamiseksi on Lappeenrannan kaupungille perustettu Willimiehen akatemia, joka tuottaa koulutuksia koko organisaatiolle. Willimiehen akatemian koulutusten toteuttamiseen on vuonna 2026 varattu 60.000 euroa. Määrärahalla toteutetaan ensisijaisesti yleisiä työelämätaitoja sekä esihenkilötyötä tukevia moduuleja.

Toimialat varaavat edellä kerrotun lisäksi talousarvioihinsa määrärahaa oman alansa erityiskoulutuksiin.

Vuonna 2026 toteutetaan myös uutta strategiaa koskeva täsmäkoulutus, joka varmistaa omalta osaltaan strategian jalkautusta.

Henkilöstön hyvinvointi

Lappeenrannan kaupunki tarjoaa henkilöstölleen laaja-alaiset työterveyshuollon palvelut. Työterveyshuoltoa koskeva palvelusopimus Terveystalon kanssa jatkuu 31.12.2027 saakka. Vuonna 2026 käynnistetään uuden sopimuksen kilpailutus.

Kaupungin henkilöstökysely ja siihen liittyvät toimintaohjeet on uudistettu. Vuonna 2026 kysely toteutetaan lokakuussa. Kysely muodostaa koko valtuustokauden kattavan aikasarjan.

Työhyvinvointia tuetaan edistämällä henkilöstön työmatkaliikuntaa sekä muuta omaehtoista liikkumista. Lappeenrannalla on käytössä sähköinen liikunta- kulttuuri-, työmatka- ja hyvinvointietuus, E-passi. Etuuden työntekijäkohtainen arvo vuonna 2026 on 100 euroa. Etuuden toteuttamiseen varataan 165.000 euroa.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus polkupyöräetuun yhteisesti hyväksytyn polkupyöräpolitiikan mukaisesti.

Vuonna 2026 jatketaan toimintamallia, jossa kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus saada lipputuotteita Lappeenrannan teatteriin, kaupunginorkesterin konsertteihin ja uimahalliin. Tämän edun arvo on noin 100 euroa työntekijää kohden.

HR-prosessit ja työyhteisöviestintä

HR-prosessien kehittämistä jatketaan yhteistyössä toimialojen, Meita Oy:n sekä henkilöstön edustajien kanssa. Painopisteenä vuonna 2026 on prosesseihin liittyvän mahdollisen hukkatyön tunnistaminen ja poistaminen sekä näihin liittyvien kustannusten karsiminen.

Työyhteisöviestinnässä keskitytään organisaation sisäisen viestinnän kehittämiseen. Palkkausjärjestelmien läpinäkyvyyttä parannetaan.

Vuonna 2026 käynnistetään työsuojeluun liittyvien tietojärjestelmien päivitys.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Riskienhallintaohjelma tullaan päivittämään kuluva valtuustokauden aikana. Riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Kaupunkitason riskikartoituksessa nähdään merkittävimpinä riskeinä turvallisuuteen ja talouteen liittyvät riskit.

Turvallisuustilanne on muuttunut epävarmemmaksi sitten 2020-luvun alun. Lappeenrannasta on tullut NATO:n ja Venäjän rajakaupunki. Kaupungin valmiussuunnitelman päivitetty yleinen osa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.3.2023. Valmiussuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan sekä jatketaan erilaisiin häiriötilanteisiin varautumisen aktiivista harjoittelua. Kaupunki jatkaa aktiivista turvallisuusyhteistyötä Etelä-Karjalan eri toimijoiden kanssa sekä myös muiden Kaakkois- ja Itä-Suomen alueiden kanssa. Turvallisuudella luodaan osaltaan pohjaa alueen elinvoimaisuudelle ja sille, että yritykset ja asukkaat voivat jatkossakin sijoittua tänne.

Seuraavassa on arvioita kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista suurin osa on omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen kuitenkin vaikuttaa todennäköisesti takausten määrään pitkällä aikavälillä.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri

maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Kuten lainat, myös koronvaihtosopimukset hajautetaan eri ajankohtiin ja maturiteetteihin. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta pyritään järjestämään niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät muun muassa henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristö- vahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Kaupungin vapaaehtoisten vahinkovakuutusten vakuutusyhtiö on LähiTapiola Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusyhtiö on Pohjola Vakuutus Oy.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Laajana ongelmana on aiemmin ollut joidenkin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyille. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että merkittäviä sisäilmaongelmia ei viime aikoina ole esiintynyt.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Merkittäviä työturvallisuusriskejä ei ole havaittu. Sisäilmaongelmatkin ovat viime vuosina selkeästi vähentyneet, mutta edellyttävät edelleen aktiivista seurantaa. Toimialakohtaiset työsuojelun toimintasuunnitelmat päivitettiin vuonna 2023 ja työsuojelua toteutetaan niiden suunnitelmien mukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan vuosittain työtyytyväisyyskyselyillä. Kyselyn tuloksissa ei ole ollut merkittäviä muutoksia.

Omaisuuksien riskit

Rakennuksiin liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella ja rakennushankekohtaisella riskien tunnistamisella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automatiikkajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovah-teja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmaitojärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Kuitenkin tyhjiin rakennuksiin liittyy ilkeä- ja sen seurauksena muun muassa turvallisuusriski.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tarjontaan ja laatuun vaikuttavat toiminnan sisällön lisäksi myös toimitilat. Jos toimintaa joudutaan siirtämään ennakoimattomasti väistötiloihin, saattaa palvelujen laatu heikentyä. Riskejä voidaan pienentää varhaisella ennakoinnilla sekä aktiivisella tiedottamisella.

Strategisen johtamisen mallin toimivuus

Kaupungin strategian mukaan tavoitteiden toimenpiteet johdetaan, rahoitetaan ja seurataan osana toimialojen perustoimintaa. Toimintaympäristön muuttuessa tavoitteiden uudelleentarkastelulle ja päivittämiselle voi syntyä tarvetta.

Kansainvälisen matkailun elpyminen

Venäjän Ukrainan hyökkäyssodan seurauksesta suljettuna pysyvä itäraja heikentää kansainvälisen matkailun elpymistä. Korvaavat kansainväliset matkailijavirrat haetaan erityisesti Keski-Euroopasta. Toistaiseksi vähentynyt kansainvälisten matkailijoiden määrä vaikuttaa negatiivisesti kaupungin palvelusektoriin ja heijastuu useisiin kaupungin kannalta keskeisiin tulostavoitteisiin. Myös lentoaseman liikennevolyymeihin ja kansalliseen julkiseen rahoitukseen liittyy epävarmuutta.

Tietohallinnon toimivuus

Tietohallinnon toimivuuden kannalta keskeisiä riskejä ovat palveluihin kohdistuvat kyber- ja tietoturvauhkot, teknisen ICT-ympäristön jatkuvuudenhallintaan liittyvät riskit, varautumisen toimintamallit,

sopimustenhallintaan liittyvät riskit sekä osaavan työvoiman saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät riskit eritoten palveluiden tuottajien puolella. Kaupungin omassa toiminnassa keskeistä on huolehtia yhteisistä prosesseista ja niiden jalkauttamisesta, riittävästä resurssoinnista, kokonaisarkkitehtuurin ylläpidosta sekä henkilöstön hyvän tiedonhallintatavan mukaisista toimintatavoista. Tietoturvaluustoimia ohjataan Lappeenrannan kaupungin digitaalisen turvallisuuden hallintamallin sekä digiturvapolitiikan avulla ja tietoturvan kypsyystasoa arvioidaan vuosittain. Meidän IT ja Talous Oy vastaa tuottamansa ICT-ympäristön teknisestä tietoturvasta ja raportoi tietoturvan toteutumisesta puolivuositain kaupungin tietohallinnolle. Kaupungin tietohallinto on mukana konsernitason valmiusryhmässä, maakuntatasoisessa kyberturvaryhmässä sekä kansallisissa tietoturvan yhteistyöryhmissä.

Jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä henkilötietojen tietosuojan ja tietoturvan kehittämiseen kokonaisuudessaan tulee panostaa ja huolehtia näihin liittyvien tehtävien asianmukaisesta resursoinnista, riittävästä ohjeistuksesta, koulutuksista sekä valvonnasta. Kaupungin toimintaympäristön digistrategian suunnittelu ja toteuttaminen mahdollistaa keskitetyn ja hallitun digiturva- ja kehittämisen kokonaisuuden.

Sopimukset

Merkittävä osa kaupungin toiminnasta on kytköksissä sopimuksiin, joten sopimusten hallinta on olennainen osa kaupungin johtamista. Kaupungin henkilöstöltä edellytetään yhä enemmän sopimusosaamista. Sopimusriskillä tarkoitetaan sopimukseen tai sopimussuhteeseen liittyviä riskejä, jotka liittyvät kustannuksiin, toiminnallisuuteen ja maineeseen. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot.

Sopimushallinnan kehittämiseksi ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeen tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin.

Sopimushallinnan ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnan sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files. M-Files pitää sisällään asianhallinnan, dokumentinhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan, sopimushallinnan ja sähköisen arkiston. Lisäksi hankinnoissa on käytössä Cloudia-sopimushallintajärjestelmä, jossa hallinnoidaan yhteishankintojen sopimuksia.

Toimialojen tulee varmistaa, että sopimusprosessissa noudatetaan sopimushallinnan ohjetta. Lisäksi toimialojen tulee varmistaa riittävä koulutuksella ja muilla sisäisillä toimenpiteillä, että sopimuksia tekeville viranhaltijoilla on riittävä osaaminen sopimusten neuvotteluun ja tekemiseen. Sopimuksiin liittyvissä ongelmatilanteissa on otettava välittömästi yhteyttä konsernihallinnon lakipalveluihin.

Tuloslaskelmaosa

1000 euroa	TP 2024	KS 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 26-29
Toimintatuotot	95 193	103 198	102 986	102 176	102 178	102 405	409 745
Myyntituotot	27 642	42 343	41 391	40 421	40 390	40 570	162 772
Maksutuotot	4 808	3 691	3 687	3 757	3 790	3 837	15 071
Tuet ja avustukset	9 157	6 235	5 786	5 559	5 559	5 559	22 462
Vuokratuotot	50 803	49 215	50 406	50 724	50 724	50 724	202 580
Muut tuotot	2 785	1 714	1 715	1 715	1 715	1 715	6 860
Toimintakulut	-258 370	-298 443	-295 018	-297 942	-299 757	-302 403	-1 195 120
Henkilöstökulut	-106 134	-115 968	-118 801	-120 963	-121 580	-123 079	-484 423
Palvelujen ostot	-80 613	-103 376	-98 649	-98 742	-99 261	-99 808	-396 460
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-13 192	-12 768	-12 695	-13 165	-13 639	-14 118	-53 616
Avustukset	-11 790	-20 362	-19 803	-19 389	-19 329	-19 329	-77 851
Vuokratulot	-42 655	-42 734	-43 174	-43 818	-44 034	-44 205	-175 230
Muut kulut	-3 987	-3 235	-1 896	-1 865	-1 914	-1 865	-7 540
TOIMINTAKATE	-163 177	-195 245	-192 032	-195 766	-197 579	-199 998	-785 375
Verotulot	186 033	185 500	182 800	185 300	192 000	196 800	756 900
Valtionosuudet	22 948	30 000	28 000	29 900	33 800	32 700	124 400
Rahoitustuotot ja -kulut	11 003	5 000	5 000	4 500	2 600	2 000	14 100
Rahoitustuotot	15 048	12 171	11 894	11 857	11 833	11 795	47 379
Rahoituskulut	-4 045	-7 171	-6 894	-7 357	-9 233	-9 795	-33 279
VUOSIKATE	56 808	25 255	23 768	23 934	30 821	31 502	110 025
Poistot ja arvonalentumiset	-21 280	-20 500	-23 000	-24 500	-26 000	-27 000	-100 500
TILIKAUDEN TULOS	35 528	4 755	768	-566	4 821	4 502	9 525

Rahoitusosa

Miljoonaa euroa	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä 26–29
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	56,8	25,3	23,8	23,9	30,8	31,5	110,0
Tulorahoituksen korjauserät	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-4,0
Investointien rahavirta							
Investointien omahankintameno	-54,7	-78,9	-35,4	-75,9	-65,8	-43,4	-220,5
<i>Arvio siirtyvistä investoinneista</i>		8,6	-8,6				-8,6
Pysyvien vastaavien myynti	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Investoinnit, netto	-53,7	-69,2	-43,1	-74,9	-64,8	-42,4	-225,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	1,4	-45,0	-20,3	-51,9	-35,0	-11,9	-119,1
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40,6	64,7	54,3	55,9	79,0	55,9	245,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44,0	-40,0	-34,0	-4,0	-44,0	-44,0	-126,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset, netto	-9,5	24,7	20,3	51,9	35,0	11,9	119,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5,4	-20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Strategian lähtökohdat

Kaupungin strategiassa linjataan kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiassa tulee kuntalain mukaan ottaa huomioon 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet 4) omistajapolitiikka 5) henkilöstöpolitiikka 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Lappeenrannan kaupungin vuosien 2026–2029 strategia pohjautuu edellisen valtuustokauden strategiaan. Strategia ohjaa valtuustokauden työtä, mutta se vaikuttaa kaupunkilaisten hyvinvointiin pidemmälläkin tähtäimellä. Lappeenrannassa suunnittelujakso ulottuu kolmen valtuustokauden päähän, vuoteen 2037. Vaikka katse on pitkällä tulevaisuudessa, on strategian toteutuksen lähtökohtana se, että kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset tulee tunnistaa ja strategiaa tulee päivittää aina tarpeen mukaan.

Strategian toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vähintään puolivuosisikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä, minkä lisäksi lautakunnat seuraavat strategian toteutumista ja voivat asettaa toimialoille lautakuntaan nähden sitovia, yksityiskohtaisempia tavoitteita. Strategialla ohjataan kaupungin toimintaa valittuun suuntaan ja se pannaan toimeen pääasiassa toimialojen talousarviomäärärahojen puitteissa. Merkittävimpiä strategisia hankkeita ja toimenpidekokonaisuuksia varten on kuitenkin varattu vuosittain miljoona euroa.

Visio

Lappeenrannan kaupungin strategian visio on **Kestäviä menestystarinoita**.

Mitä kestävät menestystarinat meille tarkoittavat?

- Asukkaiden Lappeenranta tarjoaa elämänmittaisia menestymisen mahdollisuuksia.
- Lappeenranta luo kestäviä menestystarinoita yhdessä alueen asukkaiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kansainvälinen yliopistokaupunki, Lappeenranta, tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kehittää itseään ja toteuttaa omia unelmia.
- Yritysymyönteinen Lappeenranta kasvaa ja tarjoaa elinkeinoelämä- ja tutkimuslähtöisiä ratkaisuja globaalien haasteiden edessä.
- Lapsiystävällinen Lappeenranta tarjoaa perheille sujuvan arjen elementit: monipuoliset liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet sekä yhdessä tekemisen areenat niin asukkaille, matkailijoille kuin yrityksille.
- Saimaan matkailun keskukseseen, Lappeenrantaan, on helppo tulla läheltä ja kaukaa. Lappeenranta tarjoaa kestäviä elämyksiä kaikenikäisille.
- Lappeenranta toimii edelläkävijänä ja suunnannäyttäjänä koko itäiselle Suomelle.

Arvot

Kaupungin toimintaa kohti visiossa asetettua päämäärää ohjaavat arvot, jotka ovat: rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Rohkeasti - Toimimme rohkeasti itäisen Suomen aktiivisena keskuskaupunkina, suunnannäyttäjänä sekä edelläkävijänä. Kokeilemme uutta, kehitämme toimintatapojamme ja osaamistamme ennakkoluulottomasti ja asiakaslähtöisesti. Haemme aktiivisesti ratkaisuja ja opimme virheistä.

Yhdessä - Kehitämme hyvinvoivaa ja elinvoimaista kaupunkia yhdessä henkilöstön, asukkaiden, yritysten, oppilaitosten, 3. sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa. Kuuntelemme, keskustelemme ja olemme avoimia uusille ideoille. Valmistelumme, päätöksenteomme ja viestintämme on avointa, osallistavaa ja luottamusta herättävää. Jokainen on arvokas, yhdessä toimien olemme enemmän.

Eteenpäin katsoen - Olemme uteliaita. Katsomme vastuullisesti eteenpäin. Valmistaudumme paikallisiin ja globaaleihin muutoksiin sekä kaupungin muuttuvaan tehtäväkenttään ja tuleviin taloushaasteisiin.

Strategian kärkiteemat

Lappeenranta strategiaa toteutetaan kolmen kärkiteeman kautta ja niiden onnistumista mitataan päämittarien avulla. Strategian kärkiteemat ovat:

Kasvun mahdollistaja

Olemme itäisen Suomen kasvukeskus, jonka asenne ja tapa toimia houkuttelee yrittämään.

Kehittyvä kaupunkiympäristö ja monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta kutsuvat viihtymään.

Arvostamme yrittäjyyttä. Kuuntelemme ja ratkaisemme asioita yhdessä. Tarjoamme yrityksille kilpailukykyisen toimintaympäristön. Kehitämme yrityspalveluja sekä tontti- ja toimitilaratkaisuja asiakaslähtöisesti.

Vastaamme yritysten ja työnantajien osaamistarpeisiin kehittämällä työllisyyspalveluja yhdessä elinkeinoelämän, oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Tuemme LUT-yliopistokonsernin kasvua ja kilpailukykyyn kehittämistä. Toimimme yhdessä edelläkävijänä globaalien energia- ja ilmastohaasteiden ratkaisemisessa ja muutamme toimintamalleja.

Parannamme Lappeenrannan houkuttelevuutta ja saavutettavuutta kaikkia liikennemuotoja hyödyntäen. Luomme yhdessä osallistaen ja eri tahojen yhteistyötä parantaen kaupungista viihtyisän ja vetovoimaisen.

Tarjoamme yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyöllä monipuoliset matkailu-, tapahtuma-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut Saimaan alueen hyvinvoinnin ja elinvoiman lähteeksi.

Tulevaisuuden tekijä

Panostamme lasten ja nuorten kasvuun ja oppimiseen varhaiskasvatuksesta huipputason yliopistotutkintoon asti.

Kaupungilla on hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö.

Turvaamme laadukkaan ja monipuolisen opintopolun varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin. Erottaudumme muista muun muassa nykyaikaisten tilojen, vahvan yliopistoyhteistyön, erityispainotusten ja yrittäjyyskasvatuksen kautta.

Luomme yhdessä koulutusorganisaatioiden kanssa Suomen parhaita kampusmiljöitä ja kansainvälistä opiskelijakaupunkia. Rakennamme kaikkien oppilaitosten kanssa uusia ja vaikuttavia yhteistyömalleja, jotka luovat niin elinvoimaa kuin hyvinvointiakin.

Vahvistamme yritysyhteistyötä nuorten, kansainvälisten osaajien ja työttömien työnhakijoiden työllistämiseksi. Edistämme nuorten siirtymistä opinnoista työelämään ja tarjoamme työ- ja harjoittelumahdollisuuksia.

Varmistamme monipuolisella koulutustarjonnalla henkilöstön osaamisen kehittämisen jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Huolehdimme riittävän ja osaavan työvoiman saannista.

Sujuvan arjen turvaaja

Tuotamme asukkaille laadukkaat palvelut kestävästi ja tehokkaasti.

Lappeenranta on turvallinen ja viihtyisä paikka asua.

Teemme ratkaisuja, jotka helpottavat arkea aamusta iltaan ympäri vuoden. Parannamme palvelujen sekä keskustan ja aluekeskusten saavutettavuutta.

Varmistamme ennakoivalla ja yhteistyökykyisellä päätöksentekokulttuurilla vakaan ja kestävä taloudenpidon.

Kannustamme asukkaita yhteisöllisyyteen ja monipuoliseen harrastamiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Huolehdimme yhdenvertaisuudesta ja heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvoinnista.

Ymmärrämme kauniin kaupunkiympäristön, maaseudun ja lähivirkistysalueiden merkityksen. Lisäämme luonnon monimuotoisuutta. Huolehdimme Saimaasta ja muista vesistöistä.

Hillitsemme ilmastonmuutosta. Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalitehokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttöä.

Säilytämme alueen kulttuuriperintöä ja välitämme sitä eteenpäin sukupolvelta toiselle.

Strategian kärkeemat ja päämittarit

Kasvun mahdollistaja	Mittari	Lähde	Lähtötaso	2026	2029	2037
Toimintaympäristö on kilpailukykyinen	Työpaikkojen määrä	Tilastokeskus 1 krt/v	31 615 (12/2023)	31 800	32 500	35 000
Kasvusta työtä ja hyvinvointia	Työttömyysaste	Tilastokeskus 1 krt/kk	13,4 % (6/2025)	12 %	10 %	8 %

Tulevaisuuden tekijä	Mittari	Lähde	Lähtötaso	2026	2029	2037
Osaaminen turvaa tulevaisuuden	Koulutusaste Koulutusaika (vuodet) peruskoulun jälkeen	Tilastokeskus/Sotkanet Koulutustasomittain 1 krt/v	3,88 (2024)	3,89	3,92	4,00
Kaupunki on hyvä työnantaja	Henkilöstötyytyväisyys Henkilöstökyselyn yleisarvosana	Henkilöstökysely 1 krt/v	4,92 (1-6) (2025)	4,95	5,05	5,20

Sujuvan arjen turvaaja	Mittari	Lähde	Lähtötaso	2026	2029	2037
Lappeenrannassa on hyvä elää	Asukasluku	Tilastokeskus 1 krt/v	73 327 (12/2024)	73 700	75 000	78 000
Kaupungin talous on kunnossa	Vuosikate	Tilinpäätös 1 krt/v	57 M€ (12/2024)	24 M€	32 M€	30 M€

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehykset

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Yhteiset palvelut						
Toimintatuotot	7 804	4 385	4 380	4 521	4 460	4 605
Toimintakulut	-38 802	-43 535	-41 617	-41 723	-41 513	-41 658
Toimintakate	-30 998	-39 150	-37 237	-37 202	-37 053	-37 053
Poistot	-23	-100	-100	-100	-100	-100
Talousarviokehys	-31 021	-39 250	-37 337	-37 302	-37 153	-37 153
Varaukset						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-2 082	-200	-5 436	-10 035	-14 170
Toimintakate	0	-2 082	-200	-5 436	-10 035	-14 170
Poistot	0	0	0	-90	-402	-835
Talousarviokehys	0	-2 082	-200	-5 526	-10 437	-15 005
Strateginen rahoitus						
Toimintatuotot	616	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 359	-2 280	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakate	-744	-2 280	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Poistot	0	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-744	-2 280	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Lappeenrannan hankintapalvelut						
Toimintatuotot	482	560	576	576	576	576
Toimintakulut	-482	-560	-576	-576	-576	-576
Toimintakate	0	0	0	0	0	0

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Lapset ja nuoret						
Toimintatuotot	7 338	6 500	5 702	5 661	5 619	5 591
Toimintakulut	-118 918	-122 835	-124 312	-122 844	-120 038	-118 009
Toimintakate	-111 580	-116 335	-118 610	-117 183	-114 419	-112 418
Poistot	-874	-900	-1 426	-1 031	-720	-720
Talousarviokehys	-112 454	-117 235	-120 036	-118 214	-115 139	-113 138
Kotikuntakorvaukset						
Toimintatuotot	992	600	600	600	600	600
Toimintakulut	-3 101	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 110	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366
Poistot	0	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-2 110	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366
Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	1 068	1 190	1 071	1 098	1 128	1 163
Toimintakulut	-13 954	-14 904	-15 501	-15 416	-15 431	-15 431
Toimintakate	-12 886	-13 714	-14 430	-14 318	-14 303	-14 268
Poistot	-43	-100	-500	-500	-500	-500
Talousarviokehys	-12 929	-13 814	-14 930	-14 818	-14 803	-14 768
Liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	2 194	1 921	2 175	2 421	2 421	2 421
Toimintakulut	-12 728	-13 148	-14 392	-14 942	-14 942	-14 942
Toimintakate	-10 534	-11 227	-12 217	-12 521	-12 521	-12 521
Poistot	-199	-93	-93	-93	-93	-93
Talousarviokehys	-10 733	-11 320	-12 310	-12 614	-12 614	-12 614

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Kaupunkikehitys						
Toimintatuotot	9 418	8 569	8 712	8 727	8 727	8 727
Toimintakulut	-21 157	-22 874	-22 864	-22 864	-22 684	-22 684
Toimintakate	-11 738	-14 305	-14 152	-14 137	-13 957	-13 957
Poistot	-304	-360	-400	-400	-400	-400
Talousarviokehys	-12 042	-14 665	-14 552	-14 537	-14 357	-14 357
Maaomaisuuden tuotot						
Toimintatuotot	1 931	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Toimintakulut	-380	-1 367	-300	-300	-300	-300
Toimintakate	1 550	-367	700	700	700	700
Poistot	0	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	1 550	-367	700	700	700	700
Tilakeskus						
Toimintatuotot	42 983	41 471	42 572	42 875	42 875	42 875
Toimintakulut	-22 131	-21 098	-20 959	-21 008	-21 008	-21 008
Toimintakate	20 852	20 373	21 613	21 867	21 867	21 867
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 120	-3 400	-3 600	-4 500	-5 700	-6 500
Poistot	-9 535	-9 000	-12 080	-12 500	-13 100	-14 870
Talousarviokehys	9 197	7 973	5 933	4 867	3 067	497
Etelä-Karjalan maaseututoimi						
Toimintatuotot	656	786	809	809	809	809
Toimintakulut	-656	-786	-809	-809	-809	-809
Toimintakate	0	0	0	0	0	0

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Rakennusvalvonta						
Toimintatuotot	479	572	627	702	777	852
Toimintakulut	-885	-885	-923	-923	-923	-923
Toimintakate	-406	-313	-296	-221	-146	-71
Poistot	0	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-406	-313	-296	-221	-146	-71
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi						
Toimintatuotot	4 321	4 703	4 922	4 922	4 922	4 922
Toimintakulut	-4 494	-4 723	-4 922	-4 922	-4 922	-4 922
Toimintakate	-173	-20	0	0	0	0
Lappeenrannan seudun joukkoliikenne						
Toimintatuotot	12 698	13 261	13 216	13 216	13 216	13 216
Toimintakulut	-12 698	-13 261	-13 216	-13 216	-13 216	-13 216
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Etelä-Karjalan työllisyysalue						
Toimintatuotot	795	17 680	16 624	15 049	15 049	15 049
Toimintakulut	-785	-17 680	-16 624	-15 049	-15 049	-15 049
Toimintakate	10	0	0	0	0	0

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuudet						
Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-196	-232	-239	-239	-239	-239
Toimintakate	-196	-232	-239	-239	-239	-239

1 000 €	TP 2024	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 211	-2 301	-2 378	-2 378	-2 378	-2 378
Toimintakate	-2 211	-2 301	-2 378	-2 378	-2 378	-2 378
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-254	-310	-319	-319	-319	-319
Toimintakate	-254	-310	-319	-319	-319	-319
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 424	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460
Toimintakate	-1 424	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460
E-K työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden maksuos.						
Toimintatuotot	284	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-619	-9 156	-9 404	-9 366	-9 628	-9 898
Toimintakate	-335	-9 156	-9 404	-9 366	-9 628	-9 898
Varaus maakunnalliseen palvelutoimintaan						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	-37	-187	-322	-447
Toimintakate	0	0	-37	-187	-322	-447
Käyttötalous yhteensä						
Toimintatuotot	94 059	103 198	102 986	102 176	102 178	102 405
Toimintakulut	-257 236	-298 443	-295 018	-297 942	-299 757	-302 403
Toimintakate	-163 176	-195 245	-192 032	-195 766	-197 579	-199 998
Rahoitustuotot ja kulut	-2 120	-3 400	-3 600	-4 500	-5 700	-6 500
Poistot	-10 977	-10 553	-14 599	-14 714	-15 315	-17 518
Talousarviokehys	-176 273	-209 198	-210 231	-214 980	-218 594	-224 016

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Yhteiset palvelut kattaa konsernijohton, kaupungin tasolla keskiteysti järjestettävät palvelut sekä elinvoimapalvelut. Konsernijohto käsittää valtuuston ja hallituksen alaisen toiminnan sekä sisäisen tarkastuksen.

Kaupungin hallinto on keskitetty konsernihallintoon. Keskitetty konsernihallinto tuottaa toimialoille yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluja, mikä sujuvoittaa toimintaprosesseja ja lisää tehokkuutta.

Konsernihallinto jakautuu kahteen toimintatasoon: strategiseen ohjaukseen ja kehittämiseen sekä operatiiviseen tasoon, jossa hoidetaan kaupungin keskitetysti järjestettävät palvelut.

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin strategisesta johtamisesta. Apulaiskaupunginjohtaja vastaa puolestaan konsernihallinnon operatiivisesta johtamisesta. Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja vastaavat kaupungin edunvalvonnasta, konserniyhteisöjen omistajaohjauksesta ja keskeisten sidosryhmien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Kaupunginjohtajan vastuulle kuuluvat elinvoiman, työllisyyden ja hankintojen kehittäminen sekä sisäinen tarkastus. Elinvoimapalvelujen kokonaisuuteen kuuluvat yrityspalvelut, viestintä ja markkinointi, matkailu- ja tapahtumapalvelut, kansainväliset asiat, asiakaspalvelu sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Lisäksi kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuussuunnittelusta yhteistyössä eri viranomaisten kanssa sekä riskienhallinnan järjestämisestä.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvia muita konsernihallinnon tuottamia palveluja ovat muun muassa päätöksenteon ja hallinnon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, asiakirjahallinto, osallisuusasiat sekä talous-, rahoitus-, henkilöstö-, tietohallinto- ja lakiasiat. Kirjanpito, palkanlaskenta, laskutus ja reskontrapalvelut hoidetaan Meidän IT ja Talous Oy:ssä (Meita), joka on kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden omistama inhouse-yhtiö. Meita tuottaa myös ICT-tukipalvelut.

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut toimii maakunnallisena yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa Lappeenrannan kaupungin erillishankintojen lisäksi maakunnallisesti yhteisesti sovitut maakunnalliset yhteishankinnat. Hankintapalvelut vastaa maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmässä sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta sekä sopimustenhallinnasta. Hankintapalvelut tarjoaa sopimusosapuolille paitsi mahdollisuuden osallistua maakunnan yhteishankintoihin, myös resurssiensa puitteissa hankintoihin liittyvää asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelut toteutetaan antamalla konsultaatiota ja tukea toimialoille sekä jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa. Hankintapalvelun toiminta rahoitetaan jakamalla toiminnasta aiheutuvat kustannukset yhteistoimintasopimuksen sekä palveluneuvotteluiden mukaisesti.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Yleishallinto

Konsernihallinnon tavoitteena tulevalla taloussuunnitelmakaudella on hyvän hallinnon ja konsernihallinnon sisäisen toiminnan kehittäminen.

Päätöksenteon tuki

Päätöksenteon tuen tiimi tukee nimensä mukaisesti kaupungin johtoa päätöksenteon valmistelussa, kokoushallinnassa ja päätösten täytäntöönpanossa. Vuoden 2026 keskeisenä painopisteenä on kaupungin kokouskäytänteiden yhdenmukaistaminen ja valmisteluprosessien kehittäminen.

Osallisuus

Asukkaiden osallisuutta edistetään osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti. Lakisääteisten vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisovaltuuston lisäksi Lappeenrannassa toimii asukas- ja alueneuvosto sekä kahdeksan alueraatia. Aktiivinen osallisuustoiminta mahdollistaa asukkaiden osallistumisen kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon. Vuoden 2026 painopisteenä on kuntalaisaloite- ja avustusprosessien kehittäminen sekä alueraatitoiminnan kehittäminen.

Asiakirjahallinto

Asiakirjahallinnon keskeisinä painopisteinä ovat tiedonhallintaan ja arkistointiin liittyvän lainsäädännön muutosten toimeenpano, asiahallintajärjestelmän kehittäminen sekä tiedonhallinnan kehittäminen suunnitelmalliseen ja ennakoivaan suuntaan. Asiakirjahallinto tukee toimialoja asiakirjallisen tiedon hallinnassa koko tiedon elinkaaren ajan.

Tietosuoja

Tietosuojan osalta painopisteenä on myös ensi vuonna toimialojen ohjaaminen ja opastaminen sekä tietosuojan vaikutustenarviointien toteuttaminen.

Tietohallinto

Tietohallinnon keskeisinä painopisteinä ovat tiedonhallintaan liittyvän lainsäädännön muutosten toimeenpano, kaupungin käyttämien tietojärjestelmien ja ICT-palveluiden elinkaaren hallinta ja niihin liittyvien hankintojen digiturva-asiat ja sopimukset sekä tietoturvallisuutta ylläpitävät ja kehittävät toimenpiteet. Tietohallinto tukee toimialoja palveluprosessien ja niitä tukevien tietojärjestelmien kehitystoimissa.

Lakiasiat

Lakiasiat-tiimi tukee kaupunkikonsernin toimijoita oikeudellisissa asioissa tuottamalla neuvontaa sekä osallistumalla valmistelutehtäviin oikeudellisena asiantuntijana konsernin toimijoiden vaihtelevien palvelutarpeiden mukaisesti sekä laadukkaasti. Lisäksi tiimi valmistelee

oikeudellista asiantuntemusta edellyttäviä asioita kaupungin toimielinten päätöksentekoa varten. Vuoden 2026 painopisteenä on tiimin perustehtävien eli kaupunkikonsernin oikeudellisten asiantuntijapalveluiden tuottaminen oikea-aikaisesti ja laadukkaasti. Tavoitteena on, että perustehtävien lisäksi tiimi voi jatkossa tarjota konsernin toimijoille tukea myös oikeudellisten asioiden ja prosessien kehittämistoimenpiteissä.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden tärkeimmät painopisteet ovat henkilöstösuunnittelun uudistaminen, palkkausjärjestelmien kehittäminen sekä henkilöstön hyvinvointiin ja työsuojeluun liittyvät toimenpiteet. Vuonna 2026 keskitytään myös prosesseihin liittyvän hukkatyön tunnistamiseen ja poistamiseen.

Toimistopalvelut

Muuttuvassa toimintaympäristössä painopisteinä ovat toimistohenkilöstön osaamisen ja eri toimintaprosessien jatkuva kehittäminen sekä henkilöstön oikea mitoitus takamaan tasavertaiset ja hyvät toimistopalvelut toimialoille.

Talous

Taloustiimi jatkaa johdon raportoinnin kehittämistä ja tiedolla johtamisen tukemista. Tiimin henkilöresurssi on palautumassa vuoden 2026 aikana tavoitetasolle, minkä myötä näiden kehittäminen voidaan organisoida jatkuvaksi tehtäväksi. Toimialojen ja vastuualueiden johtoa tuetaan myös kehittämällä controllerin roolia entistäkin

aktiivisemmaksi talousnäkökulman esiin tuojaksi. Valtionosuusuudistuksen edetessä voi tulla tarve tarkastella uudelleen verorahoituksen, vuosikatteen ja investointien yhteensovittamista.

Riskienhallinta

Kaupunki painottaa toiminnassaan riskienhallinnan jatkuvaa kehittämistä sekä riskeihin liittyvän tilannekuvan aktiivista päivittämistä ja seurantaa. Riskienhallintatyössä huomioidaan erityisesti muuttunut geopoliittinen tilanne sekä muut arvioitavissa olevat todennäköiset ajankohtaiset riskit. Kaupunki osallistuu aktiivisesti erilaisiin valmiusharjoituksiin. Kaupungin riskienhallintaohjelma tullaan päivittämään kuluvan valtuustokauden aikana. Riskienhallintaan liittyvää sisäistä viestintää ja arviointia tehostetaan.

Elinvoima

Elinvoimapalvelujen vastuualueen tehtäväkokonaisuus on vakiintunut viime vuoden aikana ja palveluyksiköiden välinen yhteistyö on tiivistynyt yhteisen tavoitteen, eli alueen elinvoiman vahvistamisen edistämiseksi.

Vuoden 2026 keskeiset painopisteet ovat yrittäjäystävällisyyden vahvistaminen, kasvupalvelujen kehittäminen, teollisten investointien houkutteleminen, yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön edistäminen sekä Lappeenranta-brändin uudistaminen. Lisäksi tavoitteena tulee olla paikallisen ruokatuotannon edellytysten turvaaminen ja kehittäminen tulevaisuudessa.

Hyvää vuoropuhelua valtion kanssa jatketaan teemakaupunki- ja ekosysteemisopimusten kautta. Kaupungin EU-edunvalvonnassa keskitytään uuden rahoituskauden valmisteluun vaikuttamiseen

sekä eri rahoitusinstrumenttien hyödyntämiseen hanketoiminnassa painopisteiden edistämiseksi.

Yrityspalvelut

Yrityspalveluissa keskitytään luomaan yrityksille hyvät toimintaedellytykset ja vahvistamaan alueellista kilpailukykyä. Vuonna 2026 painopisteinä ovat yritysneuvonnan lisäksi yritysten aktiivinen kontaktointi, yritysten kasvuun tähtäävien toimenpiteiden toteuttaminen sekä yritysten tki-toiminnan kasvattamiseen liittyvät toimet. Green-reality network -yritysverkostotoiminnan odotetaan laajenevan entisestään ja lisäarvoa haetaan jäsenille liiketoiminnan kasvun muodossa. Lisäksi tuotetaan teollisuusalueista tietoa asiakkaalle sijoittumispäätöksen tueksi.

Kaupungin työllisyystoiminnot ovat osa yrityspalveluita. Toiminnoilla avustetaan määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisessa erityisesti kaupungin osarahoittaman työttömyysturvan piirissä olevia henkilöitä. Työllisyyden edistämisen määrärahalla jatketaan nuorten kesätyöllistämistä ja kumppanuussopimusten rahoittamista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vuonna 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä keskitytään maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman kärkiteemojen mukaisesti erityisesti asukkaiden terveellisiin elintapoihin (Sutjakka), mielen hyvinvointiin, päihteiden käytön vähentämiseen ja vanhemmuuden tukeen (Sopuisa) sekä kaatumisen, yksinäisyyden ja vajaaravitsemuksen ehkäisyyn (Ikäystävällinen). Toimenpiteet toteutetaan toimialojen talousarviomäärärahojen puitteissa. Kaupunki valmistelee oman laajan hyvinvointisuunnitelman. Yhteistyö jatkuu tiiviinä hyvinvointi-

alueen, alueen järjestöjen, seurakuntien ja yritysten kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustuksista päättää kaupunginhallitus.

Maahanmuuttajien laskennallisilla korvauksilla katetaan Yhteisötilon ja Sammontorin asukastilan toiminta-avustus. Avustuksista päättää kaupunginhallitus. Lisäksi määrärahoja kohdennetaan kaupungin omaan toimintaan, joka tukee maahanmuuttajien integroitumista.

Yhteyspalvelut

Yhteyspalveluihin kuuluvat kansainväliset asiat ja asiakaspalvelu. Kansainvälisissä asioissa jatketaan ukrainalaisen ystävyyskaupungin Tšernihivin tukemista eri tavoin. EU-yhteistyötä tiivistetään selvittämällä läsnäolovaihtoehdot Brysselissä. Muut kansainväliset asiat on kuvattu kunkin palveluyksikön tekstissä.

Kaupungin asiakaspalvelukeskus Winkki muuttaa pääkirjaston tiloihin loppuvuonna 2025. Vuonna 2026 varmistetaan toiminnan sujuvus uusissa tiloissa ja jatketaan tiedottamista kuntalaisille.

Matkailu ja tapahtumat

Lappeenrannan merkittävät viikonlopputapahtumat jatkuvat vuonna 2026 Juhlaviikkojen, Talvisataman ja monien tapahtumakumppanuuksien kautta, kuten Cityravit ja Saimaa Cycle Tour. Williparkin kevyt matkaparkki suunnitellaan avattavan Meijän rannat -suunnitelmien mukaisesti Pallonlahdelle ja Hiekkalinnan toimintaa uudistetaan. GoSaimaa kehittää yritysten digitaalisuutta ja yhteistyötä alueen kestävyyttä korostaen. Kestävän matkailun osalta tavoitteena on vähentää matkailijoiden hiilijalanjälkeä ja lisätä kaupunkivihreää.

Viestintä ja markkinointi

Vuonna 2026 viestinnässä keskitytään henkilöstön viestintäosaamisen järjestelmälliseen edistämiseen, jota aloitettiin pienimuotoisesti vuonna 2025. Alkuvuoden aikana jatketaan brändityötä ja pyritään rakentamaan kaupungille uusi brändi, joka vahvistaa kaupungin veto- ja pitovoimaa sekä edistää kaupungin strategisia tavoitteita. Vuoden aikana on tarkoitus myös aloittaa brändin jalkauttaminen.

Keskeisiä painopisteitä vuonna 2026 ovat muun muassa turvallisuusviestintä, Lapsiystävällinen Lappeenranta -viestintä, Suomen Makein Kesä -kampanja ja suomi.fi -viestiuudistukseen liittyvä muutosviestintä. Viestinnässä varaudutaan myös kaupungin verkkosivustolla tarvittavien uudistusten tekemiseen sekä tukemaan kulttuuripalveluita ja matkailua heidän verkkosivustoihinsa liittyvissä uudistusprosesseissa.

Lappeenrannan hankintapalvelut

Sopimuksen mukaisen toiminnan lisäksi painopisteenä on Lappeenrannan kaupungin strategian toteuttaminen hankinnoissa. Hankintojen aikaistaminen, suunnitelmallisuus ja vuoropuhelu toimijoiden kanssa siten, että hankinnan suunnittelussa huomioidaan innovatiivisuus, ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuu ja elinvoimaisuus tavalla, joka lisää kustannustehokkuutta ja tuottavuutta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Nykyinen geopoliittinen tilanne on arvaamaton. Rajan sulkeutuminen on aiheuttanut taloudellisia menetyksiä Lappeenrannan seu-

dulle ja taloudellisessa mielessä tilanne tulee jatkumaan vielä pitkään. Kaupunki on varautunut ja tehostanut varautumistaan erilaisiin häiriötilanteisiin, jotta niiden vaikutus kaupungin palvelukykyyn olisi mahdollisimman vähäinen.

Merkittävin riski yhteisten palveluiden talousarviossa tulee kunnan rahoitusosuudesta työttömyysturvaan. Rahoitusvastuu on aikaistunut ja laajentunut vuoden 2025 alusta kattamaan myös ansiosidonnaista turvaa. Työttömyysturvan rahoitusvastuun suuruus vaihtelee työllisyyden kehityksestä riippuen sadoillatuhansilla euroilla vuodessa. Työllisyystilanteen heikennyttyä loppuvuodesta 2025, on työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu konkreettinen riski.

Osa kaupungin kehittämistoimintojen rahoituksesta perustuu kansallisiin ja EU:n rahoitusinstrumentteihin. Mikäli ulkoiset rahoituskanavat supistuvat tai niiden ehdot muuttuvat, voi tämä vaikuttaa negatiivisesti kaupungin palveluyksikköjen kehittämistoimintaa ja yhteistoimintaa.

Hankintojen suunnitelmattomuus sekä valmistelemattomat hankinnat tuovat riskin niiden toteuttamiseksi, hankintalain mukaisesti ja aikataulullisesti. Nämä luovat epävarmuustekijöitä laadukkaille kilpailutuksille sekä kilpailutuksien aikatauluihin, mikä voi johtaa hankkeiden viivästymisiin.

Hanketoiminta sisältää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Riskejä vähennetään kouluttamalla hankkeita toteuttavaa henkilöstöä sekä parantamalla hankkeiden valmistelua ja seurantaa. Hankkeiden tarpeellisuutta, resurssointia ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankkeisiin osallistumista arvioidaan toimialojen johtoryhmissä ja toimialojen ohjausryhmässä. Kansainvälisten hankkeiden osalta päätöksen hankkeeseen osallistumisesta tekee kaupunginhallitus.

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon kohdistuvat riskit

Poikkeusolot ja muut erityistilanteet voivat aiheuttaa riskin asiakirjallisen tiedon säilyvyydelle ja saatavuudelle. Asiakirjallisen tiedon suojelussa tulee huomioida tiedon käyttötarve poikkeusolojen aikana, sillä palvelujen tuotannon jatkuvuus tulee pystyä takaamaan. Käytännössä kaupungin tulee varmistaa, että päätöksenteon kannalta tarpeellinen tietoaineisto on aina saatavilla. Analogisen eli paperisen tietoaineiston suojelua ja saatavuutta käsitellään tarkemmin kaupunginarkiston valmius- ja suojelusuunnitelmassa. Kaupungin tulee varmistaa, että myös sähköisen tiedonhallinnan jatkuvuus on suunniteltu ja dokumentoitu.

Tietosuojalainsäädännön uudistushanke, jossa hallinnolliset seuraamusmaksut tietosuojaloukkauksista ulotetaan koskemaan myös julkista sektoria, tuo toteutuessaan taloudellisia riskejä kunnille, mikäli tietosuojalainsäädännön mukaisia toimia laiminlyödään. Taloudellisia riskejä tulee myös mahdollisista oikeudenkäynneistä. Kaupungin tulee varmistua siitä, että sillä on ajantasaiset tietosuojan vaikutustenarvioinnit dokumentoituna käytössään olevista palveluista.

Tekoälyn käyttöönoton lisäämisessä tulee EU:n tekoälyasetuksen rinnalla soveltaa myös tietosuojalainsäädäntöä. Tekoälyn käyttö voi lisätä tiedonhallintariskejä ja vaatii ohjeistusta, koulutusta, resursseja ja valvontaa, johon tulisi varautua.

Tiedonhallinnan kokonaisuus on ollut viime vuosina murroksessa teknologisen kehityksen, erityisesti tekoälyn, mittavien lainsäädännön uudistusten sekä organisaation uudistumisen, erityisesti TE-palvelu-uudistuksen takia. Resurssit eivät ole kasvaneet, joka aiheuttaa riskin kokonaisuudelle.

Konsernijohto 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	120	0	140	0	225
Toimintakulut	-2 572	-2 493	-2 672	-2 488	-2 919
Toimintakate	-2 452	-2 493	-2 532	-2 488	-2 694

Tarkastus 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-188	-196	-196	-196	-196
Toimintakate	-188	-196	-196	-196	-196

Yhteiset palvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	3 739	3 899	3 900	3 979	3 899
Toimintakulut	-20 003	-20 163	-20 123	-20 247	-19 961
Toimintakate	-16 264	-16 264	-16 223	-16 268	-16 062

Elinvoimapalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	526	481	481	481	481
Toimintakulut	-20 773	-18 765	-18 732	-18 583	-18 583
Toimintakate	-20 247	-18 284	-18 251	-18 102	-18 102

Yhteiset palvelut yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	4 385	4 380	4 521	4 460	4 605
Toimintakulut	-43 535	-41 617	-41 723	-41 513	-41 658
Toimintakate	-39 150	-37 237	-37 202	-37 053	-37 053
Poistot	-100	-100	-100	-100	-100
Kehys	-39 250	-37 337	-37 302	-37 153	-37 153

Lappeenrannan hankintapalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	560	576	576	576	576
Toimintakulut	-560	-576	-576	-576	-576
Toimintakate	0	0	0	0	0

Varaukset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 082	-200	-5 436	-10 035	-14 170
Toimintakate	-2 082	-200	-5 436	-10 035	-14 170
Poistot	0	0	-90	-402	-835
Kehys	-2 082	-200	-5 526	-10 437	-15 005

Strateginen rahoitus 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 280	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakate	-2 280	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000

Kasvun mahdollistaja – Konsernihallinnon valtuustoon nähtävät tavoitteet

Mahdollistamme yritysten kasvun ja investoinnit aidolla vuoropuhelulla, asiakaslähtöisillä ratkaisuilla sekä laadukkaalla yrityspalveluvalikoimalla. Tarjoamme kilpailukykyisen toimintaympäristön ja ketterän toimintakulttuurin sijoittautumisasiakkaille. Tuemme LUT-yliopistokonsernin kehitystä alueen kasvun moottorina. Tiivistämme TKI-yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Panostamme alueen edunvalvontaan niin kansallisesti kuin EU-tasolla. Luomme edunvalvontaan tavoitteelliset ja säännölliset toimintatavat. Vältämme silloja ja liisäämme yhteistyötä niin kaupungin sisällä kuin sen ulkopuolellakin. Huolehdimme alueen saavutettavuuden parantamisesta. Luomme Saimaan alueesta yhdessä elinkeinoelämän, 3. sektorin ja muiden kuntien kanssa vetovoimaisen ympärivuotisen matkailu- ja tapahtumakohteen, joka tarjoaa elämyksiä asukkaille ja matkailijoille.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Tuemme yritysten liiketoiminnan kasvua	Liikevaihto yli 10 työntekijän yrityksissä, joiden kotipaikka on Lappeenranta Taloustutka	2,19 mrd € 10/2025	2,2 mrd €	2,5 mrd €	2,8 mrd €	Tuotamme yritysten kasvua tukevan valmennusohjelman. Autamme yrityksiä kehittämään digiosaamistaan ja hyödyntämään rahoitusmahdollisuuksia. Toteutamme rekrytointikampanjoita osaavan työvoiman varmistamiseksi yrityksiin. Kartoitamme yritysten tarpeita yrityskäynneillä. Selvitämme valittujen teollisuusalueiden investointivalmiudet asiakaslähtöisesti sekä viemme kehitysprojekteja eteenpäin vieminen yhteistyössä LUTin ja yritysten kanssa. Tiivistämme biomateriaaleihin liittyvää yhteistyötä (LAB, LUT, yritykset). Vahvistamme innovaatioyhteistyötä tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välillä.	Kaupungin- hallitus
Lisäämme paikallisten yritysten mahdollisuutta osallistua kilpailutuksiin	Lappeenranta-laisten yritysten osallistuminen tarjouskilpailutuksiin (100 % = kaikissa lappeenrantalainen yritys) Hankintapalvelut	Ei tiedossa	70 %	80 %	90 %	Jaamme tarjouspyynnöt mahdollisuuksien mukaan osa-alueisiin, ylläpidämme markkinavuoropuheluiden tärkeyttä ja tiedottamista hankinnoista. Kysymme aktiivisesti palautetta tarjouskilpailutuksiin osallistuneilta.	Kaupungin- hallitus

Tulevaisuuden tekijä – Konsernihallinnon valtuustoon nähden sitovat tavoitteet							
Tuemme tulevaisuuden rakentamista varmistamalla osaajien saatavuuden, opiskelijoiden kiinnittymisen ja kansainvälisten osaajien integroitumisen alueelle. Vahvistamme osaajien pysyvää sitoutumista tiiviillä yhteistyöllä oppilaitosten ja yritysten kanssa, harjoittelu- ja työllistymismahdollisuuksien edistämällä sekä piilotyöpaikkojen hyödyntämisellä. Kehitämme viestintäämme kaupungin palveluista myös englanniksi. Edistämme henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin kehittämistä muun muassa henkilöstön osaamisen kiihdytyskaistoilla ja Willimiehen akatemialla. Hyödynnämme mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan uusia teknologioita.							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Parannamme henkilöstön osaamista uusia teknologioita hyödyntäen	Suoritettujen Eduhouse-koulutusten määrä (digi- ja tekoälykategoriat) Lähde Eduhousen käyttäjätilasto	250	500	500	1000	Tehostamme operatiivisen toiminnan prosesseja ja kehitämme tiedolla johtamisen analysointia. Keskitymme mahdollisen hukkатыön tunnistamiseen ja poistamiseen. Arkipäiväistämme tekoälyn tietoturvallisen hyödyntämisen.	Kaupungin- hallitus
Lisäämme Lappeenrannan houkuttelevuutta opiskelijakaupunkina	Studentum.fi:n selvitys Suomen parhaista opiskelu-kaupungeista Studentum	8. sija (2025)	7. sija	6. sija	3. sija	Pilotoimme uutta ja kehitämme korkeakouluopiskelijoiden työllistymistä edistävien ratkaisuja. Edistämme opiskelijoiden liikkumista keskusta-alueella muun muassa lisäämällä opiskelija-tilaisuuksia.	Kaupungin- hallitus

Sujuvan arjen turvaaja – Konsernihallinnon valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Huolehdimme oikea-aikaisella, avoimella ja osallistavalla valmistelulla asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien mahdollisuudesta osallistua päätöksentekoon. Lisäämme digitaalisia palveluja. Hoidamme taloutta ennakoivalla tavalla ja vältämme pysyvän velkarasituksen kasvun. Teemme vastuullisia hankintoja. Huolehdimme turvallisuudesta ja ennakoimme mahdollisia riskejä. Kehitämme yhdessä hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalleja. Järjestöavustusten ja tapahtumien avulla luomme hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja positiivista ilmapiiriä. Tarjoamme henkilöstölle päivittäistä työntekoa helpottavat sovellukset ja tuemme niiden tehokkaassa käytössä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Hoidamme taloutta kestävästi ja vastuullisesti	Kaupungin lainat/asukas, euroa Tilinpäätös	2.453	2.700	4.055	3.500	Reagoimme valtionosuusuudistuksesta Lappeenrannalle aiheutuviin vaikutuksiin talous- ja investointiohjelmia muuttamalla. Edistämme kaupungin ajantasaisen taloustiedon jakamista asukkaille.	Kaupungin- hallitus
Edistämme aktiivisesti asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä	Kunnan terveyden- edistämisasiivisuus TEA viisari, kaikki sektorit (THL)	76 (2025)	77	78	80	Päivitämme laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Toteutamme hyte -työtä poikkihallinnollisesti sekä hyvinvointialueen, järjestötoimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.	Kaupungin- hallitus

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala

Lasten ja nuorten palvelut

Toiminnan kuvaus

Lasten ja nuorten palveluiden laadukas toteuttaminen luo hyvinvointia lapsille, nuorille ja perheille sekä antaa valmiuksia toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä sekä kehittää ratkaisuja tulevaisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Varhaiskasvatus

Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille, joiden kotikunta kyseinen kunta on. Kunnan on myös järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Esiopetuksen järjestämisestä vastaa Lappeenrannassa varhaiskasvatuksen vastuualue.

Lappeenrannassa on 13 kunnallista päiväkotia ja 12 omassa kodissaan työskentelevää perhepäivähoitajaa. Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet voivat hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityi-

sellä perhepäivähoitajalla. Toiminta on kaupungin valvomaa ja tuke-
maa. Yksityiseen päiväkotiin voi saada palvelusetelin. Tällä hetkellä yksityisiä päiväkoteja on seitsemän. Yksityiseen perhepäivähoitoon saa yksityisen hoidon tukea. Kunnallisen ja kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella oleville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen on tarjolla avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Perusopetus

Kunnan velvollisuutena on järjestää lasten perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti. Opetuksen tavoitteet ja sisältö on määritelty lain ja asetuksen lisäksi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, joka on velvoittava normi. Lisäksi perusopetuksen järjestämisessä huomioidaan oppivelvollisuuslaki sekä opiskelu-
huoltolaki.

Lappeenrannan kaupungissa on vuoden 2026 alussa 17 peruskoulua, joista 12 on 1–6-luokkien kouluja ja viisi yhtenäistä 1–9 luokkien peruskoulua. Erityisopetus järjestetään yleisopetuksen yhteydessä eikä kaupungissa toimi erityiskouluja. Lappeenrannan kaupunki järjestää sairaalan sijaintikuntana opetuksen erikoissairaanhoidon piirissä oleville, sairaalaopetusta tarvitseville oppilaille.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää perusopetukseen

valmistavaa opetusta. Samoin oman äidinkielen opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää kyseistä opetusta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus järjestetään lukiolain ja lukioasetuksen mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön antaman järjestämisluvan mukaisesti. Lukiokoulutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät valtakunnallisen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja. Lisäksi lukiokoulutuksen järjestämisessä huomioidaan oppivelvollisuuslaki sekä opiskeluhoitolaki.

Lappeenrannan kaupunki ylläpitää yhtä lukiota. Lappeenrannan lukiossa on mahdollista suorittaa myös aineopiskeluna yksittäisiä opintojaksoja.

Lappeenrannassa annetaan myös IB-koulutusta yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Lappeenrannan lukiossa on opiskelijoita myös muista kunnista. Lappeenrannan lukio järjestää tarvittaessa lukio-koulutusta osaksi tutkintoon valmentavaa koulutusta, jonka järjestämisvastuu on Saimaan ammattiopisto Sampolla.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea yhteisöllisyyttä, nuoren kasvua, nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö on nuoren vapaa-ajalla tapahtuvaa ja nuoren vapaaehtoisuuteen perustuvaa kasvatustyötä. Nuoriksi määritellään alle 29-vuotiaat kuntalaiset.

Nuorisotoimessa toteutetaan yhteiskunnallista, yhteisöllistä ja kohdennettua nuorisotyötä. Lisäksi nuorisotoimeen kuuluu harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikkö.

Yhteiskunnalliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisopolitiikka, nuorisojärjestöavustukset, järjestöyhteistyö sekä maakunnallinen nuorisotyö. Yhteisölliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisotilatyö, koulussa tehtävä nuorisotyö, alueellinen nuorisotyö sekä osallisuustoiminta, kuten esimerkiksi nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Kohdennetun nuorisotyön yksikkö on mukana Etelä-Karjalan työllisyysalueen nuorten monialaisten matalan kynnyksen palveluiden ohjaamotoiminnan toteuttamisessa ja koordinoinnissa. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, yksilöohjaus, pienryhmätyö sekä etsivä nuorisotyö. Harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikköön sisältyvät koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta, matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistäminen eli Harrastamisen Suomen mallin hankkeet, lapsiystävällinen kunta -toiminnan koordinaatio sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston rahoittama Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson nuorisotyön aluekoordinaatio. Lisäksi nuorisotoimi jakaa järjestöjen kautta vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustuksia sekä avustaa nuorten työpajatoimintaa.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisten lasten määrän laskeva kehitys jatkuu. Syntyvyys on kuitenkin noussut vuodesta 2024, mutta ikäluokan koko jää kuitenkin alle 500 lapsen. Vuonna 2024 tehdyssä palveluverkkopäätöksessä ikäluokkien koon on arvioitu olevan hieman yli 500 lasta. Kasvanut maahanmuutto on loiventanut lasten määrän

laskua. Tämä näkyy erityisesti opetuspalveluissa, mutta myös varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä laskee selvästi toista vuotta peräkkäin ja tämä kehitys jatkunee muutamana vuoden, jonka jälkeen lasten määrä palveluissa tasaantuu ilman syntyvyyden tason merkittävää muutosta.

Lasten ja nuorten palvelujen talousarviokehitys on suhteutettu väheniviin lapsimääriin. Kehyksen pieneneminen tällä suunnittelukaudella sekä tulevana vuosina edellyttää vastaavansuuruisten käyttömenojen vähentämistä. Talouden tasapainotus tehdään lasten ja nuorten lautakunnan kehityksen sisällä vastuualueiden kesken.

Lasten määrän kehitys ikäryhmittäin 2025–2028:

Vuosi	0–6-vuotiaat	7–15-vuotiaat	16–18-vuotiaat	YHTEENSÄ
2025	3.538	6.297	2.340	12.175
2026	3.504	6.077	2.392	11.973
2027	3.481	5.896	2.375	11.752
2028	3.431	5.756	2.406	11.593

Lasten määrässä suurimmat muutokset kohdistuvat perusopetusikäisiin. Perusopetukseen siirtyvät ikäluokat ovat merkittävästi pienempiä kuin aiempina vuosina. Vastaavasti varhaiskasvatusikäisten määrän lasku on hidastumassa ja jatkossa ikäluokat ovat noin 500 lapsen kokoisia.

Voisalmen koulu siirtyy väistöön Lavolan koulun tiloihin vuoden 2026 alusta. Voisalmen esiopetus järjestetään Kesämäen koululla. Voisalmen päiväkotitoiminta edelleen väistötiloissa Snellmanin päiväkodissa. Nykyisen Voisalmen koulurakennuksen paikalle valmistuu vuonna 2027 Voiska-talo, johon väistötiloissa nyt olevat palvelut siirtyvät.

Uusissa tiloissa tulee toimimaan Voisalmen alueen päiväkotitoiminta, koulu ja sivukirjasto.

Vuonna 2024 tehdyn palveluverkkopäätöksen suurimmat muutokset kohdistuvat vuoteen 2027 ja näiden valmistelu jatkuu vuoden 2026 aikana laajassa yhteistyössä henkilöstön, yksiköiden ja hankesuunnittelijoiden kesken. Suunnittelutyö kohdistuu erityisesti Kimpisen, Kesämäen ja Lönnrothin peruskouluihin sekä molempiin Lappeenrannan lukiorakennuksiin eli Kimpiseen ja Lyseoon.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana suomalaista kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Tavoitteena on palvelujen houkuttelevuus, kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin sekä varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin. Esiopetus perustuu perusopetuslakiin sekä esiopetuksen opetussuunnitelman kansallisiin perusteisiin. Edellä mainittuihin pohjautuen varhaiskasvatukselle on laadittu paikallisesti Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetuksen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatustilain mukaan jokaiselle lapselle tulee laatia henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Paikallisesti varhaiskasvatuksen järjestämistä ja kehittämistoimintaa ohjaavat myös Lappeenrannan kaupungin strategia, maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja

nuorten hyvinvointisuunnitelma. Varhaiskasvatus on osallistunut näiden suunnitelmien valmisteluprosesseihin.

Arviointi ja sen kehittäminen on yksi varhaiskasvatuksen lakisääteisistä tehtävistä. Varhaiskasvatuksen arvioinnin tukena käytetään Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) ylläpitämää digitaalista arviointijärjestelmää Valssia. Arviointi perustuu itsearviointiin ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen arvioinnin pohjalta. Järjestelmän avulla saadaan kerättyä arviointitietoa keskitetysti. Arvioinnin painopisteet määritellään vuosittain strategian toimeenpanoa tukeviksi. Tavoitteena on myös, että asiakastyytyväisyys pysyy erittäin korkealla tasolla.

Vanhemmuuden tuen tarve ajan ilmiönä on noussut keskusteluihin monialaisissa verkostoissa. Erityisesti tukitoimilla varhaisessa vaiheessa on vaikutuksia lasten sekä perheiden hyvinvointiin. Jo varhaiskasvatukseen osallistumisella on tutkimusten mukaan myönteisiä vaikutuksia lapsen kehitykseen. Varhaiskasvatus saavuttaa hyvin laajasti lapsiperheitä korkean osallistumisasteen ansiosta. Huoltajille on jaettu yhdessä Aivoliiton ja perusopetuksen vanhempainyhdistysten edustajien kanssa valmistellut älypuhelin-suositukset.

Sekä henkilöstön että lasten hyvinvoinnin tukeminen ja ylläpito vaatii jatkuvia panostuksia. Poissa olevan työntekijän paikalle on mahdollista palkata sijainen lakisääteisen mitoituksen sitä edellyttäessä. Henkilöstön viikkotyöaika on vähintään 25 tuntia, ellei sijaisuusjärjestelyistä tai työntekijän omista tarpeista johtuen työaika sovi pienemmäksi. Psykologista ja kuraattorista koostuva varhaiskasvatuksen Varma-tiimi tukee henkilöstön työskentelyä lasten psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Varma-tiimi toimii myös henkilöstön tukena heidän kohdatessaan sekä tukiessa lapsia ja perheitä. Lasten ja perheiden kokonaisvaltainen hyvinvointi edellyttää

tiivistä yhteistyötä sekä yhteistyömallien kehittämistä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Lasten hyvinvoinnin tukemiseksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan suunnitelmallisesti. Varhaiskasvatuksessa on aloitettu tiimityötä tukeva koulutuskokonaisuus, jonka tavoitteena on selkiyttää eri ammattiryhmien rooleja, työnjakoa ryhmissä sekä helpottaa esihenkilöiden työtä. Näillä asioilla on vaikutusta työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen. Henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen tueksi ollaan varhaiskasvatukselle kouluttamassa omaa AVEKKI-kouluttajaa. AVEKKI on toimintatapamalli ja koulutus uhka- ja väkivaltatilanteisiin ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyyn. Varhaiskasvatuksen toimintayksiköille on kohdennettu määräraha, jolla tulee järjestää työhyvinvointia tukevaa toimintaa yksikön koko henkilöstölle. Työterveyden palvelut ovat merkittävässä roolissa etenkin yksittäisten työntekijöiden tilanteissa.

Perusopetuslain muutos lapsen tuen osalta astui voimaan 1.8.2025. Muutos koskee myös esiopetusta. Muutoksen toimeenpano vaatii edelleen toimenpiteitä ja uusien käytänteiden luomista. Muutos edellyttää myös uutta ajattelutapaa. Varhaiskasvatuksessa lasten tuen tarpeet pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tuen toteuttamisen tapoja tulee tarkastella ja arvioida, jotta tuki kohdentuisi tarpeeseen nähden oikein sekä olisi mahdollisimman oikea-aikaista.

Varhaiskasvatus saa edelleen valtionavustusta Koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen perus- ja esiopetuksessa sekä varhaiskasvatuksessa. Hankerahoituksen avulla on palkattu avustavaa henkilöstöä päiväkotieihin.

Varhaiskasvatuksen vastuualue on mukana Aluehallintoviraston Creating tools together – Sustainable ECE and Administration in Nordic countries 2024–2026 -hankkeessa. Kyseessä on poikkihallinnollinen Pohjoismainen hanke varhaiskasvatuksen valvonnan sekä kestävän varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi.

Varhaiskasvatuksen kysyntään liittyy epävarmuustekijöitä. Ikäluokkien koko vaikuttaa tarvittavien varhaiskasvatuspaikkojen määrään. Mikäli tulevat ikäluokat pienenevät edelleen, tulee se puolestaan näkymään kysynnän määrällisenä vähenemisenä korkeasta osallistumisasteesta huolimatta. Mikäli talous kasvaa ja työllisyys kehittyy myönteisesti, voivat ne lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää. Varhaiskasvatuksen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana, loppukeväästä varhaiskasvatuksessa on ollut noin 300 lasta enemmän kuin alkusyksystä. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun voidaan vastata lisäämällä määräaikaista henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla nykyistä enemmän palveluja. Maahanmuutto on osaltaan lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää.

Lapsimäärän vähenemisen realisoituessa varhaiskasvatuksessa tulee valmistautua henkilöstön vähentämiseen ja mahdolliseen tiloista luopumiseen. Edelleen lapsimäärän väheneminen näkyy eniten Lauritsalan–Joutsenon alueella. Etenkin Lauritsalassa tiloista luopuminen samassa suhteessa on haasteellista, koska alueella ei ole enää käytössä erillisiä pieniä tiloja. Henkilöstön vähentäminen on mahdollista määräaikaisten palvelussuhteiden määrää vähentämällä sekä jättämällä avoimia vakansseja täyttämättä. Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne muuttuu vuonna 2030. Vastaisuudessa päiväkodin toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Lain tavoitteen saavuttamiseksi henkilöstörakennetta muutetaan opettajapainotteisemmaksi.

Perusopetus

Vuosien 2026–2028 toiminnan suunnittelua ohjaa **kansallisella tasolla** opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valmisteltu koko koulutusjärjestelmää koskeva *koulutuspoliittinen selonteko*. Koulutuspoliittisen selonteon tavoitetilana on vahva, laadukkaaseen ja vaikuttavaan kasvatukseen, koulutukseen ja tutkimukseen ja kulttuuriin rakentuva sivistysperusta, oppijoiden hyvinvointi, koulutuksellinen tasa-arvo ja saavutettavuus, korkea koulutus- ja osaamistaso, koulutuksen järjestäminen sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla, yhteistyön ja digitalisaation hyödyntäminen oppijoiden parhaaksi sekä koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyys.

Voimassa olevan hallitusohjelman toimeenpanoa jatketaan vuosina 2026 ja 2027. Tuen järjestämistä koskeva uudistus tuli voimaan 1.8.2025. 1–8-luokkalaisten oppilaiden tuen järjestämistä koskevat päätökset päivitetään uuden lain mukaisiksi lukuvuoden 2025–2026 loppuun mennessä. Lakimuutos ja opetussuunnitelman perusteiden muutos liikunnallisen elämän tavan edistämisestä tulee voimaan 1.8.2026 alkaen. Hallitus on esittänyt lisäystä perusopetuslakiin perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Lainsäädännön muutos tulisi voimaan 1.8.2026.

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää perusopetuksen osaamistakuun valmistelun. Osaamistakuun tavoitteena on varmistaa, että perusopetuksessa on kansallisesti yhtenäiset menettelyt, joilla jokainen nuori saa riittävät perustaidot jatko-opintoihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee vuoden 2025 lopussa pitkän aikavälin vision peruskoulun strategisen kehittämisen lähtökohdiksi. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee vuoden 2026 alussa väestökehitykseen liittyvän strategisen näkemyksen perusopetuksen

järjestämiseen liittyvän kehittämisen suunnasta sekä esityksen koulutusjärjestelmän, lainsäädännön sekä rahoituksen kehittämisestä ja arvion etäopetuksen hyödyntämisen mahdollisuuksista ja muista innovatiivisista tavoista järjestää perusopetusta.

Erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen on vuoden 2023 alusta vakiinnutettu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin. Erityisavustus on myönnetty neljäksi vuodeksi siten, että se tulee maksuun kolmessa osassa vuosina 2024, 2025 ja 2026, mikäli eduskunta myöntää määrärahan. Avustuksen laskenta koko hankekaudelle toteutettiin vuonna 2024. Vuotuinen avustuksen määrä perusopetukselle on 625.455 euroa.

Paikallisella tasolla perusopetuksen kehittämistä ohjaa *Lappeenrannan kaupungin strategia ja maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma*. Toimintaympäristömuutokset huomioidaan tarvittavien toimenpiteiden määrittelyssä.

Toimintaympäristömuutokset:

Oppilasmäärämuutos on huomioitu talousarviovalmistelussa siten, että oppilaskohtainen resurssikerroin säilyy vähintään nykytasolla lukuvuonna 2026–2027. Mikäli opetustoimi alittaa vuoden 2025 budjetin, on määrärahoja mahdollista kohdentaa tarvittaessa tuntikehykseen.

Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on kasvanut runsaasti viime vuosien aikana, mutta kääntynyt laskuun syksyn 2025 aikana. Viime vuosina valmistavaan opetukseen osallistuneiden oppilaiden suuren määrän vuoksi yleisopetuksessa on aikaisempaa enemmän S2-oppilaita eli suomi toisena kielenä -oppilaita.

Tilastointipäivä 20.9.	Valmistava opetus	Suomi toisena kielenä
2020	24	494
2021	43	470
2022	65	423
2023	122	470
2024	116	558
2025	85	589

Palveluverkkopäätöksen toimeenpano edellyttää toimenpiteitä vuosien 2026–2028 aikana. Jokaisen lakkautuvan koulun osalta laaditaan suunnitelma, jolla varmistetaan turvallinen siirtyminen uuteen kouluun. Palveluverkkopäätöksen mukaisesti Nuijamaan, Simolan ja Lönnrotin koulut lakkautuvat vuonna 2027 ja Pulpin koulu vuonna 2028. Oppilaaksiottoalueita uudistetaan palveluverkkopäätöksen mukaisesti.

Varmistamme osaltamme laadukkaan ja monipuolisen koulutuksen lapsille ja nuorille. Teemme yhteistyötä varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen sekä kulttuuri- ja liikuntatoimen kanssa. Uudet monitoimitalot tarjoavat tähän erinomaiset puitteet.

Psykososiaalisesti vaikeasti oireilevien lasten – erityisesti pienten poikien määrä on kasvanut viime vuosina. Oireilu ilmenee rajattomana käyttäytymisenä ja aiheuttaa kouluissa väkivaltaisia tilanteita. Haasteeseen tulee vastata riittävällä tukiresursseilla.

Lappeenrannan kaupunki järjestää sairaalan sijaintikuntana sairaalaopetusta erikoissairaanhoidon piirissä oleville Etelä-Karjalassa asuville oppilaille. Lappeenrannan kaupunki, Imatran kaupunki ja Etelä-

Karjalan hyvinvointialue ovat Imatran kaupungin aloitteesta tarkastelleet mahdollisuutta ja tarvetta järjestää sairaalaopetusta myös Imatran kaupungin alueella. Tämä vähentäisi maakunnan pohjoisosassa asuvien oppilaiden koulumatkoihin kuluvaan aikaa. Lain mukaan Imatran kaupunki ei opetusta voi järjestää, mutta Lappeenrannan kaupunki voi järjestää sitä Imatran kaupungin alueella.

Yhteisenä tavoitteena on, että lukuvuoden 2026–2027 aikana voitaisiin pilotoida opetuksen järjestämismallia tällä tavoin. Koska psyykkisesti oireilevien erityisesti pienten oppilaiden määrä on kasvanut, Lappeenrannan sairaalaopetuksen paikkamäärää ei pienennettäisi vastaavassa suhteessa. Käytännössä sairaalaopetuksen paikkojen määrä kasvaisi noin kymmenen oppilaan verran. Tavoitteena on, että lappeenrantalaisia ja Lappeenrannan lähellä sijaitsevien kuntien erikoissairaanhoidon piirissä olevia lapsia pääsisi nykyistä enemmän sairaalaopetuksen piiriin. Kustannukset jakautuisivat niin, että Imatran toimipisteessä opiskelevien oppilaiden kotikunnille aiheutuvat kustannukset vastaisivat toimipisteen tosiasiallisia kustannuksia ja Lappeenrannan toimipisteessä opiskelevien oppilaiden kotikunnille aiheutuvat kustannukset vastaisivat Lappeenrannan toimipisteen tosiasiallisia kustannuksia. Muutos ei aiheuta lisämääräraharahatarpeita, vaan resursointi tehdään perusopetuksen talousraamin sisältä. Asiakokonaisuudesta tehtävä esitys tulee päätöksentekoon talven 2026 aikana. Kevään 2026 aikana rekrytoitaisiin henkilöstö sekä laadittaisiin tarvittavat sopimukset.

Kaupungin strategian sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu ja toimeenpano:

Opetustoimi on huomioinut kaupungin strategian toimeenpanosuunnitelmassa paikallisen toimintaympäristöanalyysin lisäksi kansallisen pitkän aikavälin vision valmisteluaineiston peruskoulun stra-

tegisen kehittämisen lähtökohdiksi. Samoin valmistelussa on huomioitu kansallinen oppimistulosten nostamiseen liittyvä valmisteluaineisto.

Peruskoulun tulee osaltaan varmistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle **vahvat perustaidot**. Päättävällä strategiakaudella strategisena painopisteenä oli oppilaiden lukutaidon vahvistaminen. Opetussuunnitelmia kehitettiin ja henkilöstöä koulutettiin. Alkavalla strategiakaudella valmisteltuja toimintamalleja toteutetaan ja henkilöstön kouluttamista jatketaan.

Päättävällä strategiakaudella valmisteltiin strategia oppilaiden **matemaattisluonnontieteellisen** osaamisen ja innostuksen vahvistamiseksi. Alkavalla strategiakaudella toteutetaan toimenpiteitä strategiassa määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. **Työrauhaa vahvistetaan**.

Erityisesti poikkeuksellisen epävarmassa maailmantilanteessa peruskoulun tehtävänä on vahvistaa lasten ja nuorten **hyvinvointia ja tulevaisuususkkoa sekä yhteisöllisyyttä**. **Tuemme vanhemmuutta** yhdessä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa.

Tavoitteena on, että lasten ja nuorten **elintavat ja arjen toimintaympäristöt vahvistavat aivojen kehitystä**. Keskeistä on hyvä uni, terveellinen ravinto, fyysinen aktiivisuus, päihteettömyys ja toimivat ihmissuhteet. Lasten ja nuorten eettisiä valmiuksia vahvistetaan. Koulu tukee lasten ja nuorten mahdollisuuksia elää merkityksellistä elämää.

Edellä kuvatut tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet kirjataan kaupungin talousarvioon, opetustoimen käyttösuunnitelmaan sekä Lap-

peenrannan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Talousarvion yhteydessä kuvataan ainoastaan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Vuosittaisten kunta- ja koulukohtaisten toimenpiteiden määrittelyssä huomioidaan se, että kokonaisuutena kummallakin tasolla kehityskohteita on tarkoituksenmukainen määrä.

Kasvun mahdollistaja:

Ensimmäisenä painopisteenä on oppilaiden **työelämätaitojen ja yrittäjyyden vahvistaminen**. Toteutamme kaikissa kouluissa systemaattisesti paikallista Työelämätaidot ja yrittäjyys opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelman lähtökohtana on, että jokainen oppilas saa erilaisten kokemusten avulla valmiuksia ja taitoja, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työelämää ja yrittäjyyttä kohtaan. Samalla vahvistetaan oppilaiden yritteliäisyyttä ja sinnikkyyttä.

Lukuvuonna 2025–2026 pilotoidaan Kummiyritystoimintaa Joutseon koulussa. Tavoitteena on vuosien 2026–2029 aikana laajentaa Kummiyritystoimintaa kaikkiin peruskouluihin. Kehitystyötä ohjaa lukuvuonna 2023–2024 LUT:n kanssa yhteistyössä laadittu Etelä-Karjalan yrittäjyyskasvatuksen opintopolku -toimintamalli. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin Yrityspalveluiden, nimettyjen kummiyritysten toimijoiden, Nuorten talous ja yrittäjyys NYT -järjestön sekä Lasten ja nuorten säätiön kanssa.

Tulevaisuuden tekijä:

Ensimmäisenä painopisteenä on **lasten ja nuorten tulevaisuususkon vahvistaminen**. Nuorisotoimi koordinoi asian valmistelua. Perusopetus toimii nuorisotoimen kumppanina. Vuoden 2026 aikana perehdytään aiheeseen ja valmistellaan toimenpideohjelma tuleville vuosille.

Toisena painopisteenä on **osaamistason ja oppimistulosten nostaminen**. Oppimisen tuen uudistus tuli voimaan 1.8.2025. Oppilaiden tuen järjestämistä koskevat päätökset ja suunnitelmat päivitetään uuden lain mukaisiksi lukuvuoden 2025–2026 loppuun mennessä.

Varmistamme riittävän oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä työrauhan kouluissa oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä ja järjestyssäännöillä. Opettajien keskinäinen ja monialainen yhteistyö sekä yhteistyön mahdollistavat rakenteelliset ratkaisut ovat tärkeitä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Varaamme opetushenkilöstölle yhteiseen suunnitteluun ja toteutukseen riittävästi aikaa.

Kolmantena painopisteenä on **laadukkaiden ja vetovoimaisten palveluiden varmistaminen kansainvälisille lapsille ja nuorille**. Kesämaiden koulun laajamittaista kaksikielistä opetusta on järjestetty 1.8.2024 alkaen kansainvälistä opetusta koskevan selvityksen mukaisesti siten, että oppilaaksi on otettu aikaisemmasta poiketen oppilaita, joiden suomen kielen taito on vielä heikko. Näille oppilaille on järjestetty valmistavaa opetusta laajamittaisen kaksikielisen opetuksen yhteydessä (selvityksen määrittelemä 1. vaihe).

Kaikkia kansainväliseen opetukseen hakeneita oppilaita ei ole ollut mahdollista ottaa oppilaaksi lukuvuoden 2024–2025 aikana, koska olemassa olevat opetusryhmät täyttyivät ennakoitua nopeammin. Tehdyn tarvearvion perusteella lukuvuoden 2025–2026 alusta alkaen opetusjärjestelyissä siirryttiin selvityksen mukaiseen toiseen vaiheeseen, jossa kouluun perustettiin uusi opetusryhmä maahanmuuttajataustaisia oppilaita varten. Syksyn 2025 aikana hakijoiden määrä on kasvanut edelleen niin paljon, että opetusresurssia on lisätty.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että nykyinen tapa järjestää opetus kiinnostaa kaupunkiin jo muuttaneita kansainvälisiä perheitä. Koska kysyntä on kasvanut ennakoitua nopeammin, on perusteltua selvittää, mitä vaihtoehtoja kansainvälisen opetuksen vahvistamiselle on. Tärkeää on hyödyntää nyt järjestettävän kansainvälisen opetuksen kokemukset ja osaaminen. Kaupungin vetovoiman ja yritysten sijoittumisen näkökulmasta myös kansainvälisen opetuksen markkinointi on avainasemassa.

Perusopetuksen koulujen kansainvälinen yhteistyö on laajaa ja yhteistyötä jatketaan alkavalla valtuustokaudella.

Sujuvan arjen turvaaja:

Ensimmäisenä painopisteenä on vahvistaa hallitusohjelman mukaisia toimia turvata jokaisen lapsen ja nuoren oikeus turvalliseen kasvu- ja oppimisympäristöön. Tavoitteena on **yhteisöllisyyden** kautta mahdollistaa, että jokainen oppilas tuntee olonsa turvalliseksi koulussa. Yhteinen ja kaikille turvallinen koulu -kehittämishankkeessa tehdään tarvittavat päivitykset kuntakohtaiseen kiusaamisen ehkäisyn ja kiusaamiseen puuttumisen toimintamalliin.

Koulukohtaisina toimenpiteinä koulut kehittävät konkreettisia keinoja turvallisen oppimisympäristön ja psykologisen turvallisuuden vahvistamiseksi oppilaita, huoltajia ja henkilöstöä osallistaen.

Lisäksi kouluissa sisällytetään tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta koulupäivään toteuttamalla oppitunteja, tuokioita tai muuta toimintaa. Kouluyhteisöön kiinnittymistä ja yhteisöllisyyttä tukee osaltaan Koulujen kerhotoiminnan tukeminen -hankkeella toteutettava kerhotoiminta.

Vuoden 2026 aikana voi tulla uusia valtionrahoituksia haettavaksi. Talousarvioesityksessä on varauduttu hankerahoituksen saamisen edellyttämiin omarahoitusosuuksiin tehdyn tarvearvion perusteella.

Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen on edelleen tärkeää. Opetustoimi toteuttaa kaupungin henkilöstösuunnitelmaa ja täydentää sitä osaltaan tarvittavin osin. Henkilöstön täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen on varattu resursseja. Koulujen johtamisresurssia on kasvatettu.

Opetustoimi konsultoi työterveyshuoltoa tarvittavien kuntakohtaisten toimenpiteiden osalta. Vuoden 2026 suunnittelu tehdään loppuvuoden 2025 aikana työhyvinvointikyselyiden valmistuttua kaupungin henkilöstösuunnitelman edellyttämällä tavalla. Koulujen henkilöstön osalta hyvinvoinnin varmistamiseen liittyvät suunnitelmat ovat muilta osin koulukohtaisia.

Lukuvuoden 2024–2025 aikana laaditun rekrytointitarvesuunnitelman toimeenpano aloitetaan.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen vuosien 2026–2028 toiminnan suunnittelua ohjaa **kansallisella tasolla** koko koulutusjärjestelmää koskeva *koulutuspoliittinen selonteko*. Siinä tavoitteiksi on asetettu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, työelämän muutoksiin vastaaminen ja vaikuttavuuden ja saavutettavuuden edistäminen.

Maan *hallitusohjelmassa* mainittujen, lukiokoulutusta koskevien säädösten valmistelu on edennyt. Valmistelu on koskenut oppimisen tukea, englanninkielistä ylioppilastutkintoa, taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta sekä rahoitusjärjestelmää.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025. Lukion osalta tuen muutoksessa painotetaan vahvasti oppimisen aikaisia ja opetuksen yhteydessä annettavia tukimuotoja. Opiskelijalla on oikeus tarvitsemaansa tukiopetukseen ja ohjaukseen, jota hän tarvitsee lukion oppimäärän saavuttamiseksi. Tuen tarvetta arvioidaan opintojen alussa ja aikana.

Lukion opiskelijalla on myös oikeus erityisopetukseen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta.

Lukiolakiin ja ylioppilastutkintolakiin tehdyt muutokset mahdollistavat englanninkielisen lukiokoulutuksen ja ylioppilastutkinnon suorittamisen tiukasti rajatuin kriteerein. Englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämisluvut ovat olleet haettavina syksyllä 2025. Englanninkielinen lukiokoulutus on mahdollista aloittaa aikaisintaan 1.8.2026 ja englanninkielisiä ylioppilastutkinnon kokeita on mahdollista suorittaa syksystä 2028 alkaen. Kansainvälinen IB-tutkinto säilyy toisen asteen koulutusvaihtoehtona.

Ylioppilastutkintolautakunta valmistelee taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeita yhdessä Opetushallituksen ja muiden sidosryhmiensä kanssa. Ensimmäiset taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet järjestetään syksyllä 2029.

Kokeet järjestetään kuvataiteessa, liikunnassa ja musiikissa, jotka ovat kaikille pakollisia oppiaineita nuorten lukiokoulutuksessa. Ylioppilastutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta enintään yksi voi olla taito- ja taideaineiden koe.

Paikallisella tasolla lukiokoulutuksen kehittämistä ohjaa *Lappeenrannan kaupungin strategia ja maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma* sekä *lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma*.

Vuosien 2026–2028 toiminnan suunnittelussa on huomioitu edellä kuvatut kansalliset linjaukset, toimintaympäristön muutokset sekä kaupungin strategia.

Merkittävin toimintaympäristömuutos lukiokoulutuksen osalta vuonna 2026 on vuonna 2024 tehdyn palveluverkkopäätöksen toimeenpanon valmistelu.

Palveluverkkopäätöksessä lukiokoulutus päätettiin keskittää lukuvuoden 2027–2028 alusta lukien Lyseon ja Lönnrotin koulurakennuksiin sekä niiden läheisyydessä sijaitseviin joustovaiheen tiloihin. Tilasuunnittelu on aloitettu yhteistyössä Lappeenrannan toimitilojen kanssa syyslukukaudella 2024 ja sitä jatketaan edelleen vuoden 2026 aikana. Tilasuunnitteluun osallistuminen edellyttää koulun johdolta aikaa, jotta tilaratkaisusta saadaan toimiva.

Elokuussa 2026 lukiossa aloittava ikäluokka on huomattavasti edellisiä suurempi. Tämä aiheuttaa tarpeen tuntikehyksen kasvattamiseen yhden rinnakkaisryhmän verran.

Merkittävien toimintaympäristömuutosten takia lukiossa on tärkeää keskittyä laadukkaan opetuksen varmistamiseen ja oppilaitosyhteisön yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä henkilöstön että opiskelijoiden osalta.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset ja monipuoliset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen.

Kaupungin strategian kärkiohjelmien lukiokoulutuksen painopistealueiden valinnassa ja toimenpiteiden määrittelyssä on huomioitu kansalliset kehittämisen painopistealueet ja toimintaympäristömuutokset, jotta kokonaisuus on oppilaitosten näkökulmasta mahdollisimman sujuvasti toteutettavissa.

Kasvun mahdollistaja:

Lukiokoulutuksen näkökulmasta "Kasvun mahdollistaja" tarkoittaa opiskelijoiden valmentamista tulevaisuuden työelämään ja jatko-opintoihin. Lukion tehtävänä on varmistaa, että lukiosta valmistuvilla nuorilla on paitsi akateemiset valmiudet, myös laaja-alaiset taidot, jotka vastaavat muuttuvan työelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen ja paikallisen elinkeinoelämän kanssa. Lukuvuoden 2025–2026 aikana täsmennetään ja päivitetään lukioiden tiedelinjojen opetussuunnitelmat sekä kehitetään kummiyristötoimintaa.

Kansainvälisyysosaaminen on globaalien haasteiden ratkaisemisen edellytys. Lukiokoulutus vahvistaa kansainvälistä osaamista ja yhteistyötä osallistamalla opiskelijoita ja henkilökuntaa Erasmus –hanke-toimintaan.

Tulevaisuuden tekijä:

"Tulevaisuuden tekijä" merkitsee lukiossa vastuun ottamista nuorten sivistysperustan, osaamistason ja hyvinvoinnin vahvistamisesta. Tavoitteena on nostaa oppimistuloksia ja varmistaa, että henkilöstö on

osaavaa, motivoitunutta ja hyvinvoivaa. Oppimisen perustaitojen, kuten kriittisen lukutaidon, tekstin tuottamisen, matemaattisten valmiuksien ja tekoälyn pedagogisesti järkevän käytön mahdollistaminen. Lukuvuoden 2025–2026 aikana toimeenpannaan oppimisen tuen uudistus, koulutetaan henkilöstöä ja luodaan yhteiset tekoälyn opetuskäytön periaatteet.

Sujuvan arjen turvaaja:

Lukiokoulutuksen painopisteenä on turvallisen, viihtyisän ja yhteisöllisen oppimisympäristön ylläpitäminen ja vahvistaminen. Nykytilanteen lisäksi lukio valmistautuu toimintaympäristön muutokseen yhteensovittamalla kahden yksikön rakenteita ja toimintakulttuuria erityisesti opiskeluhuoltotyön osalta.

Vuoden 2026 aikana voi tulla uusia valtionrahoituksia haettavaksi osana hallitusohjelman toimeenpanoa, vaikka valtion määrärahoja on merkittävästi leikattu. Talousarvioesityksessä on varauduttu hanke-rahituksen saamisen edellyttämiin omarahoitusosuuksiin.

Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen on tärkeää. Rehtoreiden osalta jatketaan työajan seurantaan työmäärän hallitsemiseksi. Tavoitteena on varmistaa henkilöstön hyvinvointi mahdollisista hallintoon ja opetusresursseihin liittyvistä muutoksista huolimatta. Tarvitavien toimenpiteiden osalta konsultoidaan työterveyshuoltoa työhyvinvointikyselyn tulosten valmistuttua vuoden lopussa pidettävässä palaverissa.

Nuorisotoimi

Yhteisöllinen nuorisotyö on kaupungin tarjoamaa maksutonta nuorisopalveluiden perustoimintaa pääsääntöisesti 13–18-vuotiaille nuorille. Yhteisöllisen nuorisotyön yksikössä työskentelevät alueellisen

nuorisotyön nuoriso-ohjaajat, digi- ja osallisuusnuorisotyöntekijä sekä suurimmalta osin hankerahoitteiset koulunuorisotyöntekijät. Henkilöstö kohtaa nuoria pääsääntöisesti nuorisotiloilla, kouluissa, kerhoissa ja siellä, missä nuoret vapaa-aikaansa viettävät. Yhteisöllinen nuorisotyö on alueellista nuorisotyötä ympäri kaupunkia sekä yhteistyötä eri verkostojen ja toimijoiden kanssa. Yhteisöllinen nuorisotyö toimii koollekutsujana alueiden moniammatillisissa verkostopalaverissa, joissa käydään läpi kaupunginosien ajankohtaisia asioita nuoriin liittyvien kysymysten osalta. Nuorisotiloja on yhteensä viisi: Sammonlahdessa, Lauritsalassa, Joutsenossa ja kaksi keskustan alueella (Krisse ja Monari). Nuorisotilasta riippuen nuorten illassa käy noin 30–100 nuorta illassa. Nuorisotiloilla työskentelee nuorisotyön ammattilaisia kohtaamassa, kasvattamassa ja opastamassa nuoria nuoruuden kehitystehtävien parissa. Nuorisotyö on nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa kasvatustyötä. Yhteisöllisen nuorisotyön tavoitteena on tarjota laadukasta ja vapaaehtoista vapaa-ajan toimintaa nuorille.

Koulunuorisotyötä on tehty erilaisilla hankerahoituksilla Lappeenrannassa vuodesta 2017 lähtien. Aluehallintovirasto (Avi) antoi myöntävän rahoituspäätöksen uudelle koulunuorisotyön kehittämishankkeelle, jonka toiminta-aika on 2024–2026. Erilaisilla hankerahoituksilla toteutetulla koulunuorisotyöllä ei ole pystytty luomaan koulunuorisotyölle toivotunlaista jatkuvuutta, joka tutkimustiedon mukaan mahdollistaa paremman vaikuttavuuden koulukiusaamiseen ja kouluhyvinvointiin. Hankerahoitteinen toiminta on muuttunut kulloisenkin hankemääritelmän ja –rahoittajan myötä ja epävarman jatkuvuuden vuoksi työntekijävaihtuvuus on ollut huomattavaa. Yksittäiset koulut ovat päätyneet resursoimaan vakinaiseen koulunuorisotyöhön. Sammonlahden koulu on palkannut osa-aikaisen koulunuorisotyöntekijän ja toiminta jatkuu vakituisena toimintana. Kesämäen koulu on palkannut koulunuorisotyöntekijän omaksi työntekijäkseen

jo aiemmin. Nykyinen Avin rahoittama koulunuorisotyöhanke päättyy keväällä 2026. Uusista rahoitushauista ei ole tällä hetkellä tietoa. Nuorisotoimella ei ole resursseja toteuttaa koulunuorisotyötä omasta budjetistaan. Jos uutta ulkopuolista rahoitusta ei saada, koulunuorisotyöhön on kohdennettava lisäresurssia toiminnan jatkumiseksi.

Nuorisotoimi tekee jalkautuvaa nuorisotyötä osana perustoimintaa. Yhteisöllisen ja kohdennetun nuorisotyön henkilöstö jalkautuu kaupungille nuorten pariin sellaisina iltoina ja öinä, jolloin tiedetään nuoria olevan paljon liikkeellä. Tällaisia iltoja on vuosittain 6–8. Lisäksi nuorisotoimi on resursoinut jalkautuvaan nuorisotyöhön jo vuodesta 2015 alkaen vuokraamalla tilan IsoKristiinasta ja perustanut sinne säännöllisesti auki olevan nuorisotilan.

Lappeenrannan lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto toimivat nuorisotoimen alaisuudessa. Toimintoja ohjataan ja kehitetään yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Toimintasäännössä on kehitetty rakenteita, jotka mahdollistavat myös muiden kuin nuorisovaltuustoon kuuluvien nuorien vaikuttamismahdollisuuksia nuorisovaltuuston kautta.

Nuorisotoimen kohdennetun nuorisotyön yksikkö on mukana Etelä-Karjalan työllisyysalueen nuorten monialaisten matalan kynnyksen palveluiden ohjaamotoiminnan toteuttamisessa ja koordinoinnissa Nuoriso- ja monitoimitalo Monarilla. Kohdennetun nuorisotyön työntekijät tuovat nuorisotyöllisen yksilöohjauksen ja nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen osaamista monialaiseen yhteistyöhön. Kohdennetun nuorisotyön yksikössä toimivat myös etsivät nuorisotyöntekijät. Lappeenranta toteuttaa myös Luumäen kunnan etsivän nuorisotyön ostopalveluna. Kohdennetun nuorisotyön yksikkö vastaa oppivelvollisuuslaissa määritellyistä asuinkunnan velvoitteista.

Nuorisotoimi koordinoi Harrastamisen Suomen mallin Myö harrastetta lähel – Lappeenrannassa -hanketta, joka tuottaa hankekaudella 2025–2026 kerhotoimintaa 1.–9.-luokkalaisille. Kerhojen lisäksi hankkeessa toteutetaan etsivää harrastustoimintaa. Harrastamisen Suomen malliin myönnetään valtionavustusta lukuvuosittain. Hankekaudelle 2025–2026 on saatu valtionavustusta Etelä-Suomen AVI:ltä 85.000 euroa. Kaudella 2025–2026 toteutetaan 48 harrastekerhoa viikossa koulupäivien yhteydessä sekä ala- että yläkouluissa. Etsivän harrastetoiminnan kautta autetaan ilman harrastusta olevia lapsia ja nuoria löytämään itselleen harrastuksen.

Lappeenrannassa iltapäivätoimintaa toteutetaan yhteensä 14 kaupungin yksikössä sekä avustetaan Itä-Suomen koulun ja Steinerkoulun iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintaa koordinoi nuorisotoimen harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikkö. Iltapäivätoiminnan palvelutuotanto toteutetaan kaupungin omana toimintana viidellä koululla sekä yhdeksällä koululla ostopalveluna kilpailutetuilla palvelutuottajilta. Ostopalveluna toteutettava iltapäivätoiminta on suhteessa kuntalaisiin yhtä lailla Lappeenrannan kaupungin iltapäivätoimintaa kuin kaupungin omana toimintana toteutettu. Kaupungin iltapäivätoimintaa ohjaa Lappeenrannan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma. Palvelutuottajien sopimukset päättyvät keväällä 2026. Palvelutuottajien sopimukseen sisältyy optio kolmesta lisävuodesta kevääseen 2029 asti. Iltapäivätoiminnan kilpailutuksessa on arvioitava tarkoin sen tarkoituksenmukaisuutta palvelun laadun, lasten tarvitseman tuen ja henkilöstövaikutusten näkökulmasta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Palveluverkkopäätös (2024) poisti merkittävimmän riskin tilojen vakaakäyttöön liittyen. Lasten ja nuorten palvelujen resursointi perustuu lasten ikäryhmittäiseen määrään, joten jatkuva palvelujen mukauttaminen on välttämätöntä. Joillekin alueille jää tehdyistä päätöksistä huolimatta vapaata tilakapasiteettia ja näille tiloille pyritään löytämään muuta käyttöä.

Muiden tilariskien määrä on laskenut vanhojen tilojen korvautuessa uusilla investointiohjelman mukaisesti. Investointiohjelmassa olevat vanhenevat kohteet voivat tuottaa riskejä, jos niiden toteutus viivästyy. Käyttäjien ja tilojen ylläpitäjien on toiminnallaan ylläpidettävä tilat mahdollisimman hyvässä kunnossa riskien vähentämiseksi.

Lasten ja nuorten palveluissa tulee olemaan käynnissä useita keskenään riippuvuussuhteissa olevia rakennushankkeita, joten näiden toteutuminen aikataulussa on tärkeää. Vuonna 2026 tehdään mitattava määrä valmisteluja, jotta vuodelle 2027 suunniteltavat muutokset toteutuvat hyvin. Toimiala voi vaikuttaa suunnitteluriskien toteutumiseen tekemällä tiivistä yhteistyötä Lato Oy:n kanssa edelleen.

Palvelujen näkökulmasta edelleen vallitseva riski on valtion hankerahoituksen päätyminen tai väheneminen. Lähes kaikki kehittämistyö on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön tai aluehallintoviraston myöntämien hankerahoitusten varassa. Mikäli hankerahoitusta ei saada, heikentää se olennaisesti palvelujen kehittämistä ja uudistamista.

Henkilöstön saatavuus voi muodostua osin ongelmaksi, vaikka henkilöstön määrä laskee tulevina vuosina.

Varhaiskasvatus

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä ei ole vähentynyt samassa suhteessa ikäluokkien pienenemisen kanssa. Lappeenrannassa varhaiskasvatuksen peittävyys ylittää valtakunnallisen keskiarvon. Talousarvion kehyksessä on huomioitu peittävyyden nousu ja tämä vähentää ylittymisriskiä. Toinen keskeinen riski on varhaiskasvatuspaikkojen ja perheiden tarpeiden alueellinen kohtaaminen. Kysyntä painottuu tällä hetkellä keskusta- ja länsialueille. Jos ikäluokkien pieneneminen jatkuu tai ikäluokkien koko on tulevaisuudessakin tämän hetkiselä tasolla, saattaa riskinä olla tilojen vajaakäyttö palveluverkkoapäätöksestä huolimatta. Toimiala pyrkii ennakoimaan riskin toteutumista etenkin uusien päiväkotikiinteistöjen rakentamisen yhteydessä. On myös varauduttava siihen, että varhaiskasvatuspaikkaa ei pystytä osoittamaan perheen kotiosoitteen mukaiselta palvelualueelta. Esiopetus järjestetään edelleen lapsen lähikoulun esiopetusryhmässä.

Lasten ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta riskiksi voi muodostua yhteisten toimintamallien valmistelu ja toimeenpano sekä eniten tukea tarvitseviin lapsiin liittyvä yhteistyö ulkopuolisen organisaation eli Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa. Toimintamalleja sekä yhteisiä tavoitteita tulee kehittää yhteistyössä ja toimeenpano edellyttää vahvaa sitoutumista osapuolilta riskien minimoimiseksi.

Joidenkin käytössä olevien rakennusten kunto muodostuu edelleen riskitekijäksi. Eri syistä johtuvat tilapäisjärjestelyt paitsi kuormittavat henkilökuntaa ja huoltajia, ne lisäävät myös päiväkodinjohtajien työmäärää merkittävästi sekä tuottavat lisäkustannuksia. Väliaikaiset tilat sopivat vain tyydyttävästi varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Henkilöstön eläköityminen muodostaa riskin kelpoisen henkilöstön saatavuuden näkökulmasta. Vaikka varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoiden sisäänottomäärää yliopistoihin on lisätty, koulutetaan heitä edelleen eläkepoistumaan nähden liian vähän. Riskinä onkin erityisesti esiopetuskelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus. Henkilöstön osa-aikainen työ on lisääntynyt. Tämä lisää henkilöstön hyvinvointia, mutta toisaalta heikentää pysyvyyttä lapsiryhmissä.

Valtakunnallisten henkilöstökoulutusten sekä valtionavustusten merkittävä väheneminen vaikuttaa varhaiskasvatuksen talouteen, koska koulutuksia joudutaan organisoimaan aiempaa enemmän omilla resursseilla. Työnantajan tulee huolehtia henkilöstön täydennyskoulutuksesta sekä laki- ja säädösmuutosten perehdytyksestä.

Vammaispalvelulain uudistuksen myötä hyvinvointialue ei enää vastaisuudessa vastaa erityishuolto-ohjelmapäätöksen saaneiden lasten varhaiskasvatuksesta sekä heidän tarvitsemansa avustajapalveluiden kustannuksista. Kustannusvastuu siirtyy kunnille.

Henkilöstön työhyvinvoinnista tulee huolehtia huolimatta haasteesta pysyä talousarviokehyksessä. Heikentyvät työllisyysnäköymät maakunnan alueella muodostavat lasten ja perheiden psyykkistä hyvinvointia uhkaavan tekijän.

Perusopetus

Perusopetuksen omaan toimintaan liittyvät strategiset riskit ovat hallittuja. Strategisten painopisteiden määrittelyssä on huomioitu kansalliset, tutkimukseen ja laajaan sidosryhmäkuulemiseen perustuvat linjaukset. Paikallisesti strategiset painopisteet on valmisteltu

laajasti rehtoreiden kanssa ja henkilöstöä on kuultu. Myös vanhempien ja oppilaiden kanssa käytyä vuoropuhelua on hyödynnetty.

Strateginen riski on kohonnut niiden tavoitteiden osalta, joiden saavuttaminen edellyttää yhteistyötä ja tekoja ulkopuolisilta organisaatioilta tai tahoilta. Merkittävimmin riski on kohonnut väkivaltaisesti käyttäytyvien lasten ja nuorten osalta. Mikäli Etelä-Karjalan hyvinvointialue ei sitoudu nykyisten toimintamallien tarkasteluun ja tarvittavaan uudistamiseen, riski on merkittävä. Riskin toteutumisella on vaikutus myös operatiivisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin.

Opetustoimen strategisena tavoitteena oli edellisen valtuustokauden aikana päivittää prosessikuvaukset. Päivitettyjen prosessikuvauksen avulla on saatu pienennettyä operatiivisia riskejä sekä hukkatyön määrää. Merkittävin operatiivinen riski on konsernipalveluiden avainhenkilöiden mahdollinen vaihtuvuus.

Myös sopimusten hallintaan kiinnitettiin erityistä huomiota edellisellä valtuustokaudella, joten myös niihin liittyvä riskitaso on alhainen.

Perusopetuksen merkittävin taloudellinen riski liittyy oppilasmäärän vähenemisen huomioimiseen palveluverkkorakenteessa sekä koulujen tilaresurssin hallinnassa. Vuonna 2024 tehty palveluverkkopäätös sekä tilamäärän näkökulmasta tehokkaasti toteutuneet rakennushankkeet ovat pienentäneet riskiä merkittävästi.

Käyttömenojen hallinnan näkökulmasta merkittävin riski liittyy henkilöstömenojen hallintaan ja ennakointiin, koska lukuvuoden tunti-kehyksestä päätettäessä ei ole varmuutta seuraavan vuoden budjetista.

Perusopetuksen merkittävin vahinkoriski on väkivaltaisesti käyttäytyvien oppilaiden mahdollisesti aiheuttamat vahingot henkilöstölle ja muille oppilaille. Hallitsemattomasti käyttäytyvät oppilaat saattavat aiheuttaa vahinkoa myös koulun irtaimistolle.

Lukiokoulutus

Omaan toimintaan liittyvät strategiset riskit ovat hallittuja. Strategisten painopisteiden määrittelyssä on huomioitu kansalliset ja paikalliset linjaukset sekä muuttuva toimintaympäristö.

Lukion yhdistämisen yhteydessä on tarkasteltu toimintakulttuuria ja prosesseja. Tämä on vähentänyt päällekkäistä työtä ja yhdenmukaistanut toimintatapoja. Merkittävin operatiivinen riski on konsernipalveluiden avainhenkilöiden mahdollinen vaihtuvuus.

Lukuvuoden 2024–2025 alusta lukion opettajien virkaehtosopimuksessa muuttunut lukioresurssimääräys kasvattaa palkkakustannuksia kohonneen ylioppilaskirjoitusten alustavan tarkastuksen korvauksen takia. Elokuussa 2026 lukiossa aloittava ikäluokka on huomattavasti edellistä suurempi, mikä aiheuttaa painetta tuntikehykseen ja nykyisiin tiloihin.

Lukion osalta merkittävin vahinkoriski liittyy ulkopuolisten aiheuttamiin vahinkoihin tiloissa tai toiminnassa.

Nuorisotoimi

Länsialueen nuorisotila Sammonlahdessa siirtyi Sammontaloon syksyllä 2025. Nuorisotoimelle Sammontalossa osoitetun tilan koko on huomattavasti pienempi kuin Sammontorilla sijainneen nuorisotilan koko. Pelkkä nuorisotyölle tarkoitettu neliömäärä ei riitä länsialueen

nuorisotilojen normaalille kävijämäärälle. Suunnittelun lähtökohta on ollut tilojen laaja yhteiskäyttö koulun kanssa puolin ja toisin. Jotta länsialueen nuorisotyöllä on edellytyksiä palvella alueen nuoria ja kuntalaisia, tulee tilojen yhteiskäytön koulun kanssa onnistua päivittäin sujuvasti. Nuorisotilan siirtyminen koulun yhteyteen saattaa aiheuttaa sen, että osa alueen nuorista jää nuorisotilatoiminnasta, koska kokevat että eivät halua viettää vapaa-aikaansa koululla.

Keskusta-alueen nuorisotila Nuoriso- ja monitoimitalo Monari on käyttöikänsä päässä. Monarin sisäilmaa on tutkittu vuonna 2023 lukuisien oireiluilmoitusten johdosta, mutta mitään erityisen hälyttävää ja selkeää selitystä oireille ei löytynyt. Kuitenkin peruskorjaus-tarve on ilmeinen, sillä Monarin rakenteiden ja tekniikan säilyminen käyttökunnossa muodostaa epävarmuustekijän. Monarilla toimii nuorisotilojen lisäksi Ohjaamo Lappeenranta. Monarin tiloja vuokra-taan kuntalaisille ja järjestöille. Kimpisen koulun jopo-luokka käy koulua Monarilla päivittäin, koska ei-koulumainen ympäristö saattaa madaltaa kynnystä koulunkäyntiin joidenkin oppilaiden osalta. Pe-ruskorjauksen tarkoituksenmukaisuus ja järkevyys on kyseenalaista. Ratkaisua uudelle Monarille on selvitetty viime vuosina. Vaihtoehtoina on ollut uudisrakennus, jonka osa Monari olisi, tai siirtyminen jo olemassa oleviin käyttöön soveltuviin tyhjiin tiloihin keskusta-alueella. Toistaiseksi nykyistä tilannetta parempaa ratkaisua ei ole löytynyt ja työskentelyn jatkaminen nykyisellä Monarilla on ollut paras ja toimivin vaihtoehto, sillä nykyinen monitoimitalo on sijainniltaan hyvä, tilaratkaisultaan erinomainen ja tutkimusten mukaan toiminnalle ei ole ollut estettä. Nuorisotoimi näkee, että keskusta-alueella tulee jatkossakin olla nuorille tarkoitettu ei-kaupallinen kokoontu-mistila, joka sijaitsee henkisesti nuorten vapaa-ajan reviirillä, niin että sitä ei mielletä esimerkiksi koulumaailmaan tai sote-palveluihin

liittyväksi. Keskusta-alueen nuorisotyön palvelut olisi mahdollista toteuttaa nykyistä Nuoriso- ja monitoimitaloa tilatehokkaammin, mikäli sopiva ratkaisu uudelle Monarille löytyisi.

Koulunuorisotyötä on tehty Lappeenrannassa erilaisilla hankerahoituksissa vuodesta 2017. Viimeisin AVI:n myöntämä hankerahoitus päättyy keväällä 2026. Hankerahoituksella on toteutettu Joutsenon, Lauritsalan ja Kimpisen koulunuorisotyötä. Nuorisotoimella ei ole resursseja toteuttaa koulunuorisotyötä omasta budjetistaan. Mikäli hankerahoitus päättyy, rahoitetaan koulunuorisotyö kaikilla yläkouluilla lasten ja nuorten palveluiden kehyksestä.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	223	223	223	223	223
Toimintakulut	-921	-913	-912	-912	-912
Toimintakate	-698	-690	-689	-689	-689

Varhaiskasvatus 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	2 264	2 216	2 211	2 169	2 141
Toimintakulut	-41 571	-41 585	-41 132	-40 770	-40 515
Toimintakate	-39 307	-39 368	-38 922	-38 601	-38 374

Perusopetus 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	2 731	2 330	2 330	2 330	2 330
Toimintakulut	-66 480	-67 955	-66 975	-64 532	-62 758
Toimintakate	-63 749	-65 625	-64 645	-62 202	-60 428

Lukiokoulutus 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	890	570	570	570	570
Toimintakulut	-10 892	-10 845	-10 845	-10 845	-10 845
Toimintakate	-10 002	-10 275	-10 275	-10 275	-10 275

Nuorisopalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	392	363	327	327	327
Toimintakulut	-2 971	-3 015	-2 979	-2 979	-2 979
Toimintakate	-2 579	-2 652	-2 652	-2 652	-2 652

Lapset ja nuoret yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	6 500	5 702	5 661	5 619	5 591
Toimintakulut	-122 835	-124 312	-122 844	-120 038	-118 009
Toimintakate	-116 335	-118 610	-117 183	-114 419	-112 418
Poistot	-900	-1 426	-1 031	-720	-720
Kehys	-117 235	-120 036	-118 214	-115 139	-113 138

Kotikuntakorvaukset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	600	600	600	600	600
Toimintakulut	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366

Kasvun mahdollistaja – Lasten ja nuorten lautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Kasvatamme ja koulutamme uusia kaupunkilaisia kasvamaan kaupunkiimme sekä vahvistamme kaupunkilaisten sidettä Lappeenrantaan. Maailmalle lähtevien nuorten hyvät kokemukset Lappeenrannasta saavat heidät palaamaan Lappeenrantaan kaupunkimme tulevaisuuden tekijöiksi. Tuemme Lappeenrannan kasvua ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä laadukasta koulutustarjontaa. Kaupungin koulutustarjonta palvelee elinkeinoelämää ja houkuttelee opiskelemaan. Kaupunkilaisten koulutustaso nousee. Kehitämme kaupungissa tarjolla olevaa opintopolkua yhteistyössä oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa. Lapset oppivat toimimaan kansainvälisessä ympäristössä. Pystymme tuottamaan osaajia paikallisille, kansallisille ja kansainvälisille työmarkkinoille sekä samalla houkuttelemme uusia yrityksiä osaajien lähelle. Unioritoimintaa jatketaan ja kehitetään osana perustoimintaa. Monipuolisen koulutuksen avulla saamme kaikki nuoret työelämään. Kannustamme kaupunkilaisia aktiiviseen ja osallistuvaan elämäntapaan sen kaikissa vaiheissa: hyvinvoivat asukkaat edistävät Kasvun kaupungin tavoitteiden saavuttamista sekä antavat viestin siitä, että kaupunkimme on hyvä paikka elää. Viestimme aktiivisesti tarjoamistamme hyvän elämän edellytyksistä myös oman maakunnan sekä muiden kumppaniemme kanssa. Yhdessä toimien olemme enemmän. Parannamme kotoutumisedellytyksiä edistämällä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten osallisuutta vapaa-ajan toimintoihin ja harrastuksiin kehittämällä etsivän harrastetoiminnan saavutettavuutta sekä maahanmuuttajataustaisten nuorten kotoutumista yhteisöllisen nuorisotyön toimintojen parissa monikulttuurisella nuorisotyöllä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Luomme edellytyksiä lapsen kehitykselle ja oppimiselle. Mahdollistamme huoltajien työssäkäynnin ja kouluttautumisen.	Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus, (1–6 v.) Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmä	85,4 % (2024)	86,0 %	87,0 %	89,0 %	Asiakkaaksiottoprosessin sujuvoittaminen nykyistäkin paremmin perheiden tarpeita vastaavaksi.	Lanu
Vahvistamme peruskoululaisten ja lukiolaisten työelämätaitoja ja yrittäjyyttä	Uniori-puntari (9lk): -Voisin toimia yrittäjänä -Olen voinut harjoitella koulussa yrittäjälle hyödyllisiä taitoja (Vastausten keskiarvo) Oma kysely	3,25/5 (2025)	3,4/5	4,0/5	4,75/5	Kummiyritystoiminnan laajentaminen kaikkiin peruskouluihin.	Lanu

Tulevaisuuden tekijä – Lasten ja nuorten lautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Turvallinen ja luotettava kasvu ympäristö varhaiskasvatuksesta alkaen edellyttää osaavaa henkilökuntaa. Nuorten tulevaisuususkon ja itsetuntoa vahvistetaan toiveikkaalla ja positiivisella tulevaisuuspuheella. Opetamme lapsille medialukutaitoja ja autamme heitä muodostamaan realistisen maailmankuvan, jossa on kaikille hyviä mahdollisuuksia. Yhteisöllisyys ja myönteinen kasvu ympäristö kehittää lasten resilienssiä. Lappeenranta on houkutteleva työnantaja kasvun ja oppimisen ammattilaisille. Näin pystymme tarjoamaan laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus- sekä nuorisopalveluja. Samalla edistämme lasten hyvinvointia, tavoitamme kattavasti lapsiperheitä ja mahdollistamme sekä työelämään että opintoihin osallistumisen. Toimivat palvelumme tukevat varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen kulkevaa kasvun polkua ja elinikäistä oppimista. Lasten ja nuorten palvelujen tilat ovat nykyaikaiset ja laadussa maamme kärkeä. Tuemme kasvua niin että jokaisesta lapsesta kasvaa yhteiskuntamme rakentaja. Nuorisotyö kannattelee nuorten kasvua sekä moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut edistävät nuorten koulutus- ja urapolun löytymistä auttaen nuoria löytämään omannäköisensä menestystarinansa. Nuorten tulevaisuususkon ja itsetuntoa vahvistetaan: täydellisyys tavoittelun sijaan perustekeminen ja hyvät käytöstavat riittävät pitkälle. Kaupunkilaisten koulutustaso nousee. Kehitämme kaupungissa tarjolla olevaa opintopolkua yhteistyössä oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa. Lapset oppivat pienestä pitäen toimimaan luontevasti kansainvälistyvässä ympäristössä

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Lasten ja nuorten tulevaisuususkon vahvistaminen	Kouluterveyskysely: Voi vaikuttaa siihen, millainen omasta tulevaisuudesta tulee Kouluterveyskysely	79,3 % (2025)	79,3 %	83 %	87 %	Henkilöstön kouluttaminen vuoden 2026 aikana ja toimenpideohjelman valmistelu vuosille 2027–2029.	Lanu
Osaamistason ja oppimistulosten nostaminen	9. luokkalaisten oppilaiden äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan arvosanojen keskiarvo päättötodistuksessa. Oppilasrekisteri	7,54 (2025)	7,54	7,62	8,00	Riittävän oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä työrauhan varmistaminen oppimisen edellytyksiä tukevalla opetusjärjestelyillä ja järjestyssäännöillä. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimisen varmistaminen	Lanu
Fyysisen toimintakyvyn parantaminen	Terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta liian vähän liikkuvien osuus MOVE: 5. ja 8. luokkien keskiarvo	39,3 % (2024)	38,0 %	30,0 %	10,0 %	Lasten liikkumista ja aktivointia edistetään kaikissa palveluissa	Lanu

Sujuvan arjen turvaaja – Lasten ja nuorten lautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Lasten ja perheiden tyytyväisyys palveluihimme pysyy korkealla tasolla. Lapsia kannustetaan liikkumaan ja harrastamaan pienestä pitäen osana varhaiskasvatuksen ja opetuksen arkea. Tätä tukee osaltaan se, että yhä useammin päiväkodin ja koulun yhteydessä on liikkumis- ja harrastamismahdollisuuksia vapaa-ajallekin. Lapsia kasvatetaan pienestä pitäen toimimaan ympäristöä kunnioittavalla tavalla. Palvelujen tuottamista jatketaan taloudellisesti kestäväällä linjalla, jossa palvelujen laajuus mukautetaan tarpeisiin. Palvelujen sijainnit ovat saavutettavia ja arkea palvelevia. Kaupungin tilojen käyttö lisääntyy edelleen. Tuetaan nuorten hyvän ja merkityksellisen elämän peruspilareita, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, mielekästä vapaa-aikaa, harrastuksia ja kaverisuhteita. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan ja etsivän harrastustoiminnan kautta pyritään saamaan harrastusten piiriin sellaisia lapsia ja nuoria, joilla ei sitä vielä ole.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Huoltajat ja nuoret ovat tyytyväisiä palveluihin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja nuoriso-palveluissa	Asiakastyytyväisyys-kysely vanhemmille, nuorille suunnattu NUPS-kysely (asiakastyytyväisyys asteikolla 1–5) (Vastuualueiden keskiarvo) Asiakastyytyväisyys-kysely	4,27 (2025)	4,30	4,30	4,30	Pidämme tulokset kiitettävinä. Panostamme avoimeen ja yhdenvertaiseen vuorovaikutukseen perheiden kanssa. Toiminnan suunnittelu ja toteutus yhdessä nuorien kanssa.	Lanu
Mahdollisimman monella lapsella on vähintään yksi harrastus	Kouluterveyskysely: Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa 5.–6. lk. Kouluterveyskysely	84,6 % (2025)	84,6	88 %	95 %	Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan järjestäminen sekä etsivän harrastustoiminnan edistäminen. Vanhempien aktivoiminen asiassa.	Lanu

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut edistävät asukkaiden hyvinvointia. Palvelut ovat asukaslähtöisiä ja vastaavat kuntalaisten tarpeisiin. Palveluja kehitetään laaja-alaisesti elinvoiman ja hyvinvoinnin lähteenä. Palvelut tukevat osaltaan kestävien menestystarinoiden syntymistä rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Kulttuuritoimen tehtävät tulevat kuntien kulttuuritoimintaa ohjaavasta laista. Se korostaa kunnallisten kulttuuripalvelujen tuottamisen rinnalla osallisuuden sekä yleensä kulttuuritarjonnan ja kulttuurin harrastamisen edistämistä. Vuonna 2026 aloitamme uuden strategian toteuttamisen.

Kulttuuritoimen kantava ajatus on tuottaa yhteisöllemme merkitystä. Tuotamme kulttuuripalveluja huomioiden saavutettava tarjonta lapsille ja nuorille sekä aikuisille ja jatkamme mahdollistavan roolimme syventämistä eli vahvistamme kaupungissa olevien toimijoiden mahdollisuuksia tuottaa kulttuuritoimintaa. Tämä tarkoittaa aktiivista yhteistyötä, kulttuuriavustuksia, tiloja, kuten Galleria Pihatto ja kesäteatteri, sekä avustuksia taiteen perusopetuksen järjestäjille, kansalaisopistolle ja Lotta-museolle.

Lappeenrannan kaupunginkirjasto auttaa kulttuurin perus- ja lähipalveluna kuntalaisia rakentamaan omia menestystarinoitaan. Kirjasto edistää kaupunkilaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, tietoon, lukutaitoon, elinikäiseen oppimiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Kaupunginkirjasto tarjoaa palveluita pääkirjastossa, kuudessa lähikirjastoissa, kirjastoauto Willityksessä sekä verkossa.

Vuoden 2025 lopulla valmistunut pääkirjaston peruskorjaus sekä Sammonlahden kirjaston uudet tilat Sammontalossa tarjoavat ajanmukaiset palvelut keskustan sekä läntisellä alueella. Kirjastopalveluilla on kaikkien lähikirjastojen omatoimisuuden ansiosta laajat käyttöajat. Lappeenrannan kaupunginkirjasto vastaa Etelä-Karjalan kuntien yhteisessä Heili-kimpassa kirjastojärjestelmän, kuntien välisen kuljetusten, verkkokirjaston, alueen e-aineistojen ja muun kokonaisuuden yhteistyön sekä yhteisten materiaalien koordinoinnista ja kehittämisestä.

Lappeenrannan kaupunginorkesteri tarjoaa ammattisinfoniaorkesterina korkeatasoisia klassisen ja viihdemusiikin orkesterikonsertteja kaupunkilaisille, Etelä-Karjalan ja Saimaan alueen asukkaille sekä matkailijoille. Orkesteri on kaupungin ja maakunnan musiikillinen vetovoimatekijä. Orkesterin ohjelmistossa otetaan monipuolisesti huomioon erilaiset kohdeyleisöt. Kaupunginorkesteri levyttää säännöllisesti ja konsertoi kutsuttuna kotimaassa ja ulkomailla sekä toteuttaa vuosittain neljä–viisi konserttia Saimaa Sinfonietta Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa.

Lappeenrannan kaupunginteatteri on Etelä-Karjalan johtava ammattiteatteri. Se tuottaa teatteriesityksiä Suurelle ja Pienelle näyttämölle omana toimintanaan ja vierailuesityksinä. Lisäksi teatterin tiloja vuokrataan kiinnostuneille. Teatterin tavoitteena on tuottaa teatteriesityksiä, jotka kiinnostavat yleisöä, viihdyttävät sekä luovat elämyksiä että tarjoavat tekijöilleen taiteellisia haasteita. Olennainen osa teatterin toimintaa on yleisötyö, jonka kehittämistä jatketaan vuonna 2025.

Lappeenrannan museot keräävät, tallentavat, säilyttävät, tutkivat ja esittelevät Etelä-Karjalan sekä luovutetun Karjalan eteläisen osan taidetta ja kulttuuriperintöä. Museot tuottavat tietoa, tapahtumia ja elämyksiä muun muassa kiinnostavien näyttelyiden ja monipuolisen yleisötyön keinoin. Alueellisena vastuumuseona Lappeenrannan museot hoitaa kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain viranomaistehtäviä sekä edistää Etelä-Karjalassa, taiteen osalta myös Kymenlaaksossa, monipuolista museotoimintaa ja sen kehitystä. Vuonna 2026 toimintamme keskiössä on uuden kokoelmakeskuksen käyttöönotto.

Lastenkulttuurikeskus Metku tuottaa yhdessä kaupungin kulttuuri-laitosten kanssa lapsen oikeuksiin ja opetussuunnitelmiin perustuvaa kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolkua. Ikäluokittain etenevä ohjelma on velvoittava ja toteutetaan osana koulupäivää. Näin varmistetaan, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on yhdenvertainen mahdollisuus tutustua oman kaupungin kulttuuri- ja taidelaitoksiin. Kahdeksasluokkalaisten osalta kulttuuripolkua on toteutettu Taidetestaajat-hankkeen myötä, jonka rahoitus loppuu lukuvuoden 2026–2027 keväeseen. Hankkeen päättyessä rahoitus kahdeksasluokkalaisten taidelaitostutustumiseen tulee varmistaa kaupungin rahoittamana. Metku vastaa myös maakunnallisen kulttuurikasvatusohjelman toteuttamisesta sekä toteuttaa muun muassa Metkuillaan-kuorotoimintaa. Metkun toiminta ehkäisee eriarvoisuutta, tukee lapsen ja nuoren hyvinvointia ja kasvua sekä ohjaa seuraavia sukupolvia kulttuurilaitosten asiakkaiksi.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi järjestää liikunnan ohjausta, huolehtii liikuntapaikkojen käytöstä sekä niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Liikun-

nanohjauksen päätavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien asukkaiden liikuntaa, järjestää asukkaille terveyttä edistävää liikuntaa ja edistää asukkaiden liikunnallista elämäntapaa erityisryhmät huomioiden. Liikuntatoimi tarjoaa kaupunkilaisille sekä kaupungissa toimiville järjestöille liikuntamahdollisuuksia rakennuttamalla, varustamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä jakamalla niiden käyttövuoroja.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuuritoimen kehittäminen jatkuu kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. **Kasvun mahdollistajana** tuotamme syitä kertyä yhteen ja kertoa siitä. Kulttuuri kutsuu elämysten ja harrastamisen äärelle, mikä on olennainen osa houkuttelevaa kaupunkia. **Tulevaisuuden tekijänä** vahvistamme kulttuurin perusosaamista: ilman lukutaitoa ei pärjää ja käytännössä kulttuurinen perusosaaminen tarkoittaa kykyä toimia osallisena ja aktiivisena toimijana yhteiskunnassamme. Kulttuuripalvelut tarjoavat **Sujuvan arjen turvaajana** yhteisen, turvallisen tilan, jonne kaikki ovat tervetulleita.

Olemme aktiivisesti mukana kaupunkiorganisaatiossa tehtävässä poikkitoimialaisessa sekä vastuualueiden rajat ylittävässä yhteistyössä esimerkiksi hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan vastuualueiden, kaupunkikehityksen, tapahtumapalvelujen, markkinoinnin ja viestinnän sekä elinkeinopalvelujen kanssa. Tavoitteena on lisätä edelleen kulttuuripalvelujen näkyvyyttä ja käyttöä sekä luoda edellytyksiä kulttuurin vapaan kentän ja kolmannen sektorin toiminnalle että kaupunkilaisten osallisuuden vahvistamiselle. Lasten ja nuorten yleisötyön lisäksi kehitetään muutakin yleisötyötä.

Kirjaston tärkeimmät kehittämiskohteet ovat peruskorjauksesta valmistuneen pääkirjaston palvelujen kehittäminen, uuden kirjastoauton hankinnan valmistelu sekä Voisalmen kirjaston suunnittelu osana Voiska-hanketta. Pulpin kirjaston toiminta lakkautuu palveluverkko päätöksen mukaisesti vuoden 2026 alussa.

Pääkirjasto toimii neljässä kerroksessa: asiakkaiden käytössä on koontumis- ja ryhmätiloja, luku- ja työskentelypaikkoja sekä harrastusmahdollisuuksia avaavia työpajatiloja. Kirjaston käyttö ja toiminnot tulevat lisääntymään. Sitä kehitetään yhteistyössä siellä toimivien Winkin ja Eduksin kanssa. Kirjastoauto Willityksen päivittäistä liikumisaikaa pidennetään, jotta saadaan turvattua myös Voisalmen alueen kirjastopalvelut lähikirjaston ollessa suljettuna. Joutsenon kirjastosta vapautuneeseen kirjastoauton talliin perustetaan kellutusvarasto ratkomaan kokoelmatilojen vähentymistä.

Lukutaitotyössä tiivistetään yhteistyötä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa ja kohdennetaan siihen henkilöstöresursseja. Syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden edistäminen tarvitsevat yhä enemmän huomiota kaikissa ikäryhmissä. Aineistomäärärahoja haastaa monikanavaisuus: sama aineisto tarvitaan painettuna ja sähköisenä. Kirjasto panostaa yleisötyöhön ja hakeutuviin palveluihin, e-aineistojen opastukseen ja digitukeen sekä jatkaa verkkokirjaston ja kirjastojärjestelmän kehittämistä. Yhteistyö muun muassa LUTin kanssa on tuonut lisää nuoria asiakkaita.

Kaupunginorkesteri toteuttaa vuosittain 40–60 konserttiproduktiota painottaen klassista orkesterimusiikkia. Se esiintyy myös kaupungin juhlissa. Konserttinäkyvyys vahvistuu mahdollisuuksien mukaan vierailuissa esimerkiksi Helsinkiin sekä Mikkelin ja Iitin musiikkijuhlille että radioinneissa. Orkesteri jatkaa koululais-, varhaiskasvatus-, hoivakoti- ja sairaalakonsertointeja eri kokoonpanoilla. Sen tär-

keitä yhteistyökumppaneita ovat Rakuunasoittokunta, Lappeenrannan musiikkiopisto ja alueen kuorot. Lastenkulttuurikeskus Metkun kulttuuripolku -yhteistyö jatkuu hyvänä mallina kulttuurikasvatuksesta. Kaupunginorkesteri jatkaa Saimaa-sinfonietta -yhteistyötä Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa, mikä on taloudellisesti edullisin tapa toiminnan laventamiseen.

Kaupunginteatteri toteuttaa vuosittain 5–7 ensi-iltaa, useita vierailuesityksiä sekä tarjoaa tilojaan vuokrattavaksi muille toimijoille. Teatteri huomioi eri ikäryhmiä aiempaa laajemmin: painotamme lasten ja nuorten tavoittamista esimerkiksi kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteuttamalla ja vahvistamme teatterin saavutettavuutta panostamalla osallistavaan yleisötyöhön. Teatteri on haluttu yhteistyökumppani sekä kaupungin sisäisesti että teatterikentällä, mikä mahdollistaa entistä monipuolisemman toiminnan ja erilaisten yleisöjen tavoittamisen. Jatkamme hyvään suuntaan lähtenytä kehitystyötä kaupungin viestintä-, markkinointi- ja myyntitiimien kanssa. Vuoden 2026 aikana teatterinjohtaja vaihtuu ja panostamme sujuvaan johtajavaihdokseen hyvällä perehdytystyöllä koko työyhteisön voimin.

Museo tuottaa asiakasta lähellä olevia monipuolisia, kehittyviä ja osallistavia museopalveluita. Museon tavoitteena on lisätä viestintää, kehittää asiakaskokemusta, parantaa museopalvelujen saavutettavuutta sekä edistää erilaisten yhteisöjen osallistamista kulttuuriperinnön kokemiseen ja tallentamiseen. Museon viranomaistehtäviä määrittää toimiminen alueellisena vastuumuseona, joka on tuonut erityisesti rakennetun kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain määrittämiä tehtäviä sekä alueellinen taidemuseo-työ. Meneillään on Museoviraston ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittu, vuodet 2023–2026 kattava alueellinen vastuumuseo-työkausi. Vuonna 2026 aloitetaan uuden ALVA-kauden valmistelut.

Näyttelytoiminnassa otetaan huomioon niin suurta yleisöä kiinnostavat laajemmat aiheet kuin paikalliset ja erityiset teemat. Näyttelytoiminnan osalta vuosi 2026 tulee olemaan vilkas: Lappeenrannan taidemuseolla on neljä vaihtuvaa näyttelyä ja Etelä-Karjalan museolla kolme näyttelyä aina Mangasta Karjalaiseen kalmanväkeen. Toimintakauden aikana syvennetään kulttuurikasvatussuunnitelmayhteistyötä ja aloitetaan museon avoinnapidon, asiakaskokemuksen ja tunnettuuden kehittäminen.

Kokoelmatyön pääpaino on syksyllä 2025 valmistuneen kokoelmakeskuksen käyttöönotossa sekä kokoelmien sinne muutossa. Kokoelmasiirto toteutetaan museon omalla henkilökunnalla. Muutto koskee kaikkia kokoelmia ja on intensiivinen projekti, joten kokoelmapalvelut joudutaan pitämään suljettuina vuoden 2026 ajan.

Lastenkulttuurikeskus Metkun ensisijainen tehtävä on kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolun toteuttaminen yhteistyössä kulttuuri- ja taidelaitosten sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kanssa. Se laajenee vuonna 2026 varhaiskasvatukseen koko ikäluokan kattavana. Toiminta on osin maakunnan laajuista: vierailuihin osallistuu vuosittain maakunnasta kolme ikäluokkaa. Lappeenrannassa ne koskettavat varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen ikäluokkia vuosittain sekä osin toisen asteen opiskelijoita. Metku tekee yhteistyötä kolmannen sektorin ja vapaan kentän kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa sekä edistää lastenkulttuurin yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Se tuottaa julkista taidetta ja järjestää muun muassa Metkuilaa-kuorotoimintaa ja konsertteja, Lapsen oikeuksien päivän tapahtumia ja syksyisen Loistopuiston.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen toimintaa ohjaa liikkumisohjelma. Uusi liikkumisohjelma on valmisteilla vuosille 2026–2030. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten liikkumista. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä eri hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tietoisuutta liikkumisen edistämisen toimenpiteistä sekä lisäämällä eri sidosryhmien välistä yhteistyötä. Ohjelman puitteissa tarkastellaan myös liikuntatoimen sisäisiä toimenkuvia ja vastuualueita sekä rakennetaan toimiva yhteistyömalli kaupungin ja urheiluseurojen välille.

Liikunnanohjauksen resursseja on viime vuosina lisätty muokkamalla työntekijöiden työnkuvia ja toteuttamalla liikkumisen edistämisen hankkeita. Järjestelyillä ja liikuntahankkeilla on saavutettu hyviä tuloksia muun muassa henkilökohtaisessa liikuntaneuvonnassa ja lasten, nuorten sekä senioreiden liikunnan kehittämisessä. Hankkeet ovat mahdollistaneet erityisesti aikuis- ja kotouttavan sekä soveltavan liikunnan toimenpiteitä.

Liikkumisen edistämisen yksikön painopistealueena on kaiken ikäisten liikkumisen lisääminen sekä aktivoiminen erityisesti huomioiden terveyteensä nähden liian vähän liikkuvat lappeenrantalaiset. Lisäksi kohdennetaan liikuntapalveluita soveltavan liikunnan asiakkaille ja muun palvelutarjonnan ulkopuolelle jääville kohderyhmille.

Liikuntapaikkojen sähköiset verkkopalvelut, liikuntaryhmien ilmoittautumisjärjestelmä, kunnossapidon avoin sähköinen informaatio, itsepalveluautomaatit, tilavarausjärjestelmän ja sähköisen kulunvalvonnan uudistaminen entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi ovat tärkeitä liikuntatoimen kehittämistavoitteita. Digiteknologiaa kehittämällä pystytään hillitsemään tulevien vuosien suurten liikuntainvestointien aiheuttamien käyttö-

ja ylläpidon kustannusten nousua. Uusien liikuntapaikkojen valmistuminen aiheuttaa paineita päivittää nykyisiä liikuntapaikkamaksuja. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että liikuntapaikkamaksut eivät muodostu harrastamisen esteeksi.

Liikuntapaikkojen kunnossapito muodostaa merkittävimmän osan liikuntatoimen vuotuisista kokonaismenoista. Kunnossapidon osalta sen organisointia ja toimintatapojen kehittämistä jatketaan edelleen.

Liikuntapaikkarakentamisessa ulkoliikunta-alueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakennuttaminen on keskitetty liikuntatoimeen. Vuonna 2021 valmistunut Missä myö liikutaa – liikuntapaikkarakentamisen suunta 2025 -asiakirja ohjaa nyt valmistunutta liikuntainvestointisuunnitelmaa vuosille 2024–2029. Talonrakennushankkeissa liikuntatoimi on käyttäjien edustajana valmistelemassa lähivuosien isoja talonrakennushankkeita.

Sisäliikuntahallin rakentaminen on käynnissä ja edennyt niin, että hallin vastaanotto ajoittuu kesäkuun 2026 alkupuolelle. Myös tähän kohteeseen saatiin valtionavustusta 750.000 euroa. Uuden uimahallin hankesuunnitelma hyväksyttiin keväällä 2025. Sen pohjalta kaupunki kilpailutti hankkeen yhteistoiminnallisena projektijohtourakana, jonka voitti Rakennusliike Evälahti Oy. Hankkeen kehitysvaihe alkaa marraskuussa 2025 ja tavoitteena on, että uusi uimahalli valmistuu syksyn 2028 aikana urheilutalon alueelle. Hankkeelle haetaan valtionavustusta joulukuun 2025 loppuun mennessä. Kimpisen yleisurheilukentän perusparannus käynnistyi vuonna 2025 ja sen on määrä valmistua alkukesästä 2026. Perusparannuksen yhteydessä uusittaan myös kentän valaistus.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kulttuuritoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä liittyy kävijämääriin. Teatteriesitysten, konserttien ja näyttelyiden asiakasmäärät eivät ole ennakoitavissa. Yleisön kiinnostuksen ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi tehdään kaikki voitava. Lisäksi kulttuuritoimessa on tunnistettava osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit. Tehtävä työ on pitkälti osaamisintensiivistä asiantuntijatyötä, jossa onnistuminen perustuu osaavien asiantuntijoiden saatavuuteen. Kulttuuripalveluissa tilojen osuus kustannuksista on suuri ja niiden mahdollinen kustannusnousu tuottaa tulopuolelle lisähaasteita. Tilat muodostavat myös riskin silloin, jos niiden käytettävyys jostakin syystä kärsii.

Kirjaston suurimmat riskit ovat henkilöstön riittävyydessä ja osaamisessa, tietojärjestelmissä, aineistomäärärahojen riittävyydessä sekä häiriökäyttäytymisen lisääntymisessä. Lappeenrannan kaupunginkirjastossa kirjastoammatillista henkilökuntaa on valtakunnallista keskiarvoa vähemmän. Henkilökunnan ikärakenne sekä nopeasti kehittyvät palvelut aiheuttavat ylimääristä kuormitusta. Palvelutoiminnan riskit liittyvät tietojärjestelmäkatkoksiin ja tietojärjestelmien vioittumiseen, jotka tyrehdyttävät pahimmillaan lainaustoiminnan. Kirjastojärjestelmän puutteet heikentävät asiakastytytyvääisyyttä ja lisäävät henkilöstön työtä.

Syrjäytymisen, päihteiden käytön ja mielenterveysongelmien lisääntyminen näkyy kirjastoissa. Työntekijöiden aikaa kuluu järjestyksen pitoon eikä käyttökieltojenkaan avulla aina pystytä varmistamaan muiden asiakkaiden häiriötöntä asiointia. Riskit lisääntyvät peruskorjatun pääkirjaston käyttöönoton yhteydessä. Neljässä kerroksessa

toimivan, puiston vieressä sijaitsevan kirjaston valvonta tulee todennäköisesti lisäämään vartiointipalvelujen tarvetta.

Orkesteri toimii maamme muihin orkestereihin verrattuna pienellä budjetilla, josta valtionosuuden osuus on selvästi alle puolet. Orkesterin valtionosuuteen liittyvä toiminnan tarkastelu tapahtuu kolmi-vuotiskausittain ja valtionavun säilymiseen tulee panostaa niin vaikuttamalla valtakunnallisesti kuin taloudellisin panostuksin. Orkesterin markkinointia on kehitetty, mikä on näkynyt uusien yleisöjen löytymisenä. Edelleen markkinointiin tarvitaan riittävät resurssit.

Teatterin Suuren näyttämön näyttämökoneisto on aiheuttanut syksyn 2025 aikana riskitilanteita harjoitus- ja esitystoiminnan toteutumiseen. Äkilliset tekniset viat ovat vaarantaneet teatterin perustoittoiminnan toistuvasti. Teatteritoiminnan keskeinen haavoittuvuus on sen työvoimaintensiivisyys – sairastapauksissa esityksiin ei aina riitä omasta väestä paikkaajia eikä tekniikkaan ole saatavissa ammattitaitoisia erityisosaajia lyhyellä varoitusaajalla. Sama haavoittuvuus koskee viestinnän-, markkinoinnin- ja myynnin tehtäviä.

Museoiden suurimpana riskinä on henkilöstöresurssin riittävyys aukioloihin ja kokoelmasiirtoihin. Epävarmuutta aiheuttaa kiinteiden kulujen kasvaminen, mikä vaikuttaa mahdollisuuksiin kehittää museopalveluita, asiakaskokemusta ja tuottaa laadukkaita näyttelykokonaisuuksia. Lisäksi Wolkoffin talon korjausvelka on huomattava.

Lastenkulttuurikeskus Metkun toiminta on henkilövaltaista ja suurimmat riskit kohdentuvat siten henkilöstöön ja sen vähäisyyteen. Toisaalta Metkun toimintaan kohdentuvat myös opetustoimeen liittyvät riskit.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen merkittävin epävarmuustekijä liittyy budjetin tulojen ja menojen suhteeseen. Liikuntapaikkojen käyttömaksuista kertyvät tulot eivät saa jäädä tulotavoitteista. Liikuntapaikkojen ylläpidosta johtuvat käyttökustannukset nousevat kaiken aikaa. Yleisen inflaatiotason nouseminen on aiheuttanut liikuntatoimelle myös palveluiden ostamiseen liittyviä korotuksia. Jos tulojen osuutta ei pystytä nostamaan, voi se aiheuttaa säästöpainetta kulujen leikkaamiseksi. Tämä kehitys voi aiheuttaa nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapidon tason laskua sekä palveluiden leikkaamista.

Liikuntapalveluista ja -tiloista perittäviä maksuja tulisi tarkastella vuosittain myös suurten liikuntainvestointien toteutumisesta huomioiden. Kaupungin tulevien vuosien talonrakentamisen investointiohjelmaan sisältyy suuria liikuntainvestointikohteita, kuten sisäliikuntahalli, monitoimiareena ja uimahalli. Nämä aiheuttavat liikuntatoimen käyttötalouteen merkittävän korotuspaineen ylläpitokustannusten muodossa. Liikuntapaikkahinnastoa tulisi tarkastella vuosittain, jotta kerralla tehtävältä suurelta hinnankorotukselta vältyttäisiin. Etenkin lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta tulee olla tarjolla myös edullisia harrastustiloja, jotta kaikkien mahdollisuus harrastaa säilyy todellisenä tavoitteena. Mahdollisissa liikuntapaikkamaksujen tarkistuksissa tulee varmistaa, etteivät lasten ja nuorten liikuntapaikkamaksut aiheuta eriarvoistumista. Siksi ne on pidettävä mahdollisimman kohtuullisina.

Liikuntapaikkarakentamisen investointisuunnitelma vuosille 2024–2029 sisältää epävarmuustekijöitä. Liikuntainvestointien rakennuskustannusten tasoa on vaikea arvioida näin pitkän ajan osalta. Suunnitelmaa tarkastellaan vuosittain, koska näiden vuosien aikana ilme-

nee todennäköisesti uusia liikuntainvestointikohteita. Liikuntainvestointeihin saatavat valtion avustukset haetaan vuosittain. Saatavat avustukset myötävaikuttavat mahdollisten uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamisia tarkastelujaksolla. Toisaalta niiden ulkopuolelle jääminen vaikuttaa kielteisesti uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen nykyisten määrärahojen puitteissa. Nykyiseen investointisuunnitelmaan ei ole pystytty huomioimaan kaikkia jo tiedossa olevia liikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita eikä mahdollisia uusia lähiliikunta-kohteita.

Sisäilmaongelmia on havaittu asiakkaiden toimesta niin Kahilanniemen kuin Kourulan liikuntatiloissa. Kahilanniemen liikuntatiloissa on todettu aikaisempina vuosina kosteusvaurioita. Niiden poistamisten eteen on tehty runsaasti korjaustoimenpiteitä. Kourulan palloiluhallin käyttäjiltä on tullut palautetta, että jotkut kävijät kokevat siellä käydessään oireita. Nämä kokemukset käyttäjiltä ovat tulleet vuoden 2021 palloiluhallissa tehdyn lattiaremontin jälkeen. Kourulan sisäilmatilannetta tutkitaan Lappeenrannan Toimitilojen toimesta. Kisa- puiston jäähallin katon kestävyys on riski, joka huomioidaan joka talvisena kattolumien poistamisena. Lappeenrannan uimahallin vanhentunut talotekniikka voi aiheuttaa jo lähivuosina ongelmia ja katkoksia hallin käyttöön.

Lisäksi epävarmuustekijänä tulee huomioida ilmastonmuutoksesta aiheutuvat häiritteijät. Ilmastonmuutos tuo haasteita perinteisten talvikauden liikuntalajien hiihdon ja luistelun harrastamiseen. Kyseisellä asialla on suuri vaikutus kansanterveyteen. Lisäksi ilmastonmuutos tekee talviliikuntaolosuhteiden luomisesta vaikeaa ja kallista. Väestön kasvava ylipaino, ikääntyneiden määrän kasvu ja yleisen passiivisuuden kasvaminen sekä omatoimisen liikkumisen väheneminen tuovat mahdollisesti lisähaasteita tulevaisuudessa lappeenrantalaisten hyvinvointiin.

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	158	169	169	169	169
Toimintakulut	-1 843	-1 871	-1 871	-1 871	-1 871
Toimintakate	-1 685	-1 703	-1 703	-1 703	-1 703

Kirjasto 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	139	139	139	139	139
Toimintakulut	-4 694	-4 889	-4 870	-4 870	-4 870
Toimintakate	-4 555	-4 751	-4 731	-4 731	-4 731

Museo 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	150	190	190	190	190
Toimintakulut	-2 579	-2 799	-2 725	-2 740	-2 740
Toimintakate	-2 429	-2 609	-2 535	-2 550	-2 550

Orkesteri 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	125	125	125	125	125
Toimintakulut	-1 707	-1 759	-1 767	-1 767	-1 767
Toimintakate	-1 581	-1 633	-1 642	-1 642	-1 642

Teatteri 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	618	448	475	505	540
Toimintakulut	-4 082	-4 182	-4 182	-4 182	-4 182
Toimintakate	-3 464	-3 734	-3 707	-3 677	-3 642

Kulttuuripalvelut yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 190	1 071	1 098	1 128	1 163
Toimintakulut	-14 904	-15 501	-15 416	-15 431	-15 431
Toimintakate	-13 714	-14 430	-14 318	-14 303	-14 268
Poistot	-100	-500	-500	-500	-500
Kehys	-13 814	-14 930	-14 818	-14 803	-14 768

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-815	-709	-709	-709	-709
Toimintakate	-815	-709	-709	-709	-709

Ulkoliikuntapaikat 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	142	180	180	180	180
Toimintakulut	-2 719	-2 841	-2 841	-2 841	-2 841
Toimintakate	-2 577	-2 661	-2 661	-2 661	-2 661

Liikuntahallit 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 527	1 605	1 851	1 851	1 851
Toimintakulut	-9 005	-10 054	-10 604	-10 604	-10 604
Toimintakate	-7 478	-8 448	-8 752	-8 752	-8 752

Ohjaustoiminta 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	252	390	390	390	390
Toimintakulut	-609	-789	-789	-789	-789
Toimintakate	-357	-399	-399	-399	-399

Liikuntapalvelut yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 921	2 175	2 421	2 421	2 421
Toimintakulut	-13 148	-14 392	-14 942	-14 942	-14 942
Toimintakate	-11 227	-12 217	-12 521	-12 521	-12 521
Poistot	-93	-93	-93	-93	-93
Kehys	-11 320	-12 310	-12 614	-12 614	-12 614

Kasvun mahdollistaja – Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat keskeinen osa hyvää ja vetovoimaista kaupunkia: ne kutsuvat ihmiset kokoontumaan heille tärkeän ja heidän hyvinvointiaan lisäävän asian äärelle sekä kokemaan ja tekemään yhdessä – kaupunki on kaupunkilaisten olohuone. Tuotamme kulttuuri- ja liikuntapalveluja siten, että tuloksena on houkutteleva kaupunki yrityksille ja asukkaille, mutta myös tänne eri syistä tuleville kävijöille. Tapahtumia ja palveluja järjestetään yhdessä yritysten, kulttuuri- ja liikunta-ammattilaisten sekä kolmannen sektorin kanssa. Hyvä tarjonta kiinnostaa kaupunkilaisia ja houkuttelee matkailijoita. Pitkäjänteisen kehittämistyön ja näkyvien investointien ansiosta Lappeenrannassa on tarjolla erinomaiset mahdollisuudet laadukkaaseen vapaa-ajan harrastamiseen, mikä lisää kaupungin veto- ja elinvoimaa. Monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut tarjoavat kaupunkilaisille ja matkailijoille harrastusmahdollisuuksia, kokemuksia ja elämyksiä laajalla kirjolla. Kannustamme kaupunkilaisia aktiiviseen ja osallistuvaan elämäntapaan. Hyvinvoivat asukkaat edistävät Kasvun mahdollistajan -tavoitteiden saavuttamista sekä viestivät siitä, että kaupunkimme on hyvä paikka elää. Kerromme aktiivisesti tarjoamistamme hyvän elämän edellytyksistä. Harrastaminen ja yhdessä tekeminen vahvistavat asukkaiden hyvinvointia ja tuovat arkea piristäviä kokemuksia. Toimimme mahdollistajana ja kumppanina yksityiselle ja kolmannelle sektorille. Siten tuemme luovan talouden ja urheiluliiketoiminnan kehittymistä Lappeenrannassa. Tilamme, verkostomme ja niitä tukevat palvelut, kuten kansallisen Kulttuuripankki.fi-palvelun tuominen Etelä-Karjalaan, toimivat alustana sekä tukevat yhdistysten ja yritysten toiminnan kehittämistä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Kehitämme monipuolisia ja houkuttelevia kulttuuri- ja liikunta-palveluja asukkaille ja matkailijoille	Kulttuuri- ja liikunta-palvelujen yhteenlasketut lipputulot (milj. euroa) Tilinpäätös	1,32 (2024)	1,4	1,7	2,0	Tulojen kasvattaminen houkuttelemalla asiakkaita uudistuvilla olosuhteilla ja hinnoittelemalla palvelut kohtuullisesti.	Kuli
Rakennetaan ja ylläpidetään verkostoja ja vuoropuhelua keskeisten sidosryhmien kanssa	Toteutuneet verkosto-tapaamiset Oma seuranta	25 (2024)	35	50	60	Järjestämme verkosto- ja kuntalaistapaamisia sekä käymme keskusteluja keskeisten sidosryhmien kanssa, jotta saamme asukkaamme ja toimijamme mukaan vapaa-ajanpalvelujen kehittämiseen.	Kuli

Tulevaisuuden tekijä – Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tiedostamme lappeenrantalaisuuden sekä siihen olennaisesti liittyvän, Saimaaseen nojaavan järviluonnon ja kulttuuriperinnön muodostaman elämäntapamme arvon. Se välittyy toiminnassamme kestävästi uusille sukupolville ja asukkaille. Tunnistamme myös sosiaalisen kestävyys merkityksen. Kannustamme asukkaita tulemaan mukaan palvelujen kehittämiseen ja uuden luomiseen. Siten kaupungistamme tulee kaupunkilaisten näköinen, saimaalaisuudesta ja karjalaisuudesta ammentava, aito ja pitovoimainen kokonaisuus, jossa voimme hyvin ja olemme yhdenvertaisia. Annamme oman osaamisemme laadukkaan opintopolun tukemiseen. Välineinämme ovat päivitetty liikkumishjelma ja kulttuurikasvatussuunnitelmat sekä muu yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä muiden koulutusorganisaatioiden kanssa. Tuemme opintopolun toteutumista varhaiskasvatuksesta korkeakouluun sekä aikuisten itsensä ja hyvinvointinsa kehittämistä esimerkiksi vahvistamalla kulttuurin ja liikunnan perusosaamista – selvittääkseen elämässä on hyvä osata esimerkiksi lukea ja juosta. Tuemme opiskelijoiden viihtymistä Lappeenrannassa suuntaamalla tarjontamme myös heille sekä tekemällä yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Kannustamme kaupunkilaisia osallistumaan aktiivisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaan sekä edistämään omaa hyvinvointiaan. Lapsille ja nuorille tarjoamme harrastamis- ja osallistumismahdollisuuksia siten, että jokainen kokee kuuluvansa joukkoon ja siirtyminen aikuisuuteen tapahtuu turvallisessa ympäristössä ja toivoa vahvistaen. Kulttuuri- ja liikuntaharrastus antaa lapselle ja nuorelle mahdollisuuksia löytää elämänsä merkityksellisyyttä sekä saada onnistumisen ja kehittymisen kokemuksia, mutta vahvistaa myös kykyä kestää pettymyksiä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Asiakkaat ovat tyytyväisiä kulttuuri- ja liikunta-palveluihin	Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttäjien asiakastyytyväisyyskysely (keskiarvo vastauksista: Olen tyytyväinen palvelun laatuun, asteikko 1–5) Asiakastyytyväisyyskysely	(2024) Uusi mittari. Lähtötaso saadaan 2026	3,0	4,0	4,0	Rakennamme asiakastyytyväisyyskyselyn ja toteutamme sen jatkossa vuosittain. Vastaavaa ”asiakaspalautejärjestelmää” ei ole aiemmin ollut käytössä.	Kuli
Lasten ja nuorten tulevaisuususkon vahvistaminen	Kouluterveyskysely (peruskoulu, lukio, ammatillinen keskiarvo): Voi vaikuttaa siihen, millainen omasta tulevaisuudesta tulee Kouluterveyskysely	79,3 % (2025)	79,3 %	83 %	87 %	Tiedostamme kulttuuri- ja liikuntapalvelujen merkityksen lasten ja nuorten tulevaisuususkon vahvistajana.	Kuli
Fyysisen toimintakyvyn parantaminen	Terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta liian vähän liikkuvien osuus MOVE: 5. ja 8. luokkien keskiarvo	39,3 % (2024)	38,0 %	30,0 %	10,0 %	Lasten liikkumista ja aktivointia edistetään kaikissa palveluissa	Kuli

Sujuvan arjen turvaaja – Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tuotamme asukkaille laadukkaita ja kestäviä palveluja, joihin kaikki ovat tervetulleita. Kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat osa sujuvaa arkea. Ne lisäävät kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä kannustavat oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Sujuvaan arkeen kuuluu myös mahdollisuus itsensä kehittämiseen, jossa kumppanimme ovat kolmas sektori, vapaa sivistystoiminta ja taiteen perusopetuksen järjestäjät. Lapset ja nuoret kasvatetaan kulttuuri- ja liikuntapalvelujen aktiiviksi käyttäjiksi sekä aikuisväestöä kannustetaan aktiiviseen ja uudistumismyönteiseen kansalaisuuteen ja elämäntapaan. Kiinnostavat palvelut ja elävä kaupunki vahvistavat kaupunkilaisten sidettä Lappeenrantaan sekä ylläpitävät ja kehittävät vetovoimaista, viihtyisää ja kerroksellista kaupunkiympäristöä. Olennainen osa kaupunkiympäristöä on hyviä ja toimivia palveluja tukeva infra. Se tarkoittaa muun muassa kuntalaisia aktivoivia uusia liikuntapalveluja sekä kaupunkiympäristössä olevaa taidetta, jotka kutsuvat liikkumaan ja tutustumaan. Palvelumme tuotetaan taloudellisesti kestävästi ja tehokkaasti. Resursseja kohdistetaan tarveperusteisesti. Kaupungin tilojen ja irtaimiston käyttö on aiempaa tehokkaampaa ja laajempaa. Kaupunkilaiset voivat käyttää tiloja ja välineitä esimerkiksi Timmin ja kirjastojen kautta. Materiaalien hankinnassa ja hyödyntämisessä kiinnitämme huomiota ekologisuuteen ja kierrätettävyyteen.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Vahvistamme asukkaiden kulttuurista ja liikunnallista elämäntapaa	Palvelujen käyttökerrat (milj.) Vastuualueiden tietojärjestelmät	2,46 (2024)	2,55	2,75	3,0	Kehitetään palveluja asiakkaita kuullen ja siten, että ne houkuttelevat entistä enemmän käyttäjiä.	Kuli
Turvaamme kestävät ja kustannustehokkaat kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Tuottojen osuus menoista (%) Tilinpäätös	12,2 (2024)	12,0	12,0	12,0	Ylläpidetään ja kehitetään palveluja huomioiden alkuvuodesta 2026 toteutetun asiakaskyselyn tulokset, jolloin investointien vaatima tulojen kasvu tapahtuu mahdollisimman suurelta osin kävijämäärien kasvun seurauksena.	Kuli

Kaupunkikehityksen toimiala

Kaupunkikehitys

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja yritysten tarpeisiin. Kaupunkikehityksen keskeisimpiin palveluihin kuuluvat maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset, yhdyskuntatekniikan järjestäminen sekä maaseutuhallinnon tehtävät.

Kaupunkikehityksen tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kasvu ja elinvoimaisuus. Kaupunkikehityksen toiminnan tuloksena syntyy merkityksellinen, viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, monipuolinen tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Henkilöstöltä edellytetään kaupungin arvojen mukaisesti yhteistyötä, rohkeutta ja asioiden ennakointia. Toiminnallisten muutosten yhteydessä henkilöstöresurssitarpeet katsotaan kokonaisuutena. Tarvittaessa henkilöresursseja lisätään tai tehtäväkuvia muutetaan. Henkilöstön jaksamisesta ja osaamisesta huolehditaan.

Kaupunkikehityksen palveluja mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Säännölliset asiakastytytyäisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus ovat aktiivisessa käytössä. Päättäjien, yritys- ja asukastilaisuuksien, markkinavuoropuhelujen ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaan. Kaupunkikehityksen vastualueilla tehdään laajasti yhteistyötä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa elinvoimaisen kaupungin kehittäminen, viihtyisän asuinympäristön rakentuminen, monimuotoinen viherympäristö ja rakennettu kulttuuriympäristö sekä kilpailukykyisten yritystonttien tarjonta. Kaavoituksen keskeisenä tavoitteena on kaupunkirakenteen eheyttäminen osallistuvan ja vuorovaikutteisen suunnittelutavan hyödyntäminen ja yhteistyö asukkaiden, yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta vastuualue huolehtii kaupungin omistamista maa- ja vesialueista, toimii kiinteistörekisterin ylläpitäjänä asemakaava-alueella sekä tuottaa paikkatietopalveluja koko kaupunkiorganisaatiolle. Näiden palvelujen tuottamiseksi vastuualue jakaantuu maapolitiikan ja paikkatietojen palveluyksiköihin.

Maapolitiikan palveluyksikkö hankkii maata suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti eri puolilta kaupunkia tuleviin maankäytön tarpeisiin. Valmiita rakennuskelpoisia tontteja luovutetaan kysynnän mukaan asukkaille ja yrittäjille. Tonttikauppojen ja palvelukäytöstä poistuneiden rakennusten myyntituotoista muodostuvat maaomaisuuden tuotot. Maankäyttösopimuksilla neuvotellaan yksityisten maanomistajien osallistumisesta yhdyskuntatekniikan rakentamiskustannuksiin asemakaava-alueilla.

Paikkatietojen palveluyksikkö tuottaa erilaisia ajantasaisia karttoja, ilmakuvia ja kaupunkimalleja sekä ylläpitää kaupungin paikkatietojärjestelmää.

Metsäpalvelut hoitaa kaupungin omistamia taajama- ja talousmetsäalueita hyväksytyjen metsätyöohjelmien ja hoitosuunnitelmien mukaan.

Yksityistieasioissa annetaan neuvontaa sekä valmistellaan yksityistieavustusten jako kaupunkikehityslautakunnan päätettäväksi.

Kiinteistörekisterinpitäjänä maaomaisuuden hallinta ylläpitää kiinteistörekisteriä rekisterinpitoalueellaan sekä suorittaa asiakkaiden tarpeiden mukaisia tonttijakoja, lohkomisia, rasi- ja tonttitoimituksia sekä

muita lakisääteisiä kiinteistönmuodostustehtäviä asemakaava-alueella.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö vastuualue järjestää ja tuottaa katu- ja viheralueiden yhdyskuntatekniikan sekä liikennejärjestelmän palvelut. Näiden palvelujen tuottamiseksi kadut ja ympäristö jakaantuu palveluyksiköihin: suunnittelu ja rakennuttaminen, kunnossapito sekä liikennejärjestelmä.

Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen, hulevesijärjestelmän, puistojen ja muiden mahdollisten yleisten alueiden suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta tilaamalla, ohjaamalla ja valvomalla tarvittavat palvelut. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköinnintarkastuksesta. Lisäksi kunnossapito tuottaa kaupungin sisäisen postin kuljetuksen. Liikennejärjestelmä sisältää kestävän liikkumisen sekä muun liikennejärjestelmän kehittämisen. Lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin tehtävistä öljyvahinkojen jälkitorjunnassa kaupungin alueella.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön.

Tilakeskus vastaa Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vuokratuista kaupungin omistamista rakennuksista. Tilakeskuksen vastuulla on myös useita myytäviä ja purettavia rakennuksia, jotka eivät ole enää palvelutuotannossa. Tilakeskus hankkii edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä.

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle laissa säädetyt maataloustukikäsittelyt, riistavahinkoarviot ja hukkakauravalvonnat. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää eläintenpitäjä- ja hukkakaurarekistereitä. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja sen maksajavirastospimus. Tukiin liittyviä päätöksiä tehdään vuosittain noin 6.000–6.500. Etelä-Karjalaan maksettujen maataloustukien määrä on noin 34 miljoonaa euroa vuodessa.

Ympäristökehitys

Lappeenrannan kaupungin ympäristökehitys toteuttaa ja ohjaa ilmastomuutokseen, kiertotalouteen, luontoon ja vesistöjen kunnostukseen liittyviä kehitystehtäviä kaupunkikonsernin, yritysten ja asukkaiden tarpeisiin. Tehtävänä on ilmasto-ohjelman seuranta ja toteutus sekä EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien sopimuksen toteutus. Kiertotaloudessa ympäristökehityksen tehtävänä on seurata ja edistää kiertotalouden tiekartan toteuttamista sekä edistää kiertotalouden ratkaisuja kaupungin alueella.

Ympäristökehitys vastaa vesistökunnostustoimenpiteiden toteuttamisesta erityisesti Pien-Saimaalla. Lappeenrannan kaupungin kansainvälisten kestävän kehityksen verkostojen toiminnan ja sitoumusten seuranta toteutetaan ympäristökehityksen toimesta vuosittain.

Tehtävien toteuttamiseksi ympäristökehitys toimii yhteistyössä erisidosryhmien kanssa ja toimii elinvoimapalveluiden ja yritysten kanssa yhteistoiminnassa tavoitteiden toteuttamiseksi. Ympäristökehitys toimii myös yhteistyössä Etelä-Karjalan liiton sekä kuntien kanssa koko maakunnan alueella.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu, eheyttää kaupunkirakennetta ja hyödyntää olemassa olevaa infraa tehokkaasti. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutus kohdistetaan ja rytmitetään yksityisten investointien, talonrakennushankkeiden, vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja monipuolisella tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksella ja rakenteen tiivistämisellä sekä sujuvilla lupapalveluilla.

Toimialan tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen osalta seurata ja toteuttaa ilmasto-ohjelmaa sekä valmistella ilmastoinvestointeja hyödyntäen EU:n Lappeenrannalle tarjoamia rahoitusvälineitä. Kiertotaloudessa painotetaan biojätteiden erillis-keräyksen kasvattamista sekä yritysysteistyötä. Pien-Saimaan kunnostusta jatketaan.

Toimialalla lisätään rohkeasti asiakkaiden ennakko-ohjausta asiakaskokemuksen parantamiseksi. Toimialan asiantuntijoista kootaan ta-pauskohtaisesti asiakkaan tarpeita vastaava ryhmä edesauttamaan ja ennakko-ohjaamaan asiakasta kohti kestävästä menestystarinasta.

Kaupunkisuunnittelu

Kaavoitusohjelma hyväksytään kolmelle seuraavalle vuodelle kaupunkikehityslautakunnassa ja kaupunginhallituksessa. Sen toteutusta seurataan aktiivisesti. Kaavoitusohjelmaan hyväksytyjen kohteiden lisäksi käynnistetään elinkeinopoliittisesti tärkeitä kaavahankkeita.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on kaupungin kokonaisrakenteen strateginen, pitkän aikavälin suunnittelu. Yleiskaavoituksen painopiste on yhä vihreän energian hankkeiden yleiskaavojen edistämässä. Kaavojen keskeisenä tavoitteena on teollisen luokan aurinkoenergiavoimaloiden mahdollistaminen. Valmistelua jatketaan sekä Konnunsuo-Kukkuroinmäki että Huuhansuo-Suurisuo osayleiskaavojen osalta. Keskustaajaman osayleiskaavan Eteläinen osa-alue vaihe 2:n sekä Mikonsaaren, Vehkasalon ja Riihilahden osayleiskaavan valmistelu on edennyt kaavaluonnosten nähtävilletulovaiheeseen. Kyliä koskevilla yleiskaavoilla mahdollistetaan elinvoimaisten kyläalueiden säilyminen ja kehittyminen.

Elinkeinopoliittisten hankkeiden ja kaupungin kehittämishankkeiden toteuttamista edistetään ennakoivalla ja oikea-aikaisella kaavoituksella. Lisäksi huolehditaan monipuolisesta perustonttutuotannosta asumisen kuin myös työpaikkatonttien osalta. Pajarilan II-alueen, Mustolan alueen ja Salpausselänkadun asemakaavoitusta jatketaan.

Kaupunkisuunnittelun kaavahankkeet aikataulutetaan yhteen pitkän tähtäimen investointisuunnitelman kanssa. Asemakaavojen laatimisen ja päivittämisen yhteydessä tiivistetään ja eheytetään kaupunkirakennetta sekä lisätään alueen vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Suunnittelussa huomioimme myös rakennetun kulttuuriympäristön arvot ja pyrimme kerrokselliseen ympäristöön, jossa säilytetään vanhaa, mutta rakennetaan myös uutta.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on edelleen ydinkeskustan kehittämisessä, tarvittavien asemakaavamuutosten laatimisessa sekä keskusta-alueen lähivyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskustan palvelujen monipuolistumisen, kaupunkiympäristön toiminnallisen ja kaupunkikuval-lisen parantamisen sekä kaupunkirakennetta edelleen tiivistävän rakentamisen. Keskustan kehällä etenevät Leirin ja Simolantien alueet sekä Armilan alueen kehittäminen ja asemakaavoitus. Kauppatorin suunnittelua jatketaan. Monitoimiareenan kaavoitus käynnistetään päätösten jälkeen. Lisäksi toteutamme keskustan ranta-alueen kehittämissuunnitelmaa ja olemme käynnistäneet tarvittavat asemakaavamuutokset.

Ydinkeskustan lisäksi suunnittelussa edistetään aluekeskusten kehittämistä. Sammonlahden aluetta on kehitetty Sammonlahden suur-alueen lähiökehittämishankkeessa. Hankkeen tuloksia hyödynnetään asemakaavoituksessa ja käynnistetään alueen asemakaava-

muutoksia. Lauritsalan alueella etenevät valmistelussa olevat Lauritsalan keskusta-alueen hankkeet kuten Lauritsala-talo, Lauritsalan koulu ja torin ympäristön asemakaavat. Joutsenon keskustassa valmistellaan Laulujoutsenen alueen yleis- sekä asemakaavaa, joilla mahdollistetaan uuden asuinalueen rakentuminen keskeiselle paikalle, lähelle palveluja.

Kaupunkisuunnittelun yhtenä keskeisenä tehtävänä on kaupungin palvelutuotannosta poistuvien alueiden ja rakennusten uusien käyttötarkoitusten suunnittelu ja maa-alueiden kehittäminen. Lisäksi laaditaan kaupungin palveluverkon muutoksiin liittyviä kaavamuuksia. Kaupungin tavoitteena on myydä ylimääräiset kiinteistöt rakennuksineen. Sitä ennen kohteet kaavoitetaan ja tutkitaan mahdollisuudet lisärakentamiseen. Suunnittelussa huomioidaan alueiden tarpeet sekä erityisesti rakennussuojeluun liittyvät kysymykset. Esimerkiksi Armilan U-koulun ja Lauritsalan kivikoulun kaavoitus etenee.

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä toimintatapana on osallistuva ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Osallisuustilaisuuksia pidetään aktiivisesti sekä lähi- kuin myös etätahtumina. Osallisuudessa pyritään painottamaan valmisteluvaiheen osallistumista esimerkiksi kyselyin ja työpajoin. Sopivat työtavat valitaan kaava- ja hankekohtaisesti. Monipuoliset osallisuustilaisuudet ovat tavoittaneet kaupunkilaisia aikaisempaa laajemmin. Uudenlaisia osallisuuden työtapoja kehitetään edelleen aktiivisesti.

Maaomaisuuden hallinta

Lappeenrantaa markkinoidaan sijoituspaikkaa etsiville yrityksille sekä kaupunkiin muuttoa suunnitteleville asukkaille luonnonläheisenä opiskelu-, asuin- ja työssäkäyntikaupunkina. Rakentamiseen so-

veltuvia yritys- ja asuintontteja tarjotaan eri puolilta kaupunkia. Voimassa oleva Maapoliittinen ohjelma 2024 mahdollistaa entistä monipuolisemmat tontin varaamismahdollisuudet yrityksille. Varaamis-
muotoina käytetään myös hanke- ja suunnitteluvaramuksia, jotka mahdollistavat muun muassa energiahankkeiden hankesuunnitteluvaiheen aikaisen joustavan tontin varaamisen.

Vuonna 2025 tehdyn organisaatiomuutoksen jalkautusta jatketaan. Resursseja käytetään erityisesti maapolitiikan ja paikkatiedon palvelusyksiköiden sekä maastomittauksen ja paikkatietoaineistojen toimintayksiköiden toiminnan vakiinnuttamiseen vuoden 2026 aikana. Tehtävät ja vastuut määritellään selkeämmiksi.

Maanhankinnan painopistealue säilyy edelleen kaupunkirakenteen sisällä valmiin kunnallistekniikan piirissä sekä Pajarilan alueella. Tarvittaessa reagoidaan ketterästi tärkeisiin maanhankintatarpeisiin. Lisäksi maita yritetään edelleen hankkia myös kauempaa vaihtomaa-, virkistys- ja metsätalouskäyttöön. Katualueiden ja muiden yleisten alueiden hankintaan panostetaan. Täydennysrakennuskohteissa neuvotellaan maankäyttösopimuksin maanomistajien osallistumisesta hankkeiden yhdyskuntatekniikan rakentamiskustannuksiin. Maaomaisuuden hallintaan liittyviä sopimuksia sähköistetään vaiheittain ja siirretään asianhallintajärjestelmään. Uudet asiakirjat laaditaan ensisijaisesti suoraan sähköiseen muotoon.

Lappeenrannan kaupunki pitää kiinteistörekisteriä yllä rekisterinpitäjänsä toimesta. Kiinteistörekisterinpito mahdollistaa asiakkaiden nopean ja tehokkaan palvelun tonttien muodostamisessa. Rakennuskelpoisia tontteja saadaan asiakkaiden tarpeisiin nopealla aikataululla tonttijakoja ja lohkomisia tekemällä.

Maastomittauksessa selvitetään dronekuvauksen käyttökohteet ja vaatimukset joko kaupungin omana tuotantona tai ulkoisena dronekuvauspalveluna. Dronekuvauksilla voidaan dokumentoida kaupunkiympäristön muutoksia, tuottaa mittausaineistoja erilaisia kartta-aineistoja varten sekä tuottaa tarvittaessa ajantasaisia tekstureja esimerkiksi 3D-kaupunkimallia varten.

Kaupungin mittausrunkoverkon luotettavuutta kehitetään. Näin turvataan maastomittaustoiminnan jatkuvuutta myös satelliittihäiriöiden aikana. Sähköisten kartta-aineistojen saatavuutta ja kartta-aineiston laatua parannetaan. Päätöksenteko- ja arkistointijärjestelmän M-filesin, Locus-paikkatietojärjestelmän sekä suomi.fi-palvelun yhteensovittamista edistetään.

Taajamametsäalueita hoidetaan eri puolilla Lappeenrantaa vuosittain hyväksytyn metsätyöohjelman ja hoitosuunnitelmien mukaisesti, säästämällä myös hoitamattomia luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita. Ukonrauhan reitistöä jatkokehitetään yhteistyössä Imatran kaupungin kanssa. Kaupungin omistamilla metsäalueilla on tärkeä merkitys asukkaiden virkistysmetsinä niin taajamissa kuin haja-asutusalueella. Metsätuhojen torjuntaa ja ennakointia vahvistetaan alkuvuonna 2026 valmistuvan metsätuhojen valmiussuunnitelman mukaisesti.

Yksityistiekuntia tuetaan ja neuvotaan erilaisten avustusten haussa, jotta maaseudun yksityistieverkko säilyy ajokuntoisena.

Kadut ja ympäristö

Suunnittelun ja rakennuttamisen tavoitteena on tuottaa ne investointikohteet, jotka yhdyskuntatekniikan työohjelmassa on hyväk-

sytty. Investointikohteet kohdistetaan tarvittavaan tonttituotantoon, liikenneturvallisuutta ja toimivuutta parantaviin, kunnossapidon kuluja karsiviin, korjausvelkaa vähentäviin sekä viihtyisyyttä lisääviin kohteisiin. Suunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen liikenne ja maankäyttö siten, että liikenneyhteyksistä saadaan sujuvia ja turvallisia. Viherrakentamisella lisätään osaltaan merkityksellistä ympäristöä. Yhdyskuntatekniikan rakentamishjelma rytmitetään kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman kanssa.

Vuoden 2026 osalta työohjelma on hyväksytty kaupunkikehityslautakunnassa alkusyksyllä 2025. Suurimpina rakennuskohteina on Pajari-lanvylän rakentaminen ja uuden uimahallin alueen katusaneeraukset. Keskustaan lisätään kadunvarsipysäköintipaikkoja rakentamalla Kauppakadulle Keskuspuiston kohdalle lisäpaikkoja. Suunnittelukohteina alkaa Meijän Rannat toteuttaminen, Kauppatorin alueen kehittäminen, sekä muita tulevien vuosien kohteita. Katujen perusparannuksia tehdään Hakalissa ja Mäntylässä. Leikkipaikkaohjelma ohjaa leikkipaikkojen kehittämistä.

Vastuualue on kehittänyt vuorovaikutusta ja avoimuutta kaupunkilaisten kanssa. Tätä työtä jatketaan ja kehitetään toimintamalleja rohkeasti niin, että yhä useammat pääsevät vaikuttamaan suunnittelukohteisiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Hankintoja valmisteltaessa pyritään lisäämään vuorovaikutusta yritysten kanssa järjestämällä markkinavuoropuheluja.

Katujen ja viheralueiden kunnossapito tuotetaan yhtä laadukkaasti kuin aikaisempina vuosina. Kunnossapidon tavoitteena on saavuttaa liikenneväylien, puistojen ja ulkovalaistuksen osa-alueilla vähintään tyydyttävä asukastyytyväisyys (> 3, asteikolla 1–5). Lisäksi kunnossapidon tulee olla kunnossapitokustannusvertailussa kansallisella keskiarvotasolla (KUVE tutkimus).

Katuisännöinnissä painotetaan erityisesti työnaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuutta ja toimivuutta sekä katualueiden valvontaa, jotta katutöiden jälkeen katualueet ennallistetaan. Panostamme edelleen valokuituoperaattoreiden toiminnan valvontaan, jotta saamme mahdollisimman laajalle toimivan valokuituverkon, mutta myös korjattua verkon rakentamisesta aiheutuneet jäljet.

Kehitämme aluekeskuksien viihtyisyyttä vuoden aikana. Kartoitamme yhteistyössä asukkaiden kanssa mahdollisuuksia parantaa aluekeskuksien viihtyisyyttä.

Jatkamme puhtaan kaluston pilotointi rakennushankkeessa -hanketta sekä selvitämme mahdollisuudet kunnossapidon osalta puhtaan kaluston käyttöön tai pilotointiin. Vastuualueen rahoitus ei mahdollista merkittäviä kehittämistoimenpiteitä, joten pyrimme hakeamaan kehittämisen tueksi myös hankerahoitusta.

Kestävän liikkumisen kehittäminen jatkuu kaupunginvaltuuston hyväksymän kestävän liikkumisen ohjelman mukaisesti. Kehitetään Lappeenrannan kaupungin joukkoliikenteen palvelutasoa ja laatua siten, että se edelleen säilyy kilpailukykyisenä. Päivitetään Lappeenrannan koulukuljetusperiaatteet.

Tilakeskus

Talonrakentamisen investointiohjelma päivitetään Lappeenrannassa vuosittain. Vuonna 2024 hyväksyttiin koulu-, päiväkotij- ja kirjastopalveluita koskeva palveluverkkoratkaisu, mikä on huomioitu talonrakennuksen investointiohjelmassa. Palveluverkkovalmistelussa tavoitteena oli, että kaupungin kaikkien talonrakennusinvestointien ja

pääomavuokravastuiden määrä voi olla vuosina 2023–2036 enintään 300 miljoonaa euroa.

Investointiohjelma on päivitetty talousarvion valmistelun yhteydessä yksittäisten hankkeiden hankesuunnittelun pohjalta huomioiden kaupungin kokonaisuus.

Investointiohjelmaa toteutettaessa huomioidaan kunkin hankkeen osalta valtuuston vuonna 2018 asettamat vaatimukset koskien tilatehokkuutta, muuntojoustavia rakenneratkaisuja sekä kokonaistaloudellista toteutus- ja omistustapaa.

Vuonna 2026 jatketaan syksyllä 2025 eri vaiheissa olevia rakennushankkeita, käynnistetään uusia rakennushankkeita ja valmistellaan uusia hankkeita päätettäväksi ja toteutettavaksi. Vain yksi vuonna 2025 rakentamisvaiheessa olevista talonrakennushankkeista jatkuu vuoden 2026 puolelle.

Sisäliikuntahallin rakentaminen on ollut käynnissä vuoden 2025 ajan ja se valmistuu keväällä 2026.

Voiska-talohankkeen kehitysvaihe on käynnissä lokakuussa 2025. Voiska-talon rakentaminen käynnistyy keväällä 2026 sen jälkeen, kun oleva Voisalmen koulurakennus on purettu alkuvuoden aikana. Rakennushanke valmistuu vuonna 2027.

Kimpisen koulun, Kesämäen koulun ruokalarakennuksen ja Peltolan päiväkodin kaksikerroksisen osan peruskorjauksen hankesuunnittelu on käynnissä syksyllä 2025 ja hankesuunnittelu jatkuu vuoteen 2026, minkä jälkeen kunkin hankkeen osalta on tavoitteena päästä toteutussuunnitteluvaiheeseen. Kimpisen koulun toteuttamisen lykkää-

misestä päätettiin keväällä 2025, jotta vältetään väistötilojen hankinnalta. Hankesuunnittelun yhteydessä ratkaistaan, toteutetaanko Kimpisen koulun yhteyteen aluekeittiö vai palvelukeittiö. Palvelukeittiö edellyttäisi uuden keskustan alueen keskuskeittiön rakentamista. Keittiöratkaisua selvitetään syksyllä 2025. Kimpisen koulun keittiöratkaisu vaikuttaa myös Kesämäen koulun ruokalarakennuksen peruskorjausprojektiin, missä ruokalaosa tulee laajentaa joka tapauksessa. Peltolan päiväkodin tilatarpeeseen vastaamiseksi haetaan kokonaistaloudellisesti edullinen ratkaisu huomioiden aiemmin peruskorjattujen 'siipien' elinkaari ja keskustan alueen varhaiskasvatuksen tilantarve.

Monarin hankesuunnittelu jatkuu edelleen. Uuden Monarin paikkaa on haettu useiden vuosien aikana, mutta sijainti on edelleen ratkaisematta. Rakennus- ja kiinteistöalan vaikea markkinatilanne on vaikuttanut joidenkin sellaisten hankkeiden etenemistä, mihin uusi Monari voisi sijoittua.

Uimahallin urakoitsija on valittu lokakuussa. Valinnan lainvoimaistumisen jälkeen käynnistyy yhteistoiminnallisena projektinjohtourakana toteutettavan rakennushankkeen kehitysvaihe, joka jatkuu keväeseen 2026. Tavoitteena on, että uimahallin rakentaminen käynnistyisi elokuussa 2026 ja, että uimahalli valmistuisi vuonna 2028.

Kevään 2025 aikana todettiin tarve esittää muutosta syksyllä 2024 kaupunginvaltuuston tekemään päätökseen koskien Kisapuiston jäähallin elinkaaren jatkamista 10 vuodella. Kaupunginvaltuusto päätti kumota valtuuston aiemman päätöksen (14.10.2024 § 66) Kisapuiston jäähallin elinkaaren jatkamiseksi noin 10 vuodella kokonaisuudessaan ja käynnistää valmistelun uuden monitoimiareenan sijaintipaikasta, suunnittelusta ja toteuttamisesta. Tavoitteena on päättää

monitoimiareenan sijainnista syksyllä 2025. Edelleen tavoitteena on, että monitoimiareena valmistuisi käyttöönotettavaksi vuonna 2029.

Tavoitteena on käynnistää Pulpin päiväkodin, Raatihuoneen peruskorjaushankkeen ja kaupungintalon peruskorjaushankkeen valmistelu vuoden 2026 aikana.

Rakennushankkeiden kustannustaso on ollut vuoden 2025 aikana melko vakaa, vaikka taustalla on huomattavan paljon epävarmuutta suhdannetilanteen ja geopoliittisen tilanteen vuoksi. Markkinoihin liittyy edelleen epävarmuutta vuonna 2026 ja ennustaminen on vaikeaa. Rakentamisen kustannusten odotetaan kuitenkin nousevan Lappeenrannan alueella vuoden 2025 tasosta lievästi vuonna 2026 ja edelleen vuonna 2027. Jos kustannustaso nousee, se näkyy myös Lappeenrannan kaupungin hankkeiden kustannustason nousuna.

Rakennusten ylläpidossa painopiste on vuonna 2026 suunnitelman mukaisissa vuosikorjaustöissä sekä energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä ja energiansäästöön tähtäävissä toimenpiteissä. Tavoitteena on muun muassa sisäilmaolosuhteiden tiedolla johtamisen ja energiaseurannan kehittämisen edistäminen. Ohjelmahankinnan valmistelu tavoitteeseen pääsemisen tueksi on käynnissä syksyllä 2025.

Lappeenrannan Toimitilat Oy:n vuonna 2024 käyttöön ottama uusi rakennusten ylläpitojärjestelmä osaltaan edistää pitkäjänteisenä tavoitteena ollutta suunnitelmallisuuden lisäämistä rakennusten ylläpidossa.

Lappeenrannan kaupunki sitoutui Kuntien energiatehokkuus-sopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen

7,5 % sopimuskauden aikana. Raportointi vuoden 2025 osalta valmistuu huhtikuussa 2026. Lappeenrannan kaupunki on liittynyt uuteen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) sopimuskaudeksi 2026–2035. Sopimuksen toteuttaminen alkaa vuonna 2026.

Tavoitteena on käynnistää vuonna 2026 katselmoinnit Tilakeskuksen rakennusten teknisten ja jälleenhankinta-arvojen päivittämiseksi. Arvojen päivityksellä saattaa olla vaikutusta joidenkin rakennusten vuoden 2027 sisäisiin vuokriin. Tavoitteena on, että vuonna 2029 kaikkien A-salkun ja B-salkun rakennusten tekniset ja jälleenhankinta-arvot sekä korjausvelan määrä ja rakennusten kuntoluokat ovat ajan tasalla ja niitä voidaan hyödyntää kiinteistöomaisuuden johtamisessa.

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Uusi maaseutuohjelma CAP27 ja rahoituskausi alkoi tammikuussa 2023. Alkanut rahoituskausi kestää vähintään vuoteen 2027 asti. Toiminnan pääpaino on laadukkaassa asiakaspalvelussa, jolla varmistetaan tukihakujen sujuvuus. Vuodesta 2023 alkaen tukia on voinut hakea vain sähköisesti, jolloin asiakaspalvelun luonne on pysyvästi muuttunut.

Uuden maaseutuohjelmakauden (CAP27) myötä otettiin käyttöön satelliittiseuranta. Satelliittiseurannalla seurataan eräiden tukiehtojen noudattamista, esimerkiksi nurmen niittoa tai laidunnusta. Satelliittiseurannan selvityspyyntöjen käsittely sekä viljelijöiden neuvonta selvityspyyntöihin vastaamisessa vaativat osaamista ja laadukasta asiakaspalvelua. Lisäksi satelliittiseurannan luonne on muuttanut henkilöstön työnkuva enemmän hallinnollisen tarkastelun suun-

taan. Mitä useampia tukiehtoja viedään satelliittiseurannan tarkasteluun kauden aikana, sitä enemmän se vaatii tuenhakijoiden koulutusta ja neuvontaa.

Henkilöstön ja asiakkaiden koulutusta tehdään yhdessä Haminan ja Kouvolan maaseutupalvelujen sekä Kaakkois-Suomen Elinvoimakseksen kanssa.

CAP-rahoituskausi on puolella välissä ja tukiehdot ovat enimmäkseen vakiintuneet. Näin ollen maaseututoimessa on päätetty ottaa kehittämisen painopisteeksi yksikön toiminnallisuus. Kuten muissakin yksiköissä, on maaseututoimessa tehty tiimisopimus syksyllä 2025. Tiimisopimuksessa on sovittu työyhteisön pelisäännöistä. Vuonna 2026 keskitytään näiden toimintatapojen vahvistamiseen yksikössä.

Ympäristökehitys

Tavoitteena on vahvistaa suunnitelmallisuutta sekä hyödyntää Lappeenrannan edelläkävijäasema entistä vahvemmin. Jatketaan ilmasto-ohjelman ja EU ilmastoneutraalien kaupunkien sopimuksen toteuttamista sekä seurataan ilmastopäätöksiin liittyvän investointirahoituksen kehittymistä. Ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautumista vahvistetaan. Ilmasto-ohjelman toteuttamisessa painotetaan liikenteen päästöjen vähentämistä, energian älykkään käytön ja energiatehokkuustoimenpiteiden edistämistä sekä hiilinielujen ja -varastojen lisäämistä. Käynnistetään kuntien energiatehokkuussopimuksen (JETS) toteuttaminen ja hoidetaan Etelä-Karjalan Energianeuvonnan toteuttamista koko maakunnan alueella.

Luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan luontoterveyttä edistämällä, hiilinieluja sekä suojelualueiden pinta-alaa kasvattamalla.

Kiertotalouden osalta edistetään asumisen jätteiden, ja siellä erityisesti biojätteiden hyötykäyttöasteen nostoa, jakamistalouden palvelujen edistämistä sekä rakennusjätteiden materiaalihokkuuden kasvattamista. Tähän haetaan lisärahoitusta hanketoiminnasta.

Pien-Saimaan kunnostaminen jatkuu suunnitellusti Pien-Saimaan hoito- ja kunnostussuunnitelman 2025–2035 mukaisena. Tehostetaan hulevesikosteikkojen toimintaa sekä jatketaan ulkoista kuormitusta vähentävää työtä valuma-alueella. Toteutetaan vedenlaadun seurantaa, hoitokalastamista, petokalakantojen kutualueiden ja niitotarvetta vaativien alueiden selvitystyötä, keskitetään toimenpiteitä näkösyvyyden kasvattamiseksi. Pilotoidaan uusia ratkaisuja vedenlaadun parantamiseksi. Kunnostusta toteutetaan yhteistyössä Pien-Saimaan suojeluyhdistys ry:n ja Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry:n, valtion viranomaisten sekä maanomistajien, osakaskuntien, kuntien ja vapaa-ajan asukkaiden kanssa. Toteutetaan vesiensuojeluun liittyvää ympäristökasvatusta.

Ympäristökehitys osallistuu työ- ja elinkeinoministeriön vihreän sähköistämisen ekosysteemisopimuksen toteutukseen ja Greenreality Networkin toimintaan. Kestävä Lappeenranta -teema toimii viestinnän alustana.

Kansainvälisten ja kansallisten verkostojen toiminaan osallistutaan sitoumusten seurannalla ja raportoimalla toimenpiteistä. Verkostoja hyödynnetään osallistumalla FISU-verkoston ja HINKU-verkoston kansallisiin tapahtumiin sekä Green Leaf -verkoston, Green City Accord, EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien, ICLEI:n ja Covenant of Mayors toimintaan. Hyödynnetään EU Covenant of Mayors Heating and Cooling Award 2025 palkinnon antamat mahdollisuudet.

Ympäristökehityksen tukena on hanketyö, missä vuoden 2026 aikana painottuu kansainvälisen rahoituksen hyödyntäminen. Tässä apuna on Lappeenrannan kaupungin edelläkävijäasema EU:n Mission Label työssä, EU Covenant of Mayors verkostossa sekä Green Leaf voitto.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimiala voi ennakoida sekä ehkäistä riskien toteutumista ensisijaisesti tunnistamalla ja tiedostamalla riskit ja mittaamalla riskin toteutumista eri muuttujilla. Riskien tunnusluvut ja ennakotoimenpiteet sovitaan ja määritetään osallistumalla riskikartoituksen päivitykseen. Riskejä arvioidaan myös hankekohtaisesti. Riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna herkkyystarkasteluja, jossa arvioidaan eri muuttujien toteutumisen vaikutuksia riskien toteutumiseen.

Riskien toteutumisen vaikutukset toimialalle voivat olla taloudellisia tai toiminnallisia. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kaupunkirakenteeseen tai alueen elinvoimaan. Riskien toteutumisen seurauksena investoinnit tai muut toimenpiteet voivat kohdentua epäedullisesti tai panostukset toimenpiteisiin voivat mennä hukkaan. Riskien arviointi on aina osa toiminnan suunnittelua ja ohjausta. Toimialan kannalta merkittävimmät riskit ovat:

- Yksityisten investointien väheneminen
 - Toimialan tulee toimia aktiivisesti ja edistää investointien ohjautumista Lappeenrantaan ja siten minimoida riskin toteutumista.

- Toimialan strategiset toimenpiteet ja tavoitteet tähtäävät siihen, että Lappeenranta olisi toimintaympäristönä mahdollisimman houkutteleva kohde toteuttaa investointeja.
- Ennakoiva yleis- ja asemakaavoitus sekä investointeihin liittyvä sujuva lupavalmistelu edesauttavat investointien toteutumista.
- Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkeneminen
 - Keskustan elinvoimaa on seurattava ja reagoitava saatua palautteeseen.
 - Kaupunkikeskusta on Lappeenrannan käyntikortti. Tyhjät tontit ja liikehuoneistot, epäsiisteys ja kesken-eräiset rakenteet ovat riski kaupunkikuvulle. Keskustan rakentamisessa ja ylläpidossa tulee pitää yllä korkeaa laatutasoa. Laatutaso tulee näkyä sekä omassa toiminnassa että yksityisissä hankkeissa.
 - Kaupunkikeskustan elinvoima vaikuttaa koko Lappeenrannan kaupungin elinvoimaan. Viihtyisä kaupunkikeskusta lisää koko Lappeenrannan ja seutukunnan veto- ja pitovoimaa.
 - Keskusta-alueen liikenneyhteyksiä, pysäköintiä ja pääsyä kiinteistöille tulee kehittää kokonaisvaltaisesti kaikkiin ilmansuuntiin ottaen huomioon nopeasti yleistyneet, totuttua huomattavasti nopeammat liikumisvälineet (sähköpyörät, sähköpotkulaudat jne).
- Taloudelliset menetykset elinkeinoelämän investoinneista
 - Toimiala voi olla osallisena yksityiseen investointiin tähtäävässä hankkeessa. Investoinnin valmisteluun tai kaupungin osuuden toteuttamiseen voi kulua resursseja.
 - Toimiala voi sopia tekevänsä samanaikaisesti omalle vastuulleen kuuluvia toimenpiteitä edistääkseen elinkeinoelämän investointeja. Yksityiset investoinnit voivat peruuntua tai lykkääntyä, jolloin kaupungin panos hankkeelle voi mennä osittain tai kokonaan hukkaan.
 - Riskin toteutuessa toimialan investoinnit kohdentuvat epätarkoituksenmukaiseen kohteeseen, vieden mahdollisuuden investoida johonkin toiseen kohteeseen.
 - Asiaan liittyviä riskejä voidaan pienentää sopimushallinnalla sitouttamalla sopimuksin yksityinen investoija siten, että kaupungin etu tulee turvattua.
 - Riskiä voidaan myös minimoida siten, että investointihyöty on käytettävissä muuhun käyttötarkoitukseen.
- Sopimushallinnan puutteet
 - Sopimushallinnan puutteet voivat johtaa taloudellisiin tai toiminnallisiin puutteisiin tai häiriöihin. Pahimassa tapauksessa toiminta voi keskeytyä tai seurauksena voi olla vahingonkorvausvaateita sopimus-kumppanilta.
 - Sopimushallinta on vastuutettu siten, että sopimukseen on nimetty vastuuhenkilöt tai henkilön tehtäväku- vassa tai toimintasäännössä on annettu tehtäväksi hallita omaan tehtäväalueeseen liittyviä sopimuksia. M-Files ohjelma auttaa sopimusten hallinnassa.
 - Henkilövaihdokset tai riittämättömät henkilöresurssit voivat aiheuttaa riskien realisoitumisen. Pitkäaikai- sissa sopimuksissa riskien toteutumisen todennäköi- syys kasvaa. Henkilö- ja tehtävävaihdoksiin liittyvällä riittävällä perehdyttämisellä voidaan pienentää riskin

toteutumista. Myös sähköiset järjestelmät oikein käytettynä voivat muistuttaa sopimuksiin liittyvistä asioista.

- Ympäristövastuiden realisoituminen (pilaantuneet maat)
 - Ympäristöriskejä minimoidaan tekemällä riittävät selvitykset. Selvitykset tehdään maata hankittaessa, asemakaavoituksen ja lupavalmistelun yhteydessä.
 - Tiedostamattomien ja selvittämättömien ympäristöriskien toteutumisen vaikutukset ovat taloudellisia tai niistä voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaantuminen. Toteutuessaan ympäristöriskien hoitaminen on kallista. Ongelmallisia voivat olla onnettomuuksien jälkitorjuntatilanteet, jos jälkihoitotoimenpiteet eivät käynnisty riittävän ripeästi.
 - Yksityisten omistamilla mailla olevien pilaantuneiden maiden toissijainen kunnostusvastuu voi tuoda odottamattomia kustannuseriä kaupungille, jos alkupe-
räistä toimijaa ei saada kustannusvastuuseen ympäristön pilaamisesta. Samoin pohjavesien liuotinpitou-
suuksien selvittämisistä tulee kaupungille kustannus-
eriä, vaikka kaupunki ei ole ollut osallisena pohjave-
sien pilaantumiseen.
- Tarpeettomista toimitiloista ei päästä eroon
 - Tarpeettomista toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Kustannukset kuormittavat muuta palvelutuotantoa, mikä rasittaa kaupungin taloutta. Tarpeettomat tilat jäävät usein myös riittämättömälle hoidolle, jolloin rakennuksen arvo saattaa laskea tai rakennus voi menettää arvonsa kokonaan.
 - Riskiä voidaan pienentää realisoimalla tarpeettomia toimitiloja. Tehtävää hoitaa realisointityöryhmä.

- Kohteita on myyty pääosin julkisen nettihuutokaupan kautta. Useita realisoitavia kohteita, sekä rakennuksia että kiinteistöjä, on myyty kaupunkikehityslautakun-
nan päätöksellä. Valmistelussa on useita kaavojen päi-
vittämishankkeita kohteiden myymiseksi. Etenemisti-
lannetta seurataan säännöllisesti.

- Korjausvelan kasvu
 - Korjausvelan kasvua voidaan hallita resursoimalla ja kohdentamalla korjaustoimenpiteet oikein. Strategi-
assa on myös päätetty, että kaupunkirakennetta tiivis-
tetään, jolloin korjausvelan hoitamiseen jää käytettä-
viksi enemmän rahaa uudisrakentamisen sijaan.
 - Korjausvelan hoitamatta jättäminen voi aiheuttaa toi-
mintahäiriöitä rakennuksissa ja verkostoissa. Raken-
nusten ja verkostojen käyttö voi vaarantua tai niissä
voi esiintyä toimintahäiriöitä. Rakennetun omaisuu-
den arvo laskee, mikäli korjausvelkaa ei kyetä hallitse-
maan, pahimmassa tapauksessa rakennusta tai ver-
kostoa ei voida hyödyntää palvelutuotannossa.
 - Riittämätön korjausvelan hoitamiseen käytettävä ra-
hamäärä tai väärin kohdistettu toimenpide voi johtaa
korjausvelan kasvuun, ja pahimmassa tapauksessa sii-
hen, että rakennus tai verkosto poistuu palvelutuo-
tannon käytöstä.
- Ilmaston muuttuminen
 - Ilmastomuutoksesta johtuvat sään ääri-ilmiöt lisää-
vät rankkasateita, jäätymisen ja sulamisen vaihteluita
sekä kevään sulamisvesistä johtuvia tulvia. Tämä

kuormittaa rakennuksia ja yhdyskuntatekniikkaa enenevässä määrin sekä lisää katujen ja piha-alueiden kunnossapitokuluja.

- Rekrytoinnit eivät onnistu
 - Rekrytoinnit voivat epäonnistua, mikäli haluttuun tehtävään ei saada riittävästi oikeanlaisia hakijoita tai tehtävään valitaan vääränlainen henkilö. Kaupungin imago ja vetovoima vaikuttavat siihen, kuinka houkuttelevana työssäkäyntipaikkana Lappeenranta koetaan. Lappeenranta maakunnan keskuskaupunkina on moniin avoinna oleviin tehtäviin riittävän vetovoimainen. Kaupunki kuntatyönantajana on niin houkutteleva, että tehtäviin on löydetty sopivat osaajat.
 - Hyväksi keinoksi on osoittautunut käyttää rekrytoinnin tukena soveltuvuusarviointoja ja laajentaa henkilön valintaryhmää.
 - Epäonnistunut rekrytointi voi olla pitkäaikainen ongelma ja sen korjaaminen voi olla vaikeaa. Vaikutukset ovat taloudellisia, inhimillisiä ja toiminnallisia.
- Hanketoiminnan riskit
 - Hanketoiminta sisältää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Niiden realisoituminen on mahdollista, jos projektien ja hankkeiden hallinta pettää, tai kaikkia riskejä ei tunnisteta ennen hankkeen alkua riittävän tarkasti.
 - Riskejä vähennetään kouluttamalla hankkeita toteuttavaa henkilöstöä sekä parantamalla hankkeiden valmistelua ja seurantaa.
 - Hankkeiden tarpeellisuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankeisiin osallistumista arvioidaan toimialan

johtoryhmässä ja toimialojen ohjausryhmässä ennen hankkeeseen osallistumista.

- Talouden epävakauudesta johtuvat riskit
 - Rakennushankkeet saattavat viivästyä tai niitä ei ole vara toteuttaa kustannusnousun vuoksi.
 - Energian hinnannousun vaikutukset rakennuksien ja infran ylläpitoon sekä rakentamiseen sekä joukkoliikenteeseen.
 - Yleisen korkotason muutokset vaikuttavat investointikykyyn.
 - Inflaation mahdollinen kasvu voi nostaa palvelujen kustannuksia.
 - Palvelutuottajan konkurssiriski, palvelutuottaja voi ajautua konkurssitilaan kesken sopimuskauden tai ennen rakennusurakan valmistumista.
- Uuden järjestelmän tai toimintamallin käyttöönottamiseen liittyvät riskit
 - Uuden järjestelmän tai toimintamallin määrittely jää vajavaiseksi tai se muuttuu kesken projektin.
 - Uuden järjestelmän tai toimintamallin testaamiseen ja käyttöönottamiseen ei varauduta riittävästi.
 - Uuden järjestelmän tai toimintamallin käytönaikaisia kuluja ja vaikutuksia ei täysin tunnisteta.
 - Ei tunnisteta käytössä olevan järjestelmän tai toimintamallin kehittämismahdollisuuksia.
 - Käytössä olevan järjestelmän tai toimintamallin vertailu uuteen tehdään vajavaisesti.

- Maaseututoimen maksajavirastosopimuksen toteuttamiseen liittyvät riskit
 - Jatkavien maatilojen keskipeltoalan odotetaan kasvavan. Suuremmilla tiloilla maataloustukien hallinta on monimutkaisempaa ja taloudelliset riskit ovat suurempia. Tämä kasvattaa henkilöstön osaamisvaatimuksia.
 - Merkittävä riskienhallintakeino maaseututoimessa on tehtävien eriyttäminen, mikä tarkoittaa sitä, että sama henkilö ei voi osallistua tukipäätösvalmistelun peräkkäisiin vaiheisiin.
- Maaseututoimella on yhteistoimintasopimus Haminan maaseutupalvelujen kanssa tukimaksujen hoitamiseksi tilanteissa, joissa jostain syystä oman maaseututoimen toiminta olisi estynyt.
- Henkilöstöriski
 - Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen ennakoiden.
 - Työn jakautuminen tasapuolisesti ja resursseja vastaavasti.

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-943	-871	-891	-891	-891
Toimintakate	-943	-871	-891	-891	-891

Kaupunkisuunnittelu 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	326	326	326	326	326
Toimintakulut	-1 913	-1 938	-1 938	-1 938	-1 938
Toimintakate	-1 587	-1 612	-1 612	-1 612	-1 612

Maaomaisuuden hallinta 1000					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	6 938	7 091	7 106	7 106	7 106
Toimintakulut	-3 088	-3 208	-3 208	-3 208	-3 208
Toimintakate	3 850	3 883	3 898	3 898	3 898

Kadut ja ympäristö 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 304	1 294	1 294	1 294	1 294
Toimintakulut	-16 930	-16 847	-16 827	-16 647	-16 647
Toimintakate	-15 626	-15 553	-15 533	-15 353	-15 353

Kaupunkikehitys yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	8 569	8 712	8 727	8 727	8 727
Toimintakulut	-22 874	-22 864	-22 864	-22 684	-22 684
Toimintakate	-14 305	-14 152	-14 137	-13 957	-13 957
Poistot	-360	-400	-400	-400	-400
Kehys	-14 665	-14 552	-14 537	-14 357	-14 357

Maaomaisuuden tuotot yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Toimintakulut	-1 367	-300	-300	-300	-300
Toimintakate	-367	700	700	700	700

Tilakeskus yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	41 471	42 572	42 875	42 875	42 875
Toimintakulut	-21 098	-20 959	-21 008	-21 008	-21 008
Toimintakate	20 373	21 613	21 867	21 867	21 867
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 400	-3 600	-4 500	-5 700	-6 500
Vuosikate	16 973	18 013	17 367	16 167	15 367
Poistot	-9 000	-12 080	-12 500	-13 100	-14 870
Kehys	7 973	5 933	4 867	3 067	497

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	786	809	809	809	809
Toimintakulut	-786	-809	-809	-809	-809
Toimintakate	0	0	0	0	0

Kasvun mahdollistaja – Kaupunkikehityslautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on Lappeenrannan kehittyminen ja kasvu. Edistämme sekä nykyisten että sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla palveluilla sekä monipuolisella tonttitarjonnalla asukkaita ja yrityksiä. Teemme aktiivista sijoittautumistyötä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Kehittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset turvataan ennakoivan ja suunnitelmallisen maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin. Hankimme maata pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Panostamme maanhankintaan yhdyskuntarakenteen sisältä, mutta mahdollistamme uusien yritysalueiden kehittämisen rakenteen reuna-alueilla. Tarjoamme yrityksille vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritysysteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Huolehdimme toimivasta ja tarpeellisesta infrasta yhteistyössä muiden verkostojen omistajien kanssa, varaamme riittävät resurssit rakennusten ylläpitoon sekä katujen ja viheralueiden kunnossapitoon. Turvaamme toimivan ja laadukkaan joukkoliikenteen sekä huolehdimme muista liikkumisen palveluista. Edistämme Lappeenrannan saavutettavuutta. Huolehdimme turvallisista, sujuvista ja monipuolisista kulkuyhteyksistä. Elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen tilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut ovat toimintamme keskiössä. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteenä. Erityistä huomiota kiinnitämme keskustan ranta-alueiden kehittämiseen. Huolehdimme laadukkaasta ja monimuotoisesta viherympäristöstä sekä kaupunkitaiteesta osana kaupunkikuvaa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Lisäämme kaupunki- keskustan elävyyttä ja vetovoimaa	Keskustan kehän asukasmäärä Kaupunki- suunnittelu	17 599 (6/25) 17 608 (2024)	17 800	20 000	25 000	Toteutamme keskustan rantojen kehittämissuunnitelmaa ja valmistelemme muun muassa Ainonkadun asemakaavaa ja katusuunnitelmaa. Valmistelemme Kauppatorin ja areenan kaavat valtuustoon. Rakennutamme sisäliikuntahallin. Kehitämme keskustan katu- ja viherympäristöä. Lisäämme monimuotoista kaupunkitaidetta. Aukioiden ja torien kehittämisessä toiminnan painopiste on uusien pidempikestoisten tapahtumien ideoimisessa ja toteuttamisessa.	KaKeLa
Edistämme yritysten sijoittumista Lappeenrantaan	Kaavoitettujen työpaikka- alueiden määrä (ha) Kaupunkisuunnittelu	23 ha	+20 ha	+20 ha	+20 ha	Turvaamme riittävän tonttitarjonnan kaavoittamalla (Pajarilanväylän II-alue, Mustola, Selkäharjankatu, Raviradan alue). Suunnittelemme ja rakennamme tarvittavan infran työpaikka-alueille. Hankimme maata ennakoiden sujuvan tonttituotannon turvaamiseksi.	KaKeLa

Tulevaisuuden tekijä – Kaupunkikehityslautakunnan valtuustoon nähdén sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen. Kehitämme uusia ratkaisuja asukkaiden ja yritysten ja oppilaitoksien välisen yhteistyön tekemiseen. Luomme päiväkodeille ja eri koulutusasteille turvallisen, viihtyisän ja houkuttelevan toimintaympäristön. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille. Edistämme liiketoimintaa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme opiskelijamäärän kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Edistämme koko kaupungin alueella olevien yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä sekä nuorten ja opiskelijoiden työllistymistä alueen yrityksiin. Kaupunkimme tarjoama koulutus-, tutkimus- ja osaajapotentiaali ovat keskeisessä roolissa sijoittumistyössä. Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Huolehdimme henkilöstön riittävästä ja monipuolisesta osaamisen kehittämisestä. Edistämme henkilökunnan työssäjaksamista ja mahdollistamme monipuolista työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Huolehdimme riittävästä resursseista organisaatiossa ja tasapuolisesta tehtävien jakautumisesta.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi paranee	Henkilöstökyselyn Työhyvinvointi ja oma työ -kokonaisuuden tulosten keskiarvo Henkilöstökysely	4,94	>5	>5	>5	Työn organisoinnin parantaminen, työyhteisöjen pelisääntöjen päivittäminen, tehtävänkuvien päivittäminen. Johtaminen organisaation mukaisesti. Tyky-päivien pitäminen.	KaKela

Sujuvan arjen turvaaja – Kaupunkikehityslautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Rakennamme viihtyisää, turvallista, terveellistä ja merkityksellistä asuinympäristöä, joka palvelee niin alueen asukkaita kuin matkailijoitakin. Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti ja huolehdimme sen ylläpidosta. Täydennämme olevaa kaupunkirakennetta. Vaalimme rakennettua kulttuuriympäristöä ja hyödynnämme olemassa olevaa rakennuskantaa. Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta suunnittelu- ja rakentamishankkeissa. Tuemme asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutokseen hillinnässä ja sopeutumisessa. Yhteistyöllä vahvistamme alueen kulttuuriperintöä ja lisäämme kaupunki- ja ympäristötaidetta. Huolehdimme yhtenäisestä ja monipuolisesta viheralueverkostosta. Kehitämme ja kunnossapidämme virkistysreittejä sekä vahvistamme luonnon monimuotoisuutta sekä luonto- että kaupunkiympäristöissä. Kehitämme maaseutua, metsäisiä lähivirkistysalueita ja leikkipaikkoja. Helpotamme joukkoliikenteen käyttämistä koko seudullisen viranomaisen alueella. Pyrimme lisäämään joukkoliikenteen matkustajamääriä. Parannamme pyöräilyn olosuhteita. Etenemme kohti vähähiilistä liikennejärjestelmää. Erityisesti kehitämme keskusta-alueen, aluekeskustojen sekä palveluiden saavutettavuutta. Toimimme resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Kasvatamme asumisen jätteen kierrätysastetta asukaslähtöisesti. Vähennämme Lappeenrannan ilmastoa lämmittäviä päästöjä.

Parannamme ilmanlaatua kehittämällä katujen kunnossapitoa ja teollisuusyhteistyön avulla. Pyrimme pysäyttämään luontokadon. Huomioimme ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen keinot kaikilla suunnittelun tasoilla ja erityisesti kaavoituksessa, rakennuksissa ja liikennejärjestelmässä. Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalitehokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä. Kunnostamme vesistöjä erityisesti Pien-Saimaalla. Turvaamme kaavoituksella sekä muilla vaatimuksilla ja toimilla puhtaan Saimaan ja muut vesistöt sekä säilytämme vesistöjen virkistyskäytön hulevesien laadun hallinnan avulla. Monipuolistamme hulevesien hallintamenetelmiä ja lisäämme luonnonmukaisia sekä syntypaikalla toteutettavia ratkaisuja, jotka edistävät luonnon ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Kehitämme ja kokeilemme uusia toimintatapoja ja ratkaisuja. Huolehdimme olemassa olevasta kaupungin omaisuudesta ja pidämme huolen, että kaupungin omassa palvelutuotannossa olevien rakennusten ja yhdyskuntatekniikan korjausvelka ei pääse kasvamaan. Parannamme liikenneturvallisuutta sekä liikenteen sujuvuutta. Kiinnitämme huomioita katujen kunnossapidon laatuun ja asukastyytyvyyteen. Vahvistamme oman organisaation toimintaa normaalitilanteissa sekä varaudumme toimimaan myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Lappeenranta etenee kohti ilmasto-neutraalisuutta	Kasvihuone- kaasupäästöjen aleneminen Suomen ympäristö- keskus (vertailuvuosi 1990)	1 (2023) 52 % (vuodesta 2007)	2 60 %	3 70 %	6 85 %	Ilmasto-ohjelman ja EU Ilmastopimuksen toteuttaminen, erityisesti energiajärjestelmässä, liikenteessä, rakennuksissa sekä nielu- jen vahvistamisessa	KakeLa
Kehitämme kestävän liikkumisen edellytyksiä	Paikallis- liikenteen matkustajamäärä (miljoonaa) Lappeenrannan seudun joukkoliikenne	1,96 milj. (2024)	2,05 milj.	2,15 milj.	2,3 milj.	Turvataan joukkoliikenteen maksuosuus. Helpotetaan joukkoliikenteen käyttöä ja maksamista.	KakeLa
Edistämme asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien osallisuutta	Suunnitteluun ja kehittämiseen osallistuneiden määrä (kaupunki- kehityksen tavoite)	6 000 (2024)	8 000	15 000	20 000	Järjestämme asukkaille mahdollisuuden osallistua suunnitteluun ja kehittämiseen, kehitämme tapoja osallistua.	KakeLa
Rakennusten arvon kehittäminen ja säilyttäminen	A- ja B salkun rakennusten tekniset- ja jälleenhankinta-arvot ovat ajan tasalla (%) Tilakeskus	25 %	60 %	100 %	100 %	A-salkun rakennuksista 40 % on katselmoitu ja niiden tekniset- ja jälleenhankinta-arvot ovat ajan tasalla.	Kakela

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja rakentamista säätelevien säädösten noudattamista. Rakennusvalvonta huolehtii rakentamista, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asuntotoimen tehtävät.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, ylläpitää rakennus- ja huoneistorekisteriä sekä rakennuspiirustusarkistoa. Rakennusvalvonta tekee lupamääräysten mukaiset katselmukset ja tarkastukset. Lisäksi rakennusvalvonta antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, sekä käsittelee eräitä erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja. Viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu ja päätöksenteko. Tavoitteena on luoda terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista elinympäristöä.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Rakennusvalvonta palvelee asiakkaita ensisijaisesti sähköisten kanavien kautta. Lähiasiakaspalvelu toimii ajanvarauksella. Lisäksi uusien toimintaa helpottavien sähköisten järjestelmien ja palvelujen käyttöä lisätään e-asiointipalvelun kehittämisen kautta. Rakennusvalvonnan sähköisen arkistoinnin käyttöönotto tulevaisuudessa tulee suju-

voittamaan toimintaa entisestään. Vastuualue selvittää lupapiirustusten verkkokaupan käyttöönottoa, kunhan sähköinen arkistointi on saatu tuotantokäyttöön.

Rakennusvalvonta on ottanut käyttöön lupamenettelyn ennakko-ohjausmenettelyn kaikissa vähäistä suuremmissa hankkeissa. Rakentamislainsäädäntö on muuttunut vuoden 2025 alusta. Vuonna 2026 laki muuttuu uudelleen, jolloin tietomallipohjainen luvanhaku otetaan käyttöön. Tietomallien käyttöönotto tulee muuttamaan rakentamislupaprosessia perustavanlaatuisesti. Henkilökunnan tulee kouluttautua uuden lainsäädännön osaajiksi edelleen ja jatkuvasti.

Uusi rakennusjärjestys on ollut luonnoksena nähtävillä ja ehdotus pyritään saada nähtäville alkuvuonna 2026.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Resurssien vaje, jota juuri nyt ei ole, voi aiheuttaa toisaalta virheitä viranomaistehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen tai lupatulojen budjetoitua vähäisempään kertymään. Lupatulojen kertymään vaikuttaa kuitenkin edellistä merkittävästi enemmän rakennusalan suhdannetilanne.

Rakennusvalvonta yhteensä 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	572	627	702	777	852
Toimintakulut	-885	-923	-923	-923	-923
Toimintakate	-313	-296	-221	-146	-71

Kasvun mahdollistaja – Rakennuslautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on Lappeenrannan kehittyminen ja kasvu. Edistämme sekä nykyisten että sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla lupapalveluilla asukkaita ja yrityksiä. Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritys- ja kaupunkilaisyhteistyötä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Sujuva, osittain automaattinen, lupakäsittely	Lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika (vrt. RakL v. 2026, käsittelyaika-takuu, 3/6kk) Rakennusvalvonta	42 (2024)	35	30	25	Korostamme ennakkoneuvontaa ja rohkaissimme rakentajia käyttämään rakennusalan ammattilaisia Kehitämme tekoälyavusteista neuvontaa esimerkiksi Luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennuskohteiden osalta	RakLa

Tulevaisuuden tekijä – Rakennuslautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Huolehdimme henkilöstön riittävästä ja monipuolisesta osaamisen kehittämisestä. Edistämme henkilökunnan työssäjaksamista ja mahdollistamme monipuolista työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Huolehdimme riittävästä resursseista organisaatiossa ja tasapuolisesta tehtävien jakautumisesta.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Asiakastyytyväisyyskysely vuosittain Asiakastyytyväisyyskysely	3,9/5 (2024)	4,0/5	4,3/5	4,8/5	Painotetaan ennakoneuvontaa ja lisätään lupavalmistelun aikaista vuorovaikutusta hakijan kanssa.	RakLa
Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi paranee	Henkilöstökyselyn Työhyvinvointi ja oma työ -kokonaisuuden tulosten keskiarvo Henkilöstökysely	5,06	>5	>5	>5	Työn organisoinnin parantaminen, työyhteisöjen pelisääntöjen päivittäminen, tehtäväkuvien päivittäminen. Johtaminen organisaation mukaisesti. Tyky-päivien pitäminen.	RakLa

Sujuvan arjen turvaaja – Rakennuslautakunnan valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet

Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti ja huolehdimme sen ylläpidosta. Vaalimme rakennettua kulttuuriympäristöä. Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta suunnittelu- ja rakentamishankkeissa. Tuemme asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutokseen hillinnässä ja sopeutumisessa. Yhteistyöllä vahvistamme alueen kulttuuriperintöä ja edistämme kaupunki- ja ympäristötaidetta. Toimimme resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Pyrimme pysäyttämään luontokadon. Huomioimme ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen keinot kaikilla suunnittelun tasoilla ja erityisesti kaavoituksessa, rakennuksissa. Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalitehokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä. Turvaamme kaavan mukaisen rakentamisen valvonnalla sekä muilla vaatimuksilla ja toimilla puhtaan Saimaan ja muut vesistöt sekä säilytämme vesistöjen virkistyskäytön hulevesien laadun hallinnan avulla. Neuvonnalla pyrimme monipuolistamaan hulevesien hallintamenetelmiä ja edistämään luonnonmukaisia sekä syntypaikalla toteutettavia ratkaisuja, jotka edistävät luonnon ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Vahvistamme oman organisaation toimintaa normaalitilanteissa sekä varaudumme toimimaan myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Rakentamisen hiilijalanjäljen pienentäminen	Raja-arvot ylittävien hankkeiden lukumäärä (Säädös voimaan 2026) Rakennusvalvonta	- (saa- daan 2026)	- (25 % 2027)	15 %	5 %	Ennakkoneuvonnalla ja rakentamisen aikaisella valvonnalla pyritään estämään hiilijalanjäljen sanktioitu raja-arvojen ylittäminen.	RakLa

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Sen lisäksi ympäristötoimen ympäristökehitys toteuttaa ilmasto-, kiertotalous-, vesistö- ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä toimenpiteitä Lappeenrannan kaupungin alueella. Ympäristökehityksen toimintaa ohjaa kaupunkikehityslautakunta.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvonta, terveydensuojelu-, tupakka- ja elintarvikevalvontaviranomaisen tehtävät. Valvonta on suunnitelmallista ja säännöllistä, ja se perustuu jatkuvaan riskien arviointiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi varaudutaan valituksiin ja epäilyihin liittyvään valvontaan sekä häiriötilanteiden hoitamiseen. Peruseläinlääkäripalvelut tulee tarjota ympärivuorokautisesti vuoden jokaisena päivänä. Virkaeläinlääkärit toimivat lisäksi eläinsuojelu- sekä eläintautiviranomaisina. Terveystensuojelu- ja tupakkavalvontaviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyys turvaaminen, talousveden ja uimaveden laatu, tupakanmyynnin ja tupakointikieltojen valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta ja toimijoiden ohjaus pellolta pöytään ketjun jokaisessa vaiheessa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii paikallisena ympäristönsuojelun edunvalvojana. Tehtävät käsittävät valvonta- ja lupamennettelyjä, ympäristötilan seuranta ja edistämistä. Valvonta- ja lupamennettävistä on määrätty ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesilaissa sekä useissa muissa ympäristölainsäädäntöön liittyvissä säädöksissä. Ympäristönsuojelu seuraa, tutkii ja teettää selvityksiä ympäristön tilasta: ilmanlaatu, luonnon monimuotoisuus, pinta- ja pohjavesien tila sekä ympäristömelu. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on suunnitella ja kehittää sekä ohjata ja neuvoa ympäristönsuojelua yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen kuntien välinen sopimus uusitaan. Jatketaan maakunnallista yhteistyötä yksittäisten erillisten tehtävien toteuttamiseksi yhteistyöllä erityisesti Imatran seudun ympäristötoimen kanssa.

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu toteuttavat valvontaohjelmien ja -suunnitelmien asettamia tavoitteita.

Ympäristökehityksen toiminta vakiintuu suunnitelmakaudella.

Ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelmakauden 2025–2028 teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Näitä edistetään toteuttamalla tietoperusteista valvontaa, parantamalla osaamista ja

varautumalla häiriötilanteisiin. Valvontasuunnitelman mukaan varautumista häiriötilanteisiin toteutetaan jokaisella ympäristöterveydenhuollon valvonnan toimialalla, myös alan toimijoiden varautumiseen kiinnitetään huomiota. Valvonnan suunnittelua riskinarvioinnin pohjalta kehitetään edelleen paremmaksi. Valvontasuunnitelma on laadittu jokaiselle valvontakohteelle ja suunnitelmaa toteutetaan käytännön valvontatyöllä. Terveystoimien ja tartuntatautilain kokonaisuudistushanke on käynnissä.

Ympäristöterveydenhuolto toteuttaa omaa laadunhallintaa suunnitelmallisesti. Poikkeamat kirjataan ja niihin reagoidaan, osallistutaan valtakunnallisiin interkalibrointeihin ja suoritetaan suunnitellut sisäiset auditoinnit. Omien prosessikuvausten päivitystä jatketaan.

Eläinlääkintähuollon osalta uuden eläinlääkintähuoltolain voimaantulo määrittää vuotta pitkälti: lakimuutos tuo muutoksia tarjottaviin palveluihin, hinnoitteluun sekä raportointiin. Vuoden 2026 tavoitteena on varmistaa uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimusten toteutuminen. Resurssit ympärivuorokautisten eläinlääkäripalvelujen tarjoamiseen ovat pienet ja sijaistilanne vaikuttaa taas haastavalta. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan virat ovat täynnä ja valvonnassa voidaan toteuttaa myös suunnitelmallista ilmoitustenvaarausten toimintojen tarkastuksia akuutin valvonnan lisäksi. Suunnitelmakaudella eläinlääkintähuoltolain kokonaisuudistuksen toteuttaminen vakiintuu.

Ympäristönsuojelu ottaa käyttöön sähköisen lupapalvelun, joka parantaa asiakkaan ja viranomaisen välistä yhteistyötä. Lisäksi kehitetään paikkatietopohjaisen ympäristötiedon saatavuutta Trimble Locus järjestelmässä. Tavoitteena on edelleen kasvattaa valtion ympäristönsuojelun YLVA-tietojärjestelmään raportoivien yritysten mää-

rää. Tämä edellyttää yritysten aktiivista ohjausta ja neuvontaa. Yritysten jätteenlajittelua pyritään parantamaan vaarallisen jätteen ja biojätteen valvonnalla ja neuvolla. Erityisenä painopisteenä on auto- korjaamot ja elintarvikehyttävät.

Ympäristönsuojelun erityisenä valvonnan painopisteenä vuonna 2026 on pohjavedensuojeluun liittyvät valvontatoimet, koska alueella on runsaasti toimintoja, jotka eivät täytä lainsäädännön vaatimuksia. Valvonta perustuu laitosten ja järjestelmien riskinarvointiin. Vuonna 2026 jatketaan pohjavesialueella olevien jakeluasemien ympäristölupatarpeen arviointia, pohjavesi- ja ranta-alueella olevien hajajätevesijärjestelmien valvontaprojektia sekä jätevesiverkostoon liittyvien kiinteistöjen valvontaa (vesihuoltolaki).

Käsittelyssä on useita hallintopakkoja, joista osassa uhkana on teettäminen. Teettämisen osalta voi muodostua merkittäviäkin kustannuksia. Käsittelyssä on myös useita erityisesti meluhaittaan liittyviä yhteydenottoja. Erilaisten uusien yhteydenottojen määrää ei pystytä arvioimaan, mutta niiden työllistävä vaikutus voi olla merkittävä.

Vuonna 2026 päivitettäviä ohjelmia ovat Lappeenrannan pohjaveden suojelusuunnitelma ja Lappeenrannan meluntorjunnan edistämishjelma. Ympäristönsuojelu koordinoi Lappeenrannan luonnonmonimuotoisuusohjelman toteuttamista. Luonnon monimuotoisuuden edistämisen painoarvo on kasvanut, mikä tulee esille siihen liittyvien tehtävien määrän kasvuna.

Haasteena on erilaisiin tehtäviin lupien käsittelyyn, määräaikaishuoltoon, yhteydenottoihin, lausuntojen antamiseen sekä vastaaviin liittyvä ajankäyttö.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Resurssien vaje voi aiheuttaa toisaalta virheitä viranomaistehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen tai lupatulojen budjetoitua vähäisempään kertymään. Valvontatehtävistä saatavien tulojen kertyminen voi pienentyä tehtävien lisääntyessä, kuten esimerkiksi lainsäädännön muutosten kautta tai laajan erityistilanteen takia. Jätetäi ympäristönsuojelulain mukaan hallintopakkona tehtävien puhdistettavien kohteiden menojen perintä voi olla tuloksetonta ja aiheuttaa arvaamattomia kuluja. Eläinlääkintähuollossa mahdollinen heikko sijaistilanne voi aiheuttaa katkoksia palvelutuotannossa ja eläinten hoidossa voi syntyä virheitä. Nämä voivat johtaa myös korvausvastuuseen.

Ympäristökehityksen osalta hanketoiminnasta voi aiheutua ennalta-arvaamattomia kuluja. Toisaalta toiminta tuo säästöjä koko konsernille esimerkiksi energiakustannuksissa.

Ympäristöpalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 119	1 229	1 229	1 229	1 229
Toimintakulut	-1 119	-1 229	-1 229	-1 229	-1 229
Toimintakate	0	0	0	0	0

Ympäristötoimen hallinto 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	2 934	3 020	3 020	3 020	3 020
Toimintakulut	-376	-377	-377	-377	-377
Toimintakate	2 558	2 643	2 643	2 643	2 643

Ympäristöterveydenhuolto 1000					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	502	525	525	525	525
Toimintakulut	-2 414	-2 510	-2 510	-2 510	-2 510
Toimintakate	-1 912	-1 985	-1 985	-1 985	-1 985

Ympäristönsuojelu 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	148	148	148	148	148
Toimintakulut	-814	-806	-806	-806	-806
Toimintakate	-666	-658	-658	-658	-658

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	4 703	4 922	4 922	4 922	4 922
Toimintakulut	-4 723	-4 922	-4 922	-4 922	-4 922
Toimintakate	-20	0	0	0	0

Kasvun mahdollista – Ympäristölautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on tukea Lappeenrannan kehittymistä ja kasvua. Edistämme sekä nykyisten että sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla palveluilla asukkaita ja yrityksiä. Tuemme sijoittautumistyötä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Kehittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset turvataan ennakoivan ja suunnitelmallisen maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin. Tarjoamme yrityksille vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritysysteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Varmistamme toiminnallamme tasapuolisten viranomaispalveluiden toteuttamisen ja asiakaspalvelun. Varmistamme myös yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset suhteessa lainsäädäntöön. Huolehdimme ympärivuorokautisista eläinlääkäripalveluista koko seudun alueella siten tukien hyötyeläinten hoidon saatavuutta. Huolehdimme toimivasta ja tarpeellisesta infrasta yhteistyössä muiden verkostojen omistajien kanssa. Elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen katutilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut ovat toimintamme keskiössä. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteenä. Erityistä huomiota kiinnitämme keskustan ranta-alueiden kehittämiseen. Huolehdimme laadukkaasta ja monimuotoisesta ympäristöstä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Ta- voite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen yrityksille	Ympäristö-terveydenhuollon valvonta-suunnitelman toteutuminen Ympäristöterveydenhuolto	85 % (2024)	87 %	90 %	95 %	Valvonnan suunnittelu riskiperusteisesti ja riskinarvioinnin hyödyntäminen suunnittelussa. Valvonnassa todettuihin epäkohtiin puututaan aktiivisesti ja ryhdytään tarvittaviin viranomaistoimenpiteisiin.	Ympla
Yritysten toiminta-edellytysten turvaaminen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-indeksi Ympäristönsuojelu	87 % (2024)	91 %	95 %	98 %	Otetaan käyttöön sähköinen lupapalvelu vuoden 2026 aikana.	Ympla

Tulevaisuuden tekijä – Ympäristölautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen. Kehitämme uusia ratkaisuja asukkaiden ja yritysten ja oppilaitoksien välisen yhteistyön tekemiseen. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille. Tuemme sidosryhmiä globaalien kriisien, kuten ilmastokriisi ja luontokato, vaikutusten hallitsemiseen. Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme opiskelijamäärän kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Edistämme koko kaupungin alueella olevien yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä sekä nuorten ja opiskelijoiden työllistymistä alueen yrityksiin. Kaupunkimme tarjoama koulutus-, tutkimus- ja osaajapotentialiaali ovat keskeisessä roolissa sijoittumistyössä. Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalvelu-osaamista ja palvelujen saavutettavuutta muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Huolehdimme henkilöstön riittävästä ja monipuolisesta osaamisen kehittämisestä. Edistämme henkilökunnan työssä jaksamista ja mahdollistamme monipuolista työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Huolehdimme riittävästä resursseista organisaatiossa ja tasapuolisesta tehtävien jakautumisesta.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Luonnon monimuotoisuus vahvistuu	Luonnonsuojelu- alueiden määrä (ha, kaikki kohteet) Elinvoimakeskus	2 315 ha	2 405 ha	2 555 ha	3 200 ha	Tiedotetaan kuntalaisia uudesta Metso- metsiensuojeluohjelmasta yksityisten suojelualueiden perustamiseksi ja seurataan Luonnonmonimuotoisuusohjelman toteuttamista, viestitään luonnonsuojelu- alueiden perustamiseen liittyen	Ympla
Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi paranee	Henkilöstökyselyn Työhyvinvointi ja oma työ -kokonaisuuden tulosten keskiarvo Henkilöstökysely	4,67	>5	>5	>5	Työn organisointiin parantaminen, työyhteisöjen pelisääntöjen päivittäminen, tehtävänkuvien päivittäminen. Johtaminen organisaation mukaisesti. Tyky-päivien pitäminen.	Ympla

Sujuvan arjen turvaaja – Ympäristölautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Rakennamme viihtyisää, turvallista, terveellistä ja merkityksellistä asuinympäristöä, joka palvelee niin alueen asukkaita kuin matkailijoitakin. Huolehdimme terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä. Täydennämme olevaa kaupunkirakennetta. Vaalimme rakennettua kulttuuriympäristöä ja hyödynnämme olemassa olevaa rakennuskantaa. Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta. Tuemme asukkaita ja yrityksiä ilmastomuutokseen hillinnässä ja sopeutumisessa. Tuemme yhtenäisen ja monipuolisen viheralueverkoston kehittämistä. Kehitämme virkistysreittejä sekä vahvistamme luonnon monimuotoisuutta sekä luonto- että kaupunkiympäristöissä. Kehitämme metsäisiä lähivirkistysalueita ja leikkipaikkoja. Osallistumme omalta osaltamme kestävien kulkutapojen käytön lisäämiseen. Helpotamme joukkoliikenteen käyttämistä. Pyrimme lisäämään joukkoliikenteen matkustajamääriä. Vähennämme joukkoliikenteestä syntyviä hiilidioksidipäästöjä. Parannamme pyöräilyn olosuhteita. Etenemme kohti vähähiilistä liikennejärjestelmää. Erityisesti kehitämme keskusta-alueen, aluekeskustojen sekä palveluiden saavutettavuutta. Toimimme resursiivisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Kasvatamme asumisen jätteiden kierrätysastetta asukaslähtöisesti. Tuemme yritysten kiertotalouden kehittymistä turvallisuus ja terveellisyys huomioiden. Vähennämme Lappeenrannan kasvihuonepäästöjä, parannamme pohjavesien tilaa sekä ilmanlaatua. Parannamme ilmanlaatua kehittämällä katujen kunnossapitoa ja toimimalla yhdessä teollisuusyritysten kanssa. Pyrimme pysäyttämään luontokadon. Huomioimme ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen keinot kaikilla suunnittelun tasoilla ja erityisesti kaavoituksessa, rakennuksissa ja liikennejärjestelmässä. Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalihokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä. Rakennamme kestävää yhdyskuntaa tulevien sukupolvien tarpeet huomioiden. Kiertotalouden osalta varmistamme ja edistämme lainsäädännön vaatimusten mukaista kiertotaloutta sekä varmistamme materiaali-kierrätysasteen kasvattamisen. Kunnostamme vesistöjä erityisesti Pien-Saimaalla. Turvaamme viranomaistyökaluilla sekä muilla vaatimuksilla ja toimilla puhtaan Saimaan ja muut vesistöt sekä säilytämme vesistöjen virkistyskäytön hulevesien laadun hallinnan avulla. Monipuolistamme hulevesien hallintamenetelmiä ja lisäämme luonnonmukaisia sekä syntypaikalla toteutettavia ratkaisuja, jotka edistävät luonnon ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Kehitämme ja kokeilemme uusia toimintatapoja ja ratkaisuja. Vahvistamme oman organisaation toimintaa normaalitilanteissa sekä varaudumme toimimaan myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Toimivat eläinlääkäripalvelut	Hoitamattomia päivystyksiä Ympäristöterveydenhuolto	0 (2024)	0	0	0	Riittävät sijaisresurssit (virkavapaat, lomasijaiset, ulkopuoliset päivystäjät), eläinlääkintähuoltolain vaatimien muutosten täytäntöönpano	Ympla
Hyvä ilmanlaatu	Ilmanlaadun vuorokausi-indeksi (% hyvä ilmanlaatu) Lpr keskusta, Tirilä, Ojala-Tuomela, Pulp Ympäristönsuojelu	61 % (2024)	62 %	64 %	65 %	Otetaan käyttöön siirrettävä hiukkasmittauslaite katupölytilanteen selvittämiseksi kiinteiden mittauspisteiden ulkopuolella.	Ympla

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen tehtävänä on tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena järjestää Lappeenrannan ja Imatran joukkoliikenne lainsäädännön vaatimusten sekä kaupunkien keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen toiminnasta vastaa Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta. Seudullisen joukkoliikenteen järjestämiseen kuuluvat joukkoliikenteen suunnittelu, järjestäminen ja hankinnat, Imatran ja Lappeenrannan välisen liikenteen palvelutasosta päättäminen sekä kaupunkien sisäisen liikenteen palvelutason vahvistaminen kaupunkien palvelutasotavoitteiden mukaisesti. Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta päättää myös joukkoliikenteen toimeenpanosta sekä reiteistä, aikatauluista, lipputuotteista ja hinnoista. Lappeenrannan seudun joukkoliikenne edistää joukkoliikennettä tukevien matkaketjujen toteuttamista järjestämällä edellytyksiä eri kulkumuotojen kohtaamiselle. Lisäksi joukkoliikenteen tiedottaminen, markkinointi sekä yhteisen brändin kehittäminen sekä joukkoliikennettä koskevien lausuntojen antaminen kuuluvat vastuualueen tehtäviin.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne järjestää myös Lappeenrannan koulukuljetukset ja tekee niihin liittyvät päätökset ja lausunnot.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen painopisteenä on Lappeenrannan paikallisliikenteen kilpailutus ja sitä ennen käyttövoimaselvityksen päivittäminen. Lisäksi käyttöön otetaan koulukuljetusperiaatteiden päivitys, jonka hyväksyy Lappeenrannan kaupunkikehityslautakunta. Kesällä 2026 Imatran paikallisliikenteessä käynnistyy uusi sopimuskausi ja liikennöinnistä vastaa uusi toimija.

Joukkoliikenteen kustannukset ovat tasoittuneet aikaisempien vuosien suurista indeksikorotuksista. Pyritään tekemään houkuttelevia tarjouspyyntöjä pitämällä markkinavuoropuheluita liikennöitsijöiden kanssa, jotta saadaan useita tarjouksia ja kustannustehokkaita hintoja. Pyritään jatkamaan Lappeenrannan paikallisliikenteen matkustajamäärän kasvua.

Vuoden aikana pyritään hankkimaan koulukuljetuksiin suunnittelujärjestelmä, joka helpottaa toimintaa ja vähentää tarvittavaa henkilöresurssien määrää. Koulukuljetuksissa ja joukkoliikennereiteissä tulee huomioida palveluverkkopäätökset sekä mahdollisimman sujuvat koulumatkat koko kaupungin alueella.

Lappeenrannan kaupunki on päivittänyt vuonna 2024 kestävän liikumisen ohjelman joukkoliikenteen toimenpiteiden osalta. Lappeenrannan seudun joukkoliikenne jatkaa toiminnan kehittämistä kyseisen ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Joukkoliikenteen taloussuunnittelu on haastavaa. Seudullinen viranomainen on toiminut vasta vuoden 2024 alusta. Valtionavustuksilla on katettu joukkoliikenteen kustannuksia. Tämän hetken tiedon mukaan valtionavustukset tulevat tippumaan lähivuosina.

Koko joukkoliikennealueella on vuoroja, joissa linja-autot ovat aivan täynnä, tämä vaikuttaa asiakastyytyväisyyteen negatiivisesti. Joukkoliikenteen talous ei mahdollista lisäautojen hankintaa kaikille vuoroille. Lappeenrannan paikallisliikenteen tulevassa kilpailutuksessa tulee vaatia mahdollisimman suurta kalustoa, jotta saadaan vähennettyä lisäautoja.

Lainsäädännössä on tulossa muutoksia hankintalakiin ja mikäli esitetty 10 % omistusosuusvaatimus tulee voimaan, on tällä vaikutuksia lippu- ja maksujärjestelmän hankintaan.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen vastuualue on pieni ja siellä vähenee henkilöresurssit eläköitymisen vuoksi. Riskinä on, että henkilöstömäärä on liian pieni hoitamaan tarvittavia toimintoja kaikissa tilanteissa. Vastaavasti ulkopuolelta tulevat vaatimukset tiukkenee ja henkilöstön osaaminen on entistä tärkeämpää.

Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta päättää joukkoliikenteen hankinnoista ja vastaa siitä, että kaupunkien maksuosuudet riittävät toiminnan rahoittamiseen.

Seudullinen joukkoliikenne 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 461	1 581	1 581	1 581	1 581
Toimintakulut	-1 461	-1 581	-1 581	-1 581	-1 581
Toimintakate	0	0	0	0	0

Lappeenrannan joukkoliikenne 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	9 640	9 583	9 583	9 583	9 583
Toimintakulut	-9 640	-9 583	-9 583	-9 583	-9 583
Toimintakate	0	0	0	0	0

Imatran joukkoliikenne 1000					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	2 160	2 051	2 051	2 051	2 051
Toimintakulut	-2 160	-2 051	-2 051	-2 051	-2 051
Toimintakate	0	0	0	0	0

Joukkoliikenne 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	13 261	13 216	13 216	13 216	13 216
Toimintakulut	-13 261	-13 216	-13 216	-13 216	-13 216
Toimintakate	0	0	0	0	0

Kasvun mahdollistaja – Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on Lappeenrannan kehittyminen ja kasvu. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla liikkumispalveluilla asukkaita ja yrityksiä. Olemme tarvittaessa mukana sijoittautumistyössä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Palvelemme asukkaita, yrittäjiä ja turisteja sekä yhteistyökumppaneita joustavasti ja asiantuntemuksella. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti. Sujuvat toimintatapamme edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritysysteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Turvaamme toimivan ja laadukkaan joukkoliikenteen sekä huolehdimme muista liikkumisen palveluista. Edistämme Lappeenrannan saavutettavuutta. Huolehdimme osaltamme turvallisista, sujuvista ja monipuolisista kulkuyhteyksistä. Elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen katutilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut ovat toimintamme keskiössä. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteenä. Huomioimme tapahtumien saavutettavuuden.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Parannamme joukkoliikenteen asiakastyytyväisyyttä	Lappeenrannan joukkoliikenteen NPS suosittelevuusindeksi Joukkoliikenteen asiakaskyselyt	7,40 (2024)	15	30	60	Luodaan uusi mittaustapa NPS mittaamisille. Perustamme Joukolle omat verkkosivut ja parannamme asiakasinformaation saatavuutta.	JoukoL
Parannamme joukkoliikenteen asiakastyytyväisyyttä	Imatran joukkoliikenteen NPS suosittelevuusindeksi Joukkoliikenteen asiakaskyselyt	-44,60 (2024)	0	15	60	Luodaan uusi mittaustapa NPS mittaamisille. Perustamme Joukolle omat verkkosivut ja parannamme asiakasinformaation saatavuutta.	JoukoL

Sujuvan arjen turvaaja – Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta toiminnassamme. Tuemme asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutokseen hillinnässä ja sopeutumisessa. Helpotamme joukkoliikenteen käyttämistä koko seudullisen viranomaisen alueella. Pyrimme lisäämään joukkoliikenteen matkustajamääriä. Vähennämme joukkoliikenteestä syntyviä hiilidioksidipäästöjä käyttövoimavaatimuksilla. Kehitämme koulukuljetuksien suunnittelua Lappeenrannan alueella. Parannamme pyöräilyn olosuhteita. Etenemme kohti vähähiilistä liikennejärjestelmää. Erityisesti kehitämme keskusta-alueen, aluekeskustojen sekä palveluiden saavutettavuutta. Toimimme resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Vähennämme Lappeenrannan kasvihuonepäästöjä sekä parannamme ilmanlaatua. Huomioimme ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen keinot kaikilla suunnittelun tasoilla ja erityisesti kaavoituksessa ja liikennejärjestelmässä. Parannamme liikenteen sujuvuutta. Kiinnitämme huomioita asukastyytyvyyteen. Vahvistamme oman organisaation toimintaa normaalitilanteissa sekä varaudumme toimimaan myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vas- tuu
Lisäämme Lappeenrannan paikallisliikenteessä puhtaiden ajoneuvojen osuutta	Paikallisliikenteen aikataulukaaaviossa puhtailla ajoneuvoilla ajettujen linjakilometrien osuus. Joukkoliikenne	44 % (2024)	44 %	59 %	100 %	Nykyinen paikallisliikenteen liikennöinti-sopimuskausi on voimassa 30.6.2028 saakka. Valmistaudumme uuteen kilpailutukseen ja sen kautta puhtaiden käyttövoimien edistämiseen.	JoukoL
Kestävän liikkumisen käyttö	Imatran paikallisliikenteen matkustajamäärä Joukkoliikenne	480 000 (2024)	490 000	500 000	500 000	Helpotamme maksamista ja matkustamista uusien palveluiden myötä (esimerkiksi Waltti-mobiili ja lähimaksamisen kattohinnoittelu koko seudullisella joukkoliikennealueella).	JoukoL
Kestävän liikkumisen käyttö	Kaupunkien välisen seutuliikenteen matkustajamäärä Joukkoliikenne	165 000 (2024)	170 000	180 000	200 000	Helpotamme maksamista ja matkustamista uusien palveluiden myötä (esimerkiksi Waltti-mobiili ja lähimaksamisen kattohinnoittelu koko seudullisella joukkoliikennealueella).	JoukoL

Tulevaisuuden tekijä – Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen. Kehitämme uusia ratkaisuja asukkaiden ja yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön tekemiseen. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille. Edistämme liiketoimintaa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme opiskelijamäärän kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Huolehdimme henkilöstön riittävästä ja monipuolisesta osaamisen kehittämisestä. Edistämme henkilökunnan työssäjaksamista ja mahdollistamme monipuolista työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Huolehdimme riittävästä resursseista organisaatiossa ja tasapuolisesta tehtävien jakautumisesta.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vas- tuu
Lisäämme Lappeenrannan koulukuljetuksien asiakkaiden tyytyväisyyttä	Asiakkaiden kokonais- tyytyväisyys Koulukuljetusten asiakaskysely	4,4 (2024)	4,4	4,5	4,5	Hankimme koulukuljetusten suunnittelu- ja hallintajärjestelmän tehostamaan ja tuomaan läpinäkyvyyttä koulukuljetuksiin sekä tuleviin kilpailutuksiin.	JoukoL

Etelä-Karjalan työllisyysalue

Toiminnan kuvaus

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyivät valtiolta kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025. Samassa yhteydessä Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut integroitiin hallinnollisesti osaksi Etelä-Karjalan työllisyysalueen toimintaa. Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunta vastaa työvoimapalvelujen järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalvelujen sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (681/2023) tarkoitettujen kotoutumista edistävien toimenpiteiden järjestämisestä. Lautakunnan alaisena työvoimaviranomaisena toimii Etelä-Karjalan työllisyysalue ja palveluista käytetään nimitystä Etelä-Karjalan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut. Etelä-Karjalan kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaan Lappeenrannan kaupunki toimii vastuukuntana.

Etelä-Karjalan työllisyysalue järjestää lakisääteisiä työvoima- ja kotoutumispalveluita työnhakijoille, työnantajille ja yrityksille ja tarjoaa lakisääteisiä työvoima- ja yrityspalveluja, joihin kuuluvat työnvälitys, neuvonta ja ohjaus, valmennus, työvoima- ja muutosturvakoulutus, asiantuntija-arvioinnit, erilaiset kokeilut, omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella sekä tuet ja korvaukset työnhakijoille ja työnantajille. Lisäksi työllisyysalue vastaa työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallista, jossa työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän monialaisen palvelutarpeen, suunnittelevat ja yhteensovittavat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut kokonaisuudeksi sekä vastaavat, työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. Työllisyysalue organisoii myös alueen alle 30-vuotiaille nuorille

riittävän ja nuorten tarpeisiin vastaavan matalan kynnyksen yhteispalvelun tiiviissä yhteistyössä paikallisten nuorille palveluja tarjoavien toimijoiden kanssa. Lisäksi työllisyysalue vastaa kotouttamislain mukaisista kunnan järjestämisvastuulla olevista lakisääteisistä tehtävistä, joita ovat maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut sisältäen pakolaisten vastaanoton ja kuntaan muuton alkuvaiheen järjestelyt sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämisen.

Etelä-Karjalan työllisyysalueen henkilöstömäärä on 141 henkilötyövuotta. Pysyvät toimipaikat sijaitsevat Lappeenrannassa ja Imatralla. Palvelupisteitä on tarvittaessa myös muissa kunnissa. Palvelua tuotetaan lähi- ja etäpalveluina sekä digitaalisina palveluina asiakkaiden tarpeen mukaan. Kuntien lähi- ja etäpalvelupisteitä pilotoidaan ja kehitetään yhteistyössä kuntien kanssa asiakastarpeet huomioiden.

Etelä-Karjalan työllisyysalueen toiminta perustuu tiiviiseen yhteistyöhön alueen kuntien, yritysten ja työnantajien, koulutusorganisaatioiden, hyvinvointialueen, Kelan, yhdistysten sekä muiden työllisyyttä edistävien toimijoiden kanssa. Työllisyysalueen palvelustrategian päätavoitteina ovat osaavan työvoiman saatavuus, yhdenvertaisuus, toimivat verkostot sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut koko maakunnan alueella. Palveluita tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluina, ja painopisteenä on kysyntälähtöisyys, vaikuttavuus, kustannustehokkuus sekä henkilöstön osaaminen. Palvelustrategian päivittäminen on käynnistynyt. Palvelustrategia päivitetään vastaamaan valtuustokauden 2025–2029 tavoitteita ja se vahvistetaan vuoden 2026 alussa.

Koko maakunnan kattavien työllisyys- ja maahanmuuttopalvelujen suunnittelussa ja toimeenpanossa sitoudutaan Lappeenrannan kaupunginvaltuuston hyväksymiin kaupungin toimintaa ohjaaviin LPR2037 -strategian päälinjauksiin. Työllisyysalue rakentaa kestäviä menestystarinoita ja vaikuttaa koko maakunnan elinvoimaan ja työllisten määrään houkuttelemalla uusia asukkaita opiskelemaan, työllistymään ja yrittämään. Samalla vaikutetaan alueella jo asuvan väestön mahdollisuuksiin lisätä omaa hyvinvointia ja työllisyyttä. Etelä-Karjalan työllisyysalue palvelee asiakkaita, sekä kehittää ja toteuttaa tehtävänsä rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Valtuustokaudella 2025–2029 Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalveluiden lautakunta on asettanut Lappeenrannan kaupungin strategiaan pohjautuviin kolmeen kärkiteemaan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

- Kasvun mahdollistaja - Edistämme nopeaa työllistymistä
- Tulevaisuuden tekijä - Palvelumme edistävät työllistymistä
- Sujuvan arjen turvaaja - Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet esitetään käyttösuunnitelmassa lautakuntaan nähden sitovina.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden nettomenot katetaan kuntien maksuosuuksilla. Kuntakohtainen maksuosuusprosentti lasketaan työikäisen väestön, työttömien ja palveluiden piirissä olevien henkilöiden, vieraskielisten, ulkomaan kansalaisten ja laskennallista korvausta tuovien henkilöiden painotettujen määrien suhteessa.

Vuoden 2026 talousarvio perustuu valtionosuuden laskennallisiin kustannuksiin samoilla laskentaperusteilla kuin vuoden 2025 talousarviossa. Maakunnan yhteenlaskettu valtionosuuden perusteella oleva laskennallinen kustannus työllisyyspalveluihin on 14,9 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa 560.000 euron kasvua työllisyyspalveluiden kehukseen vuoteen 2025 verrattuna. Lisäys perustuu työikäisen väestön, työttömyyden ja vieraskielisten henkilöiden määrän muutokseen.

Maahanmuuttopalveluiden osalta kunnat ovat päättäneet siirtää 18 vuotta täyttäneiden kertakorvauksen työllisyysalueelle vuosina 2025 ja 2026. Ennakkotietojen mukaan työllisyysalueelle kohdennettavan korvauksen suuruus vuonna 2026 on noin 900.000 euroa. Maahanmuuttopalvelujen pakolaisten osuus katetaan 18 vuotta täyttäneen kertakorvauksella ja vähentää siten maahanmuuttopalveluiden maksuosuutta noin 0,4 miljoonaa euroa. Yhteensä maahanmuuttopalvelujen maksuosuus on noin 0,6 miljoonaa euroa. Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden maksuosuuksilla katettava kehys on yhteensä 15,5 miljoonaa euroa. Työllisyysalueelle maksettava 18 vuotta täyttäneiden maahanmuuttajien kertakorvaus (noin 0,9 miljoonaa euroa) nostaa työllisyysalueen kehyksen 16,6 miljoonaan euroon.

Budjetista henkilöstö- ja tilakustannusten osuus on noin 8,9 miljoonaa euroa, palveluhankintojen osuus noin 3,9 miljoonaa euroa, työnantajille ja henkilöasiakkaille myönnettävien tukien ja korvausten osuus noin 3,3 miljoonaa euroa ja muiden kulujen osuus on noin 0,5 miljoonaa euroa. Työllisyysalueen henkilöstömäärä on pysynyt vuoden 2025 suhteellisen vakaana (n. 140 htv) ja pysyy samalla tasolla myös vuonna 2026. Työllisyysalueen henkilöstökulut nousevat vuonna 2026 5,3 % viime vuoden tasoon nähden. Vuoden 2025 syyskuussa siirryttiin kokonaispalkasta taso-palkkajärjestelmään ja samassa yhteydessä toteutettiin palkkaharmonisointi, jolla tasoitettiin

valtion palkkajärjestelmästä johtuvia palkkaeroja. Vuoden 2026 henkilöstökulujen kasvuun vaikuttaa myös kunta-alan uusi sopimus. Sopimusneuvottelut käytiin alkuvuodesta 2025 ja kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan 1.5.2025. Työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset on huomioitu vuoden 2026 talousarviossa.

Maahanmuuttopalvelut ovat luopuneet Iso-Kristiinan tiloista ja henkilöstö on siirtynyt samoihin tiloihin muiden työllisyysalueen asiantuntijoiden kanssa. Tästä johtuen työllisyysalueen vuokratulot, sekä siivous- ja vartiointikustannukset laskevat hieman. Työllisyysalue on ollut mukana Imatran elinvoimatoimijoiden HUB toimitilavalmistuksessa. Imatran uusista toimitiloista ei vielä ole päätöstä ja asian valmistelua jatketaan vuoden 2026 aikana. Myös Lappeenrannan kaupungin konsernipalveluveloitusta alenee vuoteen 2025 verrattuna assistenttipalveluiden uudelleenarvioinnin vuoksi vuoden 2025 toteutumaan perustuen.

Työllisyysmäärärahoja on pystytty kasvattamaan 0,4 miljoonaa euroa vuoden 2025 talousarvioon verraten, johtuen kuntien 18-vuotiaiden lisäkorvauksen ohjaamisesta työllisyysalueelle. Lisäkorvauksen myötä työllisyysalue saa vapautettua työvoimapolkujen rahoitusperusteista kotoutumiskoulutuksiin ja monikieliseen yhteiskunta-orientaatioon sidotut määrärahat työllisyyspalvelujen järjestämiseen ja lisäkorvaus voidaan kohdentaa kotoutumispolkuihin.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on Etelä-Karjalan työllisyysalueen tärkein resurssi sekä ensisijainen palvelu alueen asiakkaille. Toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti, ja organisaation toimintaa seurataan sekä arvioidaan tiedolla johtamisen keinoin. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on keskeisessä roolissa ja vuoden 2026 aikana

Etelä-Karjalan työllisyysalueelle rakentuu jatkuvan osaamisen kehittämisen toimintaohjelma. Osaamisen ylläpidossa ja kehittämisessä hyödynnetään oman toiminnan lisäksi valtakunnallista osaamisen kehittämisen verkostoa sekä Tuutti-alustaa. Henkilöstö on työllisyysalueen ensisijainen palvelu ja henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan, ja työyhteisöä kannustetaan yhdessä edistämään hyvinvointia sekä yksilö- että yhteisötasolla.

Etelä-Karjalan työllisyysalue tarjoaa asiakkailleen palvelutarpeiden mukaisia valmennus- ja koulutuspalveluja sekä muutosturvakoulutuksia, joiden tavoitteena on nopeuttaa työllistymistä ja vastata työnantajien osaajatarpeisiin. Palveluja suunnitellaan yhteistyössä toimijoiden kanssa. Hankintoja tehdään kysyntälähtöisesti ja suunnittelua tukevat ennakkointi sekä tiedolla johtaminen. Raportoinnin ja tiedolla johtamisen kehittämiseen panostetaan vuoden 2026 aikana. Koulutuskuntayhtymän kanssa on palvelusopimukset ammatillisesta jatko- ja täydennyskoulutuksesta, suomen kielen lähtötason arvioinnista ja kotoutumiskoulutuksista. Koulutushankinnoissa painopiste siirtyy tulevana vuosina yhteishankintoihin ja rekrytoiviin koulutuksiin.

Etelä-Karjalan työllisyysalue myöntää määrärahojen puitteissa työolosuhteiden järjestelytukea, palkkatukea, 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea, starttirahaa, harkinnanvaraista kulukorvausta sekä matka- ja yöpymiskustannusten korvausta. Tukien maksuspäätökset tehdään noin kahdessa arkipäivässä hakemuksen saapumisesta.

TE-uudistuksen aikana on rakennettu elinvoiman ja työllisyyden edistämisen palveluekosysteemi sekä ekosysteemimäinen toiminta, joiden kehittäminen jatkuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Palveluekosysteemin tavoitteena on vahvistaa maakunnan elinvoimaa

asiakslähtöisillä palveluilla, resurssien tehokkaalla käytöllä ja yhteisillä innovaatioilla. Etelä-Karjalan työllisyysalue koordinoi maakunnallista palveluekosysteemin toimintaa. Toiminnan jatkon varmistamiseksi ja edelleen kehittämiseksi on haettu uutta hanketta yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun ja Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän kanssa, ja hanke päätöstyöstä odotetaan tammikuussa 2026.

Etelä-Karjalan työllisyysalue on aktiivinen toimija erilaisissa työllisyyden ja elinvoiman edistämiseen liittyvissä tapahtumissa. Vuonna 2025 työllisyysalue on järjestänyt tai ollut mukana järjestämässä yhteensä 42 tapahtumaa. Tapahtumien vaikuttavuuteen ja vaikuttavuuden mittaamiseen tullaan panostamaan vuonna 2026 nykyistä enemmän.

Etelä-Karjalan työllisyysalueen tavoitteena on edelleen vahvistaa nopeaa työllistymistä. Työllisyysalue kehittää työnhaun alkuvaiheen palveluita, tiivistää yhteistyötä henkilöasiakkaiden ja työnantaja-asiakkaiden välillä sekä hyödyntää palveluekosysteemin osaamista palveluprosessien ja palveluiden kehittämisessä. Toiminnan ytimessä on tehokas työvälitys. Lisäksi työnhakija-asiakkaita aktivoidaan oma-toimiseen työnhakuun ja kannustetaan yrittäjyyteen.

Työllisyysalue osallistuu maakunnallisen yrityspalvelumallin toteuttamiseen ja kehittämiseen, jotta alueen yritysten ja työnantajien rekrytointi-, kehittämis- ja vähentämistarpeisiin voidaan vastata tehokkaasti. Maakunnan haastava suhdannetilanne huomioiden muutosturvaan liittyvä osaaminen ja resursointi tullaan turvaamaan myös ensi vuonna.

Suhdanne ja työllisyystilanteet vaihtelevat nopeasti ja lisäksi tehtäväkenttä on jatkuvassa muutoksessa myös lainsäädännön näkökul-

masta. Työllisyysalue vahvistaa työnhaun alkuvaiheen palveluita, selkeyttää asiakaspalvelutiimien työnjakoa ja varmistaa asiakaspalvelun sujuvuuden, jotta asiakkaiden tarpeet kohdataan tehokkaasti ja laadukkaasti ja toimintaympäristön muutoksiin voidaan reagoida joustavasti. Suoraan tai osaamisen kehittämisen kautta työmarkkinoille suuntaavien palvelussa korostuu aiempaa vahvemmin työnhakija-asiakkaiden kasvokkainen kohtaaminen ja yhdessä asiakkaiden kanssa laadittavat konkreettisia työllistymistä edistäviä tai tukevia toimia ja palveluja sisältävät työllistymissuunnitelmat.

Maahanmuuttajien ja vieraskielisten määrät ovat edelleen kasvaneet Etelä-Karjalassa. Alueelle saapuvien uusien kansainvälisten asukkaiden asettautumista, kouluttautumista ja työmarkkinoille kiinnittymistä tuetaan ja palveluja kehitetään muun muassa International Housen (IH) verkostoyhteistyöhön perustuvan toimintamallin avulla. Kansainvälisille asukkaille suunnattua toimintaa ja tiedotusta muun muassa verkkosivuja kehitetään edelleen vuoden 2026 aikana. Työllisyysalue jatkaa myös monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämistä. Vuoden 2026 aikana valmistaudutaan KotoAj:n järjestelmän käyttöönottoon ja luovutaan käytössä olevasta Maire-järjestelmästä.

Ohjaamo-toimintaa kehitetään edelleen ja vahvistetaan maakunnan alueella tapahtuvaa pop-up toimintaa. Nuorten palveluita kehitetään yhteistyössä alueen kuntien ja nuorten palveluja tuottavien tahojen sekä yrityspalveluiden kanssa. Työllisyysalue valmistautuu myös syksyn budjettiriihessä päätetyn nuorten työllistymisasetelimen myöntämiseen yritykselle, joka työllistää 18–29-vuotiaan nuoren vähintään kuuden kuukauden ajaksi.

Heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palveluissa säilytetään olemassa olevat hyvät toimintamallit ja kehitetään monialaista verkostoyhteistyötä vastaamaan palvelutarpeita ja käytettävissä olevia

resursseja. Palveluita ja palkkatukea kohdennetaan erityisesti heikoimmassa työmarkkina-asemassa oleville. Työ- ja toimintakyvyn haasteiden ratkaisuisa hyödynnetään kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä. Etelä-Karjalan työllisyysalue on myös mukana valtakunnallisessa kehittämistyöryhmässä, joka valmistelee TYPPI-järjestelmän korvaamista ATMT:n TYM-työpöydällä vuoden 2026 aikana.

Etelä-Karjalan työllisyysalue jatkaa vuoden 2026 ajan Lappeenrannan Suomi-pisteen yleisen palveluneuvonnan tuottamista valtionvarainministeriön erillisrahoituksella ja muiden Suomi-pisteessä toimivien rahoituksella. Yleinen palveluneuvonta tukee asiointia työllisyysalueen palveluissa, ja ilman sitä asiointiin tuki siirtyisi työllisyysalueen aula- ja verkkoneuvontaan. Vuodesta 2027 alkaen Suomi-pisteiden yleinen palveluneuvonta muuttuu lakisääteiseksi ja vastuutaho vaihtuu. Lisäksi Etelä-Karjalan työllisyysalueelta on hankittu osaamista yhden henkilötyövuoden (1 htv) verran alueelliseen Suomi-pisteiden asiakaspalvelukoordinaatioon, joka sisältää mm. uusien Suomi-pisteiden ja yhteisen etäpalvelun käynnistämisen tuen valtakunnallisesti.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vuonna 2025 Etelä-Karjalan työllisyysalueen työttömien määrä on kasvanut maltillisesti, vaikka suhdannetilanne on heikentynyt ja muutosneuvotteluesitykset, ja sitä myötä irtisanomiset sekä lomautukset lisääntyneet. Työllisyysalueella on edelleen hyvä valmius vastata työnhakijoiden yksilöllisiin palvelutarpeisiin.

Asiakasmäärien ennakoidaan kuitenkin kasvavan ensivuoden aikana, mikäli kaikki ilmoitetut muutosneuvottelut toteutuvat ennakkoon ilmoitetun mukaisesti. Vuoden alusta lokakuun alkuun mennessä on

tehty 170 neuvotteluesitystä, joissa arvioitu henkilöstön vähennystarve on yhteensä yli 2 500 henkilöä. Lisäksi vuoden alusta ilmoitetut lomautukset koskevat lähes 3 000 henkilöä. Jos kaikki muutosneuvottelujen arvioidut irtisanomiset ja lomautukset toteutuvat, tulee Etelä-Karjalan työttömien osuus työvoimasta olemaan lähes 16 %. Etelä-Karjala on jo ennestään äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) alue, jonne on kohdennettu rahoitusta muun muassa yritysten toimintaedellytysten ja osaamisen kehittämiseen. Maakunnan eri viranomaiset käynnistivät kesän jälkeen uuden ÄRM-hakemuksen valmistelun. Työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) on esitetty rahoitustarpeet, joilla voidaan vastata toimintaympäristön kehittämiseen sekä mahdollistaa irtisanottujen nopea työllistyminen. Riippuen ÄRM-hakemuksen tuloksesta, työllisyysalue pystyy tarvittaessa käyttämään vuoden 2025 ylijäämää kasvavaan palvelutarpeeseen. Alueen elinvoimatoimijoilta edellytetään aktiivisuutta ja yhteistyön edelleen tiivistämistä haastavassa suhdannetilanteessa.

Työllisyysalueen rahoituksen näkökulmasta suurimmat epävarmuustekijät liittyvät valmistelussa olevaan valtionosuusjärjestelmäuudistukseen. Myös julkisuudessa olleet esitykset kotoutumiskorvausten mahdollisista leikkauksista voivat toteutuessaan vaikeuttaa palveluiden tuottamista tulevaisuudessa. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen takia kuntien tulee varautua vuoden 2026 aikana tarkistamaan työllisyysaluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen päivitystarve ja tarvittaessa käynnistää asiaa koskeva valmistelu.

Parhaillaan eduskunnan käsittelyssä olevat toimeentulotuen ja yleis-tuen uudistukset tuovat muutoksia sekä asiakkaiden velvoitteisiin että työllisyysalueen palveluprosesseihin. Uudet velvoitteet voivat lisätä asiakasmääriä merkittävästi ja vaatia uusia resursseja ja myös palveluita, kohderyhmälle, joiden työllistymisen haasteet eivät ole yksin työllisyysalueen ratkaistavissa. Vuonna 2025 Etelä-Karjalassa

on ollut keskimäärin hieman yli 3 100 työkäistä toimeentulotuen saajaa kuukausittain, joista lähes 40 % on tulottomia. Toimeentulotuen lainsäädännön kokonaisuudistuksessa kaavaillun työhakuvelvoitteen laajentamisen vaikutuksia asiakasmääriin ja palvelutarpeisiin on vaikea arvioida etukäteen. Riskinä, on että muutokset heijastuvat erityisesti monialaiseen palvelutarpeen arviointiin ja voivat ruuhkauttaa palveluprosesseja. Selvää on, että työllisyysalue ei pysty yksin vastaamaan tämän kohderyhmän palvelutarpeeseen, ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueen (Ekhva) talous- ja resurssitilanne voi vaikuttaa uudistuksen täytäntöönpanoon. Kasvavalla ja osin uudella asiakasryhmällä sekä toimeentuloon liittyvillä päätöksillä voi olla vaikutusta myös työturvallisuuden vaatimuksiin.

Myös yleistukeen, joka korvaisi peruspäivärahan ja työmarkkinatuen, liittyvä hallituksen esitys on parasta aikaa eduskunnan käsittelyssä. Lainsäädäntö tulisi voimaan 1.5.2026. Yleistuen vaikutusten arviointiin niin kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kuin heikommassa asemassa olevien työnhakija-asiakkaiden toimeentuloon vaikuttavien useiden päällekkäisten lakimuutosten yhteisvaikutusten osalta liittyy suuria epävarmuuksia. Vaikka uudistuksen pääasialliset vaikutukset liittyvät henkilöiden saamiin etuuksiin ja niiden kustannuksiin, työllisyysalueen toiminnan näkökulmasta uudistus vaikuttaa myös asiakaspalveluprosesseihin. Lain tasolla määritetty vahva velvoite yleistukea saavien kasvokkaiseen asiointiin tiettyjen aikamääreiden mukaisesti luo riskin sille, että ansiosidonnaista ja yleistukea saavien asiakkaiden palvelu erkaantuu toisistaan tavalla, joka heikentää asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) uudistaa kuntouttavaa työtoimintaa koskevaa lainsäädäntöä vuoden 2026 alusta alkaen. Muutosten keskeisin tavoite on keventää hallinnollisia velvoitteita ja poistaa

päällekkäisyyksiä aktivointi- ja työllistymissuunnitelmien välillä. Uudistuksen myötä aktivointisuunnitelmia laadittaisiin jatkossa vain toimeentulotukea saaville työttömille. Työttömyysetuuteen oikeutetuille laadittaisiin sen sijaan monialainen työllistymissuunnitelma. Muutoksen myötä osa asiakkaista voisi jäädä ilman tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluita, jos heille ei synny tarvetta viranomaisten palveluiden yhteensovittamiselle. Muutos voi ruuhkauttaa TYM-palvelua ja heikentää palveluiden saatavuutta. Kuntouttavan työtoiminnan siirtämistä kuntien tai työllisyysalueiden vastuulle valmistellaan, mutta tulevista muutoksista ei ole vielä tietoa.

Hyvinvointialueet ovat mittavien säästöpaineen alla, ja säästöjä joudutaan hakemaan myös mahdollisilla henkilöstövähennyksillä. Lain työllistymisen monialaisesta edistämisestä mukaisessa Etelä-Karjalan TYM-verkoston yhteistyösopimuksessa on kirjattu työllisyysalueen, hyvinvointialueen sekä Kelan osoittamat resurssit yhteiseen työhön monialaisessa yhteistoimintamallissa (TYM). TYM-verkoston johtoryhmä tarkastelee työssä tarvittavia resursseja vuosittain. Mikäli hyvinvointialue joutuisi vähentämään henkilöstöresurssia monialaisesta yhteistyöstä, olisi tällä vaikutusta sekä asiakkaiden monialaiseen palveluun pääsemisessä että asiakkaiden tilanteiden eteenpäin viemisessä. Hyvinvointialueilla on myös keskeinen rooli väestön työ- ja toimintakyvyn edistämisessä sekä työkyvyn haasteiden selvittämisessä.

Toteutuessaan valtion mahdolliset vähennykset maahanmuuttajien laskennallisista korvauksista tulee tuomaan resurssihaastetta työllisyysalueen mahdollisuuksiin tuottaa riittäviä palveluita maahanmuuttaja-asiakkaille. Ukrainan sotatilanne vaikuttaa edelleen kotoutumis- ja maahanmuuttopalvelujen toimintaan suoraan sekä välillisesti.

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on työllisyysalueen ensisijainen palvelu alueen asiakkaille. Esimerkiksi tilanne, jossa keskeisiä avainhenkilöitä tai useita keskenään vastaavia tehtäviä hoitavia asiantuntijoita jäisi äkillisesti pois hoitamasta tehtäviään, muodostaa kohtalaisen riskin ja epävarmuustekijän työllisyysalueen kyvylle hoitaa lakisääteisiä tehtäviään ja vastata asiakastarpeisiin. Työllisyysalueen tehtävät vaativat jatkuvaa osaamisen kehittämistä sekä aktiivista tiedon hakua ja soveltamista. Etelä-Karjalan työllisyysalue mahdollistaa osaamisen kehittämisen eri tavoin, mutta aktiivinen oman asiantuntijuuden ylläpito on välttämättömyys, jotta työllisyysalue kykenee vastaamaan jatkuvasti muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin.

Työllisyyspalvelujen hallinto 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	17 394	16 433	15 049	15 049	15 049
Toimintakulut	-2 916	-1 623	-1 647	-1 677	-1 897
Toimintakate	14 478	14 810	13 402	13 372	13 152

Työllisyyden yhteiset palvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	66	79	0	0	0
Toimintakulut	-8 482	-8 439	-7 435	-7 405	-7 185
Toimintakate	-8 416	-8 360	-7 435	-7 405	-7 185

Monialaiset palvelut 1000					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	95	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 519	-2 653	-2 369	-2 369	-2 369
Toimintakate	-2 424	-2 653	-2 369	-2 369	-2 369

Työvoimapalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	125	112	0	0	0
Toimintakulut	-3 763	-3 908	-3 597	-3 597	-3 597
Toimintakate	-3 638	-3 796	-3 597	-3 597	-3 597

E-K työllisyyspalvelut 1000 €					
	KS 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	17 680	16 624	15 049	15 049	15 049
Toimintakulut	-17 680	-16 624	-15 049	-15 049	-15 049
Toimintakate	0	0	0	0	0

Kasvun mahdollistaja – Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Työllisyyden, kotoutumisen ja elinvoimatoimijoiden saumaton yhteistyö muodostaa perustan alueen kehitykselle, kasvulle ja kilpailukyvyille. Toimimme vahvana osana maakunnan työllisyyden, kotoutumisen ja elinvoimatoimijoiden palveluekosysteemiä ja koordinoimme palveluekosysteemin toimintaa. Varmistamme asiakastarpeisiin vastaavien työllistymistä tukevien palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta tuomalla ekosysteemin palvelut ja tapahtumat osaksi Työmarkkinatorin aluesivuja ja kaikkien toimijoiden tekemää asiakasohjausta. Teemme työnvälitystä ja edistämme työnhakijoiden nopeaa työllistymistä. Varmistamme, että palvelumme vastaavat sekä maakunnan työnhakijoiden ja kotoutujien että yritysten ja työnantajien tarpeisiin, samalla tehostaen palveluiden vaikuttavuutta, käyttöä ja kohdentamista. Tuemme työnhakijoiden omatoimisuutta ja aktiivisuutta sekä vahvistamme heidän valmiuksiaan ottaa vastaan työmahdollisuuksia sekä työnantajien valmiuksia vastaanottaa työnhakijoita. Houkuttelemme alueelle osaajia, tuemme työvoiman liikkuvuutta ja teemme näkyväksi alueemme osaamista. Teemme maakunnan yritysten ja työnantajien arjesta sujuvampaa toteuttamalla ja kehittämällä yrityspalveluiden maakunnallista toimintamallia. Rakennamme vahvoja yhteistyöverkostoja ja vastaamme alueen yritysten ja työnantajien osaajatarpeisiin tehokkaasti. Yhteistyössä oppilaitosten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa rakennamme vahvan pohjan kestäväälle yritystoiminnalle. Kannustamme uusien yritysten perustamiseen ja tuemme yrittäjyyttä monipuolisilla palveluilla sekä neuvonnalla.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Edistämme nopeaa työllistymistä	Työllisyysaste % Tilastokeskus	69,8 (2024)	70	75	80	Tehostamme työnvälitystä vahvistamalla työnhakijoiden ja työnantajien kohtaantoa. Tuemme työnhakijoiden omatoimisuutta ja aktiivisuutta sekä työnantajien valmiuksia vastaanottaa työnhakijoita. Hyödynnämme tehokkaasti palveluekosysteemin toimijoiden palveluita asiakasohjauksessa.	TyöMaa Ltk

Tulevaisuuden tekijä – Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunnan valtuustoon nähten sitovat tavoitteet

Vahvistamme koulutuksen ja työelämän yhteyttä. Varmistamme ja ennakoimme osaavan työvoiman saatavuuden nykyisille ja alueelle sijoittuville työnantajille. Tuemme työnhakijoiden työelämävalmiuksia kehittämällä joustavia koulutus- ja osaamisen kehittämisen polkuja, jotka mahdollistavat osaamisen päivittämisen sekä uudelleen suuntaamisen työnantajien tarpeisiin. Kiinnitämme erityistä huomiota vastavalmistuneiden ja kansainvälisten asukkaiden kiinnittymiseen alueelle. Vastaamme muun muassa kansainvälisten asukkaiden ja osaajien tarpeisiin kehittämällä International House -toimintamallia. Luomme ja kokeilemme rohkeasti työllistymistä tukevia uusia toimintamalleja yhteistyössä palveluekosysteemin toimijoiden kanssa. Seuraamme ja kehitämme palveluiden vaikuttavuutta. Henkilöstö on työllisyysalueen ensisijainen palvelu. Edistämme työhyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria, jossa jokainen toimii aktiivisesti oman työhyvinvointinsa edistämiseksi ja tukee työyhteisön työhyvinvointia. Henkilöstö ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan aktiivisesti. Rakennamme ja ylläpidämme jatkuvan osaamisenkehittämisen toimintaohjelman ja mahdollistamme henkilöstön osallistumisen ja oman osaamisen kehittämisen toimintaympäristön muutoksissa. Hyödynnämme teknologian uusia mahdollisuuksia rohkeasti.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Palvelumme edistävät työllistymistä	Virta avoimille työmarkkinoille (%-alle 3 kk) Työnvälitys-tilasto	63,9 (1-6 ka/ 2025)	65	73	80	Luomme vahvoja kumppanuuksia järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja verkostoitumistilaisuuksia. Henkilöstömme osaaminen ja palvelumme vastaavat sekä maakunnan työnhakijoiden ja kotoutujien että yritysten ja työnantajien tarpeisiin. Seuraamme ja kehitämme palveluiden vaikuttavuutta.	TyöMaa Ltk

Sujuvan arjen turvaaja – Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa toiminnassamme. Tuemme aktiivisesti syrjäytymisen ehkäisyä kehittämällä osallistavia toimintamalleja ja hyödyntäen palveluekosysteemin tarjoamia mahdollisuuksia työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseksi. Teemme tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa, jotta voimme tarjota yksilöllistä tukea sekä ennaltaehkäiseviä palveluita erityisesti heikoimmassa asemassa oleville. Huolehdimme palveluiden yhdenvertaisuudesta ja tukea tarvitsevien työllistymisen edistämisestä yhdessä verkostokumppaneidemme kanssa. Suunnittelemme palveluprosessit vastaamaan tulevia lainsäädäntömuutoksia siten että eri toimijoiden rollit ovat selkeitä. Haemme yhdessä kumppaneidemme kanssa ratkaisuja palvelujen saavutettavuuden turvaamiseksi. Tarjoamme työllisyys- ja kotoutumispalveluita koko maakunnan laajuudella asiakkaiden palvelutarpeet ja käytettävissä olevat resurssit huomioiden. Vahvistamme paikallista yhteistyötä jalkautumalla kuntiin, hyödyntämällä kumppaneidemme tiloja ja yhteisiä tapahtumia. Sähköisen asiointin kehittäminen ja palvelujen saavutettavuuden parantaminen ovat keskeisessä roolissa. Tuemme digitaalisten palveluiden käyttöä ja kehitämme niitä yhdessä kumppaneidemme kanssa.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2026	Tavoite 2029	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2026	Vastuu
Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa	Nuorten, ulkomaalaisten, täsmä-työkykyisten sekä +55-vuotiaiden Aktivointiaste % Työnvälitys-tilasto	21 (3/2025)	30	40	45	Tuemme heikommassa asemassa olevien työnhakijaryhmien aktiivista osallistumista palveluprosesseihin hyödyntämällä eri palveluntarjoajien ja yhteistyökumppaneidemme resursseja ja asiantuntemusta kokonaisvaltaisen tuen varmistamiseksi. Lisäämme tiedotusta ja neuvontaa palveluista eri kanavissa ja huolehdimme palvelujen saavutettavuudesta.	TyöMaa Ltk

Investointiosa

Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma

AINEETON OMAISUUS	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Kutilan kanava. Kustannusarvio 2,5 Me	1 126 000	1 000 000		500 000	500 000	
Itärata. Kustannusarvio 3,6 Me	188 000		273 000	273 000	638 000	912 000
Lappeenrannan Toimitilat Oy:n pääomitus	12 000 000					
Konsernirakenteen kehittäminen			100 000			
Maaseutualueiden valokuituyhteydet. Kuntarahoitusosuus 1,7 Me	200 000		200 000	200 000	200 000	200 000
Kartoitus. 0,2 Me joka 4. vuosi	65 000			200 000		
Yhteensä	13 579 000	1 000 000	573 000	1 173 000	1 338 000	1 112 000

KIINTEÄ OMAISUUS	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Maanhankinta/elpo-investointi. KH:n valtuus 5 Me, arvioitu käyttö 1 Me	1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pienet maanhankinnat	200 000		200 000	200 000	200 000	200 000
Rakennusinvestointeihin liittyvät purkutoimet	280 000	280 000		930 000		
Yhteensä	1 480 000	280 000	1 200 000	2 130 000	1 200 000	1 200 000

YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikenneväylät, hulevesi ja ympäristörakentaminen	8 178 000		7 150 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Yhteensä	8 178 000	0	7 150 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000

ELINKEINOPOLIITTISET INFRASTRUKTUURIHANKKEET	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet 2019–2025, siirtyvät	475 000	200 000	1 500 000			
Pajarilan ja Mustolan teollisuusalueet. Kustannusarvio 15 Me	1 820 000	720 000	3 925 000	3 925 000	1 800 000	2 600 000
Kauppatori			150 000	1 400 000	1 400 000	
Meijän rannat			100 000	2 450 000	2 365 000	
Yhteensä	2 295 000	920 000	5 675 000	7 775 000	5 565 000	2 600 000

LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMINEN	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikuntapaikkarakentamisen kehityksen 2021–2029 kohteet	1 970 000		54 000		260 000	
Kimpisen yleisurheilukeskuksen peruskorjaus, lisämääräraha			1 050 000			
Yhteensä	1 970 000	0	1 104 000	0	260 000	0

IRTAIN OMAISUUS	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Yhteensä	800 000		800 000	800 000	800 000	800 000

ENSIKERTAINEN VARUSTAMINEN	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Yhteisten palvelujen ensikertainen varustaminen			0	0	0	0
Lasten ja nuorten palveluiden ensikertainen varustaminen	2 853 000	0	0	1 491 000	1 176 000	210 000
Kulttuuripalveluiden ensikertainen varustaminen	2 001 000	250 000	0	0	0	0
Liikuntatoimen ensikertainen varustaminen		0	450 000	0	990 000	0
Yhteensä	4 854 000	250 000	450 000	1 491 000	2 166 000	210 000

TALONRAKENNUS	Valm. vuosi	Arvion laji	Hankkeen talousarvio	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Korvenkylän koulu	2024	KA	4 800 000	200 000					
Pääkirjaston peruskorjaus	2025	KA	14 300 000	6 928 000					
Sammontalo	2025	KA	45 600 000	12 216 000					
Museon kokoelmatilat	2025	KA	5 116 000	3 384 000					
Sisäliikuntahalli	2026	KA	14 800 000	10 251 000	1 750 000	2 000 000			
Kisapuiston jäähallin elinkaaren jatkaminen	2026	HA	4 600 000	3 000 000					
Pulpin päiväkodin peruskorjaus	2027	HA	1 700 000	100 000	100 000		1 600 000		
Voiska-talo	2027	TH	18 000 000	5 000 000	3 700 000	3 795 000	9 000 000		
Kesämäen koulun ruokalarak peruskorjaus	2027	HA	1 600 000			100 000	1 500 000		
Kimpisen koulu	2028	HA	12 000 000	300 000	200 000	1 300 000	5 000 000	5 250 000	
Lappeenrannan uimahallin uudisrakennus	2028	TH	33 000 000	603 000	300 000	7 200 000	20 000 000	5 000 000	
Monarin peruskorjaus tai uusi tila	2028	HA	4 800 000				100 000	4 700 000	
Raatihuoneen peruskorjaus	2028	HA	2 000 000			50 000	50 000	1 900 000	
Peltolan pk:n 2-kerr osan peruskorjaus	2029	HA	3 000 000	162 000	110 000	50 000	50 000	1 900 000	800 000
Monitoimiareena	2029	HA	50 000 000			400 000	14 600 000	25 000 000	10 000 000
Kaupungintalon peruskorjaus	2030	HA	24 000 000			100 000	100 000	100 000	10 000 000
Kaupunginarkisto, linn rak 1b	2030	HA	1 800 000						100 000
Palloiluhalli	2031	HA	7 000 000						100 000
Tulevat peruskorjauskohteet, 1 hanke/vuosi		HA						100 000	6 000 000
Pienet investointihankkeet				2 500 000		2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Toiminnalliset muutokset, käyttäjä rahoittaa				50 000					
Hankevaraus, kaupunginhallitus				1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä			248 116 000	45 694 000	6 160 000	18 495 000	55 500 000	47 450 000	30 500 000
Hankkeen talousarvion lajit: HA hinta-arvio, TH tavoitehintaa, KA kustannusarvio. Arviot ja niiden merkitys on kuvattu yksityiskohtaisissa perusteluissa kohdassa 4.8.									

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2025	Arv. siirto 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Aineeton omaisuus	13 579 000	1 000 000	573 000	1 173 000	1 338 000	1 112 000
Kiinteä omaisuus	1 480 000	280 000	1 200 000	2 130 000	1 200 000	1 200 000
Yhdyskuntatekniikka	8 178 000	0	7 150 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet	2 295 000	920 000	5 675 000	7 775 000	5 565 000	2 600 000
Liikuntapaikkarakentaminen	1 970 000	0	1 104 000	0	260 000	0
Irtaimisto	800 000	0	800 000	800 000	800 000	800 000
Ensikertainen varustaminen	4 854 000	250 000	450 000	1 491 000	2 166 000	210 000
Talonrakennus	45 694 000	6 160 000	18 495 000	55 500 000	47 450 000	30 500 000
Yhteensä	78 850 000	8 610 000	35 447 000	75 869 000	65 779 000	43 422 000

Talonrakennuksen puiteohjelma 2026–2037

TALONRAKENNUS	Valm. vuosi	Arvion laji	Hankkeen talousarvio	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Korvenkylän koulu	2024	KA	4 800 000				
Pääkirjaston peruskorjaus	2025	KA	14 300 000				
Sammontalo	2025	KA	45 600 000				
Museon kokoelmatilat	2025	KA	5 116 000				
Sisäliikuntahalli	2026	KA	14 800 000	2 000 000			
Kisapuiston jäähallin elinkaaren jatkaminen	2026	HA	4 600 000				
Pulpin päiväkodin peruskorjaus	2027	HA	1 700 000		1 600 000		
Voiska-talo	2027	TH	18 000 000	3 795 000	9 000 000		
Kesämäen koulun ruokalarak peruskorjaus	2027	HA	1 600 000	100 000	1 500 000		
Kimpisen koulu	2028	HA	12 000 000	1 300 000	5 000 000	5 250 000	
Lappeenrannan uimahallin uudisrakennus	2028	TH	33 000 000	7 200 000	20 000 000	5 000 000	
Monarin peruskorjaus tai uusi tila	2028	HA	4 800 000		100 000	4 700 000	
Raatihuoneen peruskorjaus	2028	HA	2 000 000	50 000	50 000	1 900 000	
Peltolan päiväkodin 2-kerr osan peruskorjaus	2029	HA	3 000 000	50 000	50 000	1 900 000	800 000
Monitoimiareena	2029	HA	50 000 000	400 000	14 600 000	25 000 000	10 000 000
Kaupungintalon peruskorjaus	2030	HA	24 000 000	100 000	100 000	100 000	10 000 000
Kaupunginarkisto, linn rak 1b	2030	HA	1 800 000				100 000
Palloiluhalli	2031	HA	7 000 000				100 000
Tulevat peruskorjauskohteet, 1 hanke/vuosi			54 100 000			100 000	6 000 000
Pienet investointihankkeet			32 550 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Hankevaraus, kaupunginhallitus				1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä				18 495 000	55 500 000	47 450 000	30 500 000

TALONRAKENNUS	Valm. vuosi	Arvion laji	Hankkeen talousarvio	TS 2030	TS 2031	TS 2032	TS 2033
Kaupungintalon peruskorjaus	2030	HA	24 000 000	13 700 000			
Kaupunginarkisto, linn rak 1b	2030	HA	1 800 000	1 700 000			
Palloiluhalli	2031	HA	7 000 000	1 900 000	5 000 000		
Kisapuiston huoltorakennus (pukuhuone/konetalli)	2031	HA	1 200 000	100 000	1 100 000		
Etelä-Karjalan museon peruskorjaus pl. Itä-siipi	2031	HA	1 700 000	100 000	1 600 000		
Taidemuseon peruskorjaus	2032	HA	3 000 000		100 000	2 900 000	
Tulevat peruskorjauskohteet, 1 hanke/vuosi			54 100 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Pienet investointihankkeet			32 550 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Hankevaraus, kaupunginhallitus				1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä				27 000 000	17 300 000	12 400 000	9 500 000

TALONRAKENNUS	Valm. vuosi	Arvion laji	Hankkeen talousarvio	TS 2034	TS 2035	TS 2036	TS 2037
Tulevat peruskorjauskohteet, 1 hanke/vuosi			54 100 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Pienet investointihankkeet			32 550 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Hankevaraus, kaupunginhallitus				1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä			340 666 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000

Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	232,4	293,3	310,1	308,7	310,8
Toimintakulut	-357,7	-445,4	-454,5	-461,3	-464,3
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintakate	-125,7	-152,1	-144,4	-152,6	-153,5
Verotulot	183,7	185,5	180,3	182,8	189,5
Valtionosuudet	39,4	44,0	43,3	45,2	49,1
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	3,2	0,6	0,7	0,6	0,6
Muut rahoitustuotot	1,7	2,0	0,8	2,0	2,0
Korkokulut	-11,4	-14,2	-13,5	-14,5	-16,6
Muut rahoituskulut	-0,6	0,0	0,3	0,3	0,2
Vuosikate	90,4	65,8	67,4	63,8	71,3
Poistot ja arvonalentumiset:					
Poistot	-49,5	-51,0	-52,4	-53,6	-55,0
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	39,7	14,8	15,0	10,2	16,4
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3
Tilikauden verot	-2,4	-1,1	-3,1	-3,0	-3,0
Laskennalliset verot	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähemmistöosuudet	-1,0	-0,2	-0,5	-0,7	-0,9
Tilikauden ylijäämä	37,2	13,7	11,7	6,7	12,8

Talousarvio 2026–2028

Konserniyhteisöt

Konserniyhteisöt

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Veli-Matti Pulli

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu -konserni toteuttaa omistajansa Lappeenrannan kaupungin määrittelemää asuntopolitiikkaa omistamalla, ylläpitämällä, rakentamalla sekä vuokraamalla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiön omistuksessa on erityisryhmät mukaan lukien noin 4.850 vuokra-asuntoa.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

Vuonna 2026 yhtiön liikevaihdon ennustetaan pienenevän -0,4 % edellisen vuoden budjettiin verrattuna. ARA-rajoitusten alaisiin taloihin ei tule vuokrankorotuksia. Rajoituksista vapaissa taloissa vuokrankorotukset ovat 0-2,2 %. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 0,56 miljoonaa euroa. Liikevaihdon ja tuloksen osalta vuosille 2027-2028 kehityksen suuntaa on haastava arvioida nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vuoksi. Taloussuunnitelmassa on lähdetty siitä, että vuosien 2027-2028 noudattavan vuoden 2026 linjaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

Yhtiön sitovat tavoitteet kaupunginvaltuustoon nähden:

1. Asuntojen taloudellinen käyttöaste on vuosikeskiarvolla mitattuna pysyvästi yli 95 %.
2. ARA-asuntojen keskivuokra on vähintään 20 % alle kaupungin vaparahoitteisten asuntojen keskivuokran.
3. Kokonaisenergian kulutus tehostuu 1,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaisenergian kulutuksen muutos (%) per henkilö.

Tavoitteet pysyvät samansuuruisina vuosina 2027-2028.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Kesällä 2026 käynnistyy yhden kerrostalon peruskorjaus ja yhden kerrostalon purkava uudisrakentaminen. Vuonna 2026 investointien määrän arvioidaan olevan 5 miljoonaa euroa ja jatkossa investointien määrän arvioidaan olevan noin 5-6 miljoonaa euroa/vuosi. Investoinnit on tarkoitus toteuttaa siten, ettei yhtiön nettolainamäärä kasva pidemmällä aikavälillä.

Rakennejärjestelyitä ei ole suunnitteilla.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskitekijät:

1. Vuokra-asuntojen kysynnän lasku / muuttuminen suhteessa yhtiön asuntokantaan.
2. Yleisen kustannustason ja energian hintojen nousu.

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	33 987	35 019	34 869	-0,4 %	35 100	35 400
Liiketoiminnan muut tuotot	225	137	155	13,1 %	140	140
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-1 740	-1 827	-1 919	5,0 %	-1 930	-1 940
Poistot ja arvonalentumiset	-6 727	-6 488	-6 222	-4,1 %	-6 145	-6 129
Liiketoiminnan muut kulut	-22 023	-23 617	-23 446	-0,7 %	-23 600	-24 200
LIKETULOS	3 722	3 224	3 437	6,6 %	3 565	3 271
Rahoitustuotot	592	244	285	16,8 %	160	160
Rahoituskulut	-3 619	-3 343	-3 020	-9,7 %	-3 161	-3 023
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	695	125	702	461,6 %	564	408
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-139	-25	-140	460,0 %	-113	-82
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	556	100	562	462,0 %	451	326

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	173 158	168 179	166 136
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	172 159	167 180	165 137
Sijoitukset	999	999	999
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 070	13 606	12 473
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	4 376	3 400	3 200
Rahoitusarvopaperit	656	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	6 038	10 206	9 273
VASTAAVAA YHTEENSÄ	184 228	181 785	178 609
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	43 866	43 558	44 120
Osakepääoma	11 209	11 209	11 209
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	8 949	8 949	8 949
Ed. tilikausien voitto/tappio	23 152	23 300	23 400
Tilikauden voitto/tappio	556	100	562
Vähemmistöosuus	1 310	1 310	1 310
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	4 436	4 322	4 630
Vieras pääoma (yht.)	134 616	132 595	128 549
Pitkäaikainen vieraspääoma	125 595	122 795	119 549
Lyhytaikainen vieraspääoma	9 021	9 800	9 000
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	184 228	181 785	178 609

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	28	26	25
Investoinnit (1000 €)	3 078	1 000	5 000
Ulkoiset lainat (1000 €)	130 329	127 919	127 919
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	4 710	4 027	3 277
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	3	2	2
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	1,3	0,2	1,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,4	2,0	2,2
Liikevoitto %	11,0	9,2	9,9
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	24,6	24,0	24,7
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	1,2	1,4	1,4
Quick ratio	1,3	1,4	1,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	28	27	27
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	404	430	420
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Lappeenrannan Energia Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Arto Nikkanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Kaupunki perusti emoyhtiön vuonna 2003. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Kaikkien liiketoimintojen kustannuskehitystä on haastanut huomattava kustannusinflaatio, joka on nostanut polttoaineiden, palvelujen ja tarvikkeiden hintatasoa totuttua nopeammin.

Vuoden 2026 osalta sähkön markkinahintojen ennustetaan nousevan vuoden 2025 tasosta. Sähkön hinnanvaihtelut ovat kasvaneet lisääntyneen tuulivoimakapasiteetin myötä ja tuulivoimalla tuotetun sähkön tuotannon ajoittuminen alhaisiin hintajaksoihin haastaa kannattavuutta. Konsernin liikevaihdon ennustetaan kasvavan vuoden 2025 ennustetusta tasosta kustannuskehityksen edellyttämien hinnanmuutosten johdosta.

Vuosille 2027 ja 2028 ennustetaan liikevaihdon pysyvän reaalisesti nykytasolla. Vuosien 2027 ja 2028 markkinahinnat ovat arvioitu

markkinahintaennusteiden sekä johdannaisten noteerausten perusteella. Markkinahintatasoon vaikuttaa kuitenkin huomattavasti toteutuva vesitilanne sekä ulkolämpötila. Pitkän tähtäimen suunnitelma on laadittu keskimääräisen vuoden perusteella.

Sähköverkkoliiketoiminnan tulokseen vaikuttaa keskeisesti sähköverkon valvontamalli, joka on nyt vahvistettu vuoteen 2031 asti. Sähköverkossa ennustetaan kassavirtatilanteen jatkuvan kireänä merkittävien investointien takia. Sekä seuraavan sukupolven sähkömittarit että siirtoverkon vahvistus Ylikkälästä Simolantielle ovat vuosien 2026–2027 ohjelmassa.

Vesiliiketoiminnan osalta korvausinvestoinnit viime ja tulevina vuosina aiheuttavat painetta hintojen korottamiselle. Lähivuosina on uusittava sekä Ylämaan että Nuijamaan puhdistamot. Hyväristönmäen investointi vuosina 2027–2029 aiheuttaa merkittävän lisävelkaantumisen, jonka onnistuneeseen hoitamiseen on varauduttava. Lisäksi pohdinnassa on korvaavan vedenottamon rakentaminen Pönniälänkankaalle siirtoputkistoineen.

Lämpöliiketoiminnassa keskeistä on, kuinka lämmöntuotantorakenne kehittyy. Tällä hetkellä olemme ennustaneet tulevia vuosia nykyisellä tuotantorakenteella. Tämän lisäksi ennustamme hukkalämmön käytön lisääntyvän lämpöliiketoiminnassa vuodesta 2027 alkaen. Tällä on huomattava vaikutus lämmönhankinnan kustannustasoon.

Mertaniemen voimalaitosalue on kehittynyt ja kehittyy voimakkaasti tarkastelujaksolla. Alueelle on investoitu kaukolämpöakku ja noin 40 MW sähköakkuvarasto vuoden 2025 aikana. Lisäksi alueelle

on suunnitteilla kaasumoottorivoimalaitos sekä datakeskus. Tällä hetkellä näkymänä on, että investointipäätöksiä molemmista hankkeista tehtäneen vuoden 2026 aikana. Energia-konsernin liikevaihto on vuonna 2026 noin 119,5 miljoonaa euroa ja vuosina 2027–2028 noin 118–121 miljoonaa euroa. Tilikauden tulosestimate vuodelle 2025 on 9,2 miljoonaa euroa, vuodelle 2026 noin 14,6 miljoonaa euroa ja vuodelle 2027 noin 11,0 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Energiayhtiö tulouttaa kaupungille vuosittain korkotuottona noin 7,5 miljoonaa euroa ja osinkoina 3,7 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Energiayhtiöllä on tavoitteena olla hiilineutraali vuonna 2026. Konsernilta edellytetään investointeja tämän tavoitteen toteutumisen varmistamiseksi.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenneratkaisut taloussuunnitelmakaudella

Vuoden 2026 investoinnit ovat noin 26,6 miljoonaa euroa.

Vuosien 2027 ja 2028 investointitasot ovat 48 ja 39,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi varaudutaan ottamaan ulkopuolista lainaa noin 2,5 miljoonaa euroa, mikäli kassatilanne sen vaatii. Olemassa olevia ulkoisia lainoja lyhennetään noin 6,9 miljoonaa euroa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energia-alan kehitykseen liittyy geopolitiittisen tilanteen vuoksi merkittäviä epävarmuuksia. Lappeenrannan Energia -konsernin osalta epävarmuuksia on eniten sähkön tuotannon ja lämpöliiketoiminnan taloudellisessa kehityksessä.

Kaukaan viimeisen paperikoneen lakkauttaminen vaikuttaa Kaukaan Voiman tuotantoon ja sitä kautta lämmöntuotannon kustannuksiin. Kokonaisvaikutukset tarkentuvat vuoden 2026 aikana.

Infra-alan turvallisuusriskit ovat kohonneet vallitsevan turvallisuustilanteen vuoksi. Kohonneisiin riskeihin varaudutaan hyvällä ennakko- ja varautumissuunnittelulla.

Yhtiön sähköntuotantoliiketoiminnan kannattavuus riippuu voimakkaasti sähkön markkinahintojen kehityksestä, johon vaikuttaa polttoaineiden ja päästöoikeuksien markkinahinnat sekä erityisesti pohjoismaiden vesivarastojen tilanne.

Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa on saavuttanut lainvoiman kuten myös vaihemaakuntakaava. Tällä hetkellä laitoksen toteutusvuosiksi on ennakoitu 2027-2029. Aikataulu on voimakkaasti riippuvainen eri luvitusvaiheiden kestosta.

Lappeenrannan Energia Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	104 681	114 709	119 514	4,2 %	118 000	121 000
Liiketoiminnan muut tuotot	1 107	3 525	3 917	11,1 %	3 900	1 900
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-59 306	-69 522	-66 534	-4,3 %	-70 000	-70 000
Henkilöstökulut	-8 242	-8 362	-8 492	1,6 %	-8 500	-8 500
Poistot ja arvonalentumiset	-16 996	-16 557	-15 433	-6,8 %	-15 000	-15 000
Liiketoiminnan muut kulut	-6 695	-5 752	-6 846	19,0 %	-7 000	-7 000
LIKETULOS	14 549	18 041	26 126	44,8 %	21 400	22 400
Rahoitustuotot	420	1 476	585	-60,4 %	1 800	1 800
Rahoituskulut	-9 723	-9 392	-9 320	-0,8 %	-9 392	-9 860
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	5 246	10 125	17 391	71,8 %	13 808	14 340
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-1 256	-900	-2 800	211,1 %	-2 800	-2 800
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	3 990	9 225	14 591	58,2 %	11 008	11 540

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	411 895	438 932	419 459
Aineettomat hyödykkeet	9 623	5 969	7 756
Aineelliset hyödykkeet	259 263	272 042	271 703
Sijoitukset	143 009	160 921	140 000
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	40 313	47 417	40 000
Vaihto-omaisuus	4 437	4 000	4 000
Saamiset	34 795	42 717	35 000
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 081	700	1 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	452 208	486 349	459 459
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	170 299	197 547	186 129
Osakepääoma	10 000	10 000	10 000
Arvonkorotusrahasto	81 558	95 556	79 000
Muut omat rahastot	10 838	10 838	10 838
Ed. tilikausien voitto/tappio	63 913	71 928	71 700
Tilikauden voitto/tappio	3 990	9 225	14 591
Vähemmistöosuus	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	16 534	17 000	17 000
Vieras pääoma (yht.)	265 375	271 802	256 330
Pitkäaikainen vieraspääoma	218 206	223 679	221 406
Lyhytaikainen vieraspääoma	47 169	48 123	34 924
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	452 208	486 349	459 459

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	119	114	110
Investoinnit (1000 €)	41 416	21 861	26 620
Ulkoiset lainat (1000 €)	61 580	70 000	58 374
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	32 133	36 000	32 198
Kaupungin antolainat (1000 €)	88 587	103 500	93 587
Leasingvastuut (1000 €)	145	90	0
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	2,2	5,0	7,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,4	5,6	7,5
Liikevoitto %	13,0	15,7	21,9
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	37,7	40,6	40,5
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	0,9	1,0	1,1
Quick ratio	0,8	0,9	1,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	5 774	5 700	5 800
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	542	600	500
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3 740	3 740	3 740

Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

LATO-konsernin rakenne ja toiminta-ajatus

Lappeenrannan Toimitilat Oy

Lappeenrannan Yritystila Oy

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd

Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus

Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus

Lappeenrannan Matkakeskus Oy

Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy

Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin tärkeimpänä tavoitteena ja tehtävänä on varmistaa, että kaupungin toimialoilla ja kaupunkikonsernin ulkopuolisilla vuokralaisilla on käytössään käyttötarkoitukseen sopivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat. Tilojen käytön tehostaminen, tilojen yhteiskäytön, muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lisääminen ovat koko kaupunkikonsernin talouden kannalta olennaisia asioita, joissa täytyy onnistua, kun uusia toimitiloja rakennetaan ja järjestetään seuraavien vuosikymmenten ajaksi.

Konserniyhtiöiden toimialaan kuuluvat myös satamatoiminnot ja maksullinen pysäköinti.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Vuoden 2024 loppupuoliskolla Lappeenrannan Toimitilat-konsernissa käynnistettiin strategiatyö, jonka tavoitteena oli selkeyttää konserniin kuuluvien yhtiöiden rooleja sekä määrittää yhtiökohtaiset toiminnan peruspilarit ja tavoitteet. Työn lähtökohdaksi oli tarve vahvistaa konsernin sisäistä johdonmukaisuutta, lisätä läpinäkyvyyttä ja tukea yhtiöiden strategista kehittämistä kaupungin elinvoiman edistämiseksi. Kaupunginhallitus hyväksyi huhtikuussa esitetyt toimenpiteet ja antoi luvan jatkovalmisteluun.

Jatkovalmistelussa paneuduttiin erityisesti Lappeenrannan Yritystila Oy:n, Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n ja Lappeenranta Free Zone Oy Ltd:n muutosten ja järjestelyiden tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen huomioiden talouden ja juridiikan asettamat reunaehdot. Tarkoituksenmukaisimmaksi vaihtoehdoksi osoittautui järjestely, jossa toteutettaisiin useampi osittaisjakautuminen ja yksi sulautuminen. Järjestelyistä haetaan Verohallinnolta ennakkoratkaisut, joiden jälkeen muutokset voidaan toteuttaa, mikäli Verohallinnon ratkaisut ovat haetun mukaisia. Järjestelyt astuvat voimaan aiemmasta suunnitelmasta poiketen 1.1.2027, mutta strategian muita toimenpiteitä viedään jo käytäntöön parasta aikaa.

Strategiatyön tuloksena Lappeenrannan Toimitilat Oy:n rooli on toimia Lappeenrannan kaupungin omistamien kiinteistöjen rakennuttajana, johtajana ja kehittäjänä. Yhtiö vastaa myös konsernin sisäisestä

ohjauksesta ja palvelutuotannosta. Strategiassa LATO asemoituu asi-
antuntevaksi, joustavaksi ja vastuulliseksi toimijaksi, joka tuntee pai-
kalliset olosuhteet ja toimii pitkäjänteisesti kaupungin hyväksi.

Strategian keskeisiä kehityskohteita ovat talouden prosessien kehit-
täminen (painopisteenä kiinteistötalous), viestintäosaamisen kehit-
täminen, organisaatiokulttuurin uudistaminen sekä asiakasarvon
kasvattaminen. Tavoitteena on, että jokainen Lappeenrannan Toi-
mitilat-konsernin yhtiö elää omaa strategiaansa todeksi, mutta yh-
teisessä suunnassa.

Suurin osa Lappeenrannan Toimitilat Oy:n työntekijöistä työskente-
lee kaupungin tilakeskuksen rakennusten parissa. Tilakeskus vastaa
Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten
hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennus-
hankkeista. Lappeenranta toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tu-
kevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen,
kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon
ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön.

Tilakeskus vastaa myös Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vuokra-
tuista kaupungin omistamista rakennuksista. Tilakeskuksen vas-
tuulla on myös useita myytäviä ja purettavia rakennuksia, jotka ei-
vät ole enää palvelutuotannossa. Tilakeskuksen taseessa on yh-
teensä noin 450 rakennusta.

Tilakeskus hankkii edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvitta-
vat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä. Kaupungin ja Lappeen-
rannan Toimitilat Oy:n välillä on voimassa oleva palvelusopimus
edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta.

Toiminnallisesti tulevien vuosien painopiste tulee edelleen olemaan
käynnissä olevien pääasiassa kunnallista palvelutuotantoa palvele-
vien talonrakennushankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa. Mer-
kittävimpiä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat sisäliikun-
tahalli ja Voiska-talo. Tavoitteena on käynnistää Voiska-talon raken-
taminen keväällä 2026 ja uuden uimahallin rakentaminen alkusyk-
listä 2026.

Vuonna 2026 jatketaan käynnissä olevia rakennushankkeita ja val-
mistellaan uusia hankkeita päätettäväksi ja toteutettavaksi. Syk-
syllä 2025 hankesuunnitteluvaiheessa ovat Kimpisen koulu, Kesä-
mäen koulun ruokalarakennus ja Peltolan päiväkodin kaksikerroksi-
sen osan peruskorjaus sekä myös Monari.

Rakennusten ylläpidossa painopiste on vuonna 2026 edelleen suun-
nitelmanmukaisissa vuosikorjaustöissä sekä energiatehokkuuden li-
säämiseen ja energian säästöön tähtäävissä toimenpiteissä. Tavoit-
teena on muun muassa sisäilmaolosuhteiden tiedolla johtamisen ja
energiaseurannan kehittämisen edistäminen. Lappeenrannan Toimi-
tilat Oy:n vuonna 2024 käyttöön ottama uusi rakennusten ylläpito-
järjestelmä osaltaan edistää pitkäjänteisenä tavoitteena ollutta
suunnitelmallisuuden lisäämistä rakennusten ylläpidossa.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuus-
sopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämi-
seen 7,5 % sopimuskauden aikana. Raportointi vuoden 2025 osalta
on huhtikuussa 2026. Uusi julkisten alojen energiatehokkuussopimus
(JETS) kaudelle 2026–2035, on valmisteltu.

Lappeenrannan Yritystila Oy

Yritystilan visiona on tuottaa kannattavaa liiketoimintaa – sekä asiakkaille että yhtiölle itselleen. Viime vuosien kannattavuusongelmat ovat haastaneet toimintaa, mutta vuosi sitten käynnistetty strategia-prosessi on tuottanut jo konkreettisia tuloksia. Näiden pohjalta yhtiö suuntaa tulevaan vuoteen vahvemmallalla otteella ja selkeällä fokuksella. Yritystila on ollut ja tulee olemaan kiinteistötoiminnan asian tuntijana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitila- ja sijoittautumishankkeissa. Hankkeiden tavoitteena on kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille.

Vuoden 2026 keskeisenä tavoitteena on perustekemisen kuntoon laittaminen. Tämä tarkoittaa erityisesti kannattavuuden parantamista, kulurakenteen tiivistämistä ja uusien, taloudellisesti kestävien vuokrasopimusten solmimista. Näiden toimenpiteiden ansiosta yhtiö tavoittelee positiivista tulosta ensimmäistä kertaa vuosikausiin.

Toimintaa kehitetään myös rakenteellisesti. Kehittyvät rakennukset erotetaan omaksi ryhmäkseen, ja niitä johdetaan selkeästi määritellyn mission mukaisesti. Tämä jaottelu tukee strategista kiinteistökehitystä ja mahdollistaa resurssien kohdentamisen tehokkaammin. Verohallinnon ennakkoratkaisujen jälkeen nähdään, siirtyvätkö kehitettävät rakennukset omaan yhtiöön, mikä mahdollistaisi niiden kehittämisen entistä paremmin ja parantaisi samalla Yritystilan investointikykyä.

Yhtiön strategisesti merkittävin ja suurin investointi vuonna 2026 on Danfoss Editronin toimitilahanke, joka mahdollistaa jopa 300 henkilön työskentelyn tehtaassa. Investoinnin kokonaisarvo on noin 18

miljoonaa euroa, ja sen on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2026. Tämän lisäksi Yritystila investoi asiakasyritysten liiketoimintaa tukeviin kiinteistökehitys- ja korjaushankkeisiin yhteensä noin 1,6 miljoonaa euroa.

Talouden johtamista vahvistetaan uusilla raportointi- ja budjetointijärjestelmillä, joiden avulla saadaan parempi näkyvyys ja hallinta yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Samalla markkinointia, myyntiä ja brändiä kehitetään, jotta asiakashankintaa voidaan tehostaa ja yhtiön tunnettuutta kasvattaa.

Vaikka kilpailutilanne on kova ja toimintaympäristö epävarma, useiden yritysten kanssa on jo käynnistetty toimitilojen kehitys- ja parantamistoimenpiteitä. Tämä osoittaa, että markkinassa on edelleen potentiaalia, ja yhtiö on valmis tarttumaan mahdollisuuksiin. Silti uusien asiakkaiden hankinta on edelleen haastavaa, mutta paranemaan päin. Etenkin ravintola- ja kauppatoimialalla markkinatilanne on ollut vaikea ja uusien maksukykyisten vuokralaisten löytäminen on haastavaa. Yleisessä taloustilanteessa on kuitenkin tapahtunut suhdannekäänne parempaan ja muun muassa korot ovat aiempia vuosia matalammalla tasolla.

Kaiken kaikkiaan yhtiö lähtee vuoteen 2026 positiivisin mielin ja selkein tavoittein. Strategiset toimenpiteet, talouden hallinnan vahvistaminen, tiukka kulukuri ja asiakaslähtöinen kehitys luovat vahvan pohjan kannattavalle ja kestäväälle liiketoiminnalle. Yhtiön keskeisenä tavoitteena onkin parantaa käyttökatetta merkittävästi: vuoden 2024 toteutunut luku oli 43,2 %, ja vuoden 2026 budjetissa tavoitellaan yli 49 %:n tasoa. Myös tilojen vuokrausasteen tavoite vuonna 2026 on 88 %. Vuokrausastetavoite ei sisällä purettavia tai vuokrauskelvottomia toimitiloja.

Yksi Yritystilan taloudellisesti kannattamattomista kohteista on ollut alus M/S Carelia. Kohteen vuokraus on ollut haasteellista, mutta neuvottelut sen käytöstä ovat edelleen käynnissä. Vuodelle 2026 on olemassa mahdollisuus vuokrata M/S Carelia Saimaan risteilytoimintaan. Syksyllä 2025 toteutettu koeristeily onnistui hyvin ja keskustelut yrittäjien kanssa jatkuvat. Kohteen tulevaisuus riippuu neuvottelujen lopputuloksesta ja risteilytoiminnan kannattavuudesta.

Meneillään oleva Lappeenrannan Toimitilat-konsernin ict-arkkitehtuurin sekä kiinteistöomaisuuden hallintajärjestelmän uusiminen sekä päivittäminen tulee tehostamaan koko konsernin kiinteistöliiketoimintaa. Yritystilan ensisijaisena tavoitteena ei ole oman kiinteistöomaisuuden kasvattaminen, vaan sopivassa tilanteessa myös hallitusti sekä oikealla hintatasolla luopua kohteista.

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd hallinnoi ja operoi Lappeenrannan kaupungin satama- ja logistiikka-alueen vuokrapalveluita. Vuoden 2026 budjetti heijastaa varautumista markkinatilanteen muutoksiin, erityisesti Mustolan alueen kenttävuokrien ennakoituun laskuun. Tämä näkyy liikevaihdon budjetoidussa supistumisessa, joka on noin 25 % pienempi kuin vuoden 2024 toteuma.

Yhtiö on reagoinut kysynnän laskuun sopeuttamalla kulurakennettaan. Kiinteät kulut on budjetoitu selvästi aiempaa matalammiksi, mikä tukee käyttökateaseman säilymistä vakaana. Käyttökate vuodelle 2026 on budjetoitu noin 270.000 euroa, mikä on linjassa yhtiön sopeutustoimien kanssa. Liikevoitto ja tilikauden tulos jäävät aiempaa pienemmiksi, mutta yhtiö säilyy voitollisena.

Mustolan alueen kysyntä on luonteeltaan vaihtelevaa ja voi muuttua äkillisesti. Rahtisataman toiminnot ovat olleet pysähdyksissä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan jälkeen, eikä sen avautumisesta ole tällä hetkellä varmuutta. Tämän vuoksi yhtiö panostaa aktiivisesti myynnin tehostamiseen ja uusasiakashankintaan, tavoitteena vahvistaa tulevien vuosien liikevaihtoa ja varmistaa alueen käyttöasteen nousu.

Osana budjettivuoden toimenpiteitä yhtiö nostaa pienvenesatamien venepaikkamaksuja 10 %. Hintoja ei ole korotettu useaan vuoteen ja kohonneet ylläpito- ja kunnossapitokustannukset tekevät hinnantarkastuksesta perustellun. Korotuksella pyritään varautumaan myös tuleviin laitureiden korjaus- ja kunnostustarpeisiin, jotta palvelutaso ja turvallisuus voidaan säilyttää tarkoituksenmukaisella tasolla.

Yhtiön strategisena tavoitteena on selkeämmin erottaa kuluttajille suunnattu pienvenesatamaliiketoiminta ja yrityksille suunnattu Mustolan alueen rahtisatama- ja logistiikkaliiketoiminta. Tämän johdosta on meneillään valmistelu, jossa Mustolan alueen liiketoiminta siirtyisi osaksi yritystilayhtiön toimintaa, tavoitteena kannattava ja kasvuhakuinen liiketoiminta. Pienvenesatamaliiketoiminta muodostaisi oman kokonaisuutensa, jossa venepaikkamaksuilla katetaan toiminnan kulut. Muutosten on tarkoitus astua voimaan 1.1.2027.

Lisäksi yhtiö on käynnistänyt raportoinnin ja budjetoinnin järjestelmän uudistuksen, jonka tavoitteena on parantaa operatiivista toimintaa, vahvistaa perustekemistä ja luoda selkeät liiketoimintamallit tulevaisuuteen. Tämä tukee yhtiön strategista kehitystä ja mahdollistaa paremman seurannan ja päätöksenteon.

Yhtiön taloudellinen asema on vakaa, ja budjetti vuodelle 2026 osoittaa hallittua sopeutumista muuttuvaan toimintaympäristöön.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy perustettiin Lappeenrannan Toimitilat-konsernin aloittaessa vuonna 2017. Veroasioihin liittyvän muutoksenhakuprosessin vuoksi yhtiöllä ei ole ollut liiketoimintaa ja Lappeenrannan kaupunginhallitus päätti 20.6.2022, että Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy yhtiönä jää vielä olemaan, mutta sillä ei toistaiseksi ole liiketoimintaa.

Yhtiöllä ei ole varsinaista suunniteltua toimintaa vuodelle 2026, mutta uuden strategian mukaisesti Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy tulee aktivoitumaan ja siihen suunnitellaan siirrettäväksi osa Lappeenrannan Yritystila Oy:n rakennuskannasta. Järjestelyt pyritään toteuttamaan lähtökohtaisesti siten, että niistä ei tule tulo- eikä varainsiirtoveroseuraamuksia. Tästä syystä järjestelyistä haetaan Verohallinnolta ennakkoratkaisu.

Mikäli järjestelyt toteutuvat suunnitellun mukaisesti, yhtiön nimenmuutosta harkitaan ja toiminta-ajatus tulee muuttumaan. Yhtiön tehtävänä jatkossa on tarjota kohtuuhintaisia toimitiloja esimerkiksi luoville aloille ja aloittaville yrityksille. Strategiassa korostuu arvopohjainen, mutta taloudellisesti vastuullinen kiinteistökehittäminen. Yhtiö toimii myös aktiivisena kumppanina kaupungin yrityspalveluille ja muille sidosryhmille. Järjestelyiden on määrä astua voimaan 1.1.2027.

Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin mittavan strategiatyön tuloksena on päädytty siihen, että Williparkki vastaa jatkossakin kaupungin maksullisesta pysäköinti-infrasta ja siihen liittyvistä palveluista. Strategiassa yhtiö asemoituu elinvoiman ja saavutettavuuden mah-

dollistajaksi, joka kehittää pysäköintipalveluja yhdessä kumppaneiden kanssa. Toimenpiteet keskittyvät pysäköintikohteiden asiakaslähtöiseen suunnitteluun, uusien palvelumallien kehittämiseen, palvelukanavien päivittämiseen ja brändin selkeyttämiseen. Tavoitteena on parantaa pysäköintitalojen käyttöastetta, asiakastytyvyyttä ja keskustan saavutettavuutta.

Yhtiö operoi Lappeenrannan kaupungin omistamia maksullisia kadunvarsi- ja aluepysäköintipaikkoja, joita on kesäkaudella noin 550 ja talvikaudella noin 400. Yhtiö operoi myös keskussairaalan, rautatieaseman ja lentoaseman pysäköintialueita. Yhtiö operoi myös omistamiaan pysäköintitaloja P-Cityä, P-Pormestaria ja P-Toria, joissa on yhteensä noin 870 autopaikkaa. Pysäköintitalojen asiakaskunta koostuu pääosin sopimusasiakkaista.

Yhtiön pysäköintitaloihin on osoitettu ajan saatossa merkittävä määrä kaavavelvoitepaikkoja, joista yhtiö on saanut tuottoja. Velvoitepaikkatuotot tuloutetaan yhtiön kirjanpidossa 10 vuoden aikana, ja ajastaan tuotot poistuvat, kun tuloutusaika päättyy. Kuluvan vuoden talousarviossa näitä tuottoja on noin 620.000 euroa. Tuotot pienenevät tulevien vuosien aikana merkittävästi; vuodelle 2025 tuottoja kohdentuu noin 510.000 euroa, vuodelle 2026 noin 400.000 euroa ja vuodelle 2027 niitä kertyy enää noin 203.000 euroa. Velvoitepaikkatuottojen tuloutusten pienenemisellä ei ole vaikutusta yhtiön maksuvalmiuteen.

Williparkin omistamiin ja operoimiin pysäköintitaloihin suunnitellaan vuodelle 2026–2027 pysäköintijärjestelmien kehittämishankkeita. Tarkoitus on päivittää P-talojen pysäköintiratkaisut nykyajan tarpeita varten digitaalisella pysäköinnin hallinnanjärjestelmällä. Myös sähköautojen latauspisteiden lisäämistä P-Pormestariin ja P-Cityyn ryhdytään valmistelemaan.

Yhtiö osallistuu omalta osaltaan käynnissä olevaan keskustan pysäköinnin opastusjärjestelmän toteutukseen. Tavoitteena on, että kaikki keskustassa olevat pysäköintilaitokset ovat yhdessä samassa opastusjärjestelmässä niin että autoilija on ohjattu selkeästi ja mahdollisesti liikenteellisesti lyhintä ja sopivinta reittiä pitkin suoraan vaapaalle pysäköintipaikalle. Opastusjärjestelmä toteutetaan vaiheistettuna.

Konsernin liikevaihdon arvioidaan vuonna 2026 olevan 12.487.000 euroa. Vuosien 2027–2028 liikevaihdon arvioidaan pysyvän lähellä vuoden 2026 tasoa.

Vuonna 2026 konsernin tuloksen arvioidaan olevan 249.000 euroa. Vuosien 2027–2028 tuloksien arvioidaan pysyvän samalla tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Konserniyhtiöille on asetettu kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2026 seuraavasti:

Lappeenrannan Toimitilat Oy: Yhtiön tavoitteena on luoda vuoden 2026 aikana asiakastytyväisyyskysely tilakeskuksen loppukäyttäjille. Kyselyn avulla saadaan arvokasta tietoa siitä, miten kiinteistöhallinta ja huolto koetaan – ja missä voidaan parantaa.

Alustavasti kyselyssä käytetään asteikkoa 1–7, ja tavoitteena on saavuttaa yli 5:n taso keskeisissä osa-alueissa. Tärkeintä ei ole pelkkä mittaaminen, vaan se, että luodaan systemaattinen malli, jolla voidaan seurata kehittymistä ja reagoida palautteeseen.

Lappeenrannan Yritystila Oy: Yhtiön tavoitteena on parantaa käyttökatetta merkittävästi: vuoden 2024 toteutunut luku oli 43,2 %, ja

vuoden 2026 budjetissa tavoitellaan yli 49 %:n tasoa. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on vakiinnuttaa yli 50 %:n käyttökatteen taso.

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd: Yhtiön tavoitteena on pitää pienvenesatamien käyttöasteet 75 %:n tasolla. Lähitulevaisuudessa käyttöasteita on tavoitteena parantaa edelleen.

Williparkki Oy: Yhtiön tavoitteena on pitää pysäköintitalojen sopimuspysäköinnin käyttöasteet vähintään vuoden 2025 tasolla (82 %). Tulevina vuosina tavoitteena on parantaa käyttöastetta korkeammaksi.

Investoinnit ja suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt talous-suunnitelmakaudella

Tulevina vuosina konserniyhtiöt tekevät omistamiensa ja hallinnoimiensa kiinteistöjen ja muiden kohteiden PTS-suunnitelmien mukaisia peruskorjaus- ja -parannushankkeita sekä toteuttavat tarvittaessa kaupungin omistajaohjauksen mukaisia toimitilahankkeita.

Lappeenrannan Yritystila Oy ja Williparkki Oy hoitavat ulkoista lainasalkkuaan maksusuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi Yritystila nostaa vuonna 2026 Danfoss-toimitilainvestointia varten lainaa noin 11 miljoonaa euroa, mikä kasvattaa Yritystilän lainasalkkua merkittävästi.

Emoyhtiö Lappeenrannan Toimitilojen antama lyhytaikainen 1.500.000 euron laina Yritystilalle uusitaan vuonna 2026 tai mahdollisesti muutetaan se pitkäaikaiseksi lainaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin riskienhallinta on systemaattista ja ennakoivaa toimintaa, jonka avulla arvioidaan ja hallitaan liiketoimintaan liittyviä mahdollisuuksia, riskejä ja uhkatekijöitä. Riskienhallinta on osa konsernin jatkuvaa toimintaa. Riskinkantokyvyn ylittäviin riskeihin on varauduttu muun muassa vakuutuksin. Konsernissa on laadittu kattava riskienhallintasuunnitelma, mikä pitää sisällään myös yhtiökohtaiset riskikartoitusraportit.

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät talouteen. Ne liittyvät ennen kaikkea Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tytäryhtiöiden riippuvuuteen vuokra- ja muista tuotoista. Mikäli tytäryhtiöiden taloustilanne on heikko, voi sillä olla vaikutuksia ennen pitkää myös emoyhtiöön.

Yritystilan omistukseen siirtyi merkittävä määrä kaupungin omistuksessa olleita ulosvuokrattuja toimitiloja. Kaupassa siirtyneen omaisuuden vuokrataso ei kaikilta osin täytä markkinaehtoisuuden periaatteita, joten siihen liittyy riskejä. Kaupan myötä Yritystilan vastuulle siirtyi myös vuotuisia kuluja, jotka tulee jatkossa kattaa vuokrilla. Osassa kohteista ei ole tällä hetkellä vuokralaisia ja ne tulee peruskorjata, jotta kohteiden vuokraaminen mahdollistuu.

Riskiarvioinnin mukaan toimitilojen käytettävyyteen ja tarpeisiin liittyy myös riskiä. Vuokrattavista tiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa. Yhtiöllä on lisäksi useita kohteita, jotka on tarkasti räätälöity vuokralaiselle sekä sijainniltaan että ominaisuuksiltaan. Työn tekeminen on muuttanut muotoaan ja asiakkaiden yksilölliset tarpeet vaativat uusia tilaratkaisuja. Yritystilalla tulee olemaan suuria vaikeuksia vuokrata kannattavasti edellä mainittuja

toimitiloja. Etenkin sijainniltaan haasteellisten tilojen osalta uudeleen vuokraamishaasteet tulevat korostumaan. Etätö tulee todennäköisesti jäämään koronapandemiaa edeltävää aikaa yleisemmäksi, mikä tulee asettamaan uusia vaatimuksia tiloille ja myös pienentämään toimitilaravetta. Yhtiöllä on omistuksessaan myös sosiaali- ja terveysalan toimintoihin vuokrattuja yksiköitä. Niiden mahdolliset vuokrajärjestelyjen muutokset voivat sisältää riskejä.

Yhtiön omistuksessa on myös jonkin verran vanhempaa rakennuskantaa, johon voi sisältyä sisäilmariskejä.

Satamayhtiön osalta epävarmuutta aiheuttaa Saimaan kanavan tulevaisuus, mikä on tällä hetkellä edelleenkin epäselvä eikä tilanteen normalisoitumista ole odotettavissa nopeasti. Kanavaliikenteen vähentyminen jopa pysyvästi on arvioitu merkittäväksi riskiksi. Suurena riskinä voidaan pitää myös sitä, jos Mustolan rahtisataman alueen infraa ei kyetä ylläpitämään tarpeiden mukaisella tasolla ja tavoitteena oleva kehitys kohti laajempaa yritys- ja logistiikkapuistoa ei toteudu. Paikkakunnalla toimivan suuren metsäyhtiön osuus kenttäalueiden vuokrauksessa on liiketaloudellisesti Mustolan satama-alueella merkittävä. Kriittisenä riskinä yhtiön taloudelle voidaan pitää, jos vuokra-alueiden sopimuksissa tapahtuisi merkittäviä muutoksia irtisanomisien taikka supistamisien takia.

Myös pienvenesatamien laituri-infran tekninen käyttöikä lähestyy loppuaan monissa pienvenesatamissa lähivuosina ja peruskorjaus ja uusinvestointien tarve korostuu tulevana vuosina. Laiturien peruskorjaus on välttämätöntä muun muassa käyttöturvallisuuden takia. Peruskorjausten viivästyminen esimerkiksi taloudellisten haasteiden vuoksi koetaan vakavana riskinä. Yhtiön pienvenesatama-asiakkaisiin ensisijaisesti kohdistuvana riskinä ovat murrot ja varkaudet. Seurauksena voi olla taloudellisia vahinkoja ja maineriski.

Williparkin merkittävimmät riskit liittyvät talouteen. Maanalaisten pysäköintitalojen ylläpitäminen maksaa enemmän kuin maanpäällisten pysäköintialueiden operointi. Pysäköintitalojen käyttöasteen pieneneminen on tunnistettu merkittäväksi riskiksi. Lisäksi mahdollinen ydinkeskustan maksuttoman pysäköinnin lisääntyminen saattaisi vaikuttaa vähentävästi yhtiön tulonmuodostukseen.

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	12 911	12 494	12 487	-0,1 %	13 015	13 155
Liiketoiminnan muut tuotot	17	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-395	-311	-307	-1,3 %	-316	-321
Henkilöstökulut	-2 649	-2 593	-2 535	-2,2 %	-2 586	-2 636
Poistot ja arvonalentumiset	-3 421	-3 435	-3 621	5,4 %	-3 839	-3 789
Liiketoiminnan muut kulut	-5 339	-5 469	-4 930	-9,9 %	-4 943	-5 097
LIIKETULOS	1 124	686	1 094	59,5 %	1 331	1 312
Rahoitustuotot	97	15	12	-20,0 %	81	81
Rahoituskulut	-1 373	-905	-825	-8,8 %	-1 152	-1 122
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-152	-204	281	-237,7 %	260	271
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	3	-110	-88	-20,0 %	-30	-30
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	48	39	56	43,6 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-101	-275	249	-190,5 %	230	241

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	65 260	61 980	74 215
Aineettomat hyödykkeet	257	193	190
Aineelliset hyödykkeet	57 523	54 306	66 546
Sijoitukset	7 480	7 481	7 479
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	3 598	4 147	9 814
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	3 219	3 757	9 569
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	379	390	245
VASTAAVAA YHTEENSÄ	68 858	66 127	84 029
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	35 386	34 493	46 341
Osakepääoma	17 401	17 401	17 401
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	15 246	15 246	27 248
Ed. tilikausien voitto/tappio	2 840	2 121	1 443
Tilikauden voitto/tappio	-101	-275	249
Vähemmistöosuus	187	134	88
Konsernireservi	0	333	93
Pakolliset varaukset	270	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	33 015	31 167	37 507
Pitkäaikainen vieraspääoma	27 863	25 009	33 502
Lyhytaikainen vieraspääoma	5 152	6 158	4 005
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 858	66 127	84 029

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	33	32	29
Investoinnit (1000 €)	1 656	1 800	15 155
Ulkoiset lainat (1000 €)	22 123	21 368	28 170
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	10 242	10 481	8 020
Kaupungin antolainat (1000 €)	5 659	5 361	5 659
Leasingvastuut (1000 €)	125	29	74
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	-0,4	-1,0	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,0	0,8	1,0
Liikevoitto %	8,7	5,5	8,8
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	52,2	52,3	55,1
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	0,7	0,7	2,5
Quick ratio	0,7	0,7	2,5
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	3 212	3 062	3 000
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	738	1 059	950
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n (EKJH) tehtävänä on hoitaa osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tätä tehtävää varten EKJH ylläpitää Kukkuroinmäen käsittelykeskusta ja miehitettyjä Hyödyksi-jäteasemia Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitaipaleella, Luumäellä, Taipalsaarella, Lemillä ja Lappeenrannassa (Kukkuroinmäki ja Toikansuo). Lisäksi EKJH:n vastuulla ovat näiden kuntien hyöty- ja vaarallisen jätteen vastaanottopisteet. Vaarallisen jätteen keräilyyn järjestetään vuosittain koko maakunnan alueella kiertävä keräys, lisäksi lääkejätettä kerätään yhteistyössä apteekkien kanssa.

EKJH on kilpailuttanut jätteenkuljetukset sekä pakkausjätteiden keräyksen ja vastaa Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kuntien vastuulla olevan jätehuollon vaatimasta asiakasrekisterien ylläpidosta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

EKJH on perustettu vuonna 1996 huolehtimaan koko Etelä-Karjan kuntien vastuulla olevan jätehuollon operatiivisista tehtävistä. Operatiivisen toiminnan alkaessa vuonna 2002 maakunnalliseen käsittelykeskukseen Lappeenrannan Kukkuroinmäkeen rakennettiin koko maakuntaa palveleva EU-tasoinen loppusijoitusalue, pilaantuneiden maiden käsittely- ja loppusijoitusalue, kompostointilaitos sekä myöhemmin vuosien 2019–2020 aikana biokaasulaitos.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

EKJH:n käsittelemään jätemäärään ei odoteta tulevan suuria muutoksia. Mitään merkittäviä palvelutaso- tai –verkkomuutoksia ei ole suunnitteilla. Pilaantuneista maista ei ole enää vuosiin saatu merkittäviä tuloja. Ekokaaren (markkinaehtoinen toiminta) operatiivisen toiminnan vaikutukset EKJH:n omiin kustannuksiin on huomioitu (nyt hieman yli vuosi kokemusta).

Biokaasulaitoksen toiminta on normalisoitunut ja laitos toimii suunnitellusti. Biokaasuliiketoiminnan kehittäminen, prosessin toiminnan ja kustannustehokkuuden varmistaminen sekä lopputuotteiden hyödyntäminen vaatii vielä investointeja tulevina vuosina.

Tarvittavia korvaus- ja korjausinvestointeja on jäänyt tekemättä viime vuosina tiukan taloudellisen tilanteen takia, joten korjaus/korvausvelkaa on päässyt kertymään. Lisäksi normaali operatiivisen toiminnan kehittäminen ja varmistaminen vaatii investointeja.

Liikevaihdon arvioidaan hieman kasvavan tulevina vuosina riippuen kustannusten kasvusta. Myös tulostasoa tulisi nostaa noin 10 %:n tasolle liikevaihdosta. Tämä mahdollistaisi suunnitellut investoinnit ja riittävän pohjakassan. Toimintoihin ei ole näköpiirissä muutoksia, joten tältä osin kasvua ei ole odotettavissa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla. Vertailtavat yhtiöt ovat

Kymenlaakson Jäte Oy (Kouvola)
Metsäsairila Oy (Mikkeli)
Jätekukko Oy (Kuopio)
Lakeuden Etappi Oy (Seinäjoki)

Yhdyskuntajätteen (EKJH + tuottajavastuu) materiaalihyötykäyttö-% nostetaan 60 %:iin.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Biokaasuliiketoiminta 0,5 miljoonaa euroa ja käsittelykeskus 0,9 miljoonaa euroa.

Investointeja tehdään kassavaroin ja priorisoidaan sekä esitetään taloustilanteen kehittymisen mukaan.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät hankintapäätöksiin, lainsäädännön (jäte- ja hankintalaki) muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon ja vaatimuksiin. Lisäksi biokaasulaitosinvestoinnin kannattavuuteen vaikuttaa merkittävästi kaasutankkausinf-

ran rakentuminen alueellisesti ja liikennepolttoaineen kysyntä. Liikennepolttoaineen kysyntään vaikuttaa EU:n kanta kaasuautojen päästölaskentaan; toki mahdolliset negatiiviset vaikutukset näkyvät vasta 10–20 vuoden kuluttua. Raskaan liikenteen kysyntä tulee lisääntymään jatkossa. Jalostettua kaasua on mahdollista myydä korvaamaan öljyä ja muita polttoaineita, joten kysyntää riittää myös jatkossa. Biokaasutikettitulon arvioidaan hieman nousevan tulevina vuosina.

Lainsäädännön kautta tulevat tiukemmat käsittelyvaatimukset (biohajoavan jätteen loppusijoituskielto ja EU:n ns. kiertotalouspaketti), uuden jätelain vaatimukset nostavat jätteen keräilyn kustannuksia, käsittelylaitosten vaatimus- ja tätä kautta myös kustannustasoa.

Edellä mainittuja riskejä hallitaan ja minimoidaan EKJH:n omalla hankintaosaamisella sekä jatkuvalla kouluttautumisella. Liikennepolttoaineen menekkiä pyritään edesauttamaan tekemällä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi EKJH on verkostoitunut ja tekee tiivistä yhteistyötä alan muiden vastaavien kuntayhtiöiden kanssa (esim. BIG-brändi). Jalostetun kaasun nesteyttämismahdollisuuksia selvitetään. Myös yhdysputken rakentamista valtakunnalliseen Gasgridin kaasunjakeluverkkoon selvitetään; tätä kautta voitaisiin myydä jalostettua metaania myös teollisuudelle.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	17 353	16 860	17 732	5,2 %	18 264	18 812
Liiketoiminnan muut tuotot	973	845	860	1,8 %	886	912
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-9 653	-10 261	-10 143	-1,1 %	-10 346	-10 553
Henkilöstökulut	-1 854	-1 850	-2 078	12,3 %	-2 190	-2 249
Poistot ja arvonalentumiset	-1 660	-1 533	-1 702	11,0 %	-1 600	-1 500
Liiketoiminnan muut kulut	-3 017	-3 168	-3 348	5,7 %	-3 415	-3 483
LIKETULOS	2 142	893	1 321	47,9 %	1 599	1 939
Rahoitustuotot	32	8	33	312,5 %	30	30
Rahoituskulut	-513	-675	-429	-36,4 %	-400	-380
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	1 661	226	925	309,3 %	1 229	1 589
Tilinpäätössiirrot	3	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 664	226	925	309,3 %	1 229	1 589

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	20 567	19 561	17 859
Aineettomat hyödykkeet	107	88	60
Aineelliset hyödykkeet	20 437	19 473	17 799
Sijoitukset	23	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	2 652	616	1 678
Vaihto-omaisuus	26	10	10
Saamiset	2 615	586	1 648
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	11	20	20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 219	20 177	19 537
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	7 422	6 880	7 805
Osakepääoma	2 683	2 683	2 683
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	3 075	3 971	4 197
Tilikauden voitto/tappio	1 664	226	925
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	19	0	0
Pakolliset varaukset	2 304	2 464	2 464
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	13 474	10 833	9 268
Pitkäaikainen vieraspääoma	9 824	8 833	6 714
Lyhytaikainen vieraspääoma	3 650	2 000	2 554
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 219	20 177	19 537

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	50,3
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	27	27	28
Investoinnit (1000 €)	1 058	0	1 400
Ulkoiset lainat (1000 €)	11 379	8 833	8 269
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	571	458	1 500
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	29,7	3,3	12,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	11,6	5,5	8,5
Liikevoitto %	14,2	5,3	7,4
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	32,4	34,1	39,9
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	0,7	0,4	0,7
Quick ratio	0,7	0,4	0,7
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	386	350	360
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	36	180	184
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Saimaan Tukipalvelut Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitopalveluja sekä muita vastaavia tukipalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamiaan palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin, kun se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidosyksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Vuonna 2026 yhtiön myyntihintoihin kohdistuu tuotannontekijöiden kustannusten noususta aiheutuva korotuspaine. Omistajien kanssa on neuvoteltu kustannustason vaikutuksesta suoritehintoihin ja talousarvio 2026 on laadittu näihin lukuihin perustuvaksi.

Tulevaa vuotta leimaa omistajien palveluverkkoihin tekemät muutokset, jotka myös Saimaan Tukipalveluiden osalta vähentää palvelutuotteiden kysyntää. Erityisesti yhtiön palkkamenojen sopeuttaminen vähentyneiden tilausten määrään on haasteellista ja tältä osin omistajien palvelusopimukseen kirjattu 2/7 kuukauden ennakkoilmoitus tilausmuutoksista on merkityksellinen ja välttämätön tieto toimintojen hallitun suunnittelun kannalta.

Vuoden 2026 talousarviossa on vähennetty määräraikaisten työsuhteiden palkkavarauksista ja eläkelaitos Kevan ilmoittamien henkilökoh-
taisen eläkeiän saavuttaneiden henkilöiden vakansseja täytetään vain välttämättömään tarpeeseen perustuen. Molempiin vakanssi-
vähennyksiin liittyvä tarkastelu on saatavilla olevan tiedon suhteen vain arviointiin perustuva, sillä muun muassa perhevapaiden, sairauspoissaolojen ja henkilöstön omien eläkepäästösten tarkkaa lukumäärää ei voi eksaktisti ennakoida. Parhaimmillaan ensi vuodelle tehdyillä henkilöstön määrärahavaroituksilla kyetään vastamaan tulo-
rahoituksen vähenemisen luomaan haasteeseen. Edellä mainituista syistä määrärahan riittävyyteen sisältyy kuitenkin riski, joka voi toteutua alijäämäisenä tilinpäätöksenä varsinkin, kun yhtiön perinteisesti pienet liikevoittotavoitteet eivät muodosta joustavaa puskuria alijäämätoteutumalle.

ICT- ja tahe-palveluiden hankintaa ja toteuttamismallia on kartoitettu Meita Oy:n asiakaskumppanuuden kautta ja tämä tarkastelu-
työ jatkuu myös vuoden 2026 aikana.

Vuoden 2026 aikana seurataan aktiivisesti Suomen hallituksen suunnittelemien hankintalain sidosyksikkösääntelyn muutosten, kuten inhouse-yhtiöiden omistukselle kaavaillun 10 prosentin minimiomistusvaateen, vaikutuksia yhtiön toimintaan.

Yhtiön liikevaihto 2026 tulee olemaan noin 52,7 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan noin 346 tuhatta euroa vuonna 2026. Vuosien 2027–2028 aikana keskeisiin tunnuslukuihin, kuten liikevaihtoon ja liikevoittoprosenttiin, ei odoteta suuria muutoksia vuoteen 2026 verrattuna.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Vuoden 2026 talousarviossa Lappeenrannan kaupungin, ja muiden omistajien, strategiaa tukevat seuraavat toiminnalliset tavoitteet:

1. Ruokahävikin vähentäminen: tavoitteena on alittaa valtakunnalliset hävikin määrät koulu- ja päiväkotiruokailussa. Valtakunnalliset hävikin määrät ovat kouluruokailussa 12,3% ja päiväkotiruokailussa 20,2%.
2. Ekologiset siivous- ja puhdistusaineet: tavoitteena että hankittavista siivous- ja puhdistusaineista 48 % on ympäristömerkittyjä.
3. Kunnossapidon työajoneuvot: tavoitteena päästöjen vähentäminen 70 % vuoden 2025 tasosta

Taloudellisena tavoitteena on tuottaa omistajien tarvitsemat tukipalvelut omakustannushintaan kuitenkin siten, että yhtiön kaikki toimialat toimivat kannattavasti ja yhtiön omavaraisuusasteella mitattava vakavaraisuus säilyy tyydyttävällä tasolla (25-35 %).

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuosina 2026–2028 ei toteuteta merkittäviä investointihankkeita. Toteutettavat investoinnit ovat pääasiassa pieniä laite- ja koneinvestointeja. Vuotuisten investointien arvo on noin 300-350 tuhatta euroa.

Vuonna 2026 ei ole suunnitteilla rakenne- tai rahoitusjärjestelyitä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön tunnistamat riskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin, yleiseen hintatason kehitykseen sekä omistajien muutoksiin palveluverkoissaan, jotka aiheuttavat muutoksia tukipalvelujen kysynnälle.

Huoltovarmuuteen liittyviä riskejä on kartoitettu osallistumalla omistajien ja viranomaisten toteuttamiin valmiusharjoituksiin.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	54 688	55 284	52 677	-4,7 %	53 000	53 000
Liiketoiminnan muut tuotot	36	8	5	-37,5 %	5	5
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-16 535	-17 018	-15 341	-9,9 %	-15 500	-15 500
Henkilöstökulut	-32 098	-32 047	-31 403	-2,0 %	-31 600	-31 600
Poistot ja arvonalentumiset	-227	-307	-294	-4,2 %	-300	-300
Liiketoiminnan muut kulut	-5 491	-5 611	-5 362	-4,4 %	-5 400	-5 400
LIKETULOS	373	309	282	-8,7 %	205	205
Rahoitustuotot	200	175	150	0,0 %	150	150
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	573	484	432	-10,7 %	355	355
Tilinpäätössiirrot	1	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-107	-97	-86	-10,9 %	-71	-71
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	467	387	346	-10,7 %	284	284

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	531	611	621
Aineettomat hyödykkeet	99	180	190
Aineelliset hyödykkeet	411	410	410
Sijoitukset	21	21	21
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	12 204	11 723	12 000
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	9 798	10 723	10 000
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	2 406	1 000	2 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 735	12 334	12 621
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	3 887	4 571	4 717
Osakepääoma	218	218	218
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	3 202	3 966	4 153
Tilikauden voitto/tappio	467	387	346
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	4	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	8 844	7 763	7 904
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 844	7 763	7 904
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 735	12 334	12 621

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,7	63,7	63,7
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	892	894	850
Investoinnit (1000 €)	181	455	336
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	318	200	250
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	12,8	9,2	7,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	15,7	11,4	9,3
Liikevoitto %	0,7	0,6	0,5
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	30,6	37,1	37,4
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	1,2	1,5	1,5
Quick ratio	1,2	1,5	1,5
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	20 211	20 200	20 000
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	1 682	1 600	1 600
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettua rakennuksen osaa kauppakeskus IsoKistiinan laajennusosassa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Yhtiön kaikki osakkeet ovat Lappeenrannan kaupungin omistuksessa. Vuonna 2026 yhtiön liiketoiminta keskittyy pääasiassa teatteritilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupunginteatterin käyttöön ja kohteen ylläpidon järjestämiseen. Tavoitteena on tarjota toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset tilat kaupunginteatterin käyttöön.

Vuonna 2026 on suunnitteilla viedä päätökseen vuonna 2024 aloitettu vaihteellinen palo-ovikorjaus viimeisen oven osalta. Lisäksi pienelle näyttämölle on tavoitteena tehdä turvallisuutta sekä toiminnallisuutta parantavia pienehköjä muutostöitä (kaiteet, rakenteen korjaukset ja kulkureitit sekä verhoripustukset). Korjauskuuluissa varaudutaan rikki menevien laitteiden korjaamiseen tai uusiin.

Yhtiön liikevaihdoksi on arvioitu 1,284 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja se muodostuu kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista. Vuonna 2026 tuloksen arvioidaan muodostuvan -53 000 euroa negatiiviseksi. Tulevien vuosien osalta liikevaihto pysyttelee ennallaan ja tuloksen arvioidaan pysyvän jonkin verran negatiivisena.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Yhtiölle ei aseteta kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuodelle 2026 ei ole suunnitteilla investointeja. Yhtiö laatii vuoden 2026 aikana yhteistyössä vuokralaisen kanssa lähivuodet kattavan korjaus- ja investointisuunnitelman.

Ei suunniteltuja rakenne- ja rahoitusjärjestelyitä vuodelle 2026.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni. Sen sijaan yhtiön vuokralaisen toimintaan liittyvät merkittävät riskit kuten edellisinä vuosina on nähty muun muassa koronaviruksen aiheuttamien rajoitustoimenpiteiden vuoksi, jolloin teatterin yleisölle suunnattu toiminta on ollut ajoittain kokonaan keskeytyksissä ja ajoittain rajoitettua.

Yhtiön rakennuttama kaupunginteatteri on rahoitettu pääosin lainarahalla. Korkotaso määrittelee hyvin pitkälle yhtiön taloudellisen liikkumavaran. Yhtiön lainat on sidottu pääosin vaihtuvaan korkoon, mutta vähäinen osa on sidottu kiinteään korkoon. Korkotaso on jonkin verran laskenut edellisten vuosien tasosta, mikä näkyy myös yhtiön taloudessa.

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	1 263	1 270	1 284	1,1 %	1 284	1 284
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-8	-10	-10	0,0 %	-10	-10
Poistot ja arvonalentumiset	-656	-668	-661	-1,0 %	-661	-661
Liiketoiminnan muut kulut	-314	-260	-335	28,8 %	-335	-335
LIKETULOS	285	332	278	-16,3 %	278	278
Rahoitustuotot	27	10	9	-10,0 %	10	10
Rahoituskulut	-595	-360	-340	-5,6 %	-340	-316
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-283	-18	-53	194,4 %	-52	-28
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-283	-18	-53	194,4 %	-52	-28

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	12 760	12 001	11 431
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	12 718	11 959	11 389
Sijoitukset	42	42	42
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	429	544	306
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	429	544	306
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 189	12 545	11 737
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	1 208	1 275	1 137
Osakepääoma	3	3	3
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	2 243	2 243	2 243
Ed. tilikausien voitto/tappio	-755	-889	-1 056
Tilikauden voitto/tappio	-283	-82	-53
Vähemmistöosuus	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	11 981	11 270	10 600
Pitkäaikainen vieraspääoma	11 210	10 520	9 830
Lyhytaikainen vieraspääoma	771	750	770
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 189	12 545	11 737

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1	1	1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	11 900	11 210	10 520
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	11 550	11 000	10 450
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	-21,0	-1,5	-4,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	6,6	2,7	2,4
Liikevoitto %	22,6	26,1	21,7
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	9,2	10,2	9,7
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	0,6	0,7	0,4
Quick ratio	0,6	0,7	0,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 268	1 270	1 284
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa

Yhtiön toimitusjohtaja

Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan 12/2010 omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Yhtiö on hakenut mahdollisuutta entisen sairaalarakennuksen kehittämisen esimerkiksi monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelujen sekä asuminen kohteena. Tavoitteena on ollut löytää kiinteistölle ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Ostajan löytäminen kiinteistölle on epärealistinen tavoite rakennuksen heikon kunnon ja vaikean markkinatilanteen vuoksi. Tavoite on muuttunut epärealistiseksi sen jälkeen, kun se kastui sisäpuolisten viemäreiden haljettua rakennuksen lämmityksen lopettamisen seurauksena. Tavoitteen saavuttaminen on muuttunut joka vuosi aiempaa vaikeammaksi.

Purkua sisältävät rakennuksen kehittämisvaihtoehdot edellyttävät suojelumerkinnän poistamista asemakaavasta. Tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin.

Tiurun sairaalarakennuksen vuonna 2022 valmistunut kuntotutkimus päivitettiin alkusyksystä 2024. Syksyllä 2024 järjestettiin keskeisten viranomaisten ja riippumattomien asiantuntijoiden kesken sairaalarakennuksen katselmus. Rakennuksen kunto on heikentynyt ja rakennus on erittäin heikossa kunnossa. Asemakaavoitus on käynnissä syksyllä 2025 ja jatkuu vuonna 2026. Tavoitteena on suojelumerkinnän poistaminen kaavasta.

Suojellun Tiurun sairaalarakennuksen kuparinen vesikate on pääosin varastettu vuosina 2021–2022. Omistajan tulee huolehtia rakennuksen turvallisuudesta ja rakennuksen vaurioituminen tulee estää, minkä vuoksi yhtiö teetti vesikatteen korjaussuunnitelmat vuonna 2024. Korjaussuunnitelmat valmistuivat keväällä 2024.

Yhtiökokous päätti keväällä 2025, että yhtiö luopuu suunnitelmasta korjata Tiurun sairaalarakennuksen vesikate, koska tavoitteena on muuttaa asemakaavaa siten, että suojelumerkintä poistetaan ja purkaminen on sallittua. Vesikaton suojaamista pressuilla jatketaan ja rakennukseen pääseminen pyritään estämään.

Rakennuksen korjaus- ja huoltokustannuksiin varataan talousarviossa 35.000 euroa.

Yhtiön kiinteistöstä on katkaistu sähkö, lämpö ja vesi, minkä vuoksi rakennuksen tilapäinenkin vuokraaminen on ollut mahdotonta. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitus on toteutettu kuluvas-tikkeiden muodossa. Vuoden 2025 tuloksen ennustetaan olevan positiivinen noin 54.000 euroa. Korjauskustannukset jäivät ennakoitua pienemmiksi eikä asiantuntijapalveluille ollut tarvetta. Yhtiön kulut muodostuvat pääosin toimitilakustannuksista, joiden määrään vaikuttaa ilkvallan aiheuttamien töiden määrä ja rakennuksen heikko

kunto. Tulevien vuosien 2027 ja 2028 tulokseen voidaan pyrkiä vaikuttamaan vastikkeen määrällä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Tiurun entisen sairaalan alueen kehittäminen ja asemakaavamuutos, missä suojelumerkintä poistetaan.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Tiurun sairaalarakennukseen jouduttaneen investoimaan lähivuosien aikana noin 1,5–2 miljoonaa euroa, mutta investoinneista ei ole vielä päätetty. Hallitus kutsuu koolle yhtiökokouksen päättämään investoinnin rahoituksesta, kun rahoitukselle olisi tarvetta. Yhtiön tavoitteena on ollut löytää kiinteistölle uusi omistaja, joka kehittäisi sen uuteen käyttötarkoitukseen.

Suunniteltuja rakennejärjestelyitä ei ole.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu otamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset kattoivat myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve syntyi jälleen vuoden 2018 osalta ja syntyy myös sitä seuraavien vuosien osalta. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve on katettu kuluvastikkeen muodossa. Rahoitustarve katetaan

omistusten suhteessa määräytyvillä kuluvastikkeilla. Vuoden 2025 rahoitustarpeen on arvioitu olevan yhteensä noin 117.000 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 80.555 euroa ja HCR 36.445 euroa.

Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäyttösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät rakennuksen heikkoon kuntoon ja asemakaavamuutoksen pitkittymiseen. Kiinteistön myynti on vallitsevan suhdannetilanteen ja rakennuksen heikon kunnon vuoksi epätodennäköistä.

Rakennus on kärsinyt ilkivallasta ja muun muassa vesivuotojen aiheuttamista vaurioista, mitkä osaltaan heikentävät kohteen myytävyyttä. Kattovedet saatiin hallintaan vuosien 2019 ja 2020 aikana tehdyillä toimenpiteillä, mutta sen jälkeen kuparikate on varastettu eivätkä kattovedet enää ole hallinnassa. Alkuvuodesta 2022 valmistunut kuntotutkimus päivitettiin syksyllä 2024. Rakennuksen kunto on heikentynyt entisestään vuoden 2022 jälkeen.

Rakennuksen kehittämisvaihtoehtoja selvitettiin vuonna 2023 laaditussa ja valmistuneessa esiselvityksessä. Purkua sisältävät vaihtoehdot eivät ole voimassa olevan asemankaavan mukaan mahdollisia. Asemakaavamuutoksen valmistelu on käynnissä syksyllä 2025 ja asemakaavoitusta jatketaan vuonna 2026 tavoitteena suojelumerkin poistaminen. Asemakaavan muuttamiseen liittyy valitusriski.

Lokakuun alussa 2023 entisen sairaalarakennuksen pihalla suojatuna ollut Kurjet-veistos varastettiin. Syksyllä 2024 rakennuksen

ympärille hankittu aita on rikottu usein ja rakennukseen on murtautunut toistuvasti. Ilkivaltaa ei olla saatu loppumaan.

Rakennukseen liittyy myös turvallisuusriskejä. Rakennuksen oviaukot ja lukitukset murretaan toistuvasti ja katolla muun muassa käydään ottamassa valokuvia. Rakennuksen lähelle, rakennukseen ja sen katolle meneminen on turvallisuusriski. Turvallisuuden varmistamisesta on yhtiölle aiheutunut kustannuksia jatkuvasti ja siihen varaudutaan myös vuonna 2026.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	120	138	117	-15,2 %	117	117
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-7	-7	-7	0,0 %	-7	-7
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-107	-150	-110	-26,7 %	-110	-110
LIKETULOS	6	-19	0	-100,0 %	0	0
Rahoitustuotot	4	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	10	-19	0	-100,0 %	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	10	-19	0	-100,0 %	0	0

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	1 526
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	1 526
Sijoitukset	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	95	80	153
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	0	0	0
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	95	80	153
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 621	1 606	1 679
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	1 503	1 426	1 559
Osakepääoma	1 525	1 525	1 525
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	1 741	1 741	1 741
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 773	-1 821	-1 707
Tilikauden voitto/tappio	10	-19	0
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	118	180	120
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	118	180	120
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 621	1 606	1 679

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	68,9	69,0	69,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	oto
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	0,7	-1,3	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,7	-1,3	0,0
Liikevoitto %	5,0	-13,8	0,0
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	92,7	88,8	92,9
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	0,8	0,4	1,3
Quick ratio	0,8	0,4	1,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	83	95	81
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Wirma Lappeenranta Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Johanna Väyrynen

Yhtiön toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluva elinkeinoyhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä osakaskuntiensa elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Wirma on kaupunkikonsernin määräysvallassa oleva osakeyhtiö. Wirma tuottaa kaupungille ja sen asiakkaille/sidosryhmille tarvittaessa kehityspalveluita ja goSaimaa-kattomarkkinointipalveluja. Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa. Katujunan osalta tehdään ratkaisut (esim. myynti) vuoden 2026 aikana.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Yhtiö suorittaa kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

GoSaimaalle myönnettyjen pääomalojen arvostus tulee vuosittain tarkistettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. Wirmalla on 225.000 euroa pääomalinasaamista goSaimaalta.

Wirma Lappeenranta Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	210	210	27	-87,14 %	27	27
Liiketoiminnan muut tuotot	7	0	0	0,00 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-20	-2	0	-100,00 %	0	0
Henkilöstökulut	-8	-9	-8	-11,11 %	-8	-8
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-6	-5	-16,67 %	-5	-4
Liiketoiminnan muut kulut	-200	-194	-19	-90,21 %	-19	-19
LIKETULOS	-19	-1	-5	400,00 %	-5	-4
Rahoitustuotot	5	4	3	-25,00 %	3	3
Rahoituskulut	0	0	0	0,00 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-14	3	-2	-166,67 %	-2	-1
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,00 %	0	0
Verot	0	0	0	0,00 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,00 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-14	3	-2	-166,67 %	-2	-1

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	278	272	264
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	25	19	11
Sijoitukset	253	253	253
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	135	154	141
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	2	15	0
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	133	139	141
VASTAAVAA YHTEENSÄ	413	426	405
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	402	414	401
Osakepääoma	150	150	150
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	6	6	6
Ed. tilikausien voitto/tappio	260	255	247
Tilikauden voitto/tappio	-14	3	-2
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	11	12	4
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	11	12	4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	413	426	405

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0,1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	-3,4	-0,2	-0,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	-4,6	1,9	-0,5
Liikevoitto %	-6,5	-0,5	-18,5
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	97,3	97,2	99,0
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	12,3	12,8	35,3
Quick ratio	12,3	12,8	35,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	210	210	30
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	1	2	1
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)

Säätiön toimitusjohtaja

Ding Ma

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on edistää Lappeenrannan lentoaseman toimintaa ja alueellista saavutettavuutta. Säätiö tukee lentoaseman kehittämistä sekä lentoliikenteen jatkuvuutta ja monipuolistamista palvelemaan Etelä-Karjalan ja laajemmin Järvi-Suomen alueen asukkaita, yrityksiä ja matkailua.

Säätiön tehtävänä on edistää lentoyhteyksien säilymistä ja uusien avaamista, tukea lentoaseman infrastruktuurin kehittämistä ja ylläpitää Lappeenrannan asemaa tärkeänä alueellisena ja kansainvälisenä yhteyspisteenä. Lisäksi säätiö pyrkii parantamaan alueen elinvoimaa ja talouskasvua, sillä lentoliikenteellä on merkittävä vaikutus paikalliseen elinkeinoelämään ja matkailuun.

Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikenn rakenne. Lappeenrannan lentoasema on suorien kansainvälisten yhteyksien asema, jota kehitetään myös sähköisen ja digitaalisen ilmailuliikenteen keskuksena ja edelläkävijänä. Lappeenrannan lentoasema on merkittävä turvallisuuden ja huoltovarmuuden infrastruktuuri Itä-Suomessa.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Lappeenrannan lentoaseman matkustajamäärän kehitys on ollut positiivista, ja reittilentojen täyttöaste on pysynyt hyvällä tasolla vuonna 2025. Talousarvion laadintahetkellä ei kuitenkaan ole vielä voimassa olevaa sopimusta Ryanairin kanssa vuoden 2026 reittilenoista. Tavoitteena on jatkaa Bergamon reittikohteella ja selvittää mahdollisuutta avata toinen reitti Kööpenhaminaan. Yhteistyökustelut muiden lentoyhtiöiden kanssa jatkuvat.

Lappeenrannan lentoasema on yhteistyössä LUT-yliopiston ja sähköisen liikenteen tutkimuskeskus EMRC:n kanssa käynnistänyt toimenpiteitä tulevaisuuden ilmailun tutkimuslentoaseman perustamiseksi osana ekosysteemisopimusta. Ensimmäinen EAKR-hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen, ja sen kesto on 1.11.2025–31.12.2027. Hankkeessa ovat EMRC:n lisäksi mukana kaikki LUT-yliopiston tiedekunnat, ja parhaillaan rekrytoidaan ilmailun asiantuntijaa.

Hankkeen toimenpiteet tähtäävät monipuolisten valmiuksien rakentamiseen tutkimuslentoaseman perustamista varten. LUT-yliopiston ja EMRC:n kehitystyö ei kuitenkaan rajoitu tähän hankkeeseen, vaan sitä viedään eteenpäin jatkuvasti useiden asiantuntijoiden voimin tutkimuksen, TKI-yhteistyön ja rahoituksen edistämiseksi. Hankkeen onnistumisen kannalta lentoaseman toiminnan jatkuvuus on kriittistä.

Saimaan lentoasema -säätiön rooli Järvi-Suomen alueen matkailun ja muiden elinkeinojen tukemisessa ja edistämisessä on riippuvainen alueen, kaupungin ja valtion tuesta. Tulevaisuudessa tarvitaan myös vahvempaa elinkeinoelämän panosta alueen kehityksen varmistamiseksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Säätiö-konsernin tulostavoitteet määritellään omistajaohjauksen kautta.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuonna 2026 varaudutaan tarvittaessa investointeihin. Valtiolta on saatu De minimis -tukea 225.000 euroa vuonna 2025. Vuosien 2027–2029 aikana merkittävä investointikohde on kiitotien asfaltointi, jonka kustannusarvio on noin 3 miljoonaa euroa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lentoasema tunnistaa useita toimintaan ja rahoitukseen liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Kestävän rahoituspohjan turvaamiseksi kaupungissa on käynnistetty selvitystyö EU-notifikaatioprosessin keskeyttämisen jälkeen. Tavoitteena on luoda uusi rakenne, jonka puitteissa kaupunki voi tukea lentoaseman toimintaa suoraan EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti.

Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	679	485	495	2,1 %	495	495
Liiketoiminnan muut tuotot	125	60	0	-100,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-238	-218	-218	0,0 %	-218	-218
Henkilöstökulut	-814	-815	-750	-8,0 %	-750	-750
Poistot ja arvonalentumiset	-25	-30	-30	0,0 %	-30	-30
Liiketoiminnan muut kulut	-1 058	-832	-847	1,8 %	-847	-847
LIKETULOS	-1 331	-1 350	-1 350	0,0 %	-1 350	-1 350
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-12	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-1 343	-1 350	-1 350	0,0 %	-1 350	-1 350
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 343	-1 350	-1 350	0,0 %	-1 350	-1 350

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Pysyvät vastaavat (yht.)	77	70	70
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	77	70	70
Sijoitukset	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	254	200	182
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	61	100	82
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	193	100	100
VASTAAVAA YHTEENSÄ	331	270	252
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oma pääoma (yht.)	67	2	2
Osakepääoma	6 797	7 841	9 191
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	-5 387	-6 489	-7 839
Tilikauden voitto/tappio	-1 343	-1 350	-1 350
Vieras pääoma (yht.)	264	268	250
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	264	268	250
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	331	270	252

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin osuus säätiön säädepääomasta %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön osuus säädepääomasta %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	14	15	13
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	21	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oman pääoman tuotto %	-1 249,3	-3 913,0	-67 500,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	-1 249,3	-3 913,0	-67 500,0
VAKAVARAISUUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Omavaraisuusaste %	20,2	0,7	0,8
MAKSUVALMIUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Current ratio	1,0	0,7	0,7
Quick ratio	1,0	0,7	0,7

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Kuntayhtymän johtaja

Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammat-
tiopisto Sampoa (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perus-
tehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämi-
nen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Sampoissa
ammatillisiin perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin tähtää-
vää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä
henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja
Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat
yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteis-
essä koulutuskuntayhtymässä.

Sampo järjestää maakunnan kehittymistä ja hyvinvointia edistävää
sekä työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta. Sampo
antaa opiskelijoilleen valmiuksia työllistymistä, ammatillista kehitty-
mistä ja elämää varten.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Taloussuunnittelukauden 2026–2028 suurimpia haasteita on valti-
onosuusrahoituksen mallin muuttumisen tuoma epävarmuus tule-
vasta rahoituksesta. Opiskelijamäärän väheneminen, Imatralla ke-
sällä 2024 alkaneen kampuksen hankesuunnitelman toteutuminen

budjetin mukaan sekä kevään 2025 yt-neuvotteluissa sovittujen toi-
menpiteiden toteutuminen määrittelevät taloudellisten tavoittei-
den saavuttamista.

Kuntayhtymän toimintatuotoista 86,2 % on valtionosuusrahoitusta.
Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen määräytymispe-
rusteisiin on tulossa merkittäviä muutoksia vuoden 2026 alusta läh-
tien. Jatkossa laskennallinen rahoitus kokonaisuudessaan määräy-
tyy toteutuneiden suoritteiden perusteella. Keskeisin muutos on,
että myös opiskelijavuosiin perustuva rahoitus määräytyy toteuma-
tietojen perusteella, kun aiemmin sen perusteena on käytetty mi-
nisteriön vuosittaiseen harkintaan perustuvia tavoitteellisia opiske-
lijavuosia. Suoritetiedot ovat varainhoitovuotta edeltävän kahden
vuoden ajanjakson 1.7.-30.6. tietoja, pois lukien opiskelija- ja työ-
elämäpalautetiedot, jossa ne ovat varainhoitovuotta edeltävän yh-
den vuoden ajanjakson 1.7. -30.6. tietoja. Kokonaisrahoitus (100 %) määräytyy opiskelijavuosien (40 %), opiskelijan lähtötason (10 %), osaamispisteiden (24 %), tutkintojen (6 %), työllistymisen (18 %) sekä palautteiden (2 %) perusteella. Rahoitus määräytyy suhteelli-
sesti toisiin koulutuksenjärjestäjiin nähden. Lisäksi muiden kuin op-
pivelvollisten opiskelijoiden rahoitukselle on määrätty enimmäis-
määrä. Sampoille määrätty enimmäismäärä on 1.276 opiskelija-
vuotta, joka on noin 12 % vähemmän kuin Sampoon toteutuneet ky-
seiset opiskelijavuodet (1.450) ovat olleet keskimäärin. OKM päät-
tää lopullisesta valtionosuusrahoituksesta vuosikellonsa mukaan
vasta joulukuussa, joten talousarvion luku perustuu tämän hetki-
seen käytettävissä olevaan tietoon.

Sampon taloussuunnittelun lähtökohtana on arvio, että valtion-osuusrahoitus on 31,5 miljoonaa euroa (30,8 miljoonaa euroa vuonna 2025). Budjetoitu valtionosuus on laskettu käytettävissä olevien alustavien valtakunnallisten pohjatietojen perusteella ja kohdennettu alakohtaisesti Sampon koulutuspäälliköiden budjetointien opiskelijavuosien (2.752) ja osaamispisteiden (192.732) perusteella.

Vuosikate talousarviossa 2026 on 2,4 miljoonaa euroa ja suunnitelman mukaiset poistot 3,0 miljoonaa euroa. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen talousarvio jää 25.325 euroa alijäämäiseksi. Taloussuunnittelukausien 2027–2028 aikana toteutetaan loput yt-neuvotteluissa sovitut toimenpiteet, jotta taloudellinen tasapaino säilyy niin, että pystytään lyhentämään lainat suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027–2028

Ei ole sitovia tavoitteita kaupunginvaltuustoon nähden.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Kuntayhtymässä käynnistettiin vuonna 2024 Imatran Koulukatu 5 - kiinteistön hankesuunnitelman toteuttaminen terveellisten ja turvallisten tilojen takaamiseksi. Tämä on oleellinen osa vuosien 2026 - 2028 taloussuunnitelmaa. Hankesuunnitelman toteuttaminen tulee vaatimaan tämän hetken arvion mukaan 17 miljoonan euron panostuksen. Imatran kampuksen kiinteistöjen investointitarpeet ovat toiminnan volyyymiin nähden suuret ja siksi talouden ja erityisesti rahoituksen suunnittelussa keskeinen asia on hankesuunnitelman toteutuminen sekä valtionosuusrahoituksen tason pysyvyys. Vuoden

2026 talousarvioon on sisällytetty 4,0 miljoonan euron rakennusinvestoinnit. Ne rahoitetaan lainarahoituksella ja talousarviossa on varauduttu kasvaviin lainanhoitokuluihin, väistötilakuluihin sekä poistoihin.

Kuntayhtymän tilaratkaisujen toteuttaminen edellyttää kunkin yksikön toimintojen toteuttamista kustannustehokkaasti niin, että yksiköt toteuttavat aiemmin laadittuja talouden sopeutussuunnitelmia.

Talousarviovuodelle myönnetään lainanottovaltuudet korkeintaan 3,0 miljoonaa euroa pitkäaikaiselle lainalle. Lisäksi käytettävissä on 5,0 miljoonan euron kuntatodistusohjelma.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Taloussuunnittelukauden 2026–2028 suurimpia haasteita on valtionosuusrahoituksen mallin muuttumisen tuoma epävarmuus tulevasta rahoituksesta. Opiskelijamäärän väheneminen, Imatralla keksällä 2024 alkaneen kampuksen hankesuunnitelman toteutuminen budjetin mukaan sekä kevään 2025 yt-neuvotteluissa sovittujen toimenpiteiden toteutuminen määrittelevät taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	39 946	36 075	36 562	1,3 %	35 872	36 487
Valmisteveraston muutos	-392	-800	-480	-40,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	326	74	40	-45,9 %	0	0
Toimintakulut	-36 638	-34 232	-33 423	-2,4 %	-32 948	-33 469
TOIMINTAKATE	3 242	1 117	2 699	141,6 %	2 924	3 018
Rahoitustuotot	307	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-78	-264	-310	17,4 %	-330	-310
VUOSIKATE	3 471	853	2 389	180,1 %	2 594	2 708
Poistot ja arvonalentumiset	-3 118	-2 809	-2 979	6,1 %	-3 100	-3 200
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	353	-1 956	-590	-69,8 %	-506	-492
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	353	-1 956	-590	-69,8 %	-506	-492
Tilinpäätössiirrot	777	507	565	11,4 %	540	540
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	1 130	-1 449	-25	-98,3 %	34	48

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	385	357	335
Investoinnit (1000 €)	6 748	8 750	4 750
Ulkoiset lainat (1000 €)	2 260	10 486	12 176
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	1 185	1 500	1 700
TASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,5	41,0	45,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	18 278	17 424	17 397
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 260	10 486	12 176
Omavaraisuusaste %	81,9	68,0	65,0
TULOSKASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Vuosikate/ poistot, %	111,3	30,4	80,2
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	110,0	105,6	109,5
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Opiskelijavuodet	3 228	3 122	3 017

Etelä-Karjalan liitto

Maakuntajohtaja

Satu Sikanen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden hyväksi elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä. Toiminta perustuu aluekehitys- ja maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä liiton perussopimukseen.

Kuntayhtymän tehtävänä perussopimuksen mukaan on:

1. maankäytöstä ja rakentamisesta annetun lainsäädännön mukaiset maakunnan liitolle määrätyt tehtävät;
2. alueiden kehittämiseksi ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanosta sekä hankkeiden rahoittamisesta annetun lainsäädännön mukaiset maakunnan liitolle määrätyt tehtävät;
3. muut lainsäädännön nojalla maakunnan liitolle kuuluvat tehtävät;
4. maakunnan edunvalvonta.

Kuntayhtymä voi kaikkien jäsenkuntien hyväksymien sopimusten nojalla hoitaa muitakin kuntien yhteisiä tehtäviä sekä hoitaa tehtäviään toisten kuntayhtymien kanssa yhteistyössä kuntalaissa säädetyillä yhteistyömuodoilla.

Yleiskuvaus vuoden 2026 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2026 ovat:

1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2026–2029 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla

2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu

3. Edunajamisessa vaikutetaan Etelä-Karjalan elinvoiman vahvistamiseen kansallisen ja EU-politiikan välineillä ja niiden sisältöön vaikuttamalla huomioiden kaakkoisen rajaseudun muuttunut toimintaympäristö

4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen työhyvinvointi huomioiden sekä hyvä työnantajakuva ja asiakastyytyväisyys säilyttäen

Vuoden 2026 talousarviossa kuntien maksuosuuksissa huomioidaan KVTES-palkkaratkaisun vaikutus ja maksuosuuden muutos on +2,0 %. Myös taloussuunnitelmavuosille esitetään KVTES-palkkaratkaisun vaikutuksen huomioimista kuntien maksuosuuksissa.

Tilikausien 2026-2028 alijäämäksi suunnitellaan 100.000 euroa.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin syyskuussa 2007 lainaa, jota lyhennetään 48.000 euroa vuodessa. Laina on suunnitelman mukaan maksettu kokonaisuudessaan vuoden 2027 loppuun mennessä.

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Luontoterveyden osaamiskeskuksen perusrahoituksen ja siirtää sen suoraan Luontoterveyden osaamiskeskukselle.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026 sekä suunta vuosille 2027-2028

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä on talousarvion loppusumma (tilikauden yli-/alijäämä). Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto. Nämä tavoitteet esitetään taulukkona toimintasuunnitelman liitteessä.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Ei merkittäviä investointeja suunnitelmavuosina.

Olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat Lappeenrannan kaupungin vastuisiin kuntayhtymään päin, ei ole suunniteltu vuodelle 2026.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimintaan kohdistuvat keskeisimmät riskit tällä hetkellä liittyvät henkilöresurssien niukkuuteen, pilvipalveluympäristöön sekä kyberturvallisuuteen ja lainsäädäntöön liittyviin riskeihin. Lainsäädäntöriskeistä merkittävin kytkeytyy valmisteilla olevaan hankintalain uudistukseen, mikä voi aiheuttaa merkittäviä toiminnallisia muutoksia ja taloudellisia vaikutuksia Etelä-Karjalan liitolle.

Etelä-Karjalan liiton numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	MUUTOS % 2026/2025	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	3 344	2 850	2 870	0,7 %	2 916	2 967
Muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-3 235	-2 955	-2 976	0,7 %	-3 024	-3 077
TOIMINTAKATE	109	-105	-106	1,0 %	-108	-110
Rahoitustuotot	20	10	10	0,0 %	10	10
Rahoituskulut	-8	-5	-4	-20,0 %	-2	0
VUOSIKATE	122	-100	-100	0,0 %	-100	-100
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	122	-100	-100	0,0 %	-100	-100
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	122	-100	-100	0,0 %	-100	-100
Tilinpäätössiirrot	40	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	162	-100	-100	0,0 %	-100	-100

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	30	26	25
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	144	96	48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	30	20	20
TASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,5	20,0	19,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 450	2 260	2 300
Lainakanta 31.12., 1000 €	144	96	48
Omavaraisuusaste %	11,9	11,0	12,3
TULOSKASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Vuosikate/ poistot, %	-	-	-
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	103,4	96,4	96,4
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026